

DE MYSTERIËN VAN JEZUS IN ONS LEVEN

Van dezelfde schrijver zagen bij ons het licht:

SPROKENWIJSHEID

(2e druk)

LEVENSHEILIGING

GODS DIENST EN GODSDIENSTEN

GEBORTEWEEËN VAN DE NIEUWE MENS

KRUISWERKING EN KRUISGANG

LEVENSOPGANG

J. W. K A I S E R

DE MYSTERIËN
VAN JEZUS
IN ONS LEVEN

TWEEDE UITGEBREIDE DRUK

SERVIRE / DEN HAAG

INHOUD

1. Van de Mysteriën	7
2. De Rozen van de Hovenier	12
3. Inwijding	18
4. De geest van Jakob	32
5. Wending	35
6. Exodus der Ziel	41
7. Woestijngangers	45
8. Het Teken van Jona	49
9. Knecht van God	56
10. Van de Heilige Graal	61
11. Die de Verhevene voorafgaat	68
12. Genade in Vermomming	73
13. Het Teken dat weersproken wordt	81
14. Ontmoeting met de Meester	91
15. Beproeving	97
16. Van de Drie Kruisen	104
17. Kruisgang	110
18. Opstanding	114
19. De Nederdaling van de Geest	118
20. Engelen	122
21. Gabriël (Van de Overschaduwing)	125
22. Raphaël (Van de Genezing)	129
23. Michaël (De Overwinning van het Licht)	137
Woordverklaringen	142

Dit boek is geen structureel geheel.

Het heeft geen ander doel dan als een aantal voetafdrukken in de onbegaanbaarheid van Niemandslan de kuddegeest-ontstijgende een steun, een troost en een geruststelling te zijn. Wanneer het hier en daar een eenzaam Trekker door de onafzienbare Woestijn mag vergezellen in zijn zwaarste uren, dan heeft dit werk van een, die ruggelings moest keren naar het Licht, zijn opdracht al vervuld.

1. VAN DE MYSTERIËN

Mysterie betekent letterlijk geheim. En wie de schepping reduceren wil tot dat wat weetbaar, kenbaar en regeerbaar is door mensen, houdt zich krampachtig aan de waan, dat wonderen alleen maar onverklaarde, ondoorziene, weetbaarheden zijn, die door onnozelen en ondoordachten ten onrechte worden aangezien voor gebeurtenissen van een principieel andere orde dan het bekende en verklaarde. Het is altijd de reeds tevooren aangenomen houding die ons parten speelt, die ons verdeelt en ons de lange weg doet gaan, waar ons de Korte Weg geboden wordt.

Zolang ons onvolmaakte, onvolgroeide apparaat door ons tot maatstaf wordt gemaakt om het Volmaakte dat het werk is van de Volmaakte, Onmeetbare, te meten, moeten onze „meting” en ons oordeel wel jammerlijk verkeerd zijn en feitelijk alleen maar bruikbaar als projectie van de onvolmaaktheid van ons apparaat.

Alleen door op te houden met die arrogantie, en bij ontmoeting met het ongekende „stil” en dadenloos te zijn, vernietigen wij niet zelf de mogelijkheid om hetgeen wij ervaren te laten uitgaan boven de limieten van ons uit voorbije ervaringen geresulteerde bewustzijn.

Voor de Westerse beschaving, welke zo overwegend bestaat uit enorme opvoering van het denkend doorvorsen van materiële wetmatigheden, is echter juist deze onverbidde voorwaarde tot ontkoming aan de zelfgeformeerde grenzen uiterst lastig en onaantrekkelijk, ja zelfs irriterend onwelkom.

Het meest dienstige is bij de onbehaaglijkheid welke iedere vastgelopen afronding kenmerkt, altijd onaantrekkelijk, irriterend onvleidend.

Door duizenden van jaren hebben vele volkeren méér dan zij die aan de tegenwoordige beschaving deelhebben, beseft dat het eigen apparaat geen juiste maatstaf is, en dat het hoogste heil juist daarom de bevrijding van de tyrannie van het apparaat moet zijn.

Dat zij in wie dit besef levendig was bij het stamelen over hetgeen het apparaat teboven gaat, toch waren aangewezen op de termen welke behoren bij de begrensde van het apparaat, is waarlijk geen schande.

Op deze wijze is het Griekse Mysterion secundair drager geworden van datgene, wat niet alleen „geheim” is, doch zelfs niet verklapt kan worden, daar het niet geleerd en geweten worden kan, doch slechts *geopenbaard*.

Nu mogen de antieke Mysteryën niet zozeer centra van inzicht en openbaring zijn geweest, dan wel centra van rituelen, van symbolische uitbeelding van hetgeen niet gezegd en begrepen worden kàn, toch zijn zij het bewijs, dat de betreffende mensen althans niet de dwaze arrogantie begingen die voor de tegenwoordige beschaving zo typerend is: de wereld af te ronden bij de limieten van het apparaat des mensen.

In dit opzicht is er ook geen wezenlijk onderscheid tussen die oude rituelen en de rituelen der „Christelijke” kerken. Want kwalijk kan men toch beweren, dat de uitvoerende priesters en de aanwezig zijnde gelovigen van deze rituelen wèl de volle Openbaring hebben ervaren.

Waar Openbaring is, is geen Dogma en waar Dogma wordt gepresenteerd en gesuperponeerd, daar is geen Openbaring.

Om deze redenen kunnen de eindeloze beschouwingen over het wel of niet vergelijkbaar zijn van de Christelijke en niet-Christelijke Mysteryën achterwege blijven. Natuurlijk heeft de theologie zich altijd verzet tegen elke graad van vergelijkbaarheid, laat staan identiteit.

Juist deze onverzoenlijkheid bewijst *gebrek* aan Openbaring, dat zich nu eenmaal slechts in vormvastheid compensatie kan trachten te verschaffen; *vastheid* van voorstelling, gedachte, belijdenis en daad, als surrogaat voor de levende aanwezigheid van Geest, die zich in volle vrijheid en on-imateerbare *onbestendigheid* van vorm manifesteert... en ongrijpbaar blijft. Leerstelling is het symptoom van niet-verwerkelijking van de Leer.

*

God is de Onkenbare. En zij die Hem menen te kennen, spelen slechts met hun voorstelling van Hem. Dáármee zijn zij vertrouwd en desgewenst vertrouwelijk. Maar niet met God.

En tóch is Godikbaar en kan door ons ervaren worden; als de arrogantie van het apparaat maar ophoudt.

De Ruimteloze is onvindbaar voor ons onophoudelijke „vullen” van de Tijd. Geen enkel optimum van ons verwerklijken in de Tijd en in de Ruimte brengt ons iets nader tot de Eeuwigheid.

Er is maar één Mysterye, namelijk het Leven.

Daarom zijn alle pogingen om tot het Ware Leven te geraken wezenlijk verwant, geboren en getogen door de hunkering naar Leven, de bewustwording van God.

En de rivaliteit, de haat en nijd, de streving naar het monopolie, verdraagt alleen maar dat de hunkering naar God verstrikt is in verwerke-

lijking in Tijd en Ruimte, ontaard is in een worsteling om Macht en om Bezit.

Zo is dan kloppen aan de Poort der Initiatie wezenlijk verwerping van de waan der eigenmachtigheid, het inzien dat waarachtige levensverwonderlijk nooit de vrucht kan zijn van zelfvergaarde grootheid van persoon, van kennis, macht, bezit, talent of schranderheid.

En daarom is het **OVERGAVE** aan de leiding door de Ongeziene, Ongekende.

Wat ons van Hem verwijderd houdt is niets van Hem, maar onze individuele en collectieve tijdbevangenheid, en alles wat wij door die bevangenheid van ons zelf maakten.

Zo kan er dan bij de Mysteriën geen sprake zijn van hebben of verwerven. Wat werkelijk Mysterie is, dat is niet van de tijd, noch van een mens of volk.

Een godsdienstvorm kan men bezitten, aanvaarden en verdedigen, **OMDAT** het niet Gods Dienst is. God dienen kan een mens alléén, indien hij zich van alle zelfbestemde vormen heeft ontdaan. God dienen (niet door God gebruikt worden als een weerbarstig instrument, maar als een willige Knecht) dat kunnen wij alléén, indien wij **BLANCO** zijn. En alle andere dienst aan God is waan.

Niet wat de mensen toen of nu en hier of daar onder Mysteriën verstaan, is eeuwig. Maar de Mysteriën zijn eeuwig. Geen namen en geen beelden en geen woorden vormen een Mysterie. Maar de transmutatie van het blinde bedelen en wroeten om zelfbestendiging in ziend verichten van God's wil, dat is Mysterie.

Wat van Mysteriën geregistreerd is over de gehele wereld heeft dit gemeen, dat het uitsluitend in ver sluierungen, in gelijkenissen is geschied. Omdat het wezenlijke onzegbaar is en evenzo onleerbaar, doch geopenbaard wordt door Beleving.

Daarom helpt de bestudering van die geschriften niets. Geen analyse baat hier iets; het is geen brandkast met een letterslot, dat voor geweld of kennis zwicht.

Indien het Leven het Mysterie is, dan kan de Initiatie nooit iets wezen wat zich als toekomstigheid volbrengen laat. Dan is de Initiatie niet alleen het Eerste maar het Enige wat verwonderlijk van Leven brengt. „Zoek eerst het Koninkrijk en al het andere zal u worden toegeworpen.”

Hoe weinig is dit goede Woord begrepen en aanvaard. Voor wie is werkelijk de circulering in de tijd niet tòch de eerste en vanzelfsprekend machtigste realiteit?

Wie wijdt zich niet direct en indirect, bewust en onbewust voortdurend aan zijn zelfbestendinging of aan de bestendinging van een tijd-structuur die door zijn voortbestaan ook hem het voortbestaan verleent?

Daarom is er zo weinig reden om ons erover te verbazen, dat wij nooit een mens ontmoeten die LEEFT, die werkelijk in dit Mysterie is ingewijd.

Integendeel, het is geen wonder, dat over Mysteriën nooit anders dan buitenstaanders-praatjes ten beste worden gegeven. Het is geen wonder, dat een wereld die het bestaan op aarde misduidt als een gelegenheid om te halen wat er te halen is, en alles zo comfortabel mogelijk in te richten, ook tot de absurditeit kwam om de Mysteriën aan te zien voor een opleidingsinstituut waarin mensen de leiding hebben en bewust de hogere en lagere functies vervullen!

Daarmee zijn de Mysteriën dan gelijkgeschakeld met alle menselijke centra van kennis-overheveling en levensschema-opdwinging.

Sommigen, die zich onbehaaglijk voelen bij het gewaarworden van de eenzijdigheid der huidige beschaving en de krasse dorheid van het tegenwoordige mensenbestaan, zouden de Mysteriën wel (weer) willen instellen!

Naast de Vrijmetselarij en alle andere pseudo-centra van Inwijding zou een stichting „de Mysteriën” zeker enige honderden leden kunnen winnen, zelfs in ons kleine Nederland. Maar dan? Nòg meer „graden”? Nòg meer schijnbewegingen?

„Het is zo jammer, dat wij geen Mahatma meer hebben,” zei een openhartig lid ener grote vereniging.

De waan, dat er iets „opgericht” moet worden en zogenaamd „georganiseerd” heerst natuurlijk slechts daar, waar de eeuwige aanwezigheid en heilige ordening niet wordt ervaren.

De illusie dat menselijke functionarissen de zelfbeschikkende uitvoerders zijn van de heilige verrichtingen die God zelf vervult, bestaat natuurlijk alleen daar, waar mensen God's verrichtingen helemaal niet beleven.

De gedachte, dat er een „gebouw” moet zijn, een gehele outillage, waarin op door mensen te bepalen uren het heilige zich voltrekt, woont alleen in het brein, dat helemaal niet beseft, dat God plaats en tijd voor het heilige beschikt.

De houding dat minstens éénmaal per dag het heilige in symbolen moet worden verricht, wekt slechts de waan, dat het werkelijke in die symboliek geschiedt in plaats van in het dagelijkse leven. En kan alleen maar post vatten in gemoederen, die in dat dagelijkse leven de heilige voltrekking niet ervaren.

Zo is alom, zij het dan op verschillende wijze, de Beleving der Myste-riën vervangen door vormelijke inprentingen van leerstelligheid, en door een tragi-comische vertoning van pseudo-insiderschap.

Maar de eeuwige Myste-riën zijn en voltrekken zich aan de uiterst weinigen, die door leed en ontbering wel afgekeerd zijn van het onheilige strijden om werelds succes, maar evenmin zich laten vangen in de talloze kooien van pseudo-geestelijk leven. God is de Onkenbare, slechts herkenbare.

Doordat Zijn wezen volmaakt bestendig is, zal Zijn manifestatie volmaakt onbestendig zijn.

IK ZAL ZIJN DIE IK ZAL ZIJN.

Maar mensen trachten alles vast te leggen in bestendigheid van vorm. Zij maken zich voortdurend Beelden (Tweede Gebod!) van de Universele; formeren zich gestalten van de Ruimteloze. En met die starre verbijzondering van de volstrekt Algemene veroorzaken zij onnoemelijk veel kwaad. Want de Ene die in de Vrijheid voert wordt daardoor vervangen door de talloze „voorstellingen” die in gevangenschap leiden. En terwijl het enig Ware in de talloze voorstellingen die mensen elkaar voorhouden en opdwingen het universele zou zijn, pretendeert men, dat juist het bijzondere van voorstelling, credo en confessie, het Ware zou zijn. Zo wordt „verstrooid” inplaats van met Christus verzameld.

Geen mens kan een opsomming geven van wat hij gelooft. Wat hij aldus formuleert of napapegaait kan alleen maar zijn, wat hij, of een ander, zou willen geloven.

Geloven heeft met willen echter Goddank niets te maken. Een mens kan alleen maar van ogenblik tot ogenblik belijden of hij het daarin gebodene „gelooft”, dat is vertrouwend aanvaardt, zonder het te kunnen doorgronden.

Daarom is alle Geloof uniek. Het groepsmatige betuigen van geloof is levenloze napraterij, levenloze theorie van hetgeen alleen door zielehouding metterdaad beleden kan worden voor God.

De Wereld is God's Myste-rie-school en het Leven is Zijn Myste-rie. Ingewijd worden is ons aan God's Leiding overgeven. Aan niets en niemand anders.

2. DE ROZEN VAN DE HOVENIER

De wereld als een luthof (Perzisch: Pardesj) en God (Christus) als de Hovenier, die spit en vruchtbaar maakt, en zaait; die plant en leidt en snoeit, wat zich laat kweken in de Eeuwigheid.

Niet de lichamen, niet zielen, niet persoonlijkheden als de zielige effecten van het zwichten voor de lokking van de Tijd. Maar wèl het Eeuwige in mensen, de ziel als onvolmaakte langverwachte bruid van de Volmaakte. Ziel, niet als het hier verkleefde celbewustzijn en parasiteerend Ik, maar als „ervaren” van de ongekende ondergrond van Zijn. Ziel als de verstilde, de bestemde, van de Eeuwige Geliefde.

Logion:

„Zoon des Mensen, Jezus Christus, Verlosser voor de aardsferen. Niemand zal ooit dit Mysterie kunnen doorgronden, benaderen dan door wisseling van eigen levens-centra in de schepping.”

Dat is dus wat de Hovenier verricht. Niet cultiveren van persoonlijkheden, niet een bijboetseren en een tooien van alleen maar in de tijd bestaande en vergaande dingen. Maar de vrijmaking van het onsterfelijke uit het door en door vergroeide sterfelijke, het sterven van het oude en geboren worden van het nieuwe, ongekende.

Onsterfelijk is van mensen alleen de kern, als Bloem der Liefde, als de Roos, uiteengedacht in vele rozen, die in de Ene hun synthese vinden. Alleen die Roos is rechtstreeks ontvankelijk voor God.

Daarom zijn deze „rozen” dragers van het wezenlijke in de mens. Zij zijn zijn eigenlijke doopceel.

Dit zijn wat men de chakra's of lotusbloemen noemt.

Zoals in de wereld een „verstrooid” volk eerst recht door God gebruikt kan worden als katalisator onder volken; zoals een enkeling die uit zijn eigenlijke zelfvervulling losgeslagen in zijn „overtolligheid” juist recht temidden van de mensen dienen kan als Knecht van God, zo zijn in onze lichamen veel klieren voor welke oorspronkelijke functie geen reden meer bestond, verschrompeld en verworden tot een secundaire functie, die elk ander functioneren onvergelyklijk teboven gaat.

Dit zijn de zogenaamde endocrinen, die thans rechtstreeks lozend in het bloed door hun uiterst geringe secretie de groei, de gestaltegeving en de functionering van het lichaam leiden en voortdurend reguleren. Die endocrinen zijn de stoffelijke centra, die zich op de geestelijke

chakra's oriënteren. Wat aan de endocrinen hapert, is het onvermijdelijk gevolg van wat onvolmaakt is aan de chakra's. Maar niet alleen de endocrinen, ook andere organen zijn reflexgewijs dragers en verrichters.

Zoals het aantal endocrinen niet bepaalbaar is, is ook het aantal chakra's onbepaalbaar en elke telling arbitrair. Maar voor het naderen van de zin van deze „Rozen” is het goed vaag en beknopt te blijven in plaats van te streven naar een schijn van beheersen door uitvoerigheid. Daarom beperkt men zich meestal tot een zevental chakra's en de voorname daaronder ressorterende klieren, welbewust daarmee het onpeilbare niet afrondend in schijn van volledigheid.

Het zijn de volgende:

Indische naam:	Aantal bladen:	Plaats als "ter hoogte van"	Corresponderende Endocrinen:
Sahasrara	"1000"	Kruin (tonsuur!)	Pinus (Pijnappelklier)
Ajna	2	tussen de wenkbrauwen	Hypofhyse (slijmklier)
Vishuddha	16	onder de Adamsappel	Schildklier (Thyreoid)
Anahatha	12	hart (doch middenin, niet links)	
Manipoera	10	plexus solaris (zonnevlecht) in de maagkuil	Bijnieren (zowel schors als kern)
Svadishtana	6	ter hoogte van de navel	Pancreas en Insulae (o.a.)
Muladhara	4	genitalen	Ovaria, prostata, testis

Dit is slechts een beknopt schema om het hiernavolgende te kunnen beseffen. Geen twee „deskundigen”(!) geven precies dezelfde aanduidingen. Funest is de schijn van exactheid, omdat de chakra's zomin als de klieren autonoom zijn, doch in een zeer ingewikkelde wederzijdse afhankelijkheid functioneren.

Maar het gaat ook niet om analyseren en determineren, doch om het aanvoelen van deze „brug” tussen geest en stof.

Uit het oeroude besef, dat Bevrijding, Verlostheid zich openbaart in volmaakte functie der endocrinen en deze volkomen gaafheid der cha-

kra's veronderstelt, hebben verscheidene volken reeds in voorhistorische tijden een voorstelling gevormd van de totstandkoming dezer volmaakte functionering en een systeem ontwikkeld om deze tot stand te brengen.

Zo „oud” is dus de eigengereidheid, die „middel” en „doel” maakt wat begeleidend verschijning is. Hierin wortelen alle methoden om het geestesvuur, het zogenaamde slangevuur op te wekken, de Slang te verheffen, niet in de Woestijn onder God's leiding, maar in de kluizenaars-hut onder leiding van de menselijke leraar (goeroe). De Mens die uit het paradijs verbannen werd door zijn proeven van de Boom der Kennis, tracht altijd nog de Boom des Levens te bereiken via de Boom der Kennis, inplaats van rechtstreeks. Er is aan deze illusie geen ander einde dan de Overgave in ootmoed na honderdjarig of miljoenenjarig tevergeefs herhalen.

De slangekop welke op veel beelden van Pharao's uit het voorhoofd steekt, symboliseert de Ingewijdheid, de Ontwaaktheid, het Verheven-zijn van de Slang (Uraeus).

Op dezelfde plaats ziet men op Boeddhabeelden op het voorhoofd de indicatie van de wentelende Ajna.

De tonsuur van priesters in verschillende godsdiensten symboliseert de Sahasrara in functie.

De „kronen” van koningen en andere heersers (Indiaanse opperhoofden b.v.) bedoelen hetzelfde aan te duiden.

De Davids-ster symboliseert beheersing van het creatief vermogen; het pentagram, beheersing van de drempel van het onbewuste.

Frappant is, dat alle volken sinds onheuglijke tijden hun sieraden dragen op de plaatsen der chakra's: Kronen, diademen, ferromnières, broches met of zonder halssnoer, halskettingen met hanger, ridderorden (!), ceintuur-gespen.

Dikke boeken vol geleerdheid zijn, vooral in India, over de chakra's geschreven en in de laatste 50 jaar ijverig vertaald door naar verlichting strevende Europeanen. Het verliest zich alles in veelheid en ingewikkeldheid. Het vervangt alles volbrenging door „weten”. Het dient alles tot niets dan voorlopige bevrediging van nieuwsgierigheid en hunkering.

Wekking van het slangevuur geschiedt veelal onverwacht, onbetracht, door hevige emotie. In volkomen overrompeling door hevige gevoelens van liefde, van mededogen, geraakt een mens als dit zijn lot is, in een toestand van vibrering welke een mengeling van zaligheid en ondergang, welkomheid en ontsteltenis doet ondergaan. De „slang” (Kunda-

lini) die ter hoogte van de 4-bladige Muladhara sluimerde in het einde van het ruggemerg, is een ogenblik ontwaakt en overeind gerezen, via Svadishthana en Manipoera, wellicht tot Anahatha.

De Indische betrachtters der zelf teweeggebrachte wekking van het slangevuur wijden zich aan uitermate intense, geduldige concentratie-oefeningen met bijpassende maatregelen.

Zulk een trachten past geheel in de levens-faling van een volk dat onder Capricornus beelden moet. Het wortelt in zelf-cultus, zelf-verheerlijking. (Derde verzoeking in de *Woestijn*)

De wekking van het slangevuur, de Verheffing van de Slang, is het begeleidende gebeuren van Inwijding. Zomin als Inwijding is: „Hoe verkrijgt men bewustzijn van hogere gebieden?“, zomin is het wekken van Kundalini iets wat een mens als „doel“ kan verwezenlijken in trainen en aankweken van vermogens.

Dit alles is nog steeds de eigengereidheid waartoe de Slang Eva verleide.

Niet door te weten en te streven wordt een mens ingewijd, verlost, bevrijd, maar door de van omhoog geboden Leiding te aanvaarden en ten einde toe te volgen. En nu moge het schijnen, dat het kennen van enige formules daarvoor onontbeerlijk is, toch is dat niet zo.

Nochtans worden hier enkele formuleringen gegeven, omdat die door de Bron geheiligd zijn, en niet verleiden tot weten, maar aanmoedigen tot DOEN.

Jezus zeide . . . :

„en er zijn ook mensen, die zichzelf geslachteloos doen worden om der wille van het Koninkrijk des Hemels.” *Matth. 10: 12*

Door de onzuivere instelling ten opzichte van de sexe, is deze uitspraak altijd misduid als aanbeveling van supprimering gegrond op verwerping. Nergens verwerpt Jezus de geslachtelijkheid als zodanig, zelfs over wellust oordeelt Hij mild. Maar de onreinen, zelfgeknakten en verminkten hebben oudtijds hard geoordeeld en verworpen wat in henzelf tot verwerpelijkheid was verminkt. Alleen in onreinen rijst de illusie, dat het geslachtelijke verwerpelijk is, des Satans is en dat er iets te „verdrukken“ is om tot vrijheid, zaligheid te komen.

Verdrukt is er ten allen tijde al te veel, doch zaligheid is daarmee nóóit bereikt, wel abnormaliteit, overspannenheid, hysterie, perverse, misdadigheid en liefdeloosheid van allerlei soort.

Logion:

„Muladhara is geheel Paasgedachte van Vishuddha en Vishudda is geheel Paasgedachte van Svadishthana.

Svadhithana is toesprekende, begeleidende en toelichtende van Muladhara. Svadhithana zetelt in het centrumveld van sexe-vorming.

Muladhara is geheel inherent aan de drang van Svadhithana en Svadhithana is geheel inherent aan Vishuddha (sexe en stem).

Vishuddha is inherent aan Ajna en Sahasrara.

De interne secretie van de Pinus is geheel Paasgedachte van Jezus.

Ajna is geheel Paasgedachte van Zien door Horen (luisteren) in de stof.

De Inwijdeling offert de Muladhara aan Ajna, zodat sexe-drang wordt sexe-alertheid in de tegenbeelding, dus *innerlijk* Zien.

Muladhara wordt Paasgedachte van Ajna, en Ajna opent zich tot ZIEN, niet in beelding maar in oorzakelijkheid.

Want oorzakelijkheid is Paasgedachte van Vrede met GOD.

De Insulae (van Langerhans) zijn Paasgedachte van de verheven Graaldrager.

Graaldrager is de heilige inmenger tussen Pancreas en Pinus.

Muladhara is inherent aan de Graalbestendiger en Graalbestendiger is: zichzelf ontwaren in de combinatie van Svadhithana en Muladhara.

Leg nu in een Graalvorm de Svadhithana en Muladhara in genoemde verhouding, en zie dan hoe de Graal zich vult.

Neem vooral waar tot welk een gemengde inhoud gekomen worden kan, wanneer Svadhithana Muladhara meer vrij laat, omdat Vrijlating gegeven kan worden.

Trek dan een parallel met Pinus en Schildklier en let dan op, waartoe deze spanning verwekken.

Pinus en Pancreas zijn zeer verwant aan de bijbedoelingen van Muladhara.

Svadhithana zal altijd tot het uiterste toe verlatenheid tegenhouden, doch bij het vrijgeven aan Muladhara dit element geleidelijk toevoegen en afnemen; afneming in de structuren van het „geëigende” en toeneeming van het „gegevene”.

Svadhithana doortrekt Muladhara met inherentie van zichzelf, terwijl de omringing van Svadhithana Muladhara toch altijd ter bescherming is, *doch wanneer Muladhara de inherentie verstoot door machtsadhesie*, dan trekt Svadhithana de inherentie op gelijke voet terug.”

Wie deze „wenken” nu wil „gebruiken” om zich een voorstelling te maken en „het” dan te weten, die is reeds trachtend naar een machtspositie, en zal zich danig verstrikken in speculaties over onmeetbaarheden.

Maar wie in alle eenvoud waarneemt wat zich aan en in hemzelf voltrekt, herkent allens als feit, wat als theorie onkenbaar blijft. Hier is de zo noodzakelijke vernedering van het verstand.

*

Door de Inwijding wordt de vestiging tot Inwoning in de centrale chakram een feit. Het lijden is indicatie van het tot stand komen dezer Inwoning.

Daarvoor moeten ook de andere chakra's als het ware in snellere draaiing worden gebracht. En het is geen wonder, dat de Leerling zich diep-rampzalig, ontworteld, vernietigd voelen kan, en telkens weer bemerkt, dat hij „het stuur” inderdaad uit handen gegeven heeft. Maar wel uit vrije wil.

God behoeft de mens, die dit stuur aan een mens, aan een waan overgeeft, in plaats van aan Hem.

Want dan offert een mens niet zijn eigengereidheid, zijn gebrek aan souplesse en zijn opstandigheid, doch zijn menswaardigheid.

„Gods Redding” kweekt en snoeit de zo ontaarde en verkwijnende ROZEN en geen mens, of instituut van mensen, zal dit heilige Dienen ooit uit Zijn Handen kunnen overnemen.

„Zie, Ik ben met u al de dagen tot aan de voleinding der wereld.”

Matth. 28 : 20

3. INWIJDING

Initiatie is geschiktgemaakt- worden tot binnengaan en binnengeleid- worden. Het is dus 'n tweeledige voltrekking. Het is niet wat een mens wil, kan of mag, maar wat hij ondergáán kan, indien God het zo beschikt, en hij het innig wenst. Daarom is het ook niet iets dat een mens zich eigenmachtig kan verwerven; niet iets dat zich laat bestuderen, leren of doceren. Het is een proces dat aan de mens voltrokken wordt; in wezen voor ons allen gelijk, in vorm zo verschillend, dat het identieke moeilijk herkenbaar is.

Alle theorie, alle uitstippeling en arrangering door mensen, alle eigenmachtigheid van mensen betreffende Inwijding, is substituering van Inwijding door illusie van inwijding.

God laat niet varen het Werk zijner Handen en elke poging van mensen om dit Werk uit Zijn heilige handen te nemen en het zelf te verrichten, is een aanmatiging die terstond in illusie verstrikt.

Geen mens kan zichzelf of zijn naaste myste-ervaringen doen geworden. Geen mens kan Hierophant, dat is „vertoner van heilig voltrekken” zijn door beschikking van zichzelf of van zijn medemens. Alle indrukwekkende traditie ten spijt voltrekt de waarachtige Inwijding zich alleen door het krachtenspel dat God zelf bestuurt, en in de encscèneringen die Hij alleen arrangeert. Zodat het voor een mens zelfs onmogelijk blijft om het doorleefde zó na te vertellen, het gebeurde zó te beschrijven, dat het voor een ander doorleefbaar wordt, laat staan begrijpbaar, sanctioneerbaar, erkenbaar.

Onoverdraagbaar aan mensen en door mensen zijn de belevingen van de waarachtige Neophiet en de waarachtige Leerling.

De registratie van hun ervaringen zullen zij alleen verrichten, omdat dit hun opgedragen wordt. Dan zullen zij het onzegbare onder woorden brengen, inspiratief, ontdaan van het letterlijke, subjectief-vormelijke (voor zover zij daarvan ontheven zijn), zodat het de wereld geboden wordt als beelding van iets schijnbaar-eenmaligs doch met een juist in hoge mate algemeengeldende inhoud.

Altijd zal het uiterlijk dezer beelding dus sluier zijn voor de tijdeloze waarheid die zij moet registreren. Deze tijdeloze waarheid wordt daarin allengs ontwaard, alléén door hen die zelf het wezenlijke-identieke doorleven.

Een inwijdeling kan daarom alleen dit voor zijn medemensen doen: zijn

voetafdrukken stevig zetten op het ongebaande Pad, opdat een ander ze herkent als wenk, steun en houvast.

Ondienstig is het al te zeer ontgooien in de sfeer van tegemoetkoming waar in wezen niet door mensen tegemoetgekomen worden kàn.

Het Pad is Pad, omdat het middel is naar het onmogelijk te kennen Doel. Het Pad is Pad, omdat een mens daarop het onbetredene betreedt, wat menselijk gesproken onbetreedbaar is. Het Pad is steeds uniek.

Want het is niets dan wat de myste van de Meester aller Meesters scheidt: zijn eigen tijdbevangen ziel-structuur.

Het Pad teneinde gaan is de teneinde toe door God, en onze overgave aan Zijn wil, volbrachte vernietiging van die structuur. Dat is dus tegelijk het einde van het Pad.

Wij zijn het Pad, omdat dat wat wij zijn moet worden afgelegd, ontgaan, ontvormd, ontgrensd, om restloos in de Ruimteloze op te gaan, en aldus één te worden met de eeuwige Geliefde.

Tallozen hunkeren in het diepste van hun ziel naar deze Gang.

Aan deze hunkering gehoorgevend zwichten zij voor de zo menselijke waan-idee: de Aanvang met een Vorm.

Juist de eenvoudige maar onverbidde eise: de vorm voortdurend aan God over te laten, valt ons zeer zwaar. In onze verwerkelijking in de Tijd haasten wij voortdurend naar de vorm; daarin is vormgeving de eigenlijke taak. Met de verschijning van de vorm, verdwijnt de spanning en ontstaat bevestiging, voldoening door volbrenging.

Maar in de transformatie van de Tijdsbeleving in de Eeuwigheidsbeleving is elke door ons zelf gemaakte vorm *obstakel*, dat weer opgeheven worden moet.

Daar moeten wij juist leren in het ongevormde zwevende te zijn temidden van de ongetelde kras-aanmatigende vormen.

Zodat voor alle mysten Vormgeving en Vormbinding onophoudelijk de *JUDAS* is, datgene wat de in ons tot leidende gestalte gekomen *ZOON VAN GOD* voortdurend „overlevert” aan de vele machtsinstanties van het God-trotserend, tijdgeboren *IK*. De Hogepriester met zijn overpriesters, schriftgeleerden, pharizeeërs, samenspannend met de barbaarsheid van Herodes (wellust) en het aan geweld (Rome) verkocht verstand (Pila-tus). Niet om determinering of het kennen dier symbolen gaat het, maar om de voldoening aan die onverbidde eise.

Geen mens is ooit verlaten, of vergeten, of alleen. Voortdurend rust op iedereen het aldoorziende Oog van de Verhevene, die met een onuitputtelijk geduld wacht totdat wij de roes van ons onmatig drinken uit de Bron van Tijdsgebeuren hebben uitgeslapen.

Dat is de bron waar Jakob al zijn „kinderen” uit drinken laat, dat „water” dat opnieuw doet dorsten.

Zo ontstaat de circulering, de herhaling en de rompslomp van de Tijd. Te goeder ure vinden wij wanneer wij als de Samaritaanse eenzaam komen om opnieuw te putten uit die bron, de Onbekende, die ons van dat water *vraagt*, omdat Hij ons Het Levenswater *schenken* wil, *indien wij er om vragen*. (Joh. 4).

Zo komt de Wachtende die weet, dat wij ons wel herhaaldelijk vergeven aan gestalten van de Tijd, maar dat wij toch niet zijn *gehuwd*; dat wij als hunkerende vrijgezellen ons „bevestigen” aan deze en aan gene, tot wij eindelijk de eeuwige Geliefde vinden, in Wie alle hunkering verstilt.

^{Wij}Op iederéén rust deze blik, en „waar ook maar de kleinste „aanvang” wordt geboren in een leed-geploegde, met Verlossingszaad bezaaide, wordt onmiddellijk handreiking gedaan. Maar als de akker meer steengroeve is dan akker, zijn de tijden lang en de oogst schraal.

Nooit zal één steengroeve of één akker onbeproofd gelaten worden. „En de genade van het woord als Woord zal zijn kracht laten gelden tot en met de steengroeven.”

Zelfs de geringste *Inzet* die wij mensen doen als innerlijk bereid-zijn, niet door ons omschreven of bestemd, in argeloos reserveloos vertrouwen, wordt ontvangen en beantwoord van omhoog. Helaas kunnen wij dit uit valse bescheidenheid niet geloven. Daarom ervaren wij het niet. Ons waken is kortstondig. Als het antwoord komt, zijn wij alweer lethargisch door de Tijd. En dan herkennen wij de *Oproep* niet.

*

De Slaap die alle mensen slapen door de tijdbevangenheid, verlaagt het Leven tot een donkere, geslaafde drang naar rust en vrede door conform-zijn aan het normatieve. In plaats van intuïtief naderen van het ware, tot optimale verwerkelijking van het unieke in ieder individu, is dan de eigenlijke leiding in handen van vormen en normen, van het schema, het schabloon, in schijn van nuchterheid maar in daadwerkelijke opdwinging van fictie. Want *norm is fictie*.

De Kudde in deze geestelijke zin heeft niets van doen met het onderscheid naar maatschappelijke welvaart. Integendeel, de Kudde naar de geest is onbewust aanwezig, waar aanmatiging het kudde-aanzicht vormt.

In mensenleven is de kudde-geest regerend waar overwegend „standaard” wordt betracht,

De Kudde-geest is de eeuwig mijmerende die in mijmering zichzelf verliezen wil.

Waar de Kudde gewaar wordt dat haar zelfgekozen herders haar steeds weer leiden naar de slachtbank in plaats van naar de haar beloofde wei, wordt de kudde-slaap wreed verstoord en splitst zich uit de kudde een gedeelte af, dat als Massa de diepe slaap heeft vervangen door de massadroom, het ideaal. Toch liggen Kudde en Massa in de mens verward en de Massa leeft voor een aanmerkelijk deel volgens de wetten der Kudde.

Uit deze Massa, die het Kruis in welke vorm dan ook wel aanbidt, maar niet wil dragen, scheidt zich de enkeling af als de ontgoochelde.

Door zijn ontledigd zijn van Kudde- en Massa-waan is hij ontvankelijk voor het waarachtige en meldt hij zich aan als Neophiet in de Myste-riën. Ook (juist) als hij hiervan niet weet.

Zo is in enkele regels uiterst beknopt aan te duiden hoe mensenleven onderscheidbaar is in drie niveaus, een onderscheid dat de sleutel is op alle verschijnselen en conflicten in de samenleving bij alle volken en door alle tijden.

*

Wanneer een mens zich afgewend heeft van het kuddestreven naar ani-maal gedijen, en ook niet meer te vangen is voor een of ander „ideaal” van het massale leven, voelt hij zich arm en naakt, uitgesloten van bijna alles wat de leegheid der velen vult, en onmachtig om in zijn resterend leven het waarachtig verhevende, goede, te verwerkelijken.

In deze verslagenheid, die de verslagenheid is welke Jesajah bedoelde, is hij deemoedig, open van ziel, tot inzet voor het heilige bereid. Juist door dit dieptepunt, door deze echte deemoed en bereidheid tot het onbekende, door deze ledigheid en dadeloosheid, is een mens aannemelijk als Neophiet, toegankelijk voor de Meester.

Dit is de status van de ziel waarover Jezus Christus zich ontfermt, de zieletoestand waarin een mens bereid is de leiding uit handen te geven, niet meer aan een mens of groep van mensen, of een door mensen opgericht instituut, maar aan God.

Zo klopt een mens zonder het te weten aan de Poort der Inwijding, niet door te hunkeren naar kennis van geestelijke dingen; niet door te streven naar persoonlijke vervolmaking; niet door enige wens te groeien of te stijgen, beter, schoner of machtiger te worden, verwerft een mens toegang tot deze Poort. Maar in ontgoocheling, in vertwijfeling, in onmo-

gelijk verder kunnen meedoen aan de waanzinnige strijd om zelfbehoud en zelfverheffing, in algehele opgeving van welke illusie-najaging dan ook. Want daardoor alleen laten wij de waanschema's van zelfvervulling los, die ons binden aan eendere bevangenen en bereiken wij de mogelijkheid van het Zoonschap.

Zo klopt een mens aan zonder het te weten, en de Poort gaat open, zonder dat hij het ziet.

Want elke *Inzet* van bereidheid tot het onbekende, niet op zelfvoldoening gerichte, geeft als reflex *Oproep*. Deze Oproep is het antwoord van omhoog, een uitnodiging om te zijn en te doen. Die Oproep bestaat uit ons dan toegezonden Tijdsgebeuren dat wij niet doorzien.

In dit Tijdsgebeuren wordt nauwkeurig toegediend, wat dienstig is om ons los te maken van onze fatale bindingen en in het „staan” te midden van deze niet doorziene figuur, GAAN wij het Pad. Uit het Gaan resulteert enige vermindering van onze „blindheid”. Uit het Gaan resulteert dus enig Zien.

Ook dit ligt dus in reversie tot de voor ons gewone volgorde. Wij gaan nàdat wij zien, omdat wij zien. Het is van het allergrootste belang, deze omgekeerdheid niet als een wetenswaardigheid te beschouwen, maar er van doordrongen te zijn, dat het zo gaat en zo moet, omdat wij anders voortdurend blijven wachten op een situatie die nóóit komt.

Want zo wij al menen, dat heiliging voortkomt uit overtuiging, in waarheid komt de overtuiging voort uit de volbrachte heiliging.

Voortreffelijk is deze Aanvang in het Marcus-evangelie uitgebeeld door het opstijgen van de Gedoopte, (de tot benauwenis in de roerselen der ziel ondergedompelde) uit die wateren. Terstond opent zich de hemel, niet totaal maar enigszins. En door die geopendheid bereikt de Gedoopte de verkondiging van God, *dat hij Zijn Kind is, dat Hij heden heeft verwekt. En liefheeft.*

EN DADELIJK VOERT ZIJN GEEST HEM DAN IN DE EENZAAMHEID EN VERONACHTZAMING IN SCHIJN.

De aanvang van het Zoonschap is uiterlijk herkenbaar door de onwillekeurig tot stand komende vereenzaming, distanciëring van het knusse dat het collectieve leven van Kudde (reactionair samenkleven) en de Massa (idealistisch samenkleven) biedt. En terstond begint nu níet de vertroeteling van het beminde Kind, maar de losmaking van dit Kind uit zijn tijdgebondenheid. Dat is herkenbaar als een lange, lange reeks van pijnlijke teleurstellingen, bittere ontgoochelingen, die menselijkerwijs de conclusie van verlatenheid, van veronachtzaming door God recht-

vaardigen. Het is deze „woestijngang” die ons allen zo uiterst zwaar valt; die altijd 40 jaar of 40 dagen duurt, dat wil zeggen tot de volkomenheid der gerechtigheid, en daarom niet vaststaat in letterlijke tijdsduur.

Door de perfecte camouflage is dit alles diep aangrijpend. Geen speuren baat de myste iets. Het is niet mogelijk „mee te chaufferen” op deze rit, niet mogelijk zelfs om onderweg eens poolhoogte of een dwarspeiling te nemen. Blindelings ploeterend gaat de myste voort, niet wetend dat hij vordert.

Logion:

Want: iedere inwijdeling is inwijdeling, wanneer hij zich dit in geen enkel opzicht bewust is en zich integendeel verderaf voelt van welke gebaseerde inwijding dan ook, omdat zijn eigen predestinatie hem vreemd is en als zijn engelbewaarder naast hem gaat. En deze engelbewaarder is meteen het voor hem bestemde inwijdingspad.

Hoe ontzaglijk waar en zich-ervullend dit Woord is, dat geen mensenwijsheid uitdrukt, weten zij die het zelf ervaren.

Wanneer deze dingen ons gebeuren, worden wij zo gauw bedroefd en moedeloos; ons speuren om maar te controleren of het wel goed met ons gaat, en ons blinde tasten naar enige steun of geruststelling temidden van dit overrompelende onbeoordeelbare, worden zo krampachtig.

Niet te vaak en niet te krachtig kunnen wij onszelf dan voorhouden, dat dit nu is: de veronachtzaming in schijn, die Jezus zo ten einde toe verdroeg.

En al dringt zich dan bij ons dadelijk de gedachte op, dat het bij ons alles zo weinig representatief, helemaal niet zó gaat, dat wij er ons tegenover God, laat staan tegenover onze medemensen op zouden kunnen beroepen, het is slechts een bewijs temeer hoe goed de camouflage is.

Opdat wij niet door verstand en gevoel, door welke menselijke hulpvermogens dan ook, „gesteund” zouden worden en op de een of andere wijze langs het opgelegde heen, of er onder door zouden glijpen, waar er alles aan gelegen is, dat een mens naakt en zonder hulpmiddel intuïtief GAAT.

Logion:

„Wat in de stof omhoog komt, wil de ziel hanteren overeenkomstig haar gegroeide gestalte. Juist daarin echter moet de geest de leiding hebben en houden.

Veel uiterst pijnlijke conflicten tussen ziel en geest zijn komende, waarin sterke indrukken van onrechtvaardigheid, verkeerdheid, enz. zullen worden geformeerd door de ziel, *die zich wil handhaven.*

Scherpe kritiek met onderscheid is nodig om niet blind tegenover deze Ontmoetingen te staan. Nauwkeurig wordt gekozen, wat nodig is."

De traditie luidt, dat de myste allerlei rampen treffen. Dit wekt de indruk alsof het alleen maar om leed en wanhoop is te doen. Dat is niet zo. Het gaat immers om het Pad! Daarom is alle schijnbaar liefdeloos en nodeloos toegediende leed precies datgene wat beantwoordt aan onze verkeerdheid, aan datgene wat onze onzaligheid constitueert.

Dit is toch wel wat directer geformuleerd dan de Indische, op weten en schouwen gerichte, traditie dat het karma van de myste in versneld tempo wordt vereffend.

Alleen de naam Kaphar-Nahum, algemeen verklaard als Oord van Troost(er) doch dieper etymologisch determineerbaar als Troost-Ver-effening (Vereffening tot Troost), alleen deze Naam al als aanduiding WAAR Christus op aarde WOONT, is zo afdoend treffend, zo voorlichtend voor ieder die werkelijk éerst het Koninkrijk zoekt.

In deze Vereffening-sfeer komen wij. *Dáár ontmoeten wij de Meester.* Natuurlijk strookt dit met geen enkele fantasie, geen enkele rooskleurige voorstelling van uitverkorenheid, van Inwijding met groene of geblomde manteltjes, met geen enkele ijdele, zwaarlijvige vrijmetselaars-vertoning, die immers geheel projectie is van de zelfverheerlijking der Regenten die het vlees der wezen vreten.

Ach, in Kaphar-Nahum ligt ons zoontje¹ als onze kwijnende ziele-gestalte van morgen, stervend. Omdat wij allen „hovelingen” zijn, niet van de Koning des Hemels, maar van de Overste der Aarde. Voor hem heeft onze zwakke rug gebogen, zo diep, zo lang, dat de door ons verwekte toekomst van onszelf geen levenskracht meer heeft.

In deze radeloosheid, en niet eerder, laten wij de Overste der Aarde voor wat hij is en gaan naar Kana.

Kana,² wederom niet het rietrijke (in het Hebreeuws met koph en aleph) maar met kaph en ajin: Verdeemoediging voor God. Daar, waar de Bruiloft nog altijd alleen voltrokken wordt doordat wij dóen, wát Hij ons ook mocht zeggen; daar waar de mensenziel beseft, dat zij moet retireren; dat zij die zich al bruidje waande, de bruiloftsmaal verlaten moet, opdat er plaats is voor de Onbekende Gast, de Bruidegom, dáár gaan wij heen als wij het sterven van ons „kind” niet langer kunnen aanzien. Daar smeken wij de Onbekende Meester om te „komen”. Maar Hij zegt niet anders, dan dat ons kind nog leeft. En dat wij moeten GAAN. Gaan, als „zich in beweging zetten”, gaan als „op weg gaan”. Gaan naar de

¹ Johannes Evangelie 4 : 46-54 Zoon van de hoveling.

² Johannes Evangelie 2 : 1-11 Bruiloft te Kana.

Troostvereffening. Onze Weg gaan, die nog altijd is Het Pad. En wie dan niet in zelfbeklag bezwijmt, maar GAAT, die krijgt al *onderweg* de Tijding: dat het kind genezen is.

Dàt is Kaphar-Nahum en dàt is Kana, en al het andere is niets dan de emballage, waarin ons deze heilige waarachtigheid is toegezonden met de wagen van de Tijd.

*

Van ieder mens wordt afgebroken wat als poort van tijd zijn functie en vervulling had, maar niet kan dienen als de toegang voor de Tijdeloze. Al wat aan ons gestalte heeft als Twaalve die wel zijn geroepen en gekomen, maar nog niet „verlost”, dat zal als deze Twaalve, vallend en verloochenend de Meester volgend, ondergáán de Marteldood.

En wel heel anders dan het blinde oog dat onderscheid in kanoniek en apocrief voor steun en vastigheid in blindheid hield, zal ons de hoogheid van veel apocriefe beelding opengaan, doordat ons identiek benarde hart daarin het eigene ontwaart.

Want wie als *Thomas* al zijn heil verwacht van de volstreckte empirie, wie in de oergestalte van de Maagd alleen maar accepteert wat zich in stoffelijke vormen presenteert, die zal - als Thomas - nu geraken in de handen van een koopman en door hem als slaaf verkocht een kleine aardse koning moeten dienen. Om dan voor déze het Paleis te bouwen waar de aard-ontstegene in woont, doch ondertussen als bedrieger en als schender van de aardse majesteit „des doods schuldig” te worden verklaard.³

En wie als *Andreas*, beeldend in het Teken Gemini, door levensangst bezeten, steeds maar klaagt en liegt en vlucht, die zal - als die Andreas - „moedig” moeten worden door zijn leerlingen te troosten als hijzelf de kruisdood ondergaat; en zelfs de beulen nog moed in te spreken bij hun volvoeren van het onvermijdelijke werk.⁴

En voorts, wie als *Johannes*, beeldend in de Vissen, door zijn aarde-loosheid de geliefde leerling is, die zal wanneer hij koestering verlangt, ervaren moeten, dat de borst des Meesters nu eens hard als steen, en dan weer zo benauwend zacht is, dat het menselijke tasten er doorheen gaat. Opdat hij door dit wrang ervaren de onkiesheid van dit zo begeerde „schuilen” inziet en in deemoed afwacht of de Meester de vermoede aan Zijn hart laat rusten.⁵

³ Handelingen van Thomas.

⁴ Handelingen van Andreas.

⁵ Handelingen van Johannes.

Zo zal dan analoog met deze heilige gegevens ieder dat ervaren wat hij niet wil, niet kan, en menselijkerwijs niet moet.

Logion:

„De Weg naar het Leven naar de Geest, komende uit het leven naar de ziel en uit de stof, dat is de weg naar Golgotha.

Wij gaan op reis naar het Heilige Land, en mogen, vervuld door de belevingen op reis, niet vergeten wat het doel is.

Dat vergeten al te velen.

De mens verwerft de openheid voor manifestatie van Christus-impulsen door zijn leven geheel ter zijde te stellen, zijn leven als mens in openbaring, als menselijke verlangens en menselijk willen, doch in voortdurende constellatie van heilige gewaarwording zich tot die manifestatie te bereiden.”

Telkens opnieuw heeft de myste het gevoel geen stap verder te kunnen. Maar de Meester heeft geen ander antwoord, dan dat niet meer kunnen, nog veel verder kunnen betekent. En inderdaad het is de drang naar zelfbehoud, die telkens aan de noodrem trekt.

En vaak overstroomt ons een golf van bitterheid. Waarop geen antwoord komt, dan dat „bitterheid is het bekneld zijn tussen hoog en laag, hoog en laag niet als tegengestelden, maar als de parallel tussen „denken” en „ondervinden”. Als die curvering oplost in begrip verdwijnt de bitterheid.”

In deze gang komt onvermijdelijk de dag, waarop het alles tevergeefs schijnt, waarin de Leerling als het ware het bewijs in handen heeft, dat alles is mislukt.

Dan nadert hij Gethsémane en is hij de Verhevene nabij. Er is daaruit geen heengaan dan verstilling door reserveloze overgave. „Uw wil geschiede.”

Logion:

„Wees niet bezorgd. Want in-de-zorgen-gaan is wel illusie van bezig-zijn om te bereiken, maar is in waarheid juist tot stilstand komen in mentale bezigheid.”

Voor allen geldt dat uitblijft: Dat wat alles goed zou maken. Want daardoor zou alles teruggebracht worden naar de eigen persoonlijkheid en het eigenlijke doel geheel worden gemist. Zo velen hebben op een bepaald moment een cultus van zichzelf gesteld in de plaats van DIENST. Daaruit resulteerde altijd weer persoonsverering door onmondigen, het misselijke hangen aan een krachtige persoon. Dat immers niet bevrijdt, maar „bindt”, omdat juist die persoon verdwijnen moet. Nu bindt zijn nagedachtenis nog lang na zijn stoffelijke dood de ongetelde zwakkelin-

gen die vereren willen. Die blijven circuleren in het krachtveld van de mens die „viel” in cultus van zichzelf. Zo instigeert een gevallen Leerling door zijn schijn van Meesterschap niet om te Gaan, maar om te blijven Staàn in dadeloos vereren dan wel imiteren van de ijdelheid waarin hij viel.

Een grote steun in alle blinde Gaan is het gedenken, dat een mens nooit van iets anders Speelbal is dan van zijn eigen ijdelheid.

Dat hij niet hóeft te „weten” wàt de Paaswerking van het hem ontmoetend tijdsgebeuren is. Maar dat er alles aan gelegen is, dat hij Paaswerking onderstelt, zelfs in het onaannemelijkste gebeuren. Want dáárdoor heeft hij „openheid” waardoor de indringing der Verlossingskracht geschiedt.

Logion:

„Laat de aandacht van de Zoon zich concentreren in de Vader en laat de Zoon zich vooral niet laten afleiden door de constellatie van aan de persoon vorm te willen geven, wat in de stofstructuur niet te vormen is. Juist door dat pogen kan het Zoon-Vaderschap in de stof zo geheel worden uitgemergeld.

Het Zoon-Vaderschap kàn niet van enig gebied benaderd worden, daar het in zichzelf verzonken ligt en door de mens niet in stofstructuur in beeld te brengen is.”

Ook hier weer lokt de ijdelheid van juist in uiterlijk vertoon als „Zoon” te figureren en zo het nooit te imiterene, voor een ieder essentieel-Unieke, tot een frats te maken, waar de wereld zich voor buigt.

Hoevelen hebben niet als „Zoon” geposeerd! Hoevelen imponeren heden nog met lange baard en haren als een caricatuur van de „Vader”!

Logion:

„Het Zoonschap bepaalt zich niet tot het zoonschap alleen, maar de wisselende Paaswerking voert het Zoonschap in snel tempo op, zó dat het het Vaderschap nabijkomt in volume, in kwaliteit en bovenal in volheid.

Volheid ten aanzien van het Vaderschap en het Zoon zìjn. Natuurlijk spiraleert het in en door elkaar en zal het tot een volkomenheid worden die alleen te naderen is vanuit het Zoon- en Vaderschap.

Laat vooral het Kind-zijn zich realiseren in stromende aanhankelijkheid, ook en vooral in de stof. Deze aanhankelijkheid is vol Paasgedachte van de Vader voor zijn Kind. En zal het wederzien vol in zich dragen, zowel als de waarde van het onafhankelijke afhankelijk-zijn.

Daarom, neem iedere dag de Dag vooral in zijn afhankelijkheid ten aanzien van het Eeuwige en blijf de Vader vooral hierin gelijk.

De Vader laat de Dag beschijnen door de eeuwigheid; er kàn dus geen tijdsbreuk zijn, in de zin van verlatenheid en eenzaamheid.”

Het is niet mogelijk, dat een mens het sterven in de paren van tegenstellingen doorleven zou, zonder juist daarin het smartelijke van dood en mislukking tot op de bodem te doorlijden.

Realisering van geestelijk leven in de Tijd is een illusie die wij niet kunnen handhaven. Al te velen hebben getracht de Verhevene neer te trekken. Mystiek in de gewone zin is dan ook niet bevrijdend, maar tijd aan tijd rijgend door voortdurend betrekken van het „Tegenover” in iedere binding van tijd.

Realisatie in de tijd is het grote obstakel. Toch is ontkenning van tijdswaarden als „obstakel” zelf ook weer obstakel. De schijnbare wreedheid van tijdswaarden is resultaat van miskennis van tijdswaarden als obstakel.

Ons denken tracht het eeuwige te vatten en is daarom zelf beletsel voor nadering en toelating van het eeuwige in de mens. Het uit drang naar zelfbehoud geboren denken is volkomen in de ban van het verleden. Het kan daarom nooit de gids of baanbreker zijn in het nog niet beleefde.

Eerst de waarachtige verdeemoediging (Kana) houdt de onttroning van het wilsgeleide denken in, door volle overgave aan het Onbegrijpelijke. Daarom is waakzaamheid, hoezeer ook gewenst, in zichzelf niet voldoende. Want waakzaamheid is strikt genomen niet gericht op Gaan, doch op Voorbij.

Het is ons vreemd te moede te bedenken, dat wij eigenlijk alleen maar de dingen die opgeroepen worden, als „opgeroepen” behoeven te aanvaarden.

Wie zal zich niet verzetten, als het gebeurende steeds weer als fataal, onverdiend, en vooral als liefdeloos wordt gevoeld?

Hoe zou het anders kunnen, dan dat in ons de twijfel aan door-Godgeleidheid van de bodem onzer ziel wordt opgerakeld tot een confrontatie met de waarheidsvinding, die alleen door onze steeds latent gehouden intuïtie feit wordt?

Ontroerend is het opengaan van onze ogen voor de individuele registring van dit moeizame ontdekken van de waarheid door de schrijvers van de evangeliën; hoe elk van hen op eigen wijze, want op grond van eigen ondervinding, de verdwijning van het satanische en de manifestatie van het heiligwaardige, beschreven heeft.

De weg der aarde is vermindering van de twijfel, maar de weg des hemels is de volle activering daarvan in de harten en de hoofden van de mysten.

De Satan, die God-omgekeerd is, wijkt niet vóór in ons het ware antwoord is gerezen, en gezegd.

En dan de bitterheid, die de opstandigheid tot voedsel strekt!

Logion:

„De troosteloze zal zeker aandacht trekken van de Trooster, wanneer zich troosteloosheid niet vermengt met bitterheid. De Verhevene is niet verscholen; noch overdrachtelijk; wel te naderen in de hof Gethsémane. En de troosteloze wist zeker, dat zijn overdrachtelijkheidszin gevangen zou worden tussen de beide kruisen.

De Verhevene die altijd de beide kruisen flankeert om de troosteloze, zal altijd daar zijn om de beide kruisen te helpen oprichten en te vestigen op de hoofdschedelplaats.

Laat de troosteloze zich niet verdiepen in te veel of te weinig, maar zichzelf niet onthouden de indringing van Hem, die de Verhevene voorafgaat, juist als troosteloos.

Indringing is er wanneer troosteloosheid wordt ervaren zonder bitterheid.

En de Verhevene is de Wachtende.”

Zo nadert een mens die verlatenheid, die eigenlijk het ruimteloze in de tijd is.

Want onze tijd is niet *de* Tijd, en onze tijd is vol, *als er voor ons niets meer tot vulling overblijft*. Hoe zou het anders kunnen? Daarom is het zo wenselijk, dat wij waakzaam zijn op onze nauwelijks bewuste trucs om onze tijd te „vullen”, niet alleen met tijdverdrijf en aangename bezigheden, maar juist vooral met de zo eerbiedwaardige, algemeen erkende „plichten” en met „idealen”.

Logion:

„De Tijd verinnigt zich voor mysten met de gangbaarheid van het verlorene en het verlangde.

Neem deze beide eens in visie en zie wat eigenlijk staat tussen jou en de Verhevene.

Niet de Verhevene zelf, die juist de Tijd beperkt heeft als ruimte en daardoor de mens terwille is, doch onbegrepen.

Zou nu de Tijd obstakel kunnen worden, juist omdat de Verhevene zich daarin zo onmiskienbaar toont als ruimteloos?

Wees indachtig, dat de Verhevene in de Tijd zijn sporen naliet, die nog nimmer opnieuw zijn afgedrukt, maar wél te volgen. Doch dit vraagt een instelling die geen instelling meer is.

Zo nadert een mens die verlatenheid, die eigenlijk het ruimteloze in de Tijd is.

God is hem genadig die hiertoe komt, daar het niet alleen alles vraagt, doch alles geeft.”

Logion:

„Het grauwe verschiet, dat zich plaatst tussen het Avondmaal en de

grafspelonk, is alleen dan van kracht, wanneer de plaatswisseling zijn volledigheid heeft gehaald.

De plaatsaanbieding is zo identiek aan God in Zijn schepping, dat dit wel de gang naar de grafspelonk móest zijn. Want voor God is Zijn eigen schepping grafspelonk; hoe kan anders identiek zijn de mens en de overcomplete, binnenkomende Gast?

Zijn plaats zal altijd zijn, waar een ander wil opstaan."

Logion:

„Houd in het oog, dat de twaalfbladige niet ontluikt maar openbreekt, en dat dit openbreken zich manifesteert in het twaalfvoudig aspectgevende inzitloze.

Tref dan niet in het stevig gefundamenteerde, doch verlaat deze vlakke voorgoed en blijf in de sfeer van het ondoorgrondelijke, waar de Inzitloze zich tot de wereld overbuigt om het in erbarmen te verheffen van de genadestaat van de heilige bravour.

Indien God ons dan niet de laatste penning wil laten betalen, komt dit hierdoor en is alleen de toegewendheid reeds opening voor de Onafwendbare.

Indien nu openbreken tot doorbreken wordt, komen de velen om de Ene, zo niet te verslinden dan toch te verslaan. Dan reiken hun slagen wel tot een doel, doch nooit tot Het Doel.

De doorbreking is verhardend in zijn wijze van schermutselingen te verheffen tot een bloedeloze tweestrijd die tot niets leidt. Doch de stuwing van de doorbraak, die is het waar zich zoveel omheen schaart als twijfelachtigen en twijfelmoedigen. En zij zijn juist de enige tussenzône, die mogelijk maakt: verdere stuwing zónder de hardheid van de doorbraak."

„Hoog is de zetel der twaalfbladige, maar nooit genoeg doordrongen van juist het Twaalfbladige, waar Jezus zo sterk op aandrang door de Elf niet in afwachting te houden of toe te laten, doch ze juist daarin de twaalfde (Judas) te doen ondergaan, niet als Doop maar als Dopeling."

„Altijd blijkt, dat verbazing en verwondering wegvallen voor aanbidding. Ook blijkt, dat aanbidding niet meer in staat is een vermogen te zijn om de redding te benaderen, doch dat de Twaalfbladige zich alleen moet openbreken in de Onvindbare.

Die niet te veroveren is, doch in zichzelf de Twaalfbladige heeft doen wortelen. Omdat bij openbreking de aanwezigheid niet zou kunnen worden gedragen, maar wordt gedragen door de Onvindbare zelf."

Logion:

„De velen trachten altijd opnieuw de weinigen te doordringen van mislukking. En mislukking wordt vooral zó wreedaardig opgevoerd, zó dat het centrum van waarlijk „Ik Ben God's Zoon" geweld wordt aangedaan in alle gelederen van draagwijdte der verzoenlijkheid, dat alleen

„Ik Ben” kan worden geofferd en „God's Zoon” overblijft voor de bundeling der aangegrepene bezetenen en zo zoenoffer wordt tot stand gebracht.

De troostelozen die zich in de indrukwekkende chaos der bezetenen moeten verwezenlijken, zullen niet worden geschaad, wel gesmaad.”

„Inwoning van een Aandacht die zich tot een Evangelie vormt, is alleen te ervaren in een doordringen van de enige compensatie-sfeer, en dat is: overdrachtelijke Nabijheid.

Indien al de schroeven van kwaadaardigheid vaster liggen dan zo oorspronkelijk lijkt, dan behoeft de leerling zich daar niet om te bekommeren, omdat dit het werk is van de Timmermanszoon.

En zijn hand is sterk, en vooral onwrikbaar.”

Over het weerzien van de Vader en de Zoon bewaren de Evangelieën de Paas-stilte.

Hoe vaak de troosteloze denken moge, dat de aanhouder verliest, het is zoals Jezus heeft gezegd.

Als eindelijk de sluitsteen is geplaatst, waar zoveel opgezameld was in tijd, zal dat voorgoed vergaan in de zinkput van de Tijd. De blanke basis die zo opgericht is, wordt dan vrijgegeven, het onontbeerlijke BLANCO van de leerling wordt een feit. De doodvermoeide pelgrim, die de Korte Weg gegaan is, komt tot onmiddellijke confrontatie met de waarden van de eeuwige bestemdheid van onmiddellijk ervaren door wijsheid in liefde. Het Licht waarvoor zo lang is uitgeleden en uitgestreden, gaat voorgoed schijnen.

De Onweerstandbare, Toegewende, Onontbeerlijke, Enig-Allene, Enig-Ontvangbare, Verlatene en Vereenzaamde, die zich opnieuw teruggebogen heeft naar de zwerfer op aarde, verricht de handreiking voor de Heilige verdraagzaamheid in de aardewetgesteldheid, en de Twee zijn Eén.

AMEN

4. DE GEEST VAN JAKOB

God zet ons allen op de plaats, vanwaar wij in de kortste tijd en langs de kortste wegen kunnen wederkeren in Zijn schoot.

Maar wij?

Wat is ons leven anders dan het hunkeren en dringen naar een „ander” plaatsje, dat ons hoger, veiliger of makkelijker lijkt?

Wij mogen wikken, maar wij kunnen niet beschikken, ondanks alle schijn. Wij lopen weg, wanneer wij blijven moesten, maar ontmoeten tòch wat wij ontmoeten moeten. Wij blijven als wij moesten heengaan, maar ons ontgaat tòch wat wij niet ontvangen mogen. Altijd menen wij een andere en korte weg naar ons geluk te kunnen vinden en altijd blijkt, dat onze wijsheid niet de ware was, en dat wij juist een omweg maakten.

God maakt ons allen anders, maar wij willen allen, ook onszelf, dwingen naar een ingebeelde *norm*. Geen twee van ons zijn echt gelijk, maar wij gebruiken uniformen om de ongelijkheid te bedekken en wij prenten ons voortdurend in, dat uniformiteit ook recht en billijkheid beduidt.

Wij willen niet aanvaarden wat „gegeven” is, maar wachten ons geluk van „nemen”, wat aan anderen geschonken is.

Indien wij als de jongere of jongste zijn geboren, dan is dat onze „roeping” en „genade”. Waarom misbruiken wij de honger van onze oudste broeder dan om hem af te troggelen zijn eerstgeboorterecht? Waarom bedriegen wij dan onze vader om de zegen te ontvangen, die voor de ander was bestemd?

Wat is ons leven anders dan ontlopen, wat ons is gegeven en verwerwen, wat een ander toebehoort? Wat is ons werken anders dan ons lot vermijden en het lot der eerstgeborenen het onze maken door berekening en list?

En toch is juist ons lot: *het resultaat van hoe wij zijn en hoe wij doen!* Zodat geen mens zijn Lot ontlopen kan. Wat is het dagelijks doen van allen - ook van hen die menen „te geloven” - anders dan de gangen Gods vermijden en zich welvaart, eer en macht of veiligheid vergaren in plaats van Vrede en Geluk, de schatten die niet enkel van de aarde en niet enkel van de hemel, maar van beide zijn? Wie van ons gaat, waar God hem *zendt*?

*

Wij zijn als Jakob en zijn „zonde” is de onze. Zo zal dan ook zijn levensles de onze zijn!

Wij vluchten en wij overnachten te BETH-EL.

Wij die hier „slapen”, zullen hier de Trap aanschouwen waarlangs hemelboden op- en nedergaan. BETH-EL is: het Huis van God. Hij zal ons hiër zijn heilige aanwezigheid doen ondervinden. Wanneer in ons het inzicht daagt: Beth-El, dat is de Aarde! Hij is hiër, maar het ontbrak ons aan besef! Dan worden wij *ontroerd*. Dan huiveren wij, want heilig is dit oord! Het is hier niet alleen een plaats van strijd en wreedheid, geldverdienen en verdriet. WANT GOD WOONT HIER. De Aarde is *de Poort*, waardoor wij in de hemel kunnen komen!

Maar dan?

Wij gaan - als Jakob - trouweloos beloven en condities stellen. De laagheid van die houding zijn wij ons niet eens bewust! God komt en geeft Zijn trouw te kennen, maar wij onderhandelen en talmen. Wij erkennen Hem alleen, nadat Hij ons verlangen heeft vervuld. Dat is wat Jakob deed.

Dat is de *Geest* van Jakob.

En daarom dienen wij - als hij - de zeven lange jaren en krijgen *niet* wat wij begeren, tenzij wij nog eens zeven jaren dienen, om niet. En dan nog zes om loon! En zelfs ook dan zijn wij niet vrij te gaan waarheen wij willen.

Dan zijn wij „rijk”! Maar *in* ons woont de Vrede niet, totdat wij wederkeren naar de Broeder die wij wreed bedrogen, terwille van bezit en macht. Totdat wij neergedrukt door Angst en Schuld de God gedenken, die wij niet vertrouwden, en Hem smeken om zijn hulp!

Dan wordt ons eindelijk bewust, dat wij met onze slimheid, ijver en beleid God hebben getrotseerd en nièt gediend, zolang wij „Laban” dienden. Dat wij, als in een lange, donkere nacht geworsteld hebben met een Engel, met „de Kracht van God”, met Gabriël en dat het *scheen alsof* wij zouden overwinnen. Maar dat ons juist op dat moment „de heup” ontwricht wordt en wij niet meer kunnen „jagen” noch „ontvluchten”. Wat blijft ons dan nog over dan ons vast te klampen aan die Engel en zijn zegen te verlangen...?

Maar dan zijn wij niet meer wie wij tevoren waren en onze nieuwe Naam bevat erkenning van „de Kracht van God”. Wij hebben God van Aangezicht tot aangezicht aanschouwd. En dus is onze ziel gered. (Zie onder Israël).

Niet zij hebben deze parabool verstaan, die om de vrede voor de vorm ook heden nog de heupspier van de dieren nimmer eten, alsof zij Jakobs

strijd gedachtig zijn, terwijl zij innerlijk voortdurend worstelen met God - en schijnbaar triomferen!

Hun nederlaag is evident.

Nog altijd wordt hun heup ontwricht, wanneer de morgen daagt en zij toch doorgaan met hun strijd. Rondom ons zijn veel gekwetste, ontwrichte of verstijfde heupen. En die dit Teken dragen, hebben schaamteloos en mateloos gestreden met „de Kracht van God”. Doch zij die zien en horen, weten dat de Engel niet alleen de stoffelijke „heup” kan treffen, en dat de zin van dit symbool in ongetelde variaties wordt getoond.

*

Wij die ons steeds omringen met een muur, opdat men ons niet ziet *zoals wij zijn*; die altijd veiligheid begeren; die ons bezit, ons werk, ons leven, ons geluk, verzekeren, opdat zich niet aan ons voltrekken zal Gods heilige onzekerheid, Zijn Wil.

Wij die ons leven staag vergallen door de twintig-jaren-lange dienst aan „Laban” (onze „rijke Oom”, die toch niets *geeft*) om dat te krijgen wat God geven zou, indien wij zouden trachten eerst Zijn Rijk te vinden . . .

Wij zijn die Jakob . . . en wij willen het niet zien!

Maar wie als een Profetenzoon zich wijdt aan Hem „die in de vrijheid voert”, die zal DE NAAM VAN „ISRAËL” doorzien als TIJDSGEBEUREN, dat zijn Kinderen (de „Stammen” Israëls) laat drinken uit de Bron, welks water steeds weer dorsten doet. Want die ontmoet te zijner tijd aan deze Jakobs Bron de onbekende die het Levenswater biedt.

5. WENDING

Omringd door een mensheid die in de loop der tijden het Leven zozeer miskend en verminkt heeft, dat zij bijna niet meer leeft, zoekt de enkeling - althans gedurende enige tijd - naar een levensvorm, naar levensvervulling.

Hij zal in deze alles registrerende, copiërende en multiplicerende maatschappij dan al spoedig ontmoeten wat anderen hebben gezegd of geschreven. Voor zover het hem treft als aannemelijk, doeltreffender dan hetgeen hijzelf tot nog toe concludeerde, zal hij geneigd zijn de gedachtenreeksen van anderen over te nemen en zich met hetgeen hij aldus op grond van mentale taxatie aanvaardt allengs een structuur opbouwen, die men wereldbeschouwing noemt en die in zekere mate de levenshouding bepaalt.

In zekere mate, omdat het voetstoots aanvaardde, of na mentale controle gesanctioneerde, nooit de waarde hebben kan van het zelfdoorleefde, zelfgeconcludeerde. Een aanzienlijk deel van onze wereldbeschouwing ligt in sterk conflict met onze individuele waarden. Wat wij uit levensangst en uit gemakzucht niet zelf ervaren hebben, noch bereid zijn zelf te ervaren, hebben wij vervangen door de ervaringen van anderen. In vele gevallen hebben ook deze niet het zelfdoorleefde gepresenteerd, maar op hun beurt geadopteerd.

Wat individuele verwerkelijking moest zijn, is grotendeels aan anderen ontleend „bescheid” geworden. Zo zijn wij in grote mate surrogaat in plaats van echt, cliché in plaats van unicum, kuddedier in plaats van individu.

Zo worden de ontmoetingen tussen mensen ontheiligd tot ontmoetingen van cliché-structuren. Robots, niet alleen tengevolge van bezetenheid door politieke ideologieën, maar ook robots van ras, van stand, van beroep, van studie, van familie. Wandelende conglomeraten van eigenlijk „vreemde” waarden, waarin als kwijnende kern het waarlijk eigene zich ongelukkig voelt.

En toch is onder de miljoenen aldus mislukte individuen hier en daar van tijd tot tijd een enkeling ontbloeid; losgekomen van de boeien van valse woorden, vrijgekomen van de terreur der cliché-tyrannie, wakker geworden uit de slaap der gemakzucht.

Als zulk een mens zich vrij ziet te midden der geknechten zal hij altijd voor de Vrijheid pleiten. En dan wordt hij niet verstaan! Omdat de slaapbevangen mens voor vrijheid houdt: het ongestoorde dromen; om-

dat de kuddemens alléén „een Herder” wil. Omdat hij niet begrijpt dat alle „hoeden” uitloopt op het naar-de-slachtbank-voeren.

Wat ons belet om vrij te zijn is niet „de wereld” of een mens, ook niet een beroep van mensen, maar ons eigen kleine, dwaze Ik, dat zich tegelijk zwak en machtig voelt; dat zich verschanst heeft in duizenden normen en dat zijn zelf-handhaving, zelf-bepaling en zelf-verheffing voor de eigenlijke levensvervulling houdt.

Voor het Ik zijn de tijdswaarden de enige echte waarden. Maar het wenst zichzelf de eeuwigheid.

Daardoor is het Ik te onderscheiden, te doorzien, op te lossen. Dan is de tyran dood en de mens bevrijd.

Verscheidene heilige geschriften, opgesteld door de weinigen die Vrij werden, dan wel door mensen, die hen zien en horende zelf de Weg naar de Bevrijding zijn ingeslagen, zijn voor het nageslacht bewaard gebleven.

Wie zulk een geschrift leest, wordt gewaar dat het zich van andere geschriften kwalitatief onderscheidt. Men ontwaart de waarheid en de waardigheid en . . . men denkt nu de Vrijheid, het „Eeuwige Leven” te bezitten.

Dat is menselijk, maar het is funest.

Alle volken, alle mensen hebben altijd *Hebben* en *Zijn* verward. Steeds hoopt een mens met *Hebben* het *Zijn* te bevorderen. Men gelooft dóór *Hebben* te *Worden*. Geestelijk gezien is het Bezitvergaderen niet alleen een angst-tactiek maar wordings-waan als troost voor Niet-Zijn.

De mens zoekt zijn troost niet in de vervulling, maar in het cultiveren van de vorm waarin hij Vervulling gewaar wordt. Waar men ook ter wereld mensen een Heilig Boek bezitten ziet, ziet men, dat zij het bestuderen, het bemijmeren, als compensatie op het vele leed van de zelf-handavingsstrijd die men „leven” is gaan noemen. Als een loden last drukt het besef, dat het zó niet goed is; dat het eigenlijk om verwerkelijking gaat. Zo komt men tot individuele en collectieve inzet, die echter niet verder gaat dan sociale maatregelen en een individuele levenshouding die opvalt door innerlijke tegenstrijdigheid. Met kracht van wil worden gedachten en daadbereidheden opgelegd aan een *Ik*, dat zich des te krasser handhaaft in de overblijvende ruimte.

Het is de halfheid, die de volgelingen kenmerkt, die hen bijna allen pseudo-volgelingen maakt.

Nog altijd is de werkelijk Verlossende omgeven door een „schare” die

zich volgelingen waant, maar die in wezen om Hem samenkleven tot obstakel, dat het de waarachtig komende zeer moeilijk maakt om Hem te bereiken.

Aan uitleggers van Heilige Geschriften heeft het nooit ontbroken. Maar een mens kan nu eenmaal niet meer uitleggen dan hijzelf heeft verwerkelijkt.

Wanneer een Bevrijde tot de mensen spreekt, dan legt hij in zijn woorden de geest, die slechts door geest in anderen ontvangen kan worden. Wie dit niet kan, miskent de inhoud van het gesprokene als het verstandelijk-begrijpbare. Volgelingen die de *geest* van het gesprokene niet vatten, bekwamen zich slechts in het begrijpen en het virtuoos hantieren van de *vorm*.

Wat ook door werkelijk Bevrijden is gezegd, het heeft altijd beoogd substituering van de onbevredigende structuren van tijdswaarden door eeuwigheidswaarden.

De overgang van leven in de tijdswaarden naar leven in de eeuwigheidswaarden is zeer zwaar. Zij eist onmetelijk geduld, grote wijsheid en liefde van het Wezen dat ons voorbereidt en binnenleidt. Maar het eist ook veel meer liefde en vertrouwen dan wij mensen behoudens enkele uitzonderingen kunnen opbrengen om ons te blijven overgeven aan een leiding die ons volgens het zelfhandhavingsoordeel ten verderve voert; die ons dag in dag uit losscheurt van de getrainde levensmethodiek.

Wat een mens nog wel doorstaan wil, is de perfectionering van zichzelf. Maar dat wordt nu juist niet verlangd. Dat is het Pad der IJdelheid, waartoe zoveel religies en systemen zijn vervallen. Wat een mens principieel nog wel bedoelen wil, is de Wending van zijn ziel, het werkelijk gericht-zijn wèg van de zelfhandhavings-methodiek, náár de waarachtigheid.

Maar altijd hoopt het Ik nog op de eigen verheerlijking en het gaat juist om zijn vernietiging. En daarom drijft het altijd naar een compromis. En daarom laat het niets onbeproefd, deinst het voor geen laaghartigheid en geen verraad terug om de doorvoering te doen mislukken.

Grote perspectieven openen, aangename verten wijzen, is het werk van krachtige gedachte-structuren en wie het Leven wil beperken tot een rijk *gedachte*leven, verwacht van die gedachten alle heil. De massa hunkert steeds naar machtige gedachten, die immers het mijmeren der kudde schijnen te behoeden.

Maar de waarheid wordt door een mens eerst gezien, wanneer hij - zich

die mijmering niet meer gunnend - tracht te *waken* en ontwakend alle langvertrouwde stelsels en gedachtenbouwsels, alle „middelen” gaat wegdoen, als illusies die hij allengs is ontgroeid.

Wanneer de Waarheid zich echter in de wereld openbaart, dan schieten van alle kanten de vereerders toe, die haar tot een wapen, tot een nieuwe strategie, tot een fool's paradise van zelfgenoegzaamheid willen verkrachten.

Wat wij behoeven is niet meestrijden voor een of ander ideaal, dat is niets anders dan versterking van de al zo lang geslapen slaap. Wat wij behoeven is niet machtigheid, niet het geweld van de techniek, niet de terreur van het *kwantum* als slechte remplaçant van niet te remplaceren *kwaliteit*; ook niet nòg groter kennis, maar verheffing en zuivering van onze levenshouding.

In plaats van onszelf te beschouwen als een soort publiek, dat mag toekijken op het wereldgebeuren, deden wij beter ons te realiseren dat de nood in de wereld hoog gestegen is door daadwerkelijke levensverloochening, waaraan de hele mensheid hetzij actief hetzij passief medeplichtig is; dat de mens mensverwantschap allang is gaan miskennen als gelegenheid om uit te buiten; dat het doorgevoerde handhavings-streven dagelijks een duizendvoudige verloochening van de ware levenswaarden eist, en dat wij aan die eis vrijwel allen zonder blikken of blozen voldoen; de een met een verdienstelijk gezicht, de ander met het gebaar van een martelaar, maar allen gewetenloos, allen „verraders” van het hoogste, allen daadwerkelijke heiligschenners voor het aangezicht van God.

Niet verschansing in geliefde economische, politieke, theologische, of filosofische structuren, kan ontspanning brengen in een wereld die voor en na geen ander middel toepast dan het plaatsen van druk op druk, die nog altijd eigenlijk alleen in geweld gelooft, en zich toch verbaast over periodieke ontlading in destructie.

De mensheid is met niets gebaat, wat enkeling of groep verheft of voordeelt ten koste van een andere groep.

De mensheid is niet gebaat met de zo rijkelijk aanwezige en geprezen „offervaardigheid” ten behoeve van groepen of partijen! Maar overal waar een mens bereid is om afstand te doen van dierbaar geworden vormen, afstand te doen van groepszaligheid van welk soort dan ook; waar een mens bereid is te lijden, op te geven de illusie waarmee hij zich „geluk” dacht te verschaffen, maar die zo kennelijk de waarde heeft van afstand tussen mens en mens te handhaven of te vergroten, daar

wordt vijandschapwekkende bezigheid omgezet in daadwerkelijke verbroedering.

Die verbroedering is het, die de wereld behoeft. Niet de caricatuur van gelijkbetaalde, gelijkgehuiste, gelijkgeklede en gelijkgevoede kudde-dieren; alsof het dan toch weer eigenlijk om *Hebben* en *Omstandigheden* gaat.

Maar om de Gratie en de Waarheid van het vrije offer ten bate van iedereen gaat het.

Daarom al wie zich ernstig wil wijden aan de verwerkelijking van welke verheven Vorm van godsdienst dan ook, zal altijd oproepen de Voorstelling, de begrenzing, het specifieke en zich daardoor begeven in sluimeringen, restricties en maskers, in allerlei wat *bindt* in plaats van te bevrijden, in allerlei wat *afstand* tussen mensen schept in plaats van te overbruggen en te bereiken.

Maar wie bereid is om de liefste voorstelling, de liefste Vorm te offeren terwille van het ongekende Heil voor allen, die bevrijdt, die overbrugt en die bereikt. Die ondervindt dat Godsdienst niet iets is, wat náást „iets anders”, als iets extra's, of in tegenstelling tot iets anders wordt verricht, maar dat het is: God Dienen als de enig werkelijke vervulling van Leven.

Want op een andere manier en met iets anders kunnen mensen God niet dienen, dan dat zij tot Echt Leven komen.

In plaats van terug te schrikken voor het oude beeld van Jephtha, die bereid was om het onbekende Offer te brengen om der wille van het algemene heil, zullen wij gaan inzien, dat het **ALTIJD** èn **alléén** om die bereidheid gaat.

In plaats van terug te schrikken voor het oude beeld van Abrams offering van Isaäk, als een barbaarse, of wel pathologische bereidheid om door afstand te doen van een kind God, of de goden, een gunst af te dwingen, zullen wij te goeder ure daarin herkennen de bereidheid om het eigen toekomstbeeld, de gestalte van het toekomstige Ik, te geven en te wijden aan de Allerhoogste en het Allerhoogste, àls die daarom vraagt, ten dage dat Hij er om vraagt, ook dan, wanneer dat ik-van-morgen voor ons wezen zal de schijnbaar enige vervulling van Gods Woord. Alleen wie zelf die „jongen” en het offerhout omhoog leidt en het leed draagt van het argeloze vragen van dat „lam”, *beleeft* het nederdalen van de Engel, en ontwaart de „Ram”, die eigenlijk geofferd worden moet; en die dan nog verward is in „de struiken”.

Niet wie zich wijdt aan een systeem of een gedachte-bouwsel, maar wie

zich geeft aan de waarachtigheid, die hem van dag tot dag geboden wordt, beleeft de WENDING die de enkeling allengs bevrijdt, „inwijdt” in het Mysterie van het Leven.

En dit is ook het enige wat collectief de mensheid „redt” uit het zelf-handhavings-mechanisme, dat in zijn doorvoering steeds weer, maar ook steeds méér, een mechaniek van zelfvernietiging bewijst te zijn. Dit mogen wij beseffen, als wij ons bezinnen op de wereldnood, en op het ontzaglijke gevaar gezamenlijk onder te gaan in blinde razernij, dat het heil níet ligt in ingenieus gezochte veiligheid met groter list en met nog meer geweld, maar in het afstand doen van deze drang, in offeren van dat wat niemand geven wil. Niet in het „brave” afzien van de dingen die wij nog wel missen kunnen, niet in het doen van uitgerekende concessies tussen mens en mens, of volk en volk, maar in het afzien van de zogenaamde souvereiniteit van enkeling en volk, die fictie is en die als grove schending van de heiligheid van Leven mateloze offers vergt en tòch nooit wordt bereikt.

6. EXODUS DER ZIEL

De eeuwigheid wordt ons alleen geopenbaard, gehuld in een gewaad van Tijd en Plaats.

Geschiedenis ontdoen van die gewaden, is de Eeuwigheid daarin herkennen.

*

Wij allen zijn Adaam.

Wij zijn geschapen naar het beeld van Die ons schiep. Een ogenblik heeft ons Zijn heerlijkheid omstraald. Maar wij verdroegen deze hoge wake niet en wij geraakten in een diepe slaap. En leefden voortaan in een vreemde droom.

Wij zijn niet argeloos en rein gebleven, maar hebben van de Boom des Onderscheids van „goed” en „kwaad” geproefd. Zodat wij uit het implicite vertrouwen van het Paradijs gedreven zijn in het régime van angst en schaamte, dat ons heeft vernederd en geknecht.

En wij verbergen ons, wanneer wij aan de geest des daags het Roepen horen.

Wat wij in 't zweet des aanschijns levenslang bedrijven, is het nooit toereikende bedekken onzer „naaktheid” voor onszelf en voor elkander en voor God.

Wij dragen allen op ons aangezicht het Kaïnsteken, want het bloed van onze broeders schreit voortdurend op ten hemel. Wij dolen rond als Kaïn, tot wij in het Land der Duisternis geraken in een wrede slavernij. De broeders die ons haatten, zijn ons ras gevolgd. Wij zijn: „de slaven in Egypte” . . . en beseffen niet, dat wij dit zijn.

Wij zijn de slaven in Egypte, want wij vormen onophoudelijk de stenen, die geen broden willen worden. Wij vormen stenen, met en zonder stro, maar bouwen doen wij niet. Wij zwoegen en wij lijdten, maar wij blijven; want wij hebben vlees en brood.

Want onze oren horen slechts de slavendrijvers in en buiten ons. En wij beseffen niet, dat alles wat ons uiterlijk benardt, projecties zijn van onze innerlijke krachten.

Wij vatten niet, dat onze beulen en verdrukkers slechts de „neerslag” zijn van de gedachten en gevoelens, die ons innerlijk beheersen. Want wie gelóóft, dat wij verlost zijn van het uiterlijke kwaad, zodra wij innerlijk bevrijd zijn van het „boze”? Wie durft één dag te leven in de

waarheid, dat wat hem omringt, alleen verschijnen kan zoals de onvolmaakte beelding van zijn ziel bepaalt?

Zoals een schrander kind in slaap somtijds beseft: „dit alles is een droom; het is de waarheid van het waken niet”. En dan niet meer kan lijden door die droomgestalten die benauwden en bedrukten, zo kan een mens, die tot het inzicht komt, dat ook ons waakbewustzijn niet bewustheid van de goddelijke waarheid is, maar de dramatisering onzer argeloos verkochte en geslaafde zielen, niet meer ten volle lijden door het treurspel, dat hij hier beleeft.

En juist door deze vrijere beleving wordt het goddelijk bestel hem allengs openbaar.

*

Wij zijn de slaven in Egypte, die zichzelf verkochten voor wat comfort en vermeende overvloed. En ons gemurmureer rijst niet omhoog. Eerst als ons harde hart gebroken is door overmaat van leed, dan stijgt zijn radeloze kreet tot aan Gods troon en komt het antwoord van omhoog. Dan is de stramheid van de slaap verbroken en de kostelijke band hersteld, waarlangs de engelen op- en nedergaan.

Eerst dan wordt ons M'ses, dat is het Kind, geboren, dat op de „Stroom des Levens” aan de dood ontkomt en opgroeit als een onbekende.

Nog altijd wordt - wanneer de tijden zijn vervuld - in ons de Nieuwe Mens, als Kind geboren, midden in de slavernij. Dit Kind zal nimmer vrede hebben met de ongerechtigheid alom. Hij zal zich keren tegen leugen en geweld... zodat hij als misdadiger zal moeten vluchten in de eenzaamheid.

Maar hij zal God in zich beleven als het Vuur, dat in de braamstruik brandt en deze niet verteert. Dit Heilig Vuur zal hem bij name roepen. Wie zo de tegenwoordigheid van God in zich beleeft, zal ook de heiligheid der aarde zien.

Aan deze nieuwe Mens, M'ses, wordt openbaar, dat God steeds met hem is.

Wie is die God?

„De Eeuwig Zijnde in de Tijd zal wezen wie Hij wezen zal.”

Hij is niet dit of dat, maar altijd anders en toch overal zichzelf.

Als in een mens het inzicht daagt, dat hij als deel van God zal wezen wie hij is TOT IN DER EEUWIGHEID, dan zal hij weten Wie hem zendt; dan zal hij onverwinnlijk zijn in alles wat hij doet.

De Tekens die God Mozes gaf, GEEFT HIJ AAN IEDER MENS.

Want iedereen die God-in-zich gevonden heeft, zal ook ervaren, dat hij zijn bewust geloof, de „overtuiging” waar hij vast op steunt als op een

STAF, „ter aarde werpen” moet, om zonder steun of staf als ware Mens en Godenzoon alleen te staan. Dan zal diezelfde Staf als „boze slang” die op de aarde kruipt, zijn geestelijke kracht beproeven.

En wie is niet voor deze „slang” gevlucht, zodra hij hem ontwaarde? Maar wederom zal God hem doen beleven, dat hij deze slang te allen tijde vatten kan en stellen tot een steun of staf . . . indien hij wil.

En iedereen die God ontmoet, zal ook „de hand in eigen boezem moeten steken” om de ongerechtigheden die in hem verborgen waren aan de dag te brengen. Maar daardoor zal hij ook ervaren, dat herhaling van die daad juist de verlossende „genezing” brengt. En waar die beide wonderen nog niet volstaan ter overtuiging van zijn Godverbondenheid, daar zal hij 't water van voorbijgegane geest voor ieder oog dat ziet, veranderen in Bloed, in „levenswater” dat geneest en opwekt uit de dood. Opdat zijn zending wordt geloofd. Opdat hij overal de valse vrede met de zelfgewrochte slavernij verstoort. Opdat Onvrede wordt gewekt met vegeteren in de knechtschap, met gedijen door het vloeien van het bloed en van de tranen zijner naasten.

Opdat de leugen die regeert, doorzien wordt en verworpen.

*

Alleen wie zich bekennen tot de geest die in ons woont, ontvangen in zichzelf - als Zoon - als dat waarin zij „anders” voortbestaan, het Kind, dat God zal sparen als zijn Engel rondgaat in de nacht.

Want dit betekent EXODUS of UITTOCHT: dat wij als de Engel Gods voorbijgaat in de duisternis, aan onze zielewoning dragen het bewijs van *inzicht* in de eigen schuld en van de wil het offer der bevrijding te volbrengen.

Dat is het lamsbloed aan de deur.

Nog altijd gaat de Engel Gods voorbij. Nog altijd kan hij dan aan ons het Teken vinden, dat in ons het Kind geboren is . . . en dat het ons regeert.

Nog altijd zullen wij door hem geleid de slavernij verlaten en de wateren doorschrijden, die de kinderen der duisternis verzwelgen. Hij zal ons voeren door de grote eenzaamheid als een Woestijn, waarin wij veertig jaren moeten dolen om gelouterd en bevrijd te zijn.

Waarin wij moeten lijden en ontberen tot de honger en de dorst ons kwellen en de wanhoop ons opstandig maakt. Tot wij terugverlangen naar de overvloed van voedsel in de slavernij. Maar in dit lijden en ontberen wordt ons juist bewust de wet, die in dit Vita Nuova geldt. Want juist doordat wij dorsten, drinken wij het Levenswater, dat het Kind doet vloeien uit de rots.

En juist doordat wij honger lijden, worden wij verzadigd met het Brood dat uit de Hemel nederdaalt. En juist doordat wij dwalen, maar ook wederkeren, wordt de waarheid van de altijd onbegrepen WET ons openbaar.

Wel murmureren wij, omdat wij lijden.

Wel sterven velen aan de „beet” der Slangen, daar zij murmureren. Maar juist in de Woestijn verheft het Kind de Slang¹ en de verheven slang brengt wonderbaarlijke genezing.

En eenmaal komt de dag, waarop wij ingaan in het ons Beloofde Land, de sfeer waarin wij na het lange groeien eindelijk geraken tot de bloei van onze Ziel.

¹ Kundalini. Niet de kunstmatige wekking door Ik-verheerlijkers, maar de verwerving van Christus-bewustzijn door overgave aan de Meester. (Zie Nahassenen).

7. WOESTIJNGANGERS

Terwijl de Engel in de nacht voorbijgaat, trekken wij die ons bekenden tot het Offer van het Ik, weg uit het oord der slavernij.

De Wateren der Rode Zee, de stromen van het donkerrode bloed, waarin de aardbezetenen verdrinken, gaan voor ons uiteen, omdat de Heilige Bescherming deze Nacht is ingegaan en nooit meer van ons wijken zal, tenzij wij wederkeren naar Egypte.

Hoe vaak zal ons bevreesde en toch harde hart vergeten dat het nooit verlaten wordt, en dat de Heilige Bescherming voortduurt tot het zelf onschendbaar is geworden?

Zo komen wij in de Woestijn, de dorre onbewoonde streek, die tussen aardgebonden vruchtbaarheid en het Beloofde Land ligt.

Veertig jaren lang zullen wij trekken door dit oord van ontbering en beproeving. Dwaas, blind, opstandig, trouweloos en eigennuttig zullen wij voortdurend onze wil en ons oordeel stellen tegenover de Wil en het Oordeel van Hem die ons beschermt en leidt. Daarom zal geen van ons - zoals wij zijn - betreden het Land waar de Wil des Hemels regeert. Wij zullen allen zo lang lijden tot wij sterven, en alleen wat ons in „de woestijn” geboren is, zal waardig blijken het Beloofde Land binnen te gaan.

Zodra ons eerste loflied is verstomd, begint de „dorst” en na drie dagen proeven wij voor het eerst het bittere water, dat slechts zoet wordt, daar het ons God's leiding en Beproeving openbaart.

Zodra wij *luisteren*, dringt tot ons door, wat ons bekrompen ijdel oordelend verstand nooit zal verstaan: de Zin der Wet. Dat is Gehoorzaamheid aan Hem, die onze ziel geneest door *LOUTERING*.

Aldaar stelde hij het volk een inzetting en recht, en aldaar beproefde hij hetzelfde, en zeide: is het dat gij met ernst naar de stem van uw God zult luisteren, en doen wat recht is in zijn ogen, en uw oren neigt tot zijn geboden, en houdt al zijn inzettingen; zo zal ik gene van de krankheden op u leggen, die ik op Egypteland heb gelegd;

want Ik ben uw Heelmeester! *Exodus 15: 25, 26*

Is dit niet alles wat wij nodig hebben: Heling en genezing onzer al te lang misvormde en verziekte ziel?

Zodra ons pratende verstand tot zwijgen komt, zodra wij *LUISTEREN* inplaats van oordelen en dwingen, wordt het bittere water zoet, de dorheid tot oase:

Toen kwamen zij te Elim en daar waren TWAALF waterfonteinen, en zeventig palmbomen; en zij legerden zich aldaar aan de wateren.

Exodus 15:27

Reeds in „de Tweede Maand” dan hongert iedereen, die aan het stoffelijke hangt, naar de Materie, naar het stoffelijke brood, naar het bezit, en naar de vleespot van Egypte als symbool van alles wat het „Gouden Kalf” belooft aan veiligheid en verzadiging.

Dan gaat ons bittere verwijt naar Hem, die ons uit de slavernij bevrijdt. Altijd en altijd weer, zal ieder mens, die zich bereid verklaard heeft om zichzelf te offeren, en die alreeds de eerste schreden heeft gedaan op weg naar de Bevrijding, tegen God de stem van wrok verheffen.

Zo sterk is dit ten dode opgeschreven Ik, dat bij het eerste leed, de eerste tekenen van ondergang, volkomen blindheid op de leerling daalt. Die weet dan nog alleen maar, wat het lichaam en het zelf begeert. Voelt zich bedrogen, daar zijn lichaam en zijn zelf niet meer gedijs. Hij ziet alléén verlies; hij wil terug. Hij voelt zich door de dood bedreigd. Maar hij vergeet zichzelf in eerlijkheid te vragen: de dood van wát?

„En de ganse vergadering der kinderen Israëls murmureerden tegen Mozes en tegen Aäron, in de woestijn.

Exodus 16:2, 3

En de kinderen Israëls zeiden tot hen: Och, dat wij in Egipteland gestorven waren door de hand des Heren, toen wij bij de vleespotten zaten, toen wij tot verzadiging brood aten! Want gij hebt ons uitgeleid in deze woestijn, om deze ganse gemeente door de honger te doden.”

Exodus 16:3

Dan komt het antwoord van omhoog.

En dit zal VEERTIG JAREN LANG hetzelfde zijn: Hemels voedsel, Brood van Omhoog. Terwijl wij schreeuwen om het Brood der aarde, door de mens gebakken van het uit vergane steen gegroeiende graan, daalt het Panis Supersubstantialis uit de hemel neer.

„Toen zeide de Heer tot Mozes: Zie, Ik zal voor ulieden Brood uit de hemel regenen; en het volk zal uitgaan en verzamelen elke dag haar maat voor die dag; opdat Ik het beproeve of het al dan niet in Mijn WET zal wandelen.”

Exodus 16:4

Dit is het Antwoord, dat wij van omhoog ontvangen, wat wij werkelijk behoeven, juist de maat voor elke dag.

Maar hoeveel wrok of boosheid, hoeveel leed en angst tot wanhoop toe, zijn nodig om ons hart te louteren tot de reinheid die ons deze waarheid laat ontwaren en aanvaarden?

Hoeveel tranen moeten onze zo bijziende, stofbevangen ogen schreien, eer zij eindelijk dit Manna zien?

Hoe moeten onze handen zijn gereinigd van het klauwen naar bezit, om van dit heilig Brood niet méér te nemen dan geboden wordt!

Eén Dag in elke week zal Hij het dubbel geven. De zesde Dag. Dus zullen wij de Zevende geen hemels brood vergaren, maar het rustende genieten en verteren.

Verwondering gevoelen wij, wanneer wij iets van dit Brood gaan zien. En onze vraag is altijd nog de vraag van de Joden: Wat is dat? Of liever „Wie is dat?” (Want dat betekent Manna in het Aramees.)

Daarom juist wordt het ons gegeven, dat wij zullen willen gaan herkennen wie het geeft en Wat Hij geeft.

En nog altijd heeft geen van ons teveel en geen te weinig van dit Brood. Maar wie het voor zichzelf bewaren wil, ziet het bederven voor zijn ogen.

Maar Altijd als er wordt getwijfeld of God wel aanwezig is, zal Hij die ons leidt door dit land van ontbering onze dorst lessen met het levende water, dat hij uit de harde, droge steen doet vloeien. En dat vele plaatsen Massa en Meriba mogen heten, hoewel zij op geen aardse kaart voorkomen, elke myste kan het getuigen.

Elke myste kan getuigen, hoe de zogenaamde historie van de Uittocht, steeds weer de wezenlijke inhoud van zijn belevingen blijkt te zijn, hoewel de vormen in oneindige verscheidenheid de schijn wekken of het niet zo is. Juist het herkennen van het wezen in die steeds gevarieerde schijn, dat is het resultaat van veel zoeken en tasten in confrontatie met onbegrijpelijke situaties.

Telkens weer is het water bitter. Telkens weer ontbreekt het eten en het drinken, dat wij voor ons zelfbehoud willen hebben. Telkens rijst het wantrouwen, omdat de zichzelf zoekende tot de conclusie komt, dat hij wordt misleid en *ten dode* gevoerd. Het manna, dat ons wordt verstrekt, bevat de juiste maat van kracht aan onmiskenbaarheid en tegelijk werpt het de handschoen toe aan de tyran, die ons regeert: de drang naar zelfhandhaving en zelfheerlijkheid. Daarom ontstaat juist door het eten van het Manna, felle tweestrijd in de ziel van de myste. Als vernielende, levensgevaarlijke cyclonen snellen de gloeiende winden door de ziel. Het tot razernij opgezweepte verstand lanceert vernietigende logische verbanden, maar al zijn pijlen stuiten af op de onaantastbare werking van bovenverstandelijke waarheid. Tevergeefs put het lichaam zich uit in een overmatige energie-inzet. Het baat alles niets. De waarheid triomfeert. Het licht daalt neer door de verscheurde sluiers. De

myste wordt verkwikt met het levende water, en terwijl hij beschaamd zich verwondert over de felheid van zijn weerstand, daalt de ware vrede in het hart waaraan de valse vrede werd ontnomen.

„VREDE ONTNEEM IK U, MIJN VREDE GEEF IK U.”

*

In deze schijnbaar eindeloze gang door Niemandsland ontstijgt een mens allengs de waanzin van het zelfbehoud. In de verheffing uit die barre vlakke wordt hem allengs onthuld de Kosmische Wetmatigheid. Dat is de WET.

In tien uitzonderlijke formules zegbaar, geworden de mens het Inzicht in hetgeen verminktheid en bezoedeldheid in zelfverharding verandert in waarachtig Wandelen met God.

De Tien Geboden zijn de Tien onthefingen aan onheilich beelden in de tien Oergestalten van de Dierenriem van de door Tijd bevangen, door de Ruimte verleide Mens.

Terwijl die WET onthuld wordt, valt de myste telkens weer terug in de verlokkingen van Tijd en Ruimte, in de schijn van vastheid en zekerheid, het Gouden Kalf.

Doch telkens zal hij in zichzelf daarna met bloedend zwaard de duizend zwakke plekken snijden uit zijn ziel, daar God dit zwijgend vraagt.

En eindelijk zou deze Tocht voorbij zijn, als een mens de Moed en het Vertrouwen had, om in te gaan. Maar iedereen deinst terug voor de verdrijving die gevegd wordt. Door die opstandigheid, die niets is dan restant van zelfgereidheid, agressiviteit die zich verraadt waar God agressiviteit verlangt in schijn, wordt de Woestijngang „Veertig Jaren”. Dit zijn de 38 jaren „extra” en het zijn de 38 jaren die de kranke had doorleden, eer hij in het Bad Beth-Esda werd genezen.

„De dagen nu, die wij gewandeld hebben van Kadesj-Barnea totdat wij over de beek Zered getrokken zijn, waren acht en dertig jaar; *totdat het ganse geslacht der krijgslieden uit het midden van het heirleger verteerd was*, gelijk de Heer hun gezworen had.” Deuteronomium 2 : 14

De weg van de heilige Eenzaamheid (Kadesj-Barnea) naar de Wateren van weelderige Groei (Beek Zered) dat is het moeizame Gaan, terwijl de laatste bolwerken van *gewelddadigheid* in ons vernietigd zijn.

8. HET TEKEN VAN JONA

Het teken van Jona is niet wat er in de evangeliën ter verduidelijking aan werd toegevoegd, maar is niets meer en ook niets minder dan de voltrekking van Gods wil aan hen, die zich tegen die wil verzetten. Dit verzet, dat de oorzaak van alle mislukking is, dat onnoemelijk leed over de mensheid heeft gebracht en nog steeds brengt, dit verzet dat op levensangst, op gemis aan vertrouwen in de essentiële superioriteit van het leven, op ongeloof in de oude zin des woords, berust.

Wij hebben veel weggedaan van wat wij zagen of voelden als verkeerd. Wij hebben weggedaan veel barometers en veel thermometers; onze kleding is minder onnatuurlijk, onze woningen zijn lichter en minder overladen met wanstaltig meubilair. Wij doen aan sport, wij zitten en wij liggen in de zon. Maar wij zoeken het nog méér in de techniek, in machines en mechanisatie, in machinale tempo's, in snelheid en in automatisch doen en denken. Wij zoeken het in leuzen en in strijdbaarheid, in dwang en uniformiteit. Kunstmatige eenheid van vorm bestaat alleen, waar wezensverscheidenheid verloochend wordt. Wij zoeken veiligheid op duizend manieren. Wij verzekeren ons bezit en zogenaamd ons leven, dat is: wij trachten bij voorbaat ongedaan te maken de geldelijke gevolgen van de tegenspoeden die het leven brengen kan. Wij laten ons leiden door de gedachten van anderen en durven nauwelijks zelf te denken. Wij laten ons dwingen door de gewoonten om ons heen en durven onze eigen overtuiging nauwelijks in daden om te zetten. Wij verzetten ons tegen alles wat ons persoonlijk nadeel schijnt te brengen en zelden brengen wij een offer ten behoeve van het algemene heil. Wij hebben frases van beleefdheid en hulpvaardigheid, maar dringen onmedogend naar begeerde plaatsjes. Wij zwoegen bijna heel de dag om te verwerven méér dan wij nodig hebben, want alle overschot brengt ons het genot van groter (ingebeelde) veiligheid. Wij zijn een bonte mengeling van kleine welgezindheid en gruwelijke wreedheid, van zorgvuldige berekening en grove ondoordachtheid, van blind vertrouwen en een rusteloze vrees, van lijdzaamheid en mateloze agressiviteit.

Wij hebben schone, verre, idealen, maar wij verloochenen ze van de ochtend tot de avond. Wij zouden wel graag willen zijn, zoals wij weten dat wij zouden kunnen zijn en moeten zijn. Maar bij iedere gelegenheid om vrijuit onszelf te wezen, zwichten wij voor duizend bedenkingen, die geboren zijn uit angst, uit drang naar veiligheid en zelfbehoud. Wij schromen niet om daarvoor anderen te dwingen en te schaden, en om

hen te verleiden met ons zo te doen. Maar wij schromen zeer om werkelijk te doen wat wij van binnen kennen als het goede of het ware. Wij schromen zeer om onpartijdig op te treden en om de schuld eens niet bij anderen te zoeken, wanneer er iets verkeerd gaat. Wij verrichten dagelijks bewust zowel als onbewust een duizendtal automatische reacties, waar een levende responsie door het leven wordt gevraagd en onze woorden, onze daden zijn in meer dan negen van de tien gevallen slechts clichés.

*

Zo is het *Savoir Vivre* algemeen ontaard tot een *Savoir abuser*, het handige misbruiken van de wereld. Maar deze duizendvoudige onwaarachtigheid, deze onmiskenbare verkeerdheid, brengen hun gevolgen met zich en van tijd tot tijd beleven wij een overmachtige vermeerdering van druk en nood, die wij in argeloze juistheid *crisis* noemen, dat wil zeggen Oordeel. Dan wordt begrepen, dat er schuld en oorzaak voor dit alles is. En schuld wordt ijverig gezocht . . . bij anderen. Dan wordt er zwaar gestraft en zwaar gewroken in de ijdele hoop, dat alles daarvoor beter worden zal. Gewoonten worden afgeschaft en leuzen. Maar nieuwe vormen, nieuwe stelsels en systemen hebben in zich nog hetzelfde kwaad, dat door gebrek aan *innerlijke kering* onverminderd blijft bestaan. En goedbedoelde, maar kunstmatige verbetering is slechts verbetering van vorm en schijn.

En in dit alles beleven wij bewust of onbewust wederom: het teken van Jona. Het teken van Jona, dat onder de invloed van sexe-schuldgevoel is misverstaan, omdat men hangen bleef aan de woorden „boos en overspelig”. Omdat men niet wist, dat overspelig bij de Joden in die tijden werd gebruikt om aan te duiden, wat niet speciaal op sexueel gebied, maar meer in het algemeen in de religieuze levenswandel de regelen der waarheid en der reinheid overtrad. Een overspelig geslacht was een geslacht, dat leefde in voortdurend overtreden der ongebaande wegen, waarlangs het ware leven zich beweegt.

Zulk een geslacht vroeg destijds om een teken en Jezus zeide, dat aan zulk een geslacht geen ander teken gegeven zal worden dan het teken van Jona. De misduiding dezer woorden van Jezus is kenmerkend voor de levensmiskennis door belevingsfnuiking. Typisch is deze misduiding voor de listige ontwijking van leven, waardoor het directe ervaren en ondergaan wordt omgezet in gadeslaan en kennismaken. In talloze gevallen en schakeringen wordt deze truc toegepast. Van een teken dat een verkeerd levend geslacht geworden zal, heeft men gemaakt een schouwspel voor dat geslacht, een vertoning die Jezus' verschijning voor

hen wezen zou, een vertoning, die zij langs zich heen zouden kunnen laten gaan. In plaats van iets dat *aan hen* voltrokken werd, komt aldus een analogie, iets wetenswaardigs, dat zij ter kennisneming kregen aangeboden. Hoe onverenigbaar is deze opvatting met de portée van alle woorden van Jezus, die steeds is: het ingrijpen in de levens der mensen. Men heeft er dan in willen zien en dus gezien: een voorspelling, dat er een analogie zou blijken te bestaan tussen het leven van Jona en het leven van Jezus. En de bederver van het evangelie naar Mattheüs heeft het aldus toegelicht. Andermaal heeft men erin gezien, wat minder dwaas is, een vergelijking tussen de houding van de inwoners van Nineve en die van Jeruzalem. Maar een analogie is geen betekenis en het teken van Jona is niet het teken van Nineve.

*

Het teken van Jona wordt aan allen gegeven, die ontvluchten de taak waartoe zij geroepen zijn. Dat teken kan men niet langs zich af laten glijden, door het tot een verschijnsel of wetenswaardigheid in het leven *van anderen* terug te brengen. Het is het teken, dat men aan den lijve en in de ziel ondergaat, wanneer men poogt zich te onttrekken aan het leven, aan Gods wil.

„Het woord des Heren geschiedde tot Jona, de zoon van Amittai, zeggende: Maak u op, ga naar de grote stad Nineve en predik tegen haar: want hun boosheid is opgeklimmen voor mijn aangezicht. Maar Jona maakte zich op om te vluchten naar Tarsis, van het aangezicht des Heren; en hij kwam te Jafo, en vond een schip gaande naar Tarsis, en hij gaf de vracht daarvan en ging neder in hetzelfde, om met hen te gaan naar Tarsis, van het aangezicht des Heren.” *Jona 1 : 1 - 3*

Wij allen die dit doen in het klein en in het groot, lange tijd of korte tijd, wat kunnen wij anders beleven dan het opkomen van een noodtoestand, een crisis, een daadwerkelijk oordeel over onze houding?

„Maar de Heer wierp een grote *wind* op de zee, en daar werd een grote storm in de zee, zodat het schip dacht te breken.” *Jona 1 : 4*

Bedreiging met dood en ondergang, vernietiging van ons werk, van onze bezittingen, van onze hoop. Levensgevaar voor onszelf en voor degenen die met ons zijn.

Dit is het begin van het teken. Dit is wat wij ook heden zien gebeuren.

„Toen vreesden de zeelieden, en riepen een iegelijk tot zijn god, en wierpen de vaten die in het schip waren, in de zee, om het van dezelve te verlichten.” *Jona 1 : 5*

Maar wij houden ons stil en wachten af en doen alsof wij hieraan geen schuld hebben, er de oorzaak niet van zijn.

„maar Jona was nedergegaan aan de zijden van het schip, en lag neder en was met een diepe slaap bevangen. En de opperschipper naderde tot hem en zeide tot hem: Wat is u, hardslapende? Sta op, roep tot uwen god; misschien zal die god ons gedenken, dat wij niet vergaan. Voorts zeiden zij een ieder tot zijn metgezel: Komt laat ons loten werpen, opdat wij mogen weten om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Alzo wierpen zij loten en het lot viel op Jona.” *Jona 1:5-7*

Die stilheid prikkelt hen, die altijd klaar staan om de schuld bij anderen te zoeken en te vinden.

„Toen zeiden zij tot hem: Verklaar ons nu, om wiens wil ons dit kwaad overkomt. Wat is uw werk en van waar komt gij? Welk is uw land en van welk volk zijt gij? En hij zeide tot hen: Ik ben een Hebreër; en ik vrees de Heer, de God des hemels, die de zee en het droge gemaakt heeft. Toen vreesden die mannen met grote vreze en zij zeiden tot hem: Wat hebt gij dit gedaan? want de mannen wisten, dat hij van des Heren aangezicht vlood; want hij had het hun te kennen gegeven.” *Jona 1:8-10*

Het lot valt *altijd* op hem aan wie „zijn” teken wordt voltrokken en altijd heeft hij „te kennen gegeven”, dat is: „verraden”, dat hij van het aangezicht des Heren vlood, dat is: dat hij niet „wandelde met God”, maar afweek van de baan der banen. En als die mens belijdt wie hij is, dan zijn de ontrouw en de leugen openbaar.

„Voorts zeiden zij tot hem: Wat zullen wij u doen, opdat de zee stil worde van ons? Want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger.” *Jona 1:11*

Dood en verschrikking bedreigt de broze vorm van ons gemeenschappelijk bestaan op de zee des levens, en duidelijker wordt bij het stijgen van de nood, dat *iets* gebeuren moet, opdat niet allen ondergaan. Totdat wij eindelijk beseffen en belijden, dat wij het zijn die dit op ons geweten hebben. Dat zich hier slechts gerechtigheid voltrekt aan onze poging om in laffe ontrouw weg te lopen van de opgedragen taak: te leven. Totdat wij eindelijk niet meer beschuldigen anderen, maar onszelf. Totdat wij eindelijk niet meer ontwijken en pareren met beschuldigingen die evenzovele verontschuldigen van onszelf beduiden. Totdat in onze mond niet meer bestorven ligt het welbekende „ze moeten” en „ze moesten”, maar wij erkennen, dat wij moeten.

Als wij daartoe gekomen zijn, dan zijn wij ook bereid een offer te gaan brengen en vergeven zal ons worden de overschatting van onze nieuw-

erkende schuld, die ons nu alle heil verwachten doet voor allen van de opoffering van ons persoonlijke bestaan.

„En hij zeide tot hen: Neemt mij op en werpt mij in de zee, zo zal de zee stil worden van ulieden; want ik weet dat deze grote storm ulieden om mijnentwil overkomt. Maar de mannen roeiden, om het schip weder te brengen aan het droge, doch zij konden niet; want de zee werd hoe langer hoe onstuimiger tegen hen.” *Jona 1 : 12 - 13*

Werpt mij in zee, opdat gij allen blijft behouden, want ik heb gezondigd en ik word gezocht. Want ik ben de oorzaak. Ik ben het die met slimheid dacht te kunnen vluchten. Ik ben het, die niet gedaan heb, waartoe ik geroepen was. Ik ben het, die meende dat ik redden kon het voortbestaan van mijn verschijning, mijn masker, mijn persoonlijkheid, in veiligheid, ten koste van de beelding van mijn wezen, de volbrenging van mijn boodschap hier op aarde in waarheid en onwankelbare trouw. Ik ben het, die het algemene welzijn schaadde, totdat ondergang nabij gekomen is.

„Toen riepen zij tot de Heer en zeiden: Och Heer, laat ons toch niet vergaan om dezès mans ziel, en leg geen onschuldig bloed op ons; want Gij, Heer, hebt gedaan gelijk als het U behaagd heeft. En zij namen Jona en wierpen hem in de zee. Toen stond de zee stil van haar verbolgenheid. Dies vreesden de mannen de Heer met grote vreze en zij slachtten de Heer slachtoffers en beloofden geloften.” *Jona 1 : 15 - 16*

Dit inzicht, deze openlijke erkenning en offervaardigheid, hoe kunnen zij anders werken dan verzoenend en bevrijdend, voor onszelf en ook voor anderen? Zo laten wij ons werpen in de levenszee uit het ranke schip van levensbange vlucht.

„De Heer nu beschikte een grote vis om Jona in te slokken, en Jona was in het gewand van de vis drie dagen en drie nachten.”

Jona 1 : 17

Ziet, dit is een geheim, dat in Mysteriën bekend is bij menig volk. Wie zo vrijwillig wordt geworpen in de levenszee, of wie er zo uit eigen vrije wil in springt, *die komt niet om, maar wordt gered*. En het zal altijd zijn de Vis, die ons behoudt en die ons voeren zal naar de regionen waar onze roeping wacht. Wie enigszins gerijpt is tot het inzicht, waardoor men waarheid ziet die in weerspiegeling verschijnt, die zal herkennen wat zich hier voltrekt.

Naar de wijze der aarde wordt een vis gevangen door een mens, gedood en opgegeten. De mens Jona echter wordt opgevangen door een „vis” om hem te redden van de zieleddood en hem te voeren naar de kust, vanwaar zijn eigen voeten hem brengen moeten naar het oord van zijn

vervulling. Dat is de wijze van de geest. In die drie dagen en drie nachten zal hij sterven en opnieuw geboren worden, in die drie dagen wordt hervonden wat verloren was, de Godverbondenheid, de enige die mensen wekken kan uit larvensluimer tot een stralende aanwezigheid.

„En Jona bad tot de Heer zijn God uit het ingewand van de vis.”

Jona 2 : 1

„De Heer nu sprak tot de vis, en hij spuwde Jona uit op het droge.”

Jona 3 : 10

Andermaal zal nu tot hem komen „het woord des Heren” en ditmaal zal hij gaan. En wie zó gaat, die komt als een profeet. Om te vermanen allen, die gebukt gaan onder de mislukking van hun angstverwongen leven en om te profeteren, dat een vreselijk onheil wacht . . . of redding. En altijd zal het *veertig* dagen duren, tot de dag des oordeels komt. En in die veertig dagen worden zij behouden, die zich wezenlijk bekeren, die niet alleen in „zak en as” ter neder zitten, maar die ook „*vasten en zich wenden*”, „een iegelijk van zijn boze weg en van het geweld dat in hun handen is”. Want déze zullen het zwaartepunt verplaatsen van hun aardse schijn-centraliteit naar het waarachtig middelpunt der eeuwige Zon, van wie alle levenslicht en levenswarmte uitgaat en tot wie alle leven wederkeert.

Deze dingen mogen wij gedachtig zijn terwijl het Teken van Jona ons gegeven wordt, nu en in de dagen die komen, opdat wij weten wat genade is, ook zonder dat een tweede teken nodig is om onze harten tot de mildheid te vermurwen, die iets kan vatten van de mateloze mildheid die het Al regeert.

*

Indien wij ooit van vluchteling voor God (Adam) en van ontduiker van de door Hem opgelegde taak (Jona) veranderen in *KNECHT* die de geschonken missie trouw volbrengt, dan wacht ons de onthulling van die mildheid in de hemelse souplesse, die ook van ons souplesse vraagt.

Want zie, wij worden dan wel bruikbaar in Gods hand dankzij het zwaar verworven Blanco, doch dit vereist dat wij de schijn dragen van de onwaarheid, het niet in vervulling gaan van wat God door ons *ZEGT*. Wij moeten leren dragen de schijn van onverantwoordheid, onwaarheid, onbetrouwbaarheid, liefdeloosheid en onwijsheid, zoals God voor alle mensen deze schijn voortdurend draagt.

En eerst wanneer wij treuren om de „wonderboom” die God deed groeien toen wij „dienden” en liet verdorren toen wij hem misbruiken wilden om de satisfactie te genieten van die „dienst”, wordt ons ge-

openbaard hóe God voortdurend dient. Hoe Hij in mateloze soepelheid die slechts in liefde wordt geboren, Zich de voldoening van erkenning en eerbiediging door mensen ontzegt, die toch alleen maar zouden wortelen in een illusie van „Bewijs”.

God wil van ons alleen die liefde die niet op bewijzen van Zijn Eerbiedwaardigheid en Almacht steunt, maar die de volle druk van contradictie in de stof verdraagt.

Daarom moet elke Knecht van God, die door Hemzelf als Zijn Apostel in de wereld wordt gezonden, de schijn van schuld en onwaarachtigheid, van waanzin en van duivelsheid deemoedig dragen als het Kruis dat ieder wacht, in wie God woont.

9. KNECHT VAN GOD

De Kunst des Levens laat zich niet met woorden leren. Ingewijden blijven een mysterie voor de mensen die hen zien en horen. Daaruit vloeit voort een stroom van misverstand.

Toch hebben alle waarlijk groten, in wier ziel het eeuwig leven welde als een onuitputtelijke bron, getracht de dorst der anderen te lessen.

Zij hebben onder ons gewoond als kinderen des lichts, zelf stralend met een voor ons onbegrijpelijke glans door innerlijke kracht en vrede, en geluk. En wie hen zagen kunnen hen niet meer vergeten.

Zij hebben onder ons gewandeld . . . en het Woord tot ons gericht. Zij wisten dat zij - hoe dan ook - voor ons vertolkers van het Leven moeten zijn.

Het onuitsprekelijke is door hun Zijn en door hun Woord verkondigd. Maar in ons brein, in onze mond, is deze geestelijke boodschap tot een leer, tot een systeem verward.

*

De leer wekt steeds de waan, dat wij door oefening en imitatie zullen worden wat de Meester is. Maar door de leer komt niemand verder dan de schijn. In waarheid komt men tot het leven niet dan door het leven zelf.

„Gij onderzoekt de Schriften, want daarin meent gij eeuwig leven te hebben; en deze zijn het die van Mij getuigen; en toch wilt gij niet tot Mij komen om Leven te hebben.”

Johannes 5: 39-40

Zoals het toen was, is het nog.

Want ook de woorden van de Christus werden opgeschreven en mensen onderzoeken deze Schriften, denkend zo het eeuwig Leven te bezitten. Maar los van woorden en van vormen willen zij niet tot Hem komen.

Want tot Hem komen, dat is worden **KNECHT DES ALLERHOOGSTEN, Zoon des Mensen, Zoon van God**. En daartoe brengen ons de kerken **NIET**. Want daartoe komt een mens slechts door zichzelf . . . indien zijn Vader in de hemel „trekt”.

Daarheen bestaat geen weg, die iemand gaan moet, maar alleen de weg, die iemand gaat . . . indien hij gaat. Tal van geschriften zijn getuigenissen van bevrijding, maar door getuigenissen van een ander wordt geen mens bevrijd.

Hij is de Weg, de Waarheid en het Leven, maar wij verkiezen steeds een veiliger en makkelijker „pad”. En vinden daar de waarheid en het leven niet, maar wel de leugen en de dood.

Wij moeten ons bekwamen tot de wezenlijke Dienst van God.

Wij moeten worden Knechten van de Allerhoogste.

Terwijl het hier maar steeds heet, dat het erom gaat een „Heer” te worden en zich dan door anderen te laten dienen, gaat het er in waarheid om: TE LEREN DIENEN. Terwijl de wereld zich bestendigt in haar helse kramp om macht en heerschappij, ligt de bevrijding in Vrijwillig Dienen. Maar daartoe komt geen mens, dan wie de algemene krankheid overwint.

*

Het is dié Dienst, die Knechtschap, die profeten van een volk in sterfenspijn als de verheven Troost aanschouwden en in woorden wisten te vertolken. Troost door vervulling. Want waar de bloei geweest is en de ondergang nabij komt, rijpt wellicht de vrucht, die de triomf des levens worden zal. En in de uiterlijke ondergang vindt troost, wie ziet dat in die ondergang wordt opgeheven, wat de eeuwigheid verdient.

Een volk dat onder gaat, geeft in zijn lijden en zijn dood de vrucht van al het onvergankelijke, dat het had. En in zijn uiterlijke smaad verricht het aan de nieuwe heersers zo de allerhoogste Dienst.

Eerst uit dit collectieve beeld van Volk-als-Knecht verrees het individuele beeld: de roeping van de enkeling, de Knecht als Mens. Dit is het hoogste, waar het Joodse volk door leed en liefde en door mateloze hunkering toe kwam en dat het als de kostelijke vrucht van heel zijn Zijn op aarde, zijn roeping en uiteindelijke vervulling aan de mensheid heeft vermaakt.

Twee eeuwen na de Knecht-als-Volk werd in het boek Jesajah door een onbekende hand de Knecht-als-Mens getekend. Woorden met het eigen bloed geschreven, die in alle harten branden.

Sindsdien leeft in hun midden als mystiek geheim de vreemde waarheid, dat Gods Knechten niet de officiële „dienaars”, nooit „aanwijsbaar” zijn, maar dat zij ongekend en onerkend hun offer brengen en hun hoge dienst verrichten: de Verlossing dezer Wereld.

De driemaal twaalf verborgen zaddikim der Joodse mystiek zijn de begripsverstarring van het nimmer te bepalen of te kennen aantal Ware Knechten, door wier Woord en Daad de mensheid allengs wordt bevrijd van wat haar in de ballingschap doet leven, zodat zij eindelijk kan wederkeren in het Paradijs, het Koninkrijk van God.

De hoogheid dezer visie ligt niet in de dogmatiek, maar in het inzicht,

dat verrichting en verrichters van dit Werk *nóóit* zijn gebonden aan de vaste vormen, aan de mensen en de daden, zoals die in „waarden” door ons worden aangeduid en „vastgelegd” in de geschiedenis. Geschiedenis is juist zo zinvol en zo diep, als wij met ons begrip het niet-te-grijpene hanteren.

Dat wat ons werkelijk verlost, dat is het niet-gekende, steeds-verloochende, fel-gehate door onszelf, *zo als wij zijn*. Het beeld, dat wij verdoelden ons steeds maken van verlossing en Verlosser, is een dwaallicht, dat ons verder lokt in het moeras. De onverlost *dromen altijd* van een Priester-koning, die hen zalig maken zal. En wie zich als zodanig presenteert . . . die laat zich eren en betalen. Maar hij verlost hen niet!

Want hij *bevestigt* hun gebondenheid. Van hun tekort aan vrijheid, liefde, licht en leven, is hij alleen de „tegenshijn”, de begeleidende verschijning. Zijn kracht ligt in hun zwakte en hun nood. Bij hun ellende past zijn eerbiedwaardige gelatenheid, zoals zij passen bij zijn ontoereikendheid. Wat zou hij zijn temidden van gelukkige, verlost mensen?

Hij is het compromis, dat met bestending van de gebondenheid der anderen het eigene bestaan verzekert. En ijdelheid belet hem dit te zien.

Maar hij, die ons verlost - van wat dan ook - wordt *nièt* betaald en *nièt* geëerd en *nièt* gekend. Hem treft het oordeel en de haat van alles en van allen die „in duisternis gevangen zijn”. Dit inzien is begrijpen, dat Gods Knecht iets anders is dan enig soort van officiële functie in de officiële dienst van mens of kerk of staat.

Gods Knecht beschrijven is trotseren van de algemene waan, trotseren van de leugen die de macht in handen heeft en haar behouden wil. Zo komt het, dat de „profeet” ons vraagt:

„Wie zou gelóven, wat ons nu verkondigd wordt?
Aan wien werd ooit God's arm geopenbaard?”

En inderdaad zoals het toen was, is het nu. Een wereld die gewend is aan vergulde Christusbeeldjes, en aan een priesterdom in 't omineuze zwart, aan zalvend preken en aan „kerkelijke politiek” kan zich ternauwernood bezinnen op de zuivere gestalte van Gods Knecht. De waarheid werd een vreemd geheim, waaraan niemand meer gelooft.

En dit geheim werd in het Boek Jesajah ingelast.

„Zoals een nieuwe loot omhoogschiet uit een oude stam,” zo rijst in een verkeerd en ongelukkig mensenleven eens: de Knecht van God, als waarheid, als *de eeuwige aanwezigheid* omhoog. Dan zijn wij los van

het cliché, waarin de officiële naam of titel de garantie van de echtheid schijnt.

Want eindelijk begrepen wij:

„De Knecht van God heeft geen gestalte, die ons hem doet aanzien, geen gedaante, dat wij hem begeren zouden.”

En die ontzaglijke waarheid zal ons wekken uit de droom:

... Hij schreeuwt niet, noch verheft zijn stem. Hij breekt niet het geknakte riet en 't kwijnend licht zal hij niet doven. De Knecht des Allerhoogsten wordt veracht, de mensen zullen hem verlaten. Hij is een mens van smarten, ja, als een, die men maar liefst niet ziet! Hij wordt veracht en niet geteld. Maar onze krankheid neemt hij op zich, onze smarten draagt hij. Hij wordt gewond door onze slechtheid en door onze ongerechtigheid wordt hij gebroken. De straf die wij verdienen valt daardoor op hem... Wij allen dolen als een kudde schapen. Wij allen gaan een zelfgekozen weg, maar God laat op hem nederkomen aller schuld. Hij wordt mishandeld en verdraagt; hij doet zijn mond niet open. Hij is gelijk een lam, dat naar de slachtbank wordt gevoerd, gelijk een schaap dat stom is voor zijn scheerders. Hij is de Knecht, die waarlijk dient, maar wij miskennen hem als iemand, die bezocht wordt, die door God vernederd en geslagen wordt...

*

Vijfhonderd jaar daarna ontwaakte in de ziel van Jesjoe, zoon van Joseph, het Beeld van deze Knecht, de Knecht van God als Ware Mens, als ZELF.

En toen hij zó zichzelf gevonden had en aan de wereld had gegeven, bleef ons van Hem geen trouwer hoewel ontoereikend beeld dan dat, wat van tevoren was gevrijwaard voor de gruwel van het misverstand.

Het misverstand, dat bij zijn leven reeds begon, dat ongehoord meedogenloos zijn ware Zijn verwrongen heeft tot een fantoom, zijn hoog bedoelen heeft vervangen door een instituut van macht.

Na Jezus, die de Joden leerde kinderen van God te zijn door als een god te leven en te dienen, kwamen *propageerders* van een leer, die NIET verlost, maar iedereen wil vangen in een schijnbaar licht te dragen slavernij. Het stelsel, dat Zijn Boodschap heet te propageren, is behept met alles, wat de Christus aanwees als verkeerd. Maar wat Hij toonde, dat waarmee Hij „deze wereld” overwon, ontbreekt en wordt verloochend.

Toch past het geen van ons alle schuld aan anderen te geven. Want wat er is, dat is het werk van allen. En elke dag geeft elk van ons ge-

legenheid om God te dienen met geheel zijn hart en hoofd en met zijn hele ziel . . .

Twee duizend jaren zijn welhaast voorbijgegaan, maar wie als Jezus werd, wie deed wat Jezus leerde, werd vertreden door de macht der duisternis, die niets ontziet.

De Knecht des Heren is een wezenlijke echtheid, maar de feiten, die wij zien en kennen zijn de schijnwaarheden onzer collectieve relativiteit. In de annalen der historie staan alleen *personen* en geen mens weet, *WIE* de dragers dezer „maskers” zijn. Zo disputeren theologen dan met filosofen om het punt: of Jezus heeft geleefd. De Knecht van God laat zich niet registreren in de code van de zogenaamde maatschappij. En die *bewijzen* willen, weten niet wat *waarheid* is.

Nooit zullen zij, die nièt de knechten zijn van God, begrijpen of bewijzen kunnen, dat een Knecht van God bestaan heeft of bestaat. Daarom zijn alle woorden over deze dingen voos en ijdel, tenzij Gods „Engel” in het leven van de spreker trad, hem van zijn aangeboren en verworven „blindheid” heeft GENEZEN,

EN UIT DE SLAAP DES DOODS HEEFT OPGEWEKT.

En alleen *déze* mensen kunnen in waarachtigheid getuigen, wat hun aan de ziel is wedervaren. En alleen deze weten iets van wat geschiedt, wanneer de Geest van God een mens bezielt, wanneer een mens gekozen en gezonden wordt, om heil te brengen waar geleden wordt, om blinde ogen te doen zien, gebroken harten te genezen, gebondenen bevrijding te voorzeggén, gekerkerden in vrijheid heen te leiden, om aan te kondigen een „Tijd”, waarin God vreugde aan de mensen hebben zal.

Wanneer een Knecht des Allerhoogsten in ons leven treedt, dan *valt* het Boek des Levens open op „de plaats, waar dit geschreven staat”. En als zich onze ziel tot luisteren bekwaamt, dan zal zij ook beseffen:

„HEDEN IS DEZE PROFETIE VOOR UW OREN VERVULD.”

10. VAN DE HEILIGE GRAAL

De sage van de Graal verschijnt plotseling aan het einde der 12e eeuw. Het is de bloem die ontlook aan de ziel der mensheid als responsie op de Vissen-Virgo era. Evenals de Gothiek ontlook deze bloem omstreeks het midden dezer era.

Als zodanig herkend onthult de sage haar eigenlijke zin, als Levens-symboliek voor deze era; als hoogste vervulling van Leven in de geboden omstandigheden. Met het Lentepunt in Vissen was het wachtwoord voor verwerkelijking van hoogste levensmogelijkheid geworden: zelfopoffering, sterven en herboren worden in ontgrenzing van het zelf, door gerichtheid op het universele heil. Daarmede kreeg het geheim des levens de gestalte van Reine Ontvankelijkheid, de Moeder-Maagd. De caricatuur van dit gegeven is natuurlijk chaotische bezoedeling van het zelf en rechtstreekse, niet resulterende maar *nagestreefde* Ontvangenis van het Goddelijke. En wat wij zien is dan ook de meest ongeneerde Maria-verheerlijking, die omtrent dezelfde tijd aanvangt de aanbidding van Christus te verdringen. Een verheerlijking die kennelijk gevoed wordt door geforceerde afwending van sexe-leven. Een sublimering, die nauwelijks sublimering heten mag.

Altijd is de Leer van Jezus ten aanzien van de sexe misverstaan. Reeds zeer vroeg ontstond een premature, gewilde verwerping van het geslachtelijke. Clemens van Alexandrië mocht nog zeggen, dat het niet aan ons is om te verachten wat God heeft doen ontstaan, maar de krampachtige verwringing van het werkelijke door illusoire verachtelijkheid won steeds meer veld. Figuren als Augustinus, die hun geestelijk leven inzetten als afkeer van eigen verdorvenheid, zaaien zelfs in hun beste uitingen het vergiftigde zaad van verwerping van het gebodene, waar alleen het ziekelijke verwerpelijk is. Alle middelmatigen, die onzuiverheid in zichzelf ontwaren, worden daardoor verleid de onzuiverheid niet in eigen mislukte, geknakte vormgeving te erkennen, maar deze zich aldus onedel excuserende te verschuiven naar het algemeen gegevene. Zo werd het geslachtelijke „onrein” waar alleen de persoonlijke responsie op het geslachtelijke onrein geworden was.

Het is dan ook geen wonder dat de eis van het celibaat der Rooms-katholieke priesters juist eveneens omstreeks het midden dezer era werd ingevoerd. (Paus Gregorius VII, 1074).

De sage komt uit voorchristelijke tijden en van de oudste vorm, waarvan niemand iets weet, is zeker veel veranderd om beter te passen in Christelijke voorstellingen van later tijd. De beschrijvingen in de over-

gebleven handschriften der middeleeuwen verraden alle, dat de schrijvers eigenlijk niet wisten waarover zij schreven. Dit neemt niet weg, dat heel veel, tastenderwijs, artistiek, toch treffend is gebeeld en als zodanig voertuig is om de kern van eeuwige waarheid door de tijd te dragen.

Merkwaardig is, dat zelfs Chrétien de Troyes en Wolfram von Eschenbach in hun Parcial blijken geven niet te weten wat de Graal is. Zij bouwden voort op de Legende die zij niet *innerlijk kenden*, waarvan de eigenlijke zin hun mysterie was gebleven.

Het feit dat de Graal pas in Robert de Borron's „Joseph” in verband met specifiek Christelijke legende verschijnt (einde 12de eeuw) heeft het wetenschappelijk onderzoek doen concluderen, dat dit verband *in wezen* toch niet reeds bestond. Voortaan werd gezocht naar een kleinst gemene veelvoud van de verschillende aanduidingen van de Graal, om dan volgens de (eigenlijk al niet meer) moderne methode te komen tot een schijn van „oorsprong” in de vorm van herleiding tot projectie van een physiologische functie, die met „affect” beladen pleegt te zijn. Dat deze projectie niet de kern representeert doch er alleen mee verbonden is, wordt niet doorzien door hen wie het er voor alles om te doen is om te beheersen door kennis.

Dat de physiologische verrichtingen, in het bijzonder de *sexe*-functie, op hun beurt juist ontleend zijn aan geestelijke waarden, komt in het wetenschappelijk-vernieuwde brein niet op. Zo redt de neiging om alles terug te brengen tot lichamelijke functies en stoffelijke overzichtelikheden een schijn van succes ten koste van het voorbijgaan aan het wezenlijke; dat niet leerbaar, kenbaar, regeerbaar is, *juist omdat het de oorsprong der dingen is*.

Graal betekent als woord „schotel”.

Als zodanig is Graal reeds datgene, waarop het Hoofd van Johannes de Doper wordt „overgeleverd” aan Salome.

Wanneer nu de legende van Joseph van Arimathea zegt, dat Graal datgene is, waarin Joseph bloed van de gekruisigde heeft opgevangen en bewaard, waardoor hij (Joseph) niet sterven kon, zelfs toen hij levend was begraven door „de Joden”, dan is hiermede, alle vormelijke determinering ten spijt, onthuld de waarheid, dat de menselijke ziel als schaal of schotel of vaas of kelk wordt gevoeld, niet door één mens als kwasi-uitvinder, maar door *de* mensen.

Dat deze schaal letterlijk als „voedsel”-drager en als voedsel-verschaffer wordt beschreven is evenmin „verwarring” van verschillende dingen, doch evenzeer samenvalling van het materiële met het wezenlijke. Het Brood dat Jezus geeft *en is, wordt „overgeleverd” in* een schaal; de ziel

en dat wat in haar woont zijn niet scheidbaar. (Zie onder: Joseph.) Zo is het dan geen wonder dat de Graal wel gezocht wordt maar niet gevonden door de zoekers, maar door hen die Gods Wil verrichten (Titurel). Zoals talloze ridders tevergeefs hun leven wijdden aan het zoeken naar de Graal, zo zoeken nog steeds tallozen naar de Graal, in negering van de waarheid, dat:

„Es kann zu keinen Zeiten
Ein Mann den Gral erstreiten,
Den Gott nicht selbst dazu benannt.“

(Parzival door Wolfram von Eschenbach,
bewerking van Wilhelm Hertz)

Jezus zei: „Niemand kan tot Mij komen tenzij de Vader hem trekke.“

Johannes 6 : 44

Evenmin als met het zwaard, is de Graal te vinden met het denken. Reeds de doelstelling sluit het vinden uit, omdat dit zoeken zelfzuchtig is. Graalridder is niet hij, die zijn persoonlijkheid tot staat van heerlijkheid opvoert, maar hij wiens persoonlijkheid tot „blanco” vernietigd wordt, en daardoor opgaat in het zijn van Christus.

Dit verheft de gebruikte „beelden” als „schaal” en „speer” en ontheft hen volstrekt aan de sexuele beoedeling welke voor de Westerse vorser (niet zonder reden wat hemzelf betreft) altijd weer de kern der dingen schijnt. Niet dat het sexuele van de ridder „rein” is. Geen mens is sexueel volkomen „gaaf” en daarom is iedereen sexueel niet-rein. Maar het onvolmaakte sexuele correspondeert met de onzaligheid der ziel. En de loutering der ziel bewerkt tegelijk loutering der geslachtelijkheid.

Daarom huwen de Graalridders niet, maar de Graalkoning wel.

Het veel in dit verband geciteerde woord van Jezus, dat er mensen zijn die om der wille van het Koninkrijk zichzelf geslachtloos hebben gemaakt, is in zijn onbegrepenheid motief geworden voor verwerping en supprimering van het geslachtelijke, wat natuurlijk veel onheil heeft gesticht.

De heiligheid van het Pad sluit ten enenmale uit, dat mensen eigengeleid tewerk zouden kunnen gaan, in welk opzicht dan ook. Daarmee is ook het Indische trainen onder leiding van een goeroe (leermeester) veroordeeld.

Want al is het mogelijk de zaadvorming te voorkomen door concentratie van de aandacht, dan wordt daarmee wel de ongezonde spanning vermeden, welke het gezicht van zo talloze „onthouders” in het Wes-

ten „tekent”, daarmee is het geslachtelijke niet *geofferd*, maar *verkoch*t. Niet om der wille van het Koninkrijk geofferd, maar als een quid pro quo, als een koopprijs afgestaan.

God laat zich niet verschalken. Parcival vindt noch de eerste maal, noch de tweede maal de Graalburcht, omdat hij die *zoekt*. De hunkering naar de Graal en zijn Taak belet hem naar Conduiramour terug te keren, maar hij vindt de Burcht, omdat hij in de gestelde ontmoetingen ondanks alle weemoed en ontbering slechts doet wat rechtvaardigheid en medemenselijkheid vragen. Alleen dat leidt tot de Graal, en de hereniging met Conduiramour.

De kennis en de magische middelen die Anfortas niet baatten, baten niemand, waar God alleen het hart aanziet.

Nooit zal Bevrijding worden bereikt door naar Bevrijding te streven, want deze streving bindt fataal aan het zelf. Alleen de liefde voor de Nameloze, die de een God noemt, de ander Jezus en een derde weer heel anders, die velen blindelings en toch niet zonder grond „de Meester” noemen, deze liefde roept vele Ontmoetingen op, waarin zij haar expressie vinden kan als Liefde, en die daarom evenzovele beproevingen, oordelen, zijn. En wat een mens zo ontmoeten „doet”, dat doet hij aan die Ene.

Wat nu de tevergeefs met mijmeren en wetenschap begluurde transmutatie van de geslachtsfunctie betreft, deze openbaart zich uitsluitend door beleving. Zo zij al formuleerbaar is, is er geen buitenstaander die de formulering kan *begrijpen*, want deze dingen zijn volstrekt onvatbaar voor het denkvermogen. Goddank zijn deze dingen volstrekt onaanrandbaar.

De verwisseling der levenscentra voltrekt zich in responsie van omhoog op onze bereidheid. Elk eigenmachtig beïnvloeden van de chakra's hetzij door gedachte-concentratie, hetzij door beïnvloeding der corresponderende endocrine klieren, betekent het inslaan van lange omwegen in de waan, een heel stuk af te steken.

De Eeuwige, die alle etiket ten spijt de Nameloze blijft, wiens Aanwezigheid door ieder mens ervaren worden kan, wiens Woord nochtans te zelden wordt gehoord door ons, (omdat wij maar niet tot de innerlijke stilte komen, het onkrampachtig „blanco” dat alleen maar als verrassing komt) verschijnt alleen maar zó, dat ons geen kans tot zelfverheerlijking aan Zijn Ontmoeting wordt gelaten.

Zo vaak Zijn Aandacht wordt ervaren, wordt van ons zelfvergetelheid gevraagd. Hij nadert, dat is eigenlijk: Hij wordt ervaarbaar, alléén doordat wij Hem een offer brengen. Of is dit „offer brengen” juist het re-

sultaat? Offer in de zin van „daad die vervulling van persoonlijke verlangens, persoonlijk reüsseren uitsluit”.

Want Zijn Verschijning is voor ons κ alleen maar „ondergang”. Wij tekenen in Zijn Aanwezigheid het vonnis van ons vergankelijke zelf, steeds weer, steeds méér. Wanneer Hij heengaat, blijven wij in onbegrijpelijke welgemoedheid achter met de niet te lijmen scherven van illusies en een bloedend losgescheurde ziel.

Hoe zou ooit iemand die Hem werkelijk ontmoet heeft, die ervaring zo ontwijden, dat hij zich liet „wijden” door zijn medemensen tot een functie, waartoe God-zelf een mens bestemt? Hoe zou een mens, die werkelijk door God bestendig en vernietigd wordt, zich kunnen laten welgevallen de caricatuur van menselijk imiteren?

De Eeuwige wiens Woord ik al te zelden heb verstaan, kwam toen mijn aandacht tevergeefs langs de gebruikelijke weg van „eerst een visie en dan pas een daad” wou gaan.

Logion:

„Svadhithana is toesprekende, begeleidende en toelichtende van Muladhara. Svadhithana zetelt in het centrumveld van sexe-vorming.

De insulae zijn Paasgedachte van de verheven Graaldrager. Graaldrager is de heilige inmenger tussen Pancreas en Pinus.

Muladhara is inherent aan de Graalbestendiger. De Graalbestendiger is: *zichzelf ontwaren in de combinatie van Svadhithana en Muladhara*. Leg nu in een Graalvorm Svadhithana en Muladhara in de genoemde verhouding, en zie dan: *hoe de graal zich vult*.

Neem vooral waar, tot welk een gemengde inhoud gekomen worden kan, wanneer Svadhithana Muladhara meer vrij laat, omdat vrijlating gegeven worden kan.

Trek dan een parallel met de Pinus en de Schildklier en let dan op, waartoe deze spanning verwekken.”

„Pinus en Pancreas zijn zeer verwant aan de bijbedoelingen van Muladhara.

Svadhithana zal altijd tot het uiterste toe verlatenheid tegenhouden, doch bij het vrijgeven van Muladhara dit element geleidelijk toevoegen en afnemen; door afnemering in de structuren van het „geëigende” en toeneming van het „gegevene”.

Svadhithana doortrekt Muladhara met inherentie van zichzelf, terwijl de omringing van Svadhithana Muladhara toch altijd ter bescherming is. Doch wanneer Muladhara de inherentie verstoort door machts-adhaesie dan trekt Svadhithana inherentie op gelijke voet terug.”

Zo is dan eindelijk de doodsteek toegebracht aan zeven eeuwen lang bedreven valsheid, de verkrachting van hoogste inspiratieve waarheidsbeelding tot romantisch moralisme.

Want niet alleen in „Israël” heerst Ach-Ab, onze Oom, maar ook in de Graalburcht. En eindeloos gaat voort het tijdsherhalen in het machteloze verplegen van de stinkende wonde in de zijde van de voor Lust gezwichte An-fortas, de „Zwakke” Oom van Parcival.

Aan de verpleging met de duizend dure tovermiddelen, die toch niet tot Genezing voeren, wijden wij ons smartelijk bestaan. Van onze vader Titurel hebben wij de waan van de verwerkelijking in de Tijd „geërfd” met onze titel, die wij niet verdienen.

Met elke Maangestalte ondervinden wij de weerloosheid tegen de macht van het fysiologisch ritme. En onze psyche doorlijdt periodiek de macht der stoffelijke regulering en de Kracht der confrontatie met de ongeziene Geest. Wat ons belet te sterven is tegelijk de activeerder van de pijn.

Ontmaskerd is de schijn-gemoedelijke leugen, dat de Graal „oorspronkelijk alleen maar Tafeltje, dek je” zou geweest zijn. Zo grof en huichelachtig als het Brood „dat van de hemel neerdaalt”, is ontheiligd tot het brood dat wij elkaar verkopen en ontroven, zo grof en huichelachtig als de verkrachting van het Onze Vader is ook het „voedsel” dat de Graal verschaft waardoor een mens „niet sterven kan”, ontwijd tot het koks-werk voor de zwelgpartijen van de moord- en roof-bezeten „edelen” der middeleeuwen. *Geen heiligschennis is de aardbezetene te erg om zijn bezetenheid te hoeden.*

De Constellatie van de ziel waardoor de Geest haar „voedt” wordt niet gezien dan door de weinigen die werkelijk „gedoopt” zijn, niet door betaalde knechten van een kerk, maar door God Zelf. Wij zijn teveel die Feirefis, die „Trotse Zoon” van Frimoutel, de Vrijbuiters die in den vreemde sterft. Wij zien de Doop als truc, om vrij en ongestoord te mogen „minnen”.

Wij zijn te weinig Parcival; wij gaan niet door het Dal van Smart. Wij dolen niet - gehuwd met Liefde-leiding - in de ontbering die de overdrachtelijke Nabijheid onophoudelijk betekent, vijf jaren lang door de benauwenissen die God ons zendt. En wij bewerken in die confrontaties niet het boven-menselijke en toch menselijke „Blanco”, waardoor God ons tot de Koning van de Graalburcht maakt.

Wij vragen wel heel vaak: „Wat scheelt u, Oom?” Maar onze vraag is slechts de truc van lievigheid der eendere gewonden. Wij zoeken wel de hut van Trevrizent, maar niet als het berouwvol Kind van Harteleed, dat zelf de lijdensbeker tot de bodem drinkt. Sigune is in ons niet knielende gestorven en ook Sekundille is niet dood. In ons is het kasteel van Klingsor vol met kwijnende gestalten der door onze machtlust ingekapselde levenskrachten. Wij willen altijd nog het Compromis. Wij

willen Vrede en Geluk door zelfzucht, sluwheid en geweld. Wij willen
God de Graal ontrukken met het zwaard.
En daarom is ons lot het lot van Achab en Izébel.

„Denn unerhört zu aller Zeit
War's, mit Gewalt der Waffen
Den Gral sich zu erraffen.“

(Parcival 16e Boek)

11. DIE DE VERHEVENE VOORAFGAAT

„Hij zal voor Zijn aangezicht uitgaan in de geest en de kracht van Elia,“ ...

Lukas 1 : 17

Elía is geworden tot een klank, en ook Johannes schijnt te worden overstemd, als stem die roept.

Maar zij zijn beelden, die hun gloed verliezen en herwinnen kunnen; zij zijn niet vernietigd, maar vervaagd. Zij schijnen dood, maar blijken plotseling weer levend en aanwezig... als dat, waarvan zij de dragers zijn, in ons zijn tijdeloze echtheid tot ervaring worden laat.

Niet om het simpele Woord van Maleachi: „Ziet, Ik zend Mijn Bode voor Mijn aangezicht, die u de Weg bereiden zal“ leeft dit verwachten als een vast doch onbewijsbaar weten in de harten aller mensen, hetzij in deze formulering of in woordenloos gevoel.

Vóór dat de Nameloze komt, die alles „goed“ zal maken, hoe dan ook, komt iets onzegbaars, onweerstaanbaars, overmachtigs dat de door ons eeuwig uitgestelde wending onzer ziel bewerkt. Het komt als Wegbe-reider in verwardheid en verstoktheid en het komt daarom als leed, als ondergang van alles wat wij juist niet willen offeren.

Het komt als Troosteloos.

Die de Verhevene voorafgaat, dringt zich in onze toch al zwaar belaste ziel en doodt voor onze machteloze aandacht het moeizaam opgespaarde beetje zekerheid, en de met zorg getrainde stijl van leven, en wat trots leed en tegenspoed aan zwak geluk en povere voldoening verworven werd.

Dit is Zijn Bode, en wij mensen die het hevige beleven altijd aan personen binden, ervaren Hem als „iemand“. Zo slaat ons „zien“ van starren naar vertrouwde vormen en gestalten om in een verbijsterd ontwaren van de Hand waardoor het spel der schijnbaar autonome marionetten, onze medemensen, wordt geleid. Ineens is alle peilbaarheid van menselijk bedrijven niet meer het eigenlijk aan de orde zijnde. Daarin, daarachter en daaronder is het onweerstaanbaar Willen. Zo wordt - hoe onopzettelijk dan ook - in ons allengs een Gestalte, van Een méér dan Mens en toch met mensen-functies, mensen-trekken, vaardig.

En gaat niet meer heen.

Hij is de vreemdste en toch meest vertrouwde, die wij ooit ontmoetten. Hij is de ongenode Gast, die wij toch levenslang verwachtten.

Dit is Die zo lang door de Joden is verwacht. Die zij Elija noemen. Voor Wie zij de deur der woning openen met Pasen. En naarmate in ons mensen het voortreffelijke *beeld* van Hem zijn plaats inneemt, ... herkennen wij Hem niet.

Die de Verhevene voorafgaat, komt als Troosteloos, omdat Zijn taak is: „om de harten van de vaders te keren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de gezindheid der rechtvaardigen, ten einde God een weltoegerust volk te bereiden” (Lukas I : 17). En deze toebereiding is voor ons een onderdompeling in eigen bloed en tranen.

*

In òns heerst niet de koning die de Vader is.

In ons regeert de zwakke Oom, Ach-Ab.

Daarom zijn wij niet wezenlijk „gehuwd”. Wij leven met en als een Ongehuwde, dus Izébel, dochter van Eth-Baäl, dat betekent: Die met Baäl leeft. En Baäl is wel „Heer” maar dan alleen als „baas”, als usurpator van de macht des Enen, die de echte Koning is.

En daarom is ons leven één gecompliceerd en wederkerig exploiteren van elkander, één parasiteren op elkanders levenswil en levenskracht. Dat is de eigenlijke bezigheid van vroeg tot laat. Zelfs in de dierbaarste gedachten woont het onbewuste hangen aan elkander, profiteren van elkanders kracht, en welgemoedheid en verlangen en bezit, en angst en doel. Niet als gebruik maar als een dienstbaar maken, als een knechten en onteren. Ook onze zogenaamde liefde voor elkaar, voor onze kinderen, en voor ons werk, is helemaal doortrokken van dit „middel maken” tot bereiking van ons doel: „Verzadiging” van wensen en verlangens. En juist dit Verzadigen is wat de Joden noemden „Mammon”.

Daarom dienen wij die Mammon, deze zatheid, niet zo moralistisch in de zin van „geld vergaren”, maar als de verkrachting van ons eigen leven, als de volkomen onbewust geworden schijn-gerechtigde „strijd om het bestaan”, ook waar het niet gaat om het lichaams-onderhoud, maar om het innerlijke leven.

In deze door en door verdorven toestand die zich niet verdorven wil laten noemen, maar „natuurlijk”, onvermijdelijk, in deze wanregering onder Achab en zijn Izébel, treedt Hij, die niet zozeer de Zijnde maar de Binnentredende wil zijn.

Daarom is die Heraut aankondiger van derving wat de parasieten zou verzadigen; Profeet van „hongersnood”:

„En Eli-Jahoe, Inzitloze „ingezetene” van de verheffing der getuigenis (Gilead), zegt tot Achab: „Zo waarachtig als de God van alle Tijdsgebeuren leeft, voor wiens aangezicht ik sta, als deze jaren dauw of regen zijn zal, tenzij dan naar Mijn Woord!”

1 Koningen 17 : 1

In deze *hongersnood*, die drie-en-een-half jaar zal duren, dat is „Tijd en Tijden en een halve Tijd”, als „helft” van het Voltrekken van de Liefde-Wijsheid aan ons miezerig bestaan, in dit gedwongen Vasten van het door ons „goed” geachte, levenfnuikende „verzadigen”, woont dan de Ongeziene eerst een wijle aan een zijtak van de zo gevreesde Levensstroom. En drinkt daaruit, terwijl Hij wordt gevoed door het onmondig dienstbetoon van het door Hem gewekte, en aan God gewijde...

„Raven” als substantie van ons neofietschap, nog niet rein; maar rein genoeg om Hem te voeden in die „hongersnood” en daarin zelf te „zijn”.

Maar als die „beek” niet langer levenswater geeft, dan gaat Hij naar de Weduwe in Zarphat.

Zolang wij niet die Weduwe geworden zijn, is alle „vasten” voor ons alleen maar een onwelkom derven van hetgeen wij nodig hebben. Daarom zegt Jezus:

„Ziet er waren veel weduwen in de dagen van Elia in Israëel, toen de hemel drie jaar en zes maanden gesloten bleef en er grote hongersnood was over het gehele land, en tot geen van haar werd Elia gezonden, doch wel naar Zarphat bij Sidon, tot een „vrouw” die weduwe was.”

Lukas 5 : 25-26

Veel mensen hebben de vervulling van hun leven verloren en wachten arm en eenzaam op het Onafwendbare. Zo zijn veel mensen arme weduwen in Israëel, het Tijdsgebeuren hier op aarde, en doorlijden „hongersnood”.

Maar Eli-Jahoe, de heraut die aangeduid is met „God als de Binnen-tredende” gaat naar de arme eenzamen in Zarphat, in de sfeer van Loutering der Metalen. Die is in Sidon, want hier vist de Grote Visser alles wat zich vissen laat en daardoor wordt behouden.

Nooit zal Hij ons, wanneer Hij ons daar vindt, iets anders doen dan „vragen wat wij zelf niet missen kunnen”, het allerlaatste „brood”.

En of wij al betogen, dat dit is „het laatste” waarmee wij ons en het zwakke „Kind”, ons eigen Zijn van morgen, moeten voeden en toch morgen moeten „sterven”, daar er niets meer is wat ons in het leven houden kan, het baat ons niet.

Want juist omdat wij niets meer „hebben” komt Hij tot ons.

En tenzij wij onze dood vervoegen willen, kan Hij ons geen Leven schenken. Daarom verlengt Hij altijd weer het laatste, niet te vergane, onmisbare, het laatste meel, de laatste olie uit de fles. Eerst Hij en daarna wij. En daardoor altijd nòg en altijd méér. Zo leren wij, niet als een technisch wonder, maar als heilig Mysterie, dat het stoffelijke dat wij

nodig hebben om te leven en het voedsel onzer ziel als levenshoud, ons GESCHONKEN worden zullen ondanks alle weerloosheid en onmacht, ondanks alle letterlijke onmogelijkheid... indien wij Hem maar geven wat Hij van ons vraagt. Het weinige dat wij nog hebben en dáárom voor onszelf bestemmen willen.

Maar Eli-Jahoe zal ons niet bij dit Mysterie laten dromen. Het zal geschieden, na die dagen, dat het Enige, het Allerliefste dat wij hebben, waar alles aan gewijd wordt, omdat Dit ons eigen Zijn zal wezen, als ons Zijn van heden is gestorven in de Tijd, het zal geschieden dat dit Liefste dat met ons de hongersnood doorstond, geen levenskracht meer heeft.

Het kleine lampje van geloof en hoop en liefde heeft geen olie meer, en dooft. Dan dooft de laatste lichtglans en wij blijven stil en grauw en koud. En bitter rijst in ons de vraag, of deze Gast die binnentrad dan eigenlijk alleen maar onheilbrenger is, alleen maar activeerder onzer nauwelijks bewuste „schuld“?

„En zij zeide tot Elia: Wat is er tussen u en mij, Man Gods? Zijt Gij bij mij „binnengetreden“ om mijn ongerechtigheid in gedachtenis te brengen en mijn zoon te doden?“
1 Kon. 17: 18

Zo diep is deze troosteloosheid die de Ingetredene in ons verwekt. Wanneer ons dit gebeurt, zijn er geen woorden voor de bitterheid die eigenlijk alleen maar wordt getemperd door de grauwe moeheid, die op alles loodzwaar drukt; die is, en toch niet is.

Maar ondertussen neemt Hij deze dode „zoon“ van ons, en brengt hem in de opperzaal waarin Hij „woont“ omdat wij die voor hem bestemden. Daar doet Hij het onmogelijke met dit Kind. Daar breidt Hij zich in onbegrijpelijke innigheid en almacht drieluldig over deze „dode“ uit. En blaast Zijn Adem in de tengere gestalte, opdat die voortaan nog alleen maar ademt in Zijn Geest. Zo wekt Hij deze kleine op en geeft hem ons terug.

En wij, die tot het uiterste zijn aangegrepen door die loutering als Weduwe in Zarphat van Sidonië, wij weten en belijden eindelijk wat Hij ons doet.

Zo worden wij uit onze poel van ongerechtigheid, die wij niet eens beseffen, opgevist.

*

Die de Verhevene voorafgaat is het, Die de Twaalf Oergestalten onzer levensbeelding, die door ons gebroken en ontwijd zijn, weder opricht tot het enige Altaar waarop wij God vereren kunnen met het door Hem zwijgend gevraagde offer onzer schijn-zelfstandigheid.

Op deze offering alléén daalt steeds Zijn Geest neer in aanvaarding en erbarmen ondanks onze overgieting met ontroering. Zo, en zo alléén, blijkt de onmachtigheid van alle andere offering, die wij zo dwaas en zo hartstochtelijk begaan in de illusie van: ons Leven te behouden. Zo sterven eindelijk in ons de Baäl-priesters. Hoewel Izébel op wraak zint, God zendt Eljahoe waar hij haar ontgaat. En haar vlees wordt nog altijd opgevreten door de „honden” als het uur daarvoor gekomen is.

*

Zo worden mensen nog altijd „bereid”. Maar wij zijn „blind” en wij herkennen bijna nooit de Bode die God uitzendt voor Zijn aangezicht. Die niet een „engel” is, als „lager” wezen, maar Hijzelf in een vermomming die wij niet doorzien, totdat ons Kind is opgewekt.

12. GENADE IN VERMOMMING

De aanvang van het Evangelie is Johannes. Niet alleen historisch, niet bepaald een Mens als droomgestalte, zeker niet als een „geweten” vorm, maar als ervaring, als allengs bewust geworden feit.

De Aanvang van de Goede Tijding zelf ervaren is Johannes-in-ons zelf verwekken, Johannes baren en hem tot gestalte-in-ons laten groeien, Johannes worden en te goeder tijd **JOHANNES ZIJN**.

Johannes is **JEHOCHANAN**, God is genadig! Dit als Naam erkennen en aanvaarden voor wat ons gebeurt, dat is het inzicht winnen: dat het alles een Geschenk is, onbeoordeelbaar door ons dan als Genade.

Johannes baren is het nooit vermoede Weten van de Waarheid boven de gestalten van de dagelijkse Droom.

Wij waken immers niet. Wij slapen allen vast. De droomgestalten gaan en komen als de Hoeders van de slaap. Wat deze droomgestalte vorm en kleur en leven schenkt, is onze eigen in begoocheling gevangen levenskracht.

Wij zouden dan ook *nóóit* ontwaken, als God niet „gedachtig” was; als niet Zijn „Kracht” als door ons onbegrepen *Antwoord* op ons nauwelijks bewuste „bidden” om Bevrijding tot ons kwam, en ons „verschijnt” met een belofte en met een bevel. Met de belofte dat ons smeken is verhoord en dat een *wegbereider* ons geboren worden zal; met het bevel: dit Nieuwe als *Genade* te erkennen. En stom is iederéén, totdat hij tot het inzicht komt, dat alles wat een mens ervaart, als *Wegbereider* tot hem komt.

Dit dan allengs beseffend, leren wij Johannes kennen, die de Wending van de Ziel verlangt, opdat de last van de verkeerdheid van ons wordt genomen en de ware, onvergankelijke **VREDE** in ons wonen kan.

De Wending van de Ziel, dat is het wakker worden, want het is het overwinnen van de innerlijke lethargie, de loden slaap. Het is het keren van de volle aandacht, weg van de streving en weerstreving om het dierlijke gedijen, en het wijden van de volle aandacht aan de Zin van de Genade.

Johannes *volgen* en allengs Johannes worden, is het zich verheffen boven het criterium van de verzadiging van lijf en ziel; het is de voeten richten op de Weg der innerlijke Vrede door Ontdekking en Aanvaarding, door de Openbaring van de Wijsheid die zich aan ons wijdt.

Johannes *Zijn*, dat is de wereld en het leven anders zien en anders

kennen dan de mensen, die nog door de droom bevangen zijn. Het is getuigen dat een ànder Rijk, een hemels Rijk nabij is; dat wij in onszelf de grote Wending dienen te voltrekken, die dan tot bevrijding van ons falen leidt. Johannes ROEPT en willig laten wij ons onderdompelen in het levende water van zijn aarde-ontheffend Woord, dat hoop en vertrouwen wekt omdat het getuigt van het ware doel en de bereikbaarheid daarvan.

Maar met die Doop wordt in ons gevestigd het Gebod van de Wending. De Stem van de Roeper bestendigt zich tot de Stem van herboren Ge-weten.

De Wending als Gebod belijden met de lippen heeft geen nut. De Wending werkelijk voltrekken is een bijna bovenmenselijke taak vervullen.

Want binnen ons en buiten ons komt alle aardsheid in verzet, zodra de wending door ons als het Ware en daarom als Heilig Moeten wordt beleden en begonnen.

*

Haar leven lang heeft onze ziel gedroomd, dat de vervulling van haar wensen en begeerten haar gelukkig maken zal. Dat haar geluk, haar ware Heil in kwaliteit gelijk is aan Verzadiging, omdat verzadiging het heil der Aarde is.

Wat wij - volkomen ondoordacht - als heil beschouwen, is de expressie van een onpersoonlijk stoffelijk proces, een schema, dat volkomen reделoos en liefdeloos (dat is: onmenselijk) ontstaan en groei, bestaan en genereren, en vergaan van levend weefsel reguleert.

Zo heeft aeonen-lange suggerering door de modus van het in de grove stof gedaalde, door begrenzingen gefnuikte Leven hier op aarde ons misleid.

Wij houden alles wat verzadigd is voor „goed”.

Groot is geslaagd en veelbelovend, klein is eigenlijk mislukt. Veel maakt gelukkig, weinig doet verdriet. Vermeerdering geeft hoop, vermindering baart zorg. Groot zijn geeft moed en kleinheid vrees. Al die criteria zijn van het allerlaagste niveau, dat van de cellengroep. Zelfs voor ons lichaam als geheel is dit criterium al veel te primitief, al veel te „laag”. En toch is het verheven tot criterium van menselijk bestaan, tot toets voor het bepalen van ons zieleheil.

Zo geldt dan overvloed aan voedsel, kleding, aan bezit en geld als Heil voor onze ziel. Zo prefereren wij een groot, sterk, lichaam; zo streven

wij naar kracht en macht, naar eer. Naar een lang leven hier. En zo vergeven wij elkander en onszelf, dat wij als parasieten teren op elkander. En zelfs de zwakken en verdrukten voelen eerbied en bewondering voor hen, die hen misleiden en misbruiken!

Dat alles is de ondermaanse dynamiek, de Manedroom. Daar zouden wij in blijven; wij zouden onze zielen blijven overleveren aan de verwerving van de heerlijkheid der aardse koninkrijken.

Maar God zendt ons Johannes. En nú komt van omhoog de ongeziene Hand en scheurt ons los, nu hier dan daar, totdat de aardvergroeiende delen onzer ziel, zich - hoewel bloedend - WENDEN naar het hemelse beleid.

Zo komt dan Gods Genade voor de aardverblinden altijd in Vermomming, die alleen doorzien kan worden naarmate zich een mens reeds hééft GEWEND.

Is er een droever en ontmoedigender levensbeeld, dan van de aardbezetene, die zieleheil en werkelijk geluk miskent als de verwerving van bezit en macht?

Is er een hopelozere misverstand dan dat van de miljoenen, die het Mens-zijn nemen als het Man of Vrouw zijn, met als doel de ongebreidelde ontlading van hun sexe-potentieel?

Is er een geestelozere beeld van levensinhoud en -vervulling dan het broodverdiene, vrijen, nestje-bouwen, kinderen-verwekken, en zichzelf in *comfort* gaan verstikken en begraven?

Is er een zieliger compensatie op die platheid dan de eierzucht en vol-doening van het vele „weten”, dat willoos alle boze drijven dient en zelf als een magneet van irreëel volbrengen ongetelden tot zich trekt? De kranten-, staal- en olie-koningen ontmoeten en begroeten hun trawanten in de koningen der wetenschap, omdat zij naar de ziel slechts varianten van dezelfde dwaling, van dezelfde „zonde” zijn.

Tot alle geestelijk verdoelden komt „Johannes” als Genade in Vermomming, als Getuiger van het Licht en als de Roeper, dopen met zijn „levend water” tot de Wending, die hen tot vergeving van hun „zonden” voert.

Indien wij wisten wie hij was, dan zouden wij, Judaeërs, Priesters en Leviëten ook vandaag niet vragen Wie hij Is.

Wij weten het natuurlijk níet!

Wij weten ons alléén de tegenpolen van die Ene, schijnbaar onbereikbaar-hoge. *Wie* het is, die ons tot deze Ene brengt, dat is ons niet bekend.

Wij weten niet, dat de profeet Johannes méér is dan historisch beeld.

Wij weten niet, dat hij de vrucht is van het menselijke hunkeren naar Licht. Wij weten niet, dat juist die Wending, die hij brengt, en is, hem tot de *Wegbereider* maakt van de volkomen Ommekeer, of de Reversie die de Zoon des Mensen heeft voldragen tot „verhoging”.

Het aardgebonden oordeel oordeelt naar de fenomenen, maar Gods genade oordeelt naar oorzakelijk verband. En niet het aards gedijen, maar oorzakelijkheid is Paasgedachte van Vrede met God.

Zo is de Grote Taak voor allen, die Johannes heeft gedoopt en die daarom de Wending innerlijk belijden, dus de Heiliging van Leven door ontstijging aan het oordeel naar de schijn. Maar deze Wending eist de Offering van onze streving naar het aardse welbehagen.

En deze Offering valt zwaar.

Wanneer een mens tot armoe komt, wij zien alleen het leed en het gebrek. Misschien vermoeden wij een straf, of een beproeving als van Job. Maar de *genade* zien wij niet, want wij begrijpen niet het Heil, omdat wij in Oorzakelijkheid niet Zien. Wij denken zuurzoet aan liefdadigheid, het negatieve compensatiemiddel van de geestverloocheningen. Niets in ons is gemeenzaam met de Liefde die ontnemt om te bevrijden van gebondenheid aan de beloften en de wetten van de stof.

Toch had Johannes ook niets dan zijn gordel en zijn kleed. Jesajah wist reeds, dat juist armen en gebrokenen Gods genade hebben. En juist vooral „bezit” belemmert ons de opgang naar het Rijk der Goddelijke Orde.

Zou dan een mens te arm zijn om Johannes te herkennen en zijn volging te zijn?

Maar van de aarde uit gezien, belet de armoe ons om „goed” te zijn, ja om het minimum van aandacht en van wijding aan het geestelijke te schenken. Hard en waarachtig is de strijd, want bijna iedereen die in de armoe komt, waant het zijn dure plicht om zich ten dode af te beulen om uit die armoe te geraken. Dat is de aardse goedheid en die is het, die het ons belet de hoge strekking te geloven, te herkennen, te aanvaarden. Maar niet de armoe zelf.

De aarde kent alleen het welbehagen van gedijen en wij die reeds op school vergiftigd werden met vervanging van beleving door het kennen van een theorie, wij willen éérst het minimum van welbehagen om daarna in theorie te leven naar de geest.

Hoe kunnen wij genezen worden van die ziekte onzer ziel dan door ons te beletten om te distanciëren en te theoretiseren?

Zo keert dan God de dwaze streving naar bezit, van geld en goed of geestelijk bezit, als middel en als macht tot distanciëring weer tot Goed,

doordat Hij de miljoenen door gebrek of door een overdaad aan „werk” belet te vluchten in de theorie.

Zo dwingt Hij ook ons het weinige dat wij aan geestelijk bedoelen in ons dragen, om te zetten in de dagelijkse omgang met naasten en ons werk, opdat ons „al te lang Onvruchtbaar-zijn”, alsnog genade vindend, tot „Johannes-baring” komt.

Geen mens is nader aan de losheid van bezit, dan wie niets heeft. Geen mens is nader aan het geven en het delen met zijn naasten dan wie in armoe leeft. Maar al die stoffelijke welvaart, al dit welbehagen aan bezit en kennis, dat wij dagelijks verwerven, het verslaaft ons aan de mechaniek der aarde, het verwijdert ons van onze naasten... en het maakt ons onontvankelijk voor God.

Zoals dan alle „rijken” van omhoog de meest belasten en geslaafden zijn, zo zijn de niets-bezitters en de armen naar de geest haast „vrij” om Hem te volgen die de voeten op de Weg des Vredes richt.

De Engel Gabriël is reeds bij hen geweest. Alleen, zij hebben zoals Zachariah niet geloofd, *wat* deze Engel zei en daarom zijn zij „stom”... totdat zij tot geloof en tot aanvaarding komend, zó de Wending van hun ziel beginnen, die tot vergeving aller „zonden” leidt.

Genade in Vermomming is het leed, dat wij als „kwaad” verstaan en daarom niet verstaan.

God is niet Zeus, die elke wens vervult, opdat men tot het inzicht van de dwaasheid aller wensen komt.

De korte Weg, de Heilige Weg, is niet de Weg der wensvervulling, maar de Weg der Offering.

Zo worden wij dan voor de Heiliging in Offering geplaatst, zolang tot wij de vrees en afkeer overwinnend, eindelijk Johannes volgen en door hèm... de Heiland leren zien.

Ontelbaar zijn de vormen van Genade in Vermomming.

Behalve armoe, ziekte en dood, zijn er de wrede onbereikbaarheden, het falen in de ogenschijnlijk waardevolste dingen. Misvormde lijven, zieke zielen, ongelukkigheid in liefde.

Als fenomenen zijn zij *niets* dan zinloze vernietiging van hoop, geluk en levenskracht. Verstandelijk doordringen van dit raadsel geeft *niets* dan de ontdekking van een oorzaak die geen oorzaak is. Met ons gevoel en ons verstand bereiken wij *niets* dan een zwakke poging om te compenseren. Wij trachten ongedaan te maken, wat niet ongedaan te maken is. Wij zijn geheel verblind, geheel gevangen in de waan van goed en kwaad in aardse zin.

Geen flauw vermoeden hebben wij van „heil”. Wij willen welvaart om het welbehagen. Wij willen ongestoord het tempo van machines in ons leven brengen. Wij willen bij elkander blijven om elkander te misbruiken. Wij willen „slagen” om omhoog te komen en wat onafhankelijk te zijn ten koste van afhankelijkheid van anderen. Wij willen niet ons leven puren en het geven, maar wij willen ons verzadigen met het opzuigen van anderer leven.

Daarom verstaan wij deze fenomenen niet. Daarom moet onze ziel zich geheel wenden, wil zij ooit tot de bevrijding komen. Als wij een blindgeborene ontmoeten, dan weten wij alleen, zoals de Twaalve, schuld en boete. „Wie heeft gezondigd, deze mens of zijn ouders?” Is deze oude Joodse houding minder dan de houding der moderne wetenschap? Is niet de waarheid van de erfelijke ziekten „waar” alleen voor onbezielde stof en in een schepping zonder geest en liefde? Als nu in één gezin de tweede aan zo'n ziekte sterft, wat moet de derde als de krankheid ook in hem een aanvang neemt? Wie zal hem helpen om de loden last van dit fatale geesteloos voorzien, van zich te wentelen?

Alleen wie zelf tot in de oorzaak dezer dingen ziet, wie het ontzaglijk verband aanschouwt van alle levens die er bij betrokken zijn, die ziet Gods liefde en Zijn wijsheid en verstaat de Zin als loutering en taak der ziel. Zolang dan deze zieke mens zich vastklampt aan het troosteloze beeld van onontkoombaar lot, van onbarmhartige vergelding, en beschikking door een liefdeloze Macht, zolang bindt hij zich aan de „waarheid” dezer mechaniek. Maar als hij zijn geloof, dat jaar en dag tot in de onbewuste handelingen en motieven was verbannen, toelaat en het zogenaamde „kwaad” aanvaarden wil als een Genade, die hij niet begrijpt, als middel om hem te verlossen, dan „wendt” zijn ziel zich naar de oever, waar Johannes Roept en Doopt, en als het uur gekomen is, dan zal hij dáár de Onbekende zien, die Macht heeft onze zonden te *vergeven*.

Het gaat ons allen om het diepgedoken en verwaarloosde Geloof, zo diep gedoken, dat wij ons verbeelden het niet meer te hebben.

*

Gaat het ons „goed” wanneer er geld genoeg is, als een mens ons liefheeft en de wereld ons erkent, terwijl wij in ons dragen het vergift van ijdelheid of hoogmoed, egoïsme, angst en wat niet al?

Of gaat het „goed” met ons, wanneer wij ons van aangezicht tot aangezicht bevinden met de consequenties van ontarding onzer ziel?

Niet de verschrikkelijke trekken van dit aangezicht bestemmen goed of kwaad, maar of wij in ontzetting het herkennen. Want dit herken-

nen is genezen. De dood door het aanschouwen van dit Medousa-hoofd is niet de dood der ziel, maar slechts de dood van het gedrocht dat wij zelf maakten en waarmee wij ons identificeerden.

Daarom, in alle huizen leven mensen, dodelijk beangst voor dit Medousa-hoofd, zichzelf en elkaar behendig verschuilend voor die starre blik, die hun illusie doodt, maar die hun ziel geneest. Maar zeker is het, dat onthulling der verborgen waarheid van een feit, dat een onzinnige, genadeloze wreedheid leek, ontketent een katharsis, waarin alle leed en alle wrok wordt opgelost tot diepbeschaamde, sprakeloze dankbaarheid voor zoveel Goddelijk geduld en zoveel liefdevol en louterend beleid.

Johannes volgen is in deze liefde en in dit beleid geloven en vertrouwen, wetend dat wij deze eenmaal zullen *zien*.

Het keren van de ziel, dat dit vereist, veronderstelt de Offering van onze aardse drang. Zwaar en lang is deze offergang. Maar éénmaal zijn de tijden toch vervuld.

Terwijl wij met Johannes prediken de Wending tot Vergeving onzer falng, ZIEN wij de onbeschrijfbare Gestalte van de „Zoon des Mensen” naderkomen, als een Onbekende.

En door Johannes weten wij een ogenblik:

Die is het, die de wereld zal verlossen.

*

Zó heeft God deze wereld lief, dat Hij zich schijnbaar tot de Boze maakt, die ons *niet* helpt en ons *niet* redt; die ons verlaat, die ons mishandelt en doet lijden, en ons geloof beschaamt, zodat Hij alle haat en boosheid, alle oordeel van de mensen draagt, alléén om hen te redden van hun stofbevangenheid, hun waan van zelfverzadiging, hun zelfbeschikking en hun zelfverheffing.

Zo lief heeft ons de Meester, als wij tot Hem komen, dat Hij zich schijnbaar tot de Satan maakt om uit ons hart de duivel te verbannen. Dat Hij meedogenloos de tranen van het radeloze Ik doet stromen en als een moordenaar dit Ik verwondt, totdat het wentelt in zijn bloed.

Zo lief heeft ons de Meester, dat Hij tot een rover wordt (van ons onzalige bezit), tot een bedrieger (onzer ijdelheid), tot een tyran (voor onze slechte wil), zodat Hij draagt de wraak, het oordeel en de haat van allen, die Hij als de enig ware Hierophant zijn hemelse Mysterie openbaart.

*

Het is ons Ik, dat ons gemaakt heeft tot de felle, bange wolven die wij zijn. Dat ons geloof verbannen heeft naar geld, techniek en sport; dat wonderen en geest als bijgeloof verwierp en dus verwees naar de bezield universiteit der tere, nog ontvankelijke jeugd, opdat van eeuw tot eeuw behouden blijft met spelen en met sproken, wat de volwassen mens in zijn verkochtheid en verblindheid niet meer eert.

Het is ons Ik, dat ons tot onbenulligheden dwingt, tot de wederkerige uitbuiting, die wij samenleving noemen, tot snelheidsrazernij, rivaliteit en oorlog, tot dictatuur en zelfvernietiging.

Het is ons Ik, dat ons bedriegt en de Genade aanklaagt in de termen van zijn welbegrepen „code”, namelijk de code, de waardering van de Schijn! Het is ons Ik dat haar de mantel van miskennis leent!

Het is ons Ik, dat ons tot wanhoop en God-loochening verleidt, dat ons de Meester tekent als Verleider, dat onze ziel in haar benauwenis doet slapen als Hij bidt, dat ons beweegt Hem te verraden, daar het zich door Hem verraden voelt; dat ons de principiële zonden van de Twaalve doet begaan; en dat ons Hem verlaten doet, wanneer de machten van de duisternis door ons geroepen en door ons geleid Zijn Heilige Gestalte *overleveren* aan de haat der huichelaars, die Hem nog altijd door de Vorst van Wellust doen bespotten en bekleden met onechte luister en Hem dan terugzendt naar de Stedehouder, het berekenend verstand, dat slechts het relatieve kent en Hem terwille van zichzelf zal doden!

Dit mogen wij gedenken, waar Genade in Vermomming in ons leven komt, dat daarmee aangegrepen wordt niet ons Geluk, maar de verdorvenheid van onze ziel, die zich behendig in ons ik verschanst.

Dit mogen wij bedenken, dat die Genade is: Johannes, de Heraut van Licht. En dat de Wending die hij eist, de Metanoia of Beking, ons zal wijzen de Bevrijder en Vergever aller zonden.

13. HET TEKEN DAT WEERSPROKEN WORDT

Een Teken van de hemel verontrust. Juist dáárom zendt het aards systeem zijn „boden” met de vraag: *Wie zijt ge?* als er iemand als een Teken van de hemel komt. Het aardse kàn het hemelse niet *vatten* en toch is dit haar enige manier om te waarden, te erkennen.

Daarin ligt de tragiek van aardse goede wil, dat deze altijd ontoereikend is, zowel als inzet, als beoordelaar èn als vazal voor alles wat nièt van de aarde is.

Wat van de hemel komt, dat kunnen wij alleen herkennen met hetgeen in òns niet-van-de-aarde is. Wat zich ten volle heeft gegeven aan de drang naar zelfhandhaving en naar zelfversterking, vertrouwt alleen het dáárin wortelende denkvermogen en gevoel. En wat die twee verwerpen, dat verwerpt ook hij.

Hoe zou een Teken van de hemel dan op aarde *nièt* weersproken worden?

Wij hopen en verwachten, dat het bovenaardse tot ons komen zal op een manier, waardoor het sympathiek en/of plausibel voor ons is. Dan hebben wij contact. Dan kunnen wij het binden aan restricties van ons gevoel en ons verstand.

Nooit heeft het hemelse zich voor deze soort van appreciatie laten vangen! Geen enkele Bode die van God gekomen is, noch Christus, hebben zich gestoord aan deze blinde, tastende en toetsende manier van aards ontvangen.

Toch heeft de wereld altijd weer gedaan, alsof zij dit niet zag en onder-vond.

Wanneer een Teken van de hemel komt, dan sluiten zich de aard-bezeten opponenten dadelijk aaneen, want in hen allen komt dezelfde daemon in gevaar, zodra het hemelse de aarde raakt.

Wanneer een Teken van de hemel komt, dan willen wijzen en verstandigen het maken tot een parel aan hùn kroon; gevoelsbezetenen be-geren het als middel tot verhoging van hùn comfort en hun steeds weer uitgeput genot.

Die voor tweeduizend jaar de vijanden van Jezus waren, het zijn dezelfde mensen niet, maar wel dezelfde functionarissen die Jezus in zijn lijdensaankondigen heeft genoemd, *voor toen en voor altijd!*

„En Hij begon hen te leren, dat de Zoon des Mensen veel moet lijden

en verworpen worden door de *ouderlingen* en de *overpriesters* en de *schriftgeleerden* . . .”
Marcus 8 : 31

„De Zoon des Mensen wordt overgeleverd in de handen der *mensen* . . .”
Marcus 9 : 31

„Zie, wij gaan op naar Jeruzalem en de Zoon des Mensen zal overgeleverd worden aan de *overpriesters* en de *schriftgeleerden*. Die zullen Hem ter dood veroordelen en zij zullen Hem overleveren aan de *heidene*n, en die zullen Hem bespotten en Hem bespuwen en Hem geselen en doden . . .”
Marcus 10 : 33

Zo zijn wij allen in die profetie genoemd. Want in ons allen leeft de ouderling, de overpriester en de schriftgeleerde, de banale „mens” en de „Barbaar”.

De Pisces-*Virgo* era¹ is welhaast voorbij, en over de gehele aarde gaat een laatst Réveil, opdat de mensen zich bezinnen en bekeren, opdat de wereldramp, die opgeroepen wordt door het gewetenloos instinct der aardbezeten mensheid nog voorkomen worde, òf beperkt wordt tot de reeds niet meer afwendbare verschrikking.

Zoals God destijds Boden naar de aarde zond om waar te nemen en een aantal mensen te bezoeken met de Toetsing, die Hij wenst, zo zijn ook thans in vele landen Boden van de Allerhoogste uitgezonden en hun heilig werk begonnen.

Wie een van hen ontmoet, die moge weten, dat het is *de laatste kans* om tot een andere lotsbestemming te geraken, vóórdat het ongebreidelde instinct naar zelfbehoud in lager zin, naar machtsvergroting en naar zelfverzadiging, vernietiging en mateloos lijden over ons zal brengen, zo vreselijk als nooit tevoren.

Nog doen de aardse machten niets dan propaganda maken voor hun groepsbelang, haat zaaiend tegen de gevreesde opponent. De maskers worden opgeschilderd en éénzelfde duivel zal zich tooien met het dubbele gelaat van het leugenachtige Alternatief. *En wie partij kiest, kiest die duivel!* De ware keuze is de keuze tussen God en Mens.

Door kritiek wordt een mens niet behouden; evenmin echter door vergetelheid te zoeken in het dienen van aardse belangen.

Pasen keert jaarlijks terug.

En met die Wederkeer van Zon in Ram vraagt God van òns in òns: *Geboorte van het Lam*, dat in zijn overgave aan de Wil des Hemels onze zonden opheft in de *Dienst des Vaders*. Dat is de ene ware Uittocht uit Egypte. Al het andere voert naar een onbeschrijflijke hel.

Het is de ene ware Uittocht uit de slavernij, die elk van ons zèlf moet volbrengen. Hier is geen uitbesteding van de Taak aan leiders, kerke-

¹ Zie onder Vis, enz.

lijk of werelds. Hier kan een mens geen robot zijn en zijn geweten laten in de handen van een mens, die slechts in naam de verantwoording draagt. Hier staat een mens naakt voor het aangezicht van God.

Vanouds heeft men hierin gezien de heel uitzonderlijke streving van slechts hier of daar verschenen en verdwenen enkelingen. Maar thans is het wel duidelijk, dat een krachtig en vertegenwoordigend deel der mensheid zich zal hebben in te zetten met geheel hun hart, hun ziel en hun verstand om enigszins te leren „wandelen met God”. Te lang reeds heeft de overgrote meerderheid zich laten slepen door de enkelen die *waakten* en zich voor de mensheid gaven. De kudde, die zich door veel valse herders liet misleiden, is verdwaald, zoals geen kudde ooit tevoren is verdwaald.

En zeker zal een vormelijke organisatie als een internationaal verdrag, een volkenbond of een vereniging van naties niet de *wezenlijke wereld-éénheid* brengen kunnen, die de goedbedoelende cureerders van symptomen ervan hopen en verwachten.

Zoals een dwangneuroticus wel veel beloven wil, maar zijn belofte nooit kan houden, omdat zijn dwangneurose oppermachtig is, wanneer het uur van de vervulling komt, zo kan de zielekranke mensheid wel vol goed bedoelen zijn, en zich in plechtige verdragen verbinden tot een vredelievend en geordend samengaan, waarbij de landen zelfs de giftige illusie van hun souvereiniteit ten offer brengen. Maar als de spanning van de levensangst weer rijst, omdat de ongenezen roefdierdrang naar „méér ten koste van een ander” brult, dan zal geen enkel plechtig gesloten en geratificeerd verdrag, noch de regeringen, noch de volksvertegenwoordigingen, noch de kerken of de politieke partijen de ongetemde, die zich losrukt kunnen vangen en regeren. En zoals altijd weer de dwangneuroticus de eigen dynamiek wel wéét, maar niet doorziét en tot geen werkelijke „genezing” komt, zo blijft de onbewust *bezeten* ziel der mensheid zich ten dode toe verwonden aan periodieke razernij, waarvan zij niet de oorzaak kent en ook niet kennen wil, omdat die kennis haar de slechte zelfgenoegzaamheid verstoort.

Daarom dit laatst Réveil.

Daarom de laatste Oproep aan de enkelingen, om niet het heil te zoeken in de blinde machtontwikkeling van collectief verband, maar om als enkelingen, als Verloren Zonen, op te houden met het sloppen van de drab der zwijnen en de Weg te gaan, de enige die naar „genezing” voert, opdat bijtijds voldoende Lammeren van God de zonden dezer wereld kunnen dragen.

Dat is voor hen het vinden en het volgen van de Meester. En het is de aanvang van hun Lijdensweek. Maar op hun uiterlijke dood volgt de

Verrijzenis. Het is de ene waardige responsie op het leed der wereld. Het is de enige waardige herdenking van het offer dat Jezus deze wereld heeft gebracht. Het ware Pasen kunnen wij niet vieren met wat psalmen en een goedbedoelde preek. Ook niet met het schone, onbegrepen ritueel der Joden. Niets zal gebeuren, of wij al in ademloze spanning wachten op het komen van ELIJAH na het openzetten van een *stoffelijke* deur... Niets zal gebeuren als wij voor een altaar knielen, biddend om de wederkeer van Christus, opdat Die ons brengt wat wij begeren. Want ons gebed is vals, zolang wij toch niet *doen*, wat Hij ons heeft gezegd. En onze tranen om Zijn lijden zijn maar krokodillentranen, als wij Hem toch onophoudelijk verraden.

Maar dit is Pasen, als wij eindelijk de deur van onze ziel gaan openzetten voor wat ons door God gezonden worden mag, opdat wij als fragmentje van de eeuwig onbekende, eeuwig komende, maar onherkende MESSIAH de wereld helpen heffen uit haar onbeschrijflijke leed.

En dit is Pasen, als wij door verwerkelijking van het „ware beeld” van Jezus (Verum Ikon), zweet en tranen stelpen van Zijn dodelijk vermoeid gelaat.

Dan, en niet eerder, komt Elijah.

Dan, en niet eerder, zullen wij de liefde en de leiding van de Meester aller Meesters ondervinden.

Maar het zal anders zijn dan wij verwachten!

Want het Komen van de Meester is een Teken. Hijzelf is het Teken, alles wat Hij zegt en doet zijn „Tekens”. Alle zijn het Tekens „van de hemel”. Tekens, indicaties van een andere *Orde* dan wij kennen. En toch willen wij ze kennen en de Meester aan Zijn Teken Zelf herkennen!

Wanneer een Teken komt, dan wordt de methodiek der aarde in ons aangetast. Wanneer de Meester spreekt, dan kunnen wij Hem niet *verstaan* met ons gevoel en ons verstand.

Het Woord, dat als een Teken komt, als Boodschap of als Feit, laat zich niet vangen met de aardse methodiek van tasten en begrijpen en van sympathie. Het Teken wordt alleen „weersproken” omdat het niet waardig wordt ontvangen, maar als onbegrijpbaar, onwaardeerbaar wordt verworpen.

Wij kunnen het alléén aanvaarden met Geloof; wij kunnen het alleen herkennen en verstaan met Intuïtie, met onze geest.

Daarom is iedereen, tot wie de Meester Woord of Teken zendt, ontsteld en verontrust. Daarom toont iedereen kritiek en ongelooft en daar-

om werden mensen altijd bang en boos, wanneer een Teken van de hemel kwam. *En daarom worden zij dit nòg! . . .*

De kortste weg om van een Teken af te zijn, is het terstond verwerpen. Want het eerste argument van ons verstand of ons gevoel lijkt nog wel waar. Maar als het vaste voet krijgt, blijken onze argumenten vals en ons gevoel niet meer betrouwbaar.

Het Teken, dat wij wensen, zal ons nóóit gegeven worden, want dat zou moeten zijn een compromis, iets wat wij met ons aardse apparaat waarden en begrijpen. Wanneer wij om een Teken vragen, zal het altijd zijn ten dage dat een Teken voor ons staat, dat wij niet accepteren door verslaafdheid aan de methodiek der aarde, door gebrek aan Intuïtie en Geloof!

„En de Phariseeën kwamen en begonnen met Hem te redetwisten; en zij begeerden van Hem een Teken van de hemel, om hem te beproeven.”

Marcus 8 : 11

„Maar Hij zuchtte in de geest en sprak: Waartòe verlangt dit geslacht een Teken? Voorwaar, zo aan dit geslacht een Teken zal gegeven worden! . . .”

Marcus 8 : 12

Het Teken dat wij aldus „tartend” zullen krijgen, is het Teken, dat de mensen die niet horen willen, aan den lijve ondervinden! Dat was het Teken van Jona. En Mattheüs dit begrijpend, heeft het in zijn evangelie ingelast.

Wie van de honderdduizenden Elijah-verwachters, wie van de miljoenen zogenaamd gedoopten en „aangenomenen” hebben ons verteld, wát wij ervaren àls de Meester komt, hòe wij Zijn hand herkennen en Zijn Woord verstaan? Hòe wij Zijn Teken en Zijn Woord aanvaarden kunnen en Hem dienen?

Ach, niemand immers, dan alleen misschien die onbekende, die wij niet begrepen en vertrouwden, daar zijn woord zo vreemd klonk en zo onaannemelijk. Die wij verlieten en al spoedig uit het oog verloren, . . . maar die wij ons van tijd tot tijd herinneren, en soms plotseling verstaan . . .

Wel weinig kan de wereld ons vertellen van de Tekens, die zij altijd heeft *weersproken*, want nog nimmer heeft verstaan! Maar des te kostelijker zijn de sobere verhalen der profeten, waarin voor eeuwig, dat beschreven is, wat voor de wijzen en verstandigen verborgen blijft.

Daarin ligt, ook voor ons, een raad en steun, zoals de beste vader en de liefste moeder ons niet geven kunnen.

Want ook tot de profeten kwamen Woord en Teken niet als iets, dat hun verstand en hun gevoel kon vatten en aanvaarden. Ook hun „her-

kennen" was een daad van intuïtie, een herkennen met de geest en hun aanvaarden was afhankelijk van hun Geloof. Niet dat geloof, dat bij de gratie van verstand bestaan mag, waar dit verstand te traag is om zijn geliefde bewijzen te halen. Maar dat Geloof, dat tegen alle redenering, tegen elk gevoel van sympathie, van billijkheid en Liefde stand houdt, en alleen door intuïtie wordt gesteund.

Hoe zouden de profeten, en hoe zouden thans de ware mysten, leerlingen van Jezus, ooit de kracht verwerven om de innerlijke stilte en de onverstoorbare rust te bewaren tegenover de titanische macht der miljoenvoudige *weerspreking* der mensen, als niet éerst in die profeten en die mysten de aardse weerstand tegen het onaardse, tegen alles wat van de hemel komt, was opgeheven en vervangen door de onaantastbaarheid voor dat wat van omlaag komt?

Dat is de *Heilige Weerstand*, die is het die ons allen zo ontbreekt. Zonder deze zou de Graal terstond uit onze verontruste handen vallen, als hij ooit in deze handen werd gesteld.

Niet in het uiterlijk! Niet wat de wereld altijd wil: het onverstoorbaar zachte woord, de lieve grijns. Hoe vaak was Jezus niet teleurgesteld, boos of verontwaardigd? Steeds wil de mensheid training en beheersing in de uiterlijke houding, waar *onverstoorbaarheid* verlangd wordt van de vrede in de ziel.

Zodra God ons een Engel zendt, zijn wij ontsteld.

„Wees niet bevreesd” zegt Gabriël tegen Zachariah. Maar als hij dit ook tegen de reine Maria zegt, hoe bang zullen wij wel zijn? Als de discipelen schreeuwen van angst, wanneer zij Jezus in de nacht zien wandelen over de golven, hoe „ontsteld” zullen wij dan niet zijn, wanneer een Woord of Teken tot ons komt?

En juist om dit „ontsteld-zijn” om te zetten in rustige vreugde en ons twijfelend weerspreken om te zetten in volkomen aanvaarding, om die „transmutatie” in ons is het God te doen. De aarde weet alleen van perfectioneren onzer dynamiek in de verwachting, dat een mens dan op zal bloeien tot een hoger wezen. De aarde wil een mens gelukkig maken door zich te bemoeien met de techniek zijner ziel. Maar de aarde kan niet begrijpen, en ook niet aanvaarden de transmutatie in een ander wezen. De aarde *vrees*t ontdoening en versterving van haar methodiek in ons. De aarde wil de dood alleen van lijf voor lijf, zodat het lijf een pseudo-eeuwigheid¹ beleeft.

Daarom komt alle Woord en Teken van omhoog als een onwaarheid en

¹ Wat men „voortplanting” noemt.

een onbestaanbaarheid, als iets dat onuitvoerbaar is, als een verwonding tot de dood.

Wat is het voor Maria, als een ondertrouwde maagd, dat nièt haar bruidegom, maar „de Kracht des Allerhoogsten” de Vader van haar eerste kind zal zijn?

Wel zijn Zachariah en Elisabeth gelovig en braaf, maar zij zijn beiden te oud om nog een kind te hebben.

Wat geeft het Jeremiah, dat hij jong is en niet spreken kan? Het antwoord luidt:

„Zeg niet, ik ben jong. Want overal waarheen Ik je zend, zùl je gaan en alles wat Ik je bevelen zal, zùl je zeggen.”

En de rijke boerenzoon Elisa, ploegende met twaalf span ossen op het veld? De mantel van Elijah wordt over hem geworpen, onverwacht en kennelijk onverhoopt! Als hij vraagt om tenminste zijn ouders te mogen vaarwelzeggen, wat is het onvriendelijke antwoord? Een verwijzing naar het in aardse zin niet-bindende, doch in hemelse zin volle overgave eisende, van de Roeping tot Profeet! En niet voor niets had Elijah iemand gekozen, die reeds met het *twaalfde* ossenspan ploegende was.

Maar dan Elijah zelf!

Te zien en te getuigen, dat de mensheid dorst en honger lijdt, zolang de vele honderden Baälpriesters zich stellen in de plaats der knechten Gods. Dan zelf als Man van God slechts leven van hetgeen de zogenaamde „raven” brengen. Dan op zijn beurt van een die niets meer missen kàn, een arme weduwe, de laatste olie en het laatste brood te vragen. Dan als de dag gekomen is, alléén de machtige trotseren en voor de ogen van het volk de geestelijke onmacht van de Baälpriesters te tonen, èn *de miskende Twaalve samenvoegende tot het van God gewild Geheel*, dat tot Zijn Altaar is bestemd, daarop het levend Offer brengende, het Vuur van Geest doen nederdalen, dat het offer aanneemt en het machteloze zielewater absorbeert tot hoger aanzijn.

Maar dan ook weten, dat God met hem is! (1 Koningen 18 : 31). Dan is de „hongersnood” van drieëneenhalve „tijd” voorbij.

*

Nog grootser, want nog soberder en inniger zijn de tot Abraham gesproken woorden, die hem door zijn „antwoord” maakten tot Vriend van God.

„Verlaat uw land, uw verwanten en uw vaderlijk huis en trek naar het land, dat Ik u zeggen zal.

Ik zal u tot een groot volk maken en u zegenen en uw naam groot maken. Wees een zegen!" *Genesis 12:1*

Wanneer wij zulke dingen lezen, is het ons niet gauw te kras. Want onze kleinheid voedt zich met de grootheid van de groten. Maar wij zijn radeloos, wanneer tot ons ook maar een deel van deze opdracht komt. Want wij gaan redeneren en ons antwoord is: „ik kàn het immers niet!”

Maar Abraham is 75. Ook voor hem leek het onverantwoord, onwaarschijnlijk, misleidend... Maar hij ging. En het maakt geen verschil, dat dit verhaal naderhand is gemaakt. Het is gemaakt door mensen, die wisten wat zij beschreven. Het is geen literaire fantasie.

Als Abraham in Kanaän komt, krijgt hij het woord:

„Aan uw nageslacht zal Ik dit land geven.” *Genesis 12:7*

Het lijkt onwaarschijnlijk, ongelofelijk.

Maar Abraham's antwoord is: het bouwen van een *altaar!* Als hij na een lange tocht terugkeert in dit land, nog altijd zonder zoon, dan wordt hem gezegd:

„Hef uw ogen op en zie, vanwaar gij staat noordwaarts en zuidwaarts, oostwaarts en westwaarts.

Want al dit land, dat gij ziet, zal Ik u geven en uw nageslacht tot in eeuwigheid.

En Ik zal uw nageslacht stellen als het stof der aarde, zodat als iemand het stof der aarde zal kunnen tellen, zal ook uw nageslacht geteld worden.

Maak u op en wandel door dit land, want Ik zal het u geven.”

Genesis 13:14 vv.

Als zoiets tot ons wordt gezegd, maar wij hebben geen kind en onze vrouw is te oud om een kind te krijgen, en wij zijn in een vreemd land zonder verwanten. En wij hebben nochtans maar te geloven en ons te gedragen alsof alles in vervulling zal gaan, hoewel ons verstand en ons gevoel voor waarschijnlijkheid en geloofwaardigheid zich fel verzetten, òf ons te sluiten en af te wenden, *dàn rijst de innerlijke spanning tot ver in het ondraaglijke.*

Abraham gelooft en Abraham doet wat hem is gezegd. Maar de jaren gaan voorbij en een zoon heeft hij nièt. Dan is de grens van zijn draagvermogen bereikt. Opstandig wordt hij niet, maar mismoedig. Hij houdt God de ongerijmdheid van diens woorden voor.

„Zie, nageslacht hebt Gij mij nièt gegeven... en zie: de zoon van mijn huis zal mijn erfgenaam zijn!...” *Genesis 15:3-6*

Wie weet wat het betekent om geen kind te hebben, die moge zich

verdiepen in de martelende werking van dit steeds herhaald voorspellen, zonder dat vervulling enigszins aannemelijk gemaakt wordt.

Dan, en niet eerder, is een mens genaderd tot de werking van een Woord en Teken uit de hemel in een aan de aardse methodiek ver-groeide ziel.

Wanneer ons ooit als hoogste zegen, zulk een onaanvaardbaar „woord” gewordt, dan mogen wij bij al ons zuchten en ons klagen, denken aan het verstand en gemoed overwinnend *geduld* van Abraham.

Aardse troost, een argument, een weten, waardoor alles meer aanvaardbaar wordt... dat zal ons niet gegeven worden. Als er een antwoord komt, dan zal het zijn zoals het antwoord dat Abraham kreeg:

„Toen leidde Hij hem naar buiten en zei: Zie nu op naar de hemel en tel de sterren, als ge die tellen kunt... *Zó* zal uw nageslacht zijn.”

Genesis 15: 5-6

Een herhaling van het reeds gesprokene, stellig, onbegrijpelijk en ongelofelijk als tevoren. Maar Abraham *geloofde* het: en dat werd hem tot „gerechtigheid” gerekend. *Zo* zal het ons ook tot gerechtigheid gerekend worden. En vandaag nog lijkt dit alles ver en vreemd. Maar morgen wellicht, als wij tot het ware Pasen durven komen, zal een Teken tot ons komen, dat ondanks zijn hoogheid en vervullingskracht de aardse levensdynamiek in ons tot in het hart verwondt. *Wat zullen wij dan doen?*

Zal dan de spankracht onzer ziel voldoende zijn? Zal onze liefde leiden tot een antwoord in „gerechtigheid”? Of zullen wij uit lijfsbehoud, uit lafheid en gemakzucht naar de geest, of uit verkleefdheid aan de wetten en de wensen onzer naasten, ons beroep, een kerkgenootschap of partij, of wàt dan óók, dit Woord of Teken laten worden tot een onbeantwoord vragen, een verworpen Ding? Maar dit staat vast: Al wat wij hier „bereikten”, om op aardse wijs te „slagen”, al ons bezit, ook dat aan kennis en aan aardse wijsheid, al onze vastheid in de zin van vaste overtuiging, politiek geloof en kerkelijk geloof,

DAT ZAL ONS TOT OBSTAKEL ZIJN,

zoals de Baälpriesters Israëel tot honger en tot dorst, tot overwoekende ziekte, *die zij zelf niet kenden*, waren. Het zal ons zijn, zoals het Israëel verging, totdat Elijah in ons vaardig wordt; totdat door hem in ons het Twaalfvoudig Altaar wordt hersteld en God daarop het Offer wordt gebracht.

Zo is de wijze van de hemel met de aardse mechaniek en hovaardij, ook nu!

De Tekens komen, als wij enigszins gereed zijn en wij zullen ze weer-

spreken, òf aarzelend aanvaardend in de crisis die zij wekken, ondergaan. En sterven als de mensen die wij zijn, omdat ons aardse Ik ten dode wordt gewond en langzaam vernietigd wordt. Maar even zeker zullen wij herrijzen als een ander, vrijer, beter wezen.

Zo zullen wij de Weg van Jezus leren gaan, en kennen beter, echter, dan door het bespreken of beziend herhalen, het bezingen en bedichten, het bemusiceren en in schilderijen beelden, beter, echter, dan het formuleren van Zijn werken en Zijn Lijden in ons aardse ritueel.

Want ieder die tot Roepen en tot Kloppen komt, die wordt gehoord. In ondoorgrondelijke wijsheid worden wij geleid van Woord tot Woord, als van een Teken tot een Teken. Ons Antwoord zal bepalen of wij blijven wie wij zijn, verward, verbeterd en bevangen in de roofdierdynamiek, altijd poserend met het masker van een engel, òf: plotseling „ontsteld, bevreesd” gelijk die enkelen, en dan genoeg verstaan *om te geloven*. Dan zullen wij het volgend Teken wellicht ook niet meer verwerpen.

Zoals van Abraham het offer van de langverwachte zoon gevraagd werd, wat op zichzelf al vreselijk genoeg was, maar wat een veel hogere verschrikking was, omdat in deze enige, de enige Vervulling-kans van het ontvangen Woord verging, zo zal een volgeling, die waarlijk „volgt”, ervaren moeten dat het Woord het Woord beschaamt. Hij zal ervaren, dat de volle overgave ook aanvaarding eist, waar die aanvaarding de vervulling van het Woord belet.

Wanneer wij deze duisternis en deze eenzaamheid bereiken, zijn wij Hem nabij, die in dié duisternis en in dié eenzaamheid Zijn Zending heeft volbracht. Die waakte in Gethsémane, terwijl zijn volgelingen sliepen, en bad of deze beker niet voorbij mocht gaan . . . maar zich herstelde en zichzelf het antwoord gaf:

UW WIL GESCHIEDE!

14. ONTMOETING MET DE MEESTER

Om te getuigen van aanwezigheid van Hem, die eeuwig met ons is, moet in een mens gestorven zijn de hang om te getuigen van illusies omtrent Hem.

*

Hadden wij Hem niet reeds lang kunnen zien?
Hoeveel jaren hebben wij laten verglijden door de bedwelming van ijdelheid, zelfgenoegzaamheid en wellust, ingesponnen door ons zelf met de grauwe weefsels van zelfzuchtige illusies?
Nu zouden wij de Meester „wel willen zien”.
Hoe zouden wij Hem gewaar kunnen worden?
Zelfs als wij smeken om licht in een slapeloze nacht, smachtend naar hulp van Hem, die wij van kind af aan op de *achtergrond* van onze levensvisie hielden als de mogelijkheid voor een kwade dag, zelfs dan ontwaren wij Hem niet. Want onze hoofden en onze harten zijn te vol van waan, wil, angst en redenerend weten, dan dat er *plaats voor Hem in ons* zou zijn.

„Er waren enige Grieken onder hen, die opgingen om op het Feest te aanbidden; dezen dan gingen tot Philippus, die van Beth-Saida in Galilea was en vroeg hem:
Heer, wij zouden Jezus wel willen zien.” *Johannes 12:20-22*

Wij zijn die al te laat gekomenen.

Wij zijn de onverschilligen, wier nieuwsgierigheid gewekt wordt als de Meester na zijn ommevang zijn Intocht heeft gehouden in Jerusalem en wij vernemen, dat Hij Lazarus heeft opgewekt.

Wij hebben niets verlaten om Zijn Woord te horen en Zijn wonderen te zien.

Daarom zijn wij nog steeds die „Grieken” onder hen die opgaan om te aanbidden op het Feest. Wij zijn het, die nog altijd naar de Leerling gaan, die zelf vraagt om te mogen zien, wat hem reeds lang getoond is, zonder dat hij het herkende en verstond!

Want juist Philippus was het, die Hem vroeg: „Heer, toon ons de Vader en het is ons genoeg.” Terwijl de Meester toch niets anders deed dan de Vader openbaren.

Zo vragen wij dan aan Philippus nog steeds: „Heer, wij zouden Jezus wel willen zien.”

Wanneer wij die vraag stellen aan een mens, die van Philippus' kwaal

nog niet genezen is, dan zal hij willig schone beelden van de Meester voor ons scheppen. En hij denkt daarmee zijn Heer te dienen, maar in waarheid stelt hij tussen de Meester en ons een scherm van *beelden*. Juist door dat scherm van schijn, hoe schoon dan ook, ziet hij - noch wij - de Meester Zelf.

Wanneer wij voortaan naar de Meester kijken, dan ontwaren wij alleen Zijn *Beeld*.

Alleen wie het fatale van die blindelings gepropageerde dwaling ziet, begrijpt waarom de Meester zich door deze „Grieken” niet bekijken laat, maar zijn discipelen vermaant:

„De ure is gekomen, dat de Zoon des Mensen moet verheerlijkt worden. Voorwaar, voorwaar, Ik zeg u, indien de graankorrel niet in de aarde valt en sterft, blijft zij op zichzelf; maar indien zij sterft, brengt zij veel vrucht voort.

Wie zijn leven liefheeft, doet het verloren gaan, maar wie zijn leven in deze wereld haat, zal het bewaren voor het leven in de eeuwigheid.

Indien iemand Mij wil dienen, hij volge Mij, en waar ik ben, daar zal ook mijn dienaar zijn. Indien iemand Mij dienen wil, de Vader zal hem eren.”

Johannes 12 : 23 v.v.

Dáárom zien wij de Meester niet, omdat wij onze vitaliteit wijden aan het leven „in de wereld”, het physiologische gedijen dat wij liefhebben. Toch dragen wij allen in ons de kiem van het geloof, dat een Geestelijk Wezen, waarvoor wij geen betere term vinden dan „Heer” of „Meester”, ons voortdurend ziet, ons kan bezoeken en redden uit onze mislukking en benauwenis.

En tot ons spreekt als een verheven naïeveteit de daad van enkelen die als „Knecht” of „Vriend” van God leefden in voortdurende Ontmoeting of Omgang. Zelfs waar wij dit alles willen verwerpen als een schone illusie van een voorbije fase in de evolutie der mensheid, blijft de bekoring, die spontane erkenning is, in ons levend.

De lang doorgevoerde bewustzijnsvernaauwing onder de tyrannie van ons verstand, heeft datzelfde leven „in deze wereld” dat wij liefhebben, verdorven tot een troosteloze grauwe mechaniek van zelfhandhaving, zelfverheffing en zelfverheerlijking. Dat mechanisme is het stramien geworden, waarop de schamele resten van werkelijk leven als zinloze versierselen worden geborduurd.

Nog altijd is het zo, dat alleen hier of daar een enkeling door zeeën van kommer en verdriet het erfelijke kleed van animale zelfgenoegzaamheid verslijt. Dat zijn de armen, verslagenen, waarvan Jesajah sprak. De weinigen, die geen gruwel zijn voor God.

Door de naakte armoede wordt hun ziel de waarheid en de waardigheid

van Leven eindelijk gewaar. Zou het dan toeval zijn, dat Jezus, voorlezende in de synagoge uit Jesajah deze woorden aanhaalt:

„De Geest van God is in mij vaardig,
Want Hij heeft mij uitverkoren
en gezonden om aan „armen” een Goede Tijding te brengen . . .”

Dit woord is een toets op onze eerlijkheid. De vier meest gangbare bijbelvertalingen in het Nederlands kozen elk een ander woord: zachtmoedigen, nooddruftigen, verdrukten, armen.

Maar het Hebreeuwse woord, dat Jesajah gebruikt, laat zich niet vangen in de beperkte strekking, die onze barbaarse maatschappij convenueert. Het bedoelt de door kommer en ontbering gebroken mens, wiens ijdelheid, trots, zelfgenoegzaamheid en valse vrede vernietigd is. De mens, wiens ziel niet meer gaat in de wapenrusting van geweld, noch in de zijden klederen van ijdelheid, noch in de grauwe pij van lichteloze slavernij, maar wie al deze omhulsels zijn afgerukt en over wiens heilige naaktheid God zich eindelijk ontfermt.

Terwijl in de laatste 50 jaar de honger naar aards geluk tegelijk bewuster en onstilbaarder is gebleken, is toegenomen de drang naar een modus van leven, die hoop zoal niet geluk, vertrouwen zoal niet zekerheid, kameraadschap zoal niet liefde wekt. Indien wij erkennen, dat wij in deze zieletoestand zijn gekomen, doordat de mantel onzer pseudo-sufficiëntie versleten is tot doorzichtigheid en scheurens toe, dan moeten wij ook erkennen, dat elke werkelijke schrede voorwaarts de waarde moet hebben van een verder *scheuren* en afvallen van deze grauwe mantel, tot wij de gevoeligheid, de reinheid, de waardigheid der gehele „naaktheid” van ziel zullen hebben verworven.

Dit nu is het wat Ontmoeting met de Meester bewerkt. Het is smartelijk, vernederend, ontmoedigend, verwarrend en ontstellend, tot radeeloosheid toe. Maar tenzij wij dodelijk gewond worden, tot krankzinnigheid toe verward en tot vernietiging toe gemarteld, houden wij de mantel der verdorvenheid hardnekkig om onze ziel en verwerven wij de naaktheid niet, die God-zelf met Zijn heerlijkheid bekleedt.

Die mantel is onze persoonlijkheid, die wij weefden uit levensverloochening, uit miskennen van het gebodene, gedreven door angst en daaruit gegenereerde zelfzucht. Die mantel is ons zogenaamde Ik, en daarom is dat Ik ons „Karma”, tot gestalte komend in het zelfgezocht milieu. In de wisselwerking daarmee komt het tot ontwikkeling en tenslotte tot zijn eigen opheffing, dat is Verzoening.

Op de lange weg van deze verzoening gaan wij als blinden door blinden geleid, ongelukkig maar eigenwijs.

Tot deze eigenwijze blinden komt de Meester om hen te verlossen. En zodra een ziel gewaar wordt, dat de Langverbeide eindelijk gekomen is, slaat het Ik alarm.

Nooit zal de Meester tot ons komen, zoals wij Hem willen zien. Want zoals wij Hem willen, kan Hij nooit *Verlosser* zijn, maar slechts vazal of figurant in de verheerlijking van onze tyrannie. Nooit zullen wij bepalers kunnen zijn van *Hoe Hij is* en *Wat Hij doet*.

Wat hebben wij in deze 2000 jaar van Hem gemaakt?

Ach, alles wat constante overtreding van de Tien Geboden moest bewerken.

Wij kennen nog slechts „goden”, die ons NIET in vrijheid voeren. Wij hebben ons van al wat in de hemel is, en op de aarde en in de wateren omlaag, talloze *Beelden* en gelijkenissen, voorstellingen gemaakt, van crucifix tot de subtielste mentale creatie.

En voor die beelden, die ons nimmer uit Egypte en zijn slavernij konden voeren, hebben wij ons eerbiedig gebogen. Hèn hebben wij geëerd. Lichtvaardig hebben wij gedacht over het tweede Gebod als over het eerste. Wij hebben gedacht, dat zijn strekking was een cultureel excuus der Joden tegenover het beeldend vermogen der Hellenen.

Hoe hard de waarheid ook klinken moge, alle *Beelden* door onverlosten gemaakt, zijn niet verlossend maar bindend! Knechtend, in plaats van bevrijdend.

Wij hebben de *Weg des Heren niet* recht gemaakt in onze wildernis. Wij hebben niet begrepen, dat de graankorrel sterven moet om vrucht te dragen. Wij hebben begrepen, dat wij die graankorrel zijn! *Die* willen wij het eeuwige leven geven, door haar te plaatsen op een voetstuk van goud, door haar uit te rusten met een schat van kennis en door haar te geven de macht waarmee de koninkrijken dezer aarde worden geregeerd. Is het dan wonder, dat wij slechts bij hoge uitzondering geworden zijn, de gebrokene, verslagene, tot wie de Meester met Zijn Blijde Tijding komt? Want wij doen immers alles wat wij kunnen om dit *niet* te worden!

Dit „alles doen” wat de graankorrel belet te sterven en vrucht te dragen kan niet volledig worden opgenoemd. Ook baat dit noemen niet, maar wel de confrontatie met de Meester en Zijn Woord.

Want alles wat door Hem gezegd is, duurt oneindig voort.

Hemel en aarde zullen voorbijgaan, maar Zijn Woorden zullen niet voorbijgaan, want zij zijn de dragers van de eeuwigheid in Tijd. Daarom zal ook alles wat de mensen Hem misdeden, voortgaan in herhaling tot wij allen zijn verlost.

Wij willen houden wat wij hebben. Wij willen blijven wat wij zijn.

Wij willen Hem alleen als „gast”, die onze weergaloze grauwheid kleur en luister schenkt. Wij willen dat Hij zich zal schikken naar onze wetten en gewoonten; dat Hij geeft wat wij Hem vragen en alleen maar neemt, wat wij Hem bieden.

De grauwe mantel is wel dun, maar zo doelmatig en vertrouwd! En daarom machtig. Wij, die zo goed begrijpen hoe de Joden zich een oordeel schiepen door de Messias alleen te willen of te kunnen zien als Vorst, wiens heerlijkheid bestaat uit aardse macht en praal.

Hoe zien wij Hem?

Wanneer Hij tot ons komt als bedelaar, als klein en schijnbaar onbelangrijk mens, als een die door de wereld is verworpen, zijn wij dan beter „ziende” dan de Joden? Hoe zullen wij de Meester dan de liefde en de eerbied geven van de leerling, als Hij alleen de Wil des hemels doende, voor ons verschijnt als alles wat de wereld juist veroordeelt en veracht?

Tenzij in ons dat oordeel van de wereld is vernietigd, zullen wij Hem immers dadelijk miskennen en verwerpen? Juist om ons te beproeven zal Hij altijd komen met de trekken en hoedanigheden die wij niet of nauwelijks doorzien. En al de blaam, die Hij om onzentwil draagt, treft in wezen ons, die Hem verwerpen.

Een kerstverhaal vertelt, hoe Jezus na een korte afwezigheid door zijn moeder werd verwacht.¹ Haar huis had zij schoongemaakt; een feestbrood had zij gebakken. Toen kwam een onweersbui en na die bui, kwam een doorweekte jongen, arm en vuil. Die vroeg haar onderdak en brood. Met weezin liet zij hem binnen. Zij gunde hem niets dan een stuk oud brood. Hij dankte bescheiden, was vriendelijk en ging heen. Maar toen Maria de volgende week haar zoon zacht verweet, waarom hij niet eerder gekomen was, toen zei Hij: „Moeder, ik ben gekomen, maar je wilde me niet binnenlaten.” Als dan Maria ineens beseft, wat er gebeurd is, dan troost Hij haar met de belofte, dat voortaan alle moeders erbarming zullen tonen voor ieder arm en verlaten kind.

Maar Hij komt niet alleen als kind!

En geen van ons herkent de Zoon van God, wanneer Hij voor ons staat, vermomd zoals wij allen zijn vermomd, als een „Persoon”. Alleen de reine harten zullen God zien en Zijn Zoon herkennen. Daarom zijn zij zalig.

Maar juist omdat wij blind zijn, willen wij bepalen, *waar* Hij ons verschijnen zal, *wanneer* Hij komen mag, en *hoe!*

En daarom is het altijd nog, zoals het was: de Poort van de tot koop-

¹ „De Bedeljongen” door Jeanne Oterdahl.

mansbeurs verlaagde zieletempel is wijd open. En de troon van aardse heerlijkheid staat voor Hem klaar.

Maar Hij, die op het ongelegen uur komt kloppen op de kleine binnenkamer onzer ziel, klopt tevergeefs. En als men Hem al binnenlaat, dan is het minste goed genoeg. Zelfs als Hij ons de voeten wast, dan kennen wij Hem niet. Wij willen liever, dat Hij ons een ereplaats belooft. Daarom wordt Hij nog stééds verlaten, en verloochend en verraden.

De Meester kòmt niet tot ons als het geabstraheerde ideaal met impo-sant gelaat en lang, gescheiden haar, niet als het summum van geculti-veerd en opgevijzeld κ , maar in de dingen en de dieren en de onvol-maakte mensen, die wij dagelijks ontmoeten. Daarin *herkennen* wij Hem niet en daarom wachten wij tevergeefs, totdat Hij niet meer is ons Ideaal, maar de Waarachtige die zo lang „tegenover” ons moest zijn tot Hij *in* ons werd toegelaten en in ons kwam *wonen*.

Daarom is iedere Ontmoeting tussen mensen heilig.

15. BEPROEVING

Wie uit het samenhouden in de uiterlijke welstand en de innerlijke armoede opstaat om „het Levenswater” te gaan zoeken, die komt in de Eenzaamheid, „wordt weggevoerd in de woestijn” en dáár beproefd!

Waarop kan die Beproeving zijn?

Toch immers slechts op de waarachtigheid van onze inzet!

Hoe zouden wij beproefd kunnen worden, dan alléén door ons te brengen in een situatie, waarin alléén de waarachtigheid en diepte van die inzet ons kunnen doen standhouden?

Waarin niet met steuntjes of houvast, niet met schrandeheid noch met fijnheid van gevoel, noch met enige weerstand van traagheid of dikheid kan worden gecorrigeerd of getriomfeerd!

Juist omdat dit zo moet zijn, zal een Beproeving zich nooit kunnen voltrekken zoals wij het willen, zoals wij het hopen, zoals wij het rechtvaardig vinden.

Het is van het allergrootste belang dat wij dit inzien en daarvan doordrongen *blijven* in de dagen der beproeving.

Bekend is het gezegde: Daemon est Deus inversus (Satan is God-omgekeerd). In plaats van dit als een prestatie van mentale formulering te beschouwen, moeten wij er de tastbare waarheid van kennen, de onmiddellijk zelf te ervaren grootheid.

Het is zo gemakkelijk de duivel te beschouwen als een gevaarlijk mormel, dat men gelukkig niet ziet, dat niet bestaat, of dat zo'n beetje rondzwerft in zielsgebieden waar fatsoenlijke mensen nooit komen.

God is voor ons onvoorstelbaar, ten enenmale onbegrijpelijk. Hij openbaart zich, wordt ervaarbaar voor ons, door zich te begeven in de paren van tegenstellingen, waarin wij gevangen zijn door onze „Val”, door onze zogenaamde kennis van Goed en Kwaad.

Daarom kan God zich voor ons nooit alléén openbaren als „de goede God”. Daarom beleven wij Hem ook als „God-omgekeerd”. En alle kerkelijke bekrompenheid ten spijt hebben eeuwenlang mensen met meer inzicht dit begrepen.

Eerst wanneer ook wij tot deze geestelijke aperceptie zijn gekomen, opent zich onze ziel voor de Zin van de meesterlijke beschrijving van beproeving in het Boek Job.

Juist omdat hij in zijn braafheid geheel eenzijdig ingesteld was op de ALMACHTIGE, juist omdat hij alleen de „goede” God eerde, daarom kon hij niet anders worden opgeheven tot geestelijker leven, tot „zien” van

God-Almachtig, dan door hem God-omgekeerd, door hem de duivel te laten beleven, even ten volle, even diep als hij „de goede God” ervaren had.

Het kan niet anders!

Zoals het Job gegaan is, zal het ieder gaan, die tot de Wending komt. Ieder naar zijn eigen aard, overeenkomstig zijn eigen krachten en restricties. Dwaasheid is het om in het Boek Job het essentiële te gaan zoeken in de stoffelijke rijkdommen vooral. Dat is niets dan de materiële afspiegeling van hetgeen zich in het zieleleven afspeelt. Een mens wordt aangetast in zijn sterkte, die zijn zwakheid is, welke het ook zij.

Wanneer God-Omgekeerd (Job 1 : 6) het horizontale doorwandelt en ons daarin de goede God ziet eren vanuit het relatieve comfort van ons stoffelijk bestaan, vanuit het welbehagen der in voor- en nadeels-constatering bevangen valuatie van innerlijk leven, kan hij dat dan aanvaarden als „oprecht en vroom zijn, God vrezende en wijkende van alle kwaad”? (1 : 8).

Zal hij dan niet terecht tarten:

„Strek nu eens uw hand uit en tast alles aan wat hij bezit, - zo hij u dan niet in uw aangezicht zal vloeken!”
1 : 11

Dan komen de „boden” met hun slechte tijdingen. En op zijn best scheuren wij onze mantel en buigen ons voor God’s wil. „De Heer heeft gegeven, de Heer heeft genomen” (1 : 20).

Maar dat is NIET God’s liefde en God’s wijsheid kennen als de Zoon, die zich voortdurend de Beminde van de Vader weet!

Maar het Boek Job gaat verder en gaat dieper.

God-omgekeerd krijgt machtiging hem aan te tasten in zijn gebeente en zijn vlees, maar zijn leven moet hij verschonen.

Maar juist om dit leven zijn wij dadelijk bevreesd; al wordt dit leven niet genomen, genomen wordt dat, wat wij onontbeerlijk achten voor dit leven! Dáárin wordt ons vertrouwen steeds beproefd.

Dan hangt zijn huisvrouw aan hem door haar moedeloosheid en haar ongelooft en adviseert hem alles op te geven, God te vloeken en te sterven . . . Is zij in wezen wel zijn „vrouw”? Is zij niet eigenlijk die gezellin, die „als tegenover ons zijnde”, die Stem is, die in ons van dag tot dag beoordeelt wat wij beleven? Door wier aanwezigheid wij „dialogiseren” in ons hart, in wat wij „twijfel” noemen?

Met het tot zwijgen brengen van die Stem is Job gekomen tot het dieptepunt. En daarom „kennen” hem zijn vrienden die hem komen troosten, niet!¹

¹ Eliphaz, Bildad, Zofar, zie onder Job.

Want reeds dit dieptepunt is als een afgrond, die hem voor zijn medemensen onbereikbaar maakt. En reeds dit dieptepunt geeft onze ziel een waardigheid, die anderen doet zwijgen tegenover ons.

Zoals het Job gaat, gaat het ons.

Ons dieptepunt ligt nooit in de ontroostbaarheid die wij belijden kunnen om een factor of een element, maar in het leed om de mislukking van ons *hele* leven.

Wat toegewijden ons dan zeggen, moge goed bedoeld en zelfs gedeeltelijke waarheid zijn; wat onze ziel als balsem en remedie nodig heeft, dat komt alleen van wie zelf door dit dieptepunt gegaan is... en herrezen.

Dit onderscheidt Job's vrienden van die Ene, die eerst spreekt nadat de anderen in hun gepraat eerst van beklag tot lering en van lering tot verwijt of oordeel zijn vervallen, zonder ons te kunnen wijzen de VERZOENING en door die Verzoening TROOST. (Kaphar Nahum!)

Want dáárin woont de Meester hier op aarde.

Zo komen wij als Job tot bitterheid. En bitterheid is het bekneld-zijn tussen hoog en laag. Er is geen bevrijding uit bitterheid dan door opheffing in begrip.

Noch Job's vrienden noch de onze, zij het gedacht als „mensen” of als zielsfragmenten in ons, die gaan „spreken” in de dagen der beproeving, zijn in staat om onze bitterheid op te lossen in begrip.

Eerst als het uitputtende pleiten der „vrienden” in ons is verstomd; eerst als Job zelf, en dus ook onze ziel, tot zwijgen komt, eerst dan gebeurt, *wat altijd nóg gebeurt:*

Dàn komt de Ongeziene, en verbreekt de starre zelfrechtvaardiging in tranen van berouw, tot echte ootmoed. En dan daalt een liefelijk gevoel van vrede, dat ons alles goed en aanvaardbaar maakt.

Door welke vorm dan ook gedragen, zichtbaar of onzichtbaar, komt de STEM, die anders spreekt dan onze „vrienden”, in of buiten ons, en anders dan wijzelf!

Dat is de Stem van ELIHU.

En Elihu betekent: Deze (is) mijn God.

Als Deze spreekt, dan daagt het onvermoede weten, het ervaren van het onmiskienbaar Goede, boven onze maat van goed en kwaad.

Dan vergaat de radeloze kramp van weerstand. Niet in berouw alléén, niet in gebukt gaan onder zware schuld, maar in het stille nederzinken aan het Grote Hart...

Alleen zó komen mensen tot verheffing boven de restricties van hun zelfgereide ziel:

„Zo heb ik dan verhaald hetgeen ik niet verstond, dingen die voor mij te wonderbaarlijk waren, die ik niet wist.” 40:3

God-omgekeerd beproeft. Máár hij beproeft alleen met het fiat van de Almachtige.

De omgekeerde God komt tot ons als de „boze”, die het „goede” dat wij hadden afneemt en het „kwade” brengt.

Dan voelen wij de tegenspoed, die wij aanvaardden. Dan de eenzaamheid, die zwaarder is te dragen. Maar God-omgekeerd houdt vol, en dan beleven wij de God-verlatenheid. Die niet te dragen is! Waarin wij ondergaan zoals-wij-zijn. En in die ondergang blijft tot het laatst de wrange klacht: Waaròm?

Waaròm? Alsof het werkelijk Bevrijdende beoordeeld worden kan door kennis van causaal verband! Alsof het waarlijk Nieuwe ooit gekend kan worden zonder dat een ziel haar angstgeboren, en door angst voor ondergang bewaakte grenzen uitbreidt en dit Nieuwe door die zelf-verruiming werkelijk *ontvangt!*

Juist dáárom „sterft” een mens in de Beproeving, omdat hij de rechtvaardiging in het verleden zoekt. Hij die beoordeelt, is degen die juist beoordeeld wordt.

De ware klacht, de reine klacht, de doodscreet die het Nieuwe Leven in zich draagt en alreeds openbaart, luidt niet „Waaròm?”

Zij luidt: „WAARTÓÉ?”¹

*

Wie ooit het Roepen van Johannes hoorde en door de „Genade in Vermomming” werd gedoopt, tot stikkens toe gedompeld in het „water” van de roerselen der ziel, waardoor hij tot de enig echte Wending komt, die wordt óók door zijn geest omhooggevoerd, wèg van de schijngezelligheid van eendere „bezetenen”, naar de „woestijn” of wildernis der eigen ziel, de eenzaamheid die hoorbaar maakt wat uit de diepten opkomt... en verlokt.

Verlokt om weer terug te keren tot de methodiek van zelfverzadiging, van eigenmachtig richten en van zelfverheerlijking.

Dat zijn „de Drie Verzoeken in de Woestijn”, die wij geneigd zijn om alléén te „weten” als de drie verschrikkelijke vragen van de Satan, die door Jezus werden „overwonnen” in Zijn Antwoord.

Zolang wij het Evangelie naar de letter lezen, is het wezen der Verlossing slechts historie, een abstractie en een distanciëring, ver van onze

² „Waartoe” (Aramees: La-mà) houdt het geloof in aan een doel. „Waaròm” veronderstelt alleen maar een reden, straf voor een „schuld” in het verleden.

eigen levens, vreemd en onbereikbaar voor onszelf. En tevergeefs proberen schranderen die kloof te overbruggen met leerstelligheid van plaatsvervangend lijden.

Wat tot leerstelligheid verstarde is altijd verloren voor het zelf-beleven en het zelf-ervaren. Het zelf-bereiken is dan tot Formule, tot „bescheid” verdord. Tot wachtwoord, dat de ziel denkt te gebruiken om de poorten te passeren op de zo tot een gedachtebeeld gereduceerde WEG.

Maar wie als myste deze dingen nadert, ondervindt dat het Mysterie van het Koninkrijk zichzelf onthult, naarmate hij als leerling door de Meester wordt geleid en ingewijd.

Daarom is er maar één manier van Christen-wording, namelijk het Volgeling of Myste zijn; niet mysticus, of theoloog, of dom - maar eigenzinnig - „schaap”. Want al dit andere is eeuwig „buitenstaander” blijven, tot wie alles niet dan in gelijkenissen komt.

Alleen een Myste volgt de Meester en wordt van tijd tot tijd door Hem beproefd. Hoe weet hij niet. Waarïn begrijpt hij niet. Vóórdat zijn argeloosheid heeft bemerkt wat er gebeurt, schuift in het welgemoede beeld des daags een woord of feit, dat niet kan worden weggedaan of opgelost, maar dat als vlek of scheur het hele actuele beeld bederft en van zijn zelfgenoegzaamheid berooft.

Als dit gebeurt, mobiliseren wij de macht van ons verstand. En daarmee is de innerlijke strijd ontbrand. Want wat voor „wijzen en verstandigen” verborgen is, kàn niet met wijsheid en verstand verklaard of opgeheven worden! Integendeel, al wat met ons verstand gedaan kan worden, is: verbeteren jagen op onzichtbaar en ontrefbaar wild.

Zomin als Job beseftte, dat hij werd beproefd, *zo min zal ooit een mens zelf constateren, dat hij wordt beproefd*, waarïn hij eigenlijk beproefd wordt.

Wat wij aan lot ervaren en dan graag „beproeving” noemen, is JOHANNES, de Genade in Vermomming, wel ontmoeten, maar hem niet herkennen als de Doper; en hem ook niet volgen. Zo onoprecht in zijn onwetendheid stelt zich een mens voor als „beproefd”, terwijl hij zich nog niet heeft laten „dopen”. Zo schijnbescheiden, maar in waarheid arrogant, gedraagt het „Schaap” der menselijke „Herders” zich, aan wie het Lam Gods tevergeefs gewezen worden zal.

Beproeving daarentegen, komt naarmate wij juist leerling van Johannes worden en ons aan de Onderdompeling in zielewater door Genade in Vermomming overgeven. Daarom liet zich zelfs Jezus „dopen”. Wanneer Hij niet gedoopt was, was Hij niet beproefd!

Alleen wanneer een mens zich werkelijk gaat „wenden” naar het van

omhoog gebrachte, niet-herkende, Heil, ontmoet hij ook God-omgekeerd.

Niet hij die „thuis” blijft in het lot-bezwaarde huis, maar hij die heengaat uit het welvertrouwde waar de nood zo hoog gestegen is, dat het hem onverantwoord lijkt om niets te „doen”, dat is de „zoon” of „dochter” uit zovele sproken, die het ouderlijke huis verlaat, om het Geluk, het Levenswater of het Toverkruid te halen, dat de zieke „vader” zal genezen.

En dan ontmoeten zij een bedelaar, een dwerg, een lijdend dier, een oude vrouw, die hun niets géven, maar hun juist iets *vragen!* Aan de hebzuchtige vragen zij zijn bezit, de hongerige zijn laatste boterham, de van zichzelf vervulde vragen zij om hartelijk meegevoel, de bangeling zijn laatste restje moed, de hartverharde vragen zij om mededogen en de strever vragen zij om zijn geheim. Die niet tot dienst gereed is, dwingen zij tot zware Dienst. Zo wordt de hoogste wijsheid, geestelijke waarheid, door de sproken halfbewust of onbewust van mens tot mens gedragen. Hetzelfde wordt door God van ons verlangd. Maar als Hij vraagt, herkennen en begrijpen wij het niet! Altijd zijn wij de Rijke Job, de Rijke Jongeling, die door vergaping aan de waarden van de Tijd, de schat der Eeuwigheid niet zien.

Altijd wordt ons gevraagd, wat wij niet willen geven en niet willen doen. Want altijd is het dat wat wij juist reserveren willen! Dat wat wij hier bewaren en behouden willen, wat wij hiër de eeuwigheid verschaffen willen om Hem bij Zijn komst daarmee te eren.

De Vierde Wijze uit het Oosten¹ vond de Meester eerst, nadat het laatste juweel dat hij voor Hem gereserveerd had, afgestaan was. Zijn zoeken duurde levenslang, omdat hij het eerst wilde geven, NADAT hij Hem gevonden hebben zou.

Zo zijn wij mensen; maar die Hem ontmoeten, zijn de weinigen die alles geven vóórdat zij Hem zien.

In Zijn Mysterie wordt een mens slechts ingewijd, terwijl hij zich daarvan verstoken waant. Men nadert Christus niet, zolang men, hand aan hand, het liedje zingt van zelfverzadiging, van zelfbeschikking en van zelfverheerlijking. Men nadert Christus niet door voort te gaan in kudden langs de brede welvertrouwde paden, altijd maar van stenen brood makend, zich altijd werpend in de afgrond van de zelfbeschikking, steeds God's Dienst te saboteren ter verkrijging van de koninkrijken dezer aarde.

Men komt tot Hem alleen door in de eenzaamheid en duisternis, de schijn-verwaarlozing en schijn-verlatenheid waarmee Hij ons omringt,

³ „De Vierde Wijze uit het Oosten” door Henry van Dijke.

de Trouw te tonen, die daarin bestaat, dat wij ons niet verleiden laten tot verslagenheid, tot oordeel en opstandigheid, maar in ons hart de gloed van kinderlijk beminnen en bemind-zijn blijven dragen.

Wanneer Beproeving komt, dan is er alles aan gelegen, dat wij voortgaan met het Heilig Vasten van de door geen mens te tellen Veertig Dagen, tot ons weer bewust wordt dat het van de hemel komend Brood ons voedt. (Mtt. 4:4).

Dan is er alles aan gelegen, dat wij ons niet in de afgrond van het eigenmachtig richten werpen, maar ons laten leiden door de Enige die werkelijk „beschikt”. (Mtt. 4:5-6).

Dan is er alles aan gelegen, dat wij ook niet zwichten voor het lokken van vergankelijke waarden, maar ons houden aan de Ene, onvergankelijke Dienst. (Mtt. 4:9-10).

Want dit is het geheim van alle twijfel en van alle wanhoop in Beproeving, dat een mens het heil van Tijd gelijkstelt met het heil van Eeuwigheid.

Luid schreeuwen alle tijdelijke waarden als bewezen feiten, maar het Onvergankelijke zwijgt.

Totdat Job en zijn vrienden zwijgen.

Dan spreekt God.

Daarom is alle zwichten in beproeving een terugval in de schijnbeloften van het leven-in-de-Tijd. Maar het doorstaan van een Beproeving schenkt ons het bewustzijn, dat de Engelen van God ons dienen.

„Toen liet God-omgekeerd Hem los... en zie! Hemelboden kwamen en bedienden Hem.”

Mattheüs 4:11

16. VAN DE DRIE KRUISEN

De levensgang van Jezus is geen letterkundig beeld, bewust of onbewust, ontleend aan de gestalte van het zonnejaar, maar Jezus is zo groot en rein, dat de gestalte van zijn leven onmiskenbare gelijkenis vertoont met de verheven gang van de Zon, God's stoffelijke Zoon.

Wie dieper zoekt dan naar causaal verband alleen, wie dieper ziet dan vormgelijkheid alleen, wie meer verwacht dan wij tevoren kunnen onderstellen en dan naderhand verklaren of bewijzen, die ontwaart - te zijner tijd - de krachten en de oergestalten in alles wat bestaat.

Het teken van het Kruis wordt zeker niet verklaard door te verwijzen naar het Lentepunt alleen. Het Lijden van de Christus en zijn overwinning worden niet verklaard door te verwijzen naar de ommekeer van zon of maan, alleen. Maar in de beelding van die lijdensweg en in beleving van het Kruis als geestelijk proces, heeft eindelijk de Mens gevonden de expressie van zijn eigen Zijn in termen die tegelijkertijd het niet-anthropomorfe Zijn omvatten. Daarin treedt dus de Mens uit de restricties van de Stof en van zijn eigenheid en komt hij tot beleving van het cosmisches Zijn, waarin hijzelf met plant en dier en mineraal, met zon en maan en sterren is begrepen.

Zo is dan het ontzaglijk verband dat ons bewust verstaan te boven gaat, tot ons gaan spreken en door ons uitgestameld voor en tot elkander. Wij spelen aldus met een Sleutel, die wij niet of nauwelijks hanteren kunnen. Wij bezitten een mysterie, dat wij nauwelijks beleven en verstaan.

Het Kruis is een symbool van Leven in de Stof. Wat uit het gronde-loze, tijdeloze wordt geopenbaard, ontstaat, bestaat, vergaat in de ontmoeting tussen Geest en Stof, als Kracht en Weerstand. Want elke Kracht heeft richting en het vlak van weerstand ligt loodrecht daarop. Zo heeft dan de Ontmoeting haar symbool juist in het Kruis, het drie-dimensionele Kruis.

De „Goede Tijding” zegt: dat zelfs de Zoon van God gekruisigd wordt. Dat het dus niet ons doel kan zijn zelf voor dit Kruis gespaard te blijven! Dat Hij de „zonde” dezer wereld opheft door zijn kruisdood te doorstaan, zodat Hij inderdaad de Weg, de Waarheid en het Leven voor ons is. Het „blijde” van de Tijding is, dat niet alleen de Mens van Nazareth, maar dat ook wij niet zullen sterven; mits ook wij het Kruis vrijwillig dragen.

Geen mens kan werkelijk het Kruis ontvluchten. Waar leven is, daar zijn de duizend kruisen, die geen mens volledig noemen of beschrijven kan, maar die zich wonderlijk verstillen tot het drietal Kruisen op de heuvel Golgotha. Want in de Gilgul, in de Ommegang of Tijdenronde, zijn zij alle drie begrepen.

Wie alle Komen, Zijn en Heengaan in het Kruis begrepen ziet, beseft waarom, toen Jezus werd geboren, ook drie Anderen verschijnen moesten, die Hem hun verbondenheid betuigden. Want *nóóit* wordt van een kruis één einde openbaar of de drie andere verschijnen ook. Geen halfdoordachte theorie omtrent de huldiging door de drie magiërs, (hemelstreken, mensenrassen, enz.), raakt de essentie dezer symboliek. Wie vorm aan vorm ontleent, bereikt het wezen van de dingen nimmer. Het Komen en Aanbidden der Drie Magiërs, is de openbaring van het wezen der Ontmoeting, die wij Leven noemen.

Zoals geboorte van het Jezuskind drie magiërs doet verschijnen, zo is het zeker, dat „waar twee of drie tezamen zijn in Zijn Naam,” de Christus ook aanwezig is.

De weinigen die inderdaad tot vol, aeonisch, leven kwamen, bleven een mysterie voor de anderen. En als zij kwamen tot beschrijving van wat niet gezegd kan worden, dan onthulden zij de waarheid van de paradox: dat niemand tot het Leven komt dan door de Dood. Dat wie zichzelf bereiken wil, zich van zichzelf bevrijden moet.

Maar imiteerders zien alleen de negatieve kant. En naast de miljoenen, die hun kleine ik als parasieten laten teren op de mensen om hen heen, staan vele duizenden, die alles hopen van verwerping van het ik . . . en die niet inzien, dat dan óók de andere „personen”, maskers van het Levensdrama, sterven en vergaan. Want juist in deze¹ zes „personen” onzer taal verraadt het Leven, wat het nodig heeft voor zijn structuur, die in het drama duidelijker blijkt.

De zes „personen” zijn de polen van het driedimensionele Kruis.

Wie werkelijk het leven liefheeft, mijdt de kruisgang niet. Want aan het Kruis komt iedereen, wat hij ook moge doen of laten. Maar dit is het ontzaglijk verschil, dat men ten dode of ten leven wordt gekruisigd. Op Golgotha komt iedereen, zowel de „rovers” als de Zoon van God. Het weefsel dat geen ontwerpen kan en waar wij allen toch aan weven, ofschoon wij nauwelijks de draden zien, dat weefsel vormt voor ieder-

¹ Ik, jij, hij, wij, gij, zij; de zes vlakken van de Kubus der drie-dimensionele wereld.

een het Kruis. Maar al die miljoenen kruisen zijn begrepen in de Drie op Golgotha.

In wezen zijn er Drie.

Want al wat zich verhardt, wordt star. En duizend niet te noemen varianten van verstoktheid zijn tezamen de gestalte van de „moordenaar”, die als verloochenaar van Licht het leven in elementen als de *Kruisdood van Vergaan* zal beelden en ervaren. En al die zelfgebondenen, die door ondraaglijke pijn gewekt, de ogen wenden naar het wonder van de tegelijk met hen gekruisigde - doch schuldeloze - Zoon van God, bekennen zich daarmee tot het Licht der Waarheid en zullen in het Nu der Eeuwigheid het Paradijs met Hem betreden. En deze zijn het, die het aanzijn in de elementen beelden en ervaren als een *Dood ten Leven*, als *Mysterie van Ontstaan*.

Nog altijd spotten onze beulen en de farizeeërs, die met welgevallen onze smarten zien als een gerechte straf. Nog altijd dragen onze kruisen Naam en Misdrijf op dezelfde wijs.

Alleen het derde Kruis verkondigt Naam en WAARDIGHEID, geen „zonde”, maar *Vervulling* van een roeping en een taak: gebondenheid door Openbaring in de Elementen.

I.N.R.I. kan men vertalen tot verscheidene betekenissen. Er is één betekenis, die in haar waarheid en haar eenvoud door de meesten wordt geloofend en miskend: In het Hebreeuws zijn het de initialen van de Elementen.²

Wij allen doen alsof wij zijn: Demas, de „moordenaar” die zich bekeert. Want wij zijn huichelaars en wij bekeren ons toch niet! Als wij uitsluitend één der Kruisen toebehoorden, zouden wij die duistere booswicht zijn, die honend en verloochenend bezwijkt.

Zo is het echter niet!

Ons dwaas bestendig en vertroeteld ik zoek tevergeefs zichzelf aan één der Drie alléén. Met ons wordt niet alleen de starre zondaar en de boeteling gekruisigd, maar ook God.

Omdat wij zijn verloochenaars van Waarheid, Licht en Leven. Omdat de Stof, waarin ons leven is verwekt, de Geest weerstreeft en wij bevangen zijn door leugen en door schijn.

God woont in elk van ons en doet Zijn heilig Werk, door emanatie in de sferen van bewustzijn. Maar geen der zeven Engelen door wie Hij werkt, wordt door de Mens geëerd. Daarom is al ons handelen weerstreven of gebrekkig imiteren:

² Zie onder: INRI.

- ⊙ Hij scheidt het *Leven* en *bestuurt*, maar wij eerbiedigen het leven niet; wij *dwingen* en *verdrukken*.
- ☽ Hij schenkt het *Ritme* en de *Vrucht* - wij eisen machinale *regelmaat* en *Rente*. En onze industrie maakt dode fabriekaten.
- ♀ Hij *spreekt* - wie luistert? Wij bezoedelen de stilte met ons ijdele *gepraat*.
- ♀ Hij *verenigt* - wij zijn tòch apart, maar *kleven* tevens aan elkaar.
- ♁ Hij *scheidt* en Hij *beproeft* - wij klagen, maar wij *martelen* en *schenken*.
- ♁ Hij *groeit* en Hij *behoedt* - wij willen niet *gedijen*, maar wij zoeken *veiligheid* en *overdaad*.
- ♁ Hij *vormt* en Hij *weerhoudt* - wij *binden* en *verstarren*.

God wordt in ons, maar ook dóór ons gekruisigd.

Want Hij komt tot ons in elk der oergestalten, die Zijn wezen openbaren in de Vorm. Maar wie van ons, die Hem herkent? Die hem ontvangt en respecteert, wanneer Hij komt, als één der Twaalven?

- ♁ Hij komt als *Kracht des Akkers*, wij willen slechts *Bezit* en *Kapitaal*.
- ♁ Hij komt als *Bode*, maar wie luistert naar Zijn *Woord*?
Hij komt als *Wieg* en als *Tehuis*, wij maken het tot *Vesting* en tot *Rovershol*.
- ♁ Hij komt als *Koning*, maar wordt niet gekroond.
- ♁ Hij komt als *Dienaar*, wij misbruiken Hem als *Slaaf*.
- ♁ Hij komt als *Rechter*, maar wij hechten aan Zijn *Oordeel* niet.
- ♁ Hij komt als *Beproefer*, maar wij noemen hem *de Boze*.
- ♁ Hij komt als *Meester*, maar wij *leren* niet van Hem.
- ♁ Hij komt als *Heer*, wij *Knechten*, murmureren.
- ♁ Hij komt als *Vriend*, wie houdt Hem aan zijn hart?
- ♁ Hij komt als *één der Velen*, wij beladen Hem met onze *Schuld*.
- ♁ Hij komt als *Zoon*, wie heeft Hem niét verraden en gedood?

Ziet, zó is God in ons, door ons, gekruisigd. En wij hangen niét aan Eén, maar aan Drie Kruisen. Alleen de mensenziel, in wie de Zoon van God herkend is en gedoopt, en de beproeving heeft doorstaan, verzamelt zich, trekt zich terug van beide „roverskruisen” en . . . volgt zijn Meester na.

Wij zijn gekruisigd en wij moeten sterven aan het Kruis, om op te staan ten derden dage en onsterfelijk te zijn. De „rovers” echter, hangen aan het Kruis, totdat men hun de benen breekt, het leven hun ontgaat. Slechts wie de Meester volgt, wie inderdaad beseft, dat hij al reeds gekruisigd is doordat hij leeft, zodat geen list of macht dit meer voorkomen

kàn; wie zelf het Kruis allengs beleeft tot in de diepte van zijn wezen, ledigt werkelijk de beker, die de Vader ons te drinken geeft.

Hij sterft en wordt begraven, maar verrijst. En, opgestaan, zal hij „na veertig dagen” ook ten hemel varen.

Alleen wie dit MYSTERIE innerlijk en uiterlijk met overweldigende kracht beleeft, erdoor vernietigd en herboren wordt, verwerft het ROZENKRUIS als onvervreemdbaar, onaanwijsbaar ZELF, het Kruis, waarop het Leven eeuwig nieuw ontbloeit.

De heerlijkheid aan hem verleend, wordt nooit misbruikt.

Zijn Werk is: Rozen kweken. In de wereld komt hij niet, dan tot het snoeien en het wekken van nieuw leven aan de dorre Kruisen.

De Orde waartoe hij behoort, bezit geen Kerkgebouw of Ritueel, geen Liturgie, maar DIENST AAN GOD alleen.

De Broeders dragen geen symbool of ordekleed, maar een onzichtbaar Licht en een Ornaat, dat God alleen verstrekt. Zij kennen slechts elkander aan „het bloeien van de Rozen”.

En al het andere is kinderlijke imitatie of bedrog. Wie zich als „Roze-kruiser” presenteert, die is het Niet. Als men u zegt: ziet, hier is Een, gelooft het nièt; gaat er nièt heen. Want wát men u ook tonen mag, nièt Dien gij zoekt, op Wien gij hoopt.

Maar als gij ooit ontmoet, Die u ontnemt wat u het liefste was, die u de valse vrede vreselijk verstoort, Die alle steun en ieder compromis vernietigt en uw zelfvertrouwen doet vergaan, zodat gij als een arm, verlaten en gebroken mens tot God zult smeken om te mogen sterven, daar u niets meer aan de aarde bindt, dàn is De Rozekruiser³ op uw levensweg verschenen. En gij hebt Hem niet herkend!

Maar naderhand zult gij Hem kennen en God danken, dat Hij tot u kwam om u te wekken uit de geestelijke dood.

De Bloem der Liefde heeft twaalf blaadjes, driemaal vier en viermaal drie. Elk dezer blaadjes heeft zijn eigen aard en kleur en geur. Diè Roos te kennen, lief te hebben en te kweken tot haar geur en schoonheid God bekoren, is het Eeuwig Leven erven.

En ieder heeft zijn eigen Roos. Maar wie van ons kent zelfs één enkel blad? Of kent de Kracht waarmee een blad moet geuren en moet kleuren daar een god het heeft gekust?

Gelukkig hij, tot wie De Rozekruiser komt, vóórdát zijn Kruis verdort! Gelukkig hij, die door een stroom van tranen tot ontluiking van het bijkans dorre hout geraakt!

Gelukkig hij, die naakt en arm genoeg is om de Kracht der Zonnestralen te ontvangen en tot bloeien te geraken!

³ Christus.

Gelukkig hij, die niet meer zucht: „Mij dorst!” Die niet meer kent de wanhoop van: „Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten!” Die niet alleen zijn geest in handen van de Eeuwige heeft gesteld, maar heeft gekweekt de Roos, tot zij in de hemel bloeit. En zeggen kan: **HET IS VOLBRACHT.**

17. KRUISGANG

De weg des Levens is de weg des Kruises. De „doden” slapen ongestoord en dromen in de beelden, die zij zelf verwekken. Maar zij, die door de Kracht des Allerhoogsten overschaduwd zijn en in hun ziel het Nieuwe Leven dragen, worden door dit wonder zelf gedoopt en door de Geest, hun éigen geest, gevoerd in Eenzaamheid, als een woestijn waarin zij „40 dagen” vasten van gedachteloos herhalen. Dan worden zij beproefd.

Want vele malen op een dag is het aan ons:

van stenen brood te maken òf:

TE LEVEN VAN WAT TOT ONS KOMT, HET BROOD DAT UIT DE HEMEL NEDERDAALT.

En vele malen kan een mens:

zich laten vallen om behoed te worden door Gods ongeziene krachten, òf:

WANDELEN IN 'T LICHT DAT HEM GEGEVEN IS.

En ongetelde malen kunnen wij:

iets winnen aan bezit, genot of macht, indien wij huldigen wat God niet dient, òf:

ALS EEN STEEDS VERLIEZEND EN MISLUKKEND MENS GOD DIENEN ALS EEN „KNECHT”.

Maar zij alleen, die innerlijk herboren zijn, *herkennen* werkelijk de Satan, als hij tot hen komt.

En hij alleen, die zoals Jezus *antwoordt* op het loze „vragen”, de kracht die zich in deze vragen presenteert verlossend door verkering in het Eeuwig Goed, die is niet meer wie hij tevoren was; die is gestorven en opnieuw geboren, uit water en uit geest.

Hij zal ervaren wat het Evangelie eigenlijk beduidt. Hij zal allengs beseffen, dat de Goede Tijding een Mysterie is, waarvan geen sterveling dus de geheime Zin ooit zien of leren kan, maar zelf *beleven* moet, om tot de volle wasdom van zijn ziel te komen.

Een Myste leert het Evangelie allengs kennen als de Wezensvorm, waarin het Eeuwig Leven wordt ervaren. En door dat onbeschrijfelijk beleven worden Mysten tot Epopten.

Want elke Myste wordt gedoopt en in de Eenzaamheid gevoerd en dan beproefd op Moed, op Trouw en Onzelfzuchtigheid. En honderd maal

zal hij beseffen, dat hij faalde; dat hij hoe dan ook de geest van licht verloochend heeft en duisternis verkoren. Doch wie de proef maar enigszins doorstaat, leert leven in de Eeuwigheid.

Hij ondervindt, dat niet alleen de Mens van Nazareth de Via dolorosa is gegaan, maar dat HIJZELF die weg betreedt. Dat niet alleen de Woorden van de Christus, maar ook Diens aardse Leven IN HEM in vervulling gaat, in nooit gedroomde roerende verwantschap.

Hemel en aarde gaan voorbij, Zijn Leven en Zijn Woorden blijven als de tijdeloze waarheid, die hij nu en HIER beleven zal.

*

Want ziet, van die dag aan is tussen hem en al zijn naasten een afstand, die hij wel maar zij niet kunnen overbruggen. En huisgenoten zullen ook van hem vijanden zijn, daar zij zich onbewust verzetten tegen wat hem leidt. Zij zullen als Maria en haar zonen hem miskennen in de wereld en zijn Werk beletten willen door hem als een „over-spannene” naar huis te voeren.

En parallel met hun verloochening gaat de veroordeling door hen, die als jaloerse aan de kaak gestelde „priesters” van geweld en van partijdigheid, in hem het einde zien van hun op macht gegrond bestaan. Zij zullen zeggen dat hij is, wat zij zelf zijn: „bezeten” door de duivel.

Wie als de volgeling van Jezus in de dienst van God verschijnt, komt met een *ander doel* dan al die duizenden die heulen met de ongerechtigheid waarin de mensheid leeft. Hij komt een Boodschap van verheven Vreugde brengen, waar zij leed verzwaren. Hij komt om ogen te doen zien, die zij verblinden. En om de harten te genezen, die zij breken. Hij komt om te bevrijden, wie zij binden en in hun gevangnissen sluiten.

Dit alles is, als voor tweeduizend jaar.

En daarom haat de „wereld” hem, zoals zij Jezus heeft gehaat. En daarom wekt hij overal waar hij verschijnt verdeeldheid, zoals Jezus overal de mensen heeft verdeeld. Want hij verstoort het compromis dat hier regeert, opdat de valse vrede wordt doorzien, opdat de ware Vrede wordt geboren. En hij verbreekt de banden die geworden zijn uit angst en lust en machtlust, opdat de mensen vrij bestaan in Godverbondenheid. Maar overal waar hij „geneest” van stomheid of verlamming, blindheid, of melaatsheid of bezetenheid door wat en wie dan ook, daar gaat een slaaf of buit verloren voor de „kinderen der duisternis”. En daar verdwijnt de schijn van waarheid en van recht waarmee de „overste der wereld” ons regeert.

Zodat hij niet alleen miskend wordt in zijn huis en in zijn vaderland,

maar als een uitgestotene die nergens rust kan vinden, voorttrekt om te zeggen en te tonen, hoe nabij het Koninkrijk des Hemels ons zou zijn, . . . indien wij wilden.

Zo wordt zijn komst een oordeel door een Keus.

Want wie niet vóór hem is, is tegen hem en aan die keuze kan zich niemand meer onttrekken. En in de ene schaal ligt welstand, macht en aanzien, maar ook wreedheid, moord en leugen. En in de andere verachting, armoe, dienstbaarheid, maar tevens vrijheid naar de geest, en licht en liefde. Want niemand durft erkennen dat de Vragen van de Satan ons van vroeg tot laat tot deze Keuze dwingen. *En toch kiezen wij van uur tot uur.* Wij kiezen tussen Dood en Leven.

En enkelen gaan nu eens links en dan eens rechts en doen zo duizendmaal de eerste schrede op de Weg des Levens en de eerste schrede op de Weg des Doods. Maar bijna iedereen gaat noch de ene noch de andere Weg, doch slaapt de larvensluimer ongestoord.

En deze zijn het die Hosannah roepen, maar ook Kruisigt Hem! Want deze allen laten zich *misbruiken*.

De mensheid, die haar geestelijke krankheid projecteert in de structuur van leugen, misbruik en geweld, die maatschappij genoemd wordt, duldt en verdraagt de Boodschap van de Christus slechts zolang die „ingekapseld” is in theorie en lippendienst, zodat zij deze maatschappij niet werkelijk bedreigt.

Maar als een mens, als Jezus met de waarheid in het dagelijkse leven treedt, dan wordt hij dadelijk getekend als een revolutionair of anarchist. Dan is hij „staats-gevaarlijk”.

De Knecht van God - niet de betaalde priester - is gevaarlijk in een staat, die op vergaderen en bestendigen van macht en rijkdom is gegrond. Zolang de mensheid door de handel en de machtlust wordt bestuurd, zal zij haar God niet dienen en zal er armoe, afgunst, oorlog en ellende zijn.

Nog altijd kiezen allen Bar-Abbas¹ ten koste van de Zoon des mensen, die de Zoon van God zou zijn.

En de ervaring van dit weergaloos „verraad” maakt deze wereld tot één groot Gethsémane. Want overal verschijnen burenen, kennissen en vreemden als de slaven van de macht der duisternis, met „stokken” en met „zwaarden”, de symbolen van hun dogma en geweld.

En bitterder dan dit is de ervaring, dat zijn vrienden zelfs niet één uur met hem kunnen waken, als hij tot de dood bedroefd bidt, of de beker hem voorbij mocht gaan . . . maar engelen dalen troostend neer, zodra hij zich bezint op het: „Uw Wil geschiede.”

¹ Bar-abbas: Zoon van Vader; mechanische herhaling in de Tijd.

Men zal hem „overleveren” en „geselen” met al de wreedheid van het aangerande commercieel instinct en van het aan de kaak gesteld geweld. Men zal hem treffen met het valse oordeel van verstandelijke wetenschap en van verharde harten. Het etiket „dementia” zal als een doornenkroon zijn slapen dekken. En de gemoederen der steeds misleide massa komen niet tot rust, voor hij „veroordeeld” is.

Tot hij, bezwiken onder het gewicht der loden last het einde van zijn GILGUL, van zijn Ommegang bereikt en daar wordt „vastgenageld” aan het KRUIS, dat de ontmoeting van zijn Kracht en van hùn Weerstand is. Door hun geweld en leugen schijnbaar overwonnen, zal hij nog de „rover” naast hem en de leerling aan zijn voeten troosten. Nog zal hij God vergeving vragen voor zijn beulen, die niet weten wat zij doen, terwijl de dorst hem kwelt. Totdat zijn Kracht hem eindelijk begeeft en hij na droeve klacht alleen nog zeggen kan:

HET IS VOLBRACHT

18. OPSTANDING

De nacht van uiterste verslagenheid die in ons is gedaald doordat de heilige gestalte van God's Redding-in-ons is gedood, draagt onvermoede vrucht.

Door de verbitterde triomf van alle Ik-vazallen in de mens beleeft hij onvermoed de leegte die niet meer te vullen is. Al is het heilige verloochend en mishandeld en gedood, de „aarde” hééft gebeeft, en uit de „graven”, uit het onbewuste, is verrezen menige essentie van vergeten heiligwaardigheid, die eigenlijk nooit „sterft”.

Dàt zijn de „heiligen”, die aan velen verschenen.

Het grauwe vlies dat God's aanwezigheid zo lang voor ons verborg, is werkelijk gescheurd. De overwinning van het minderwaardige liep door zijn teugelviering dood. Het dieptepunt van deze duisternis ligt in ge- waarwording van het verliezen van de enig ware Zin van ons bestaan. De mensenziel die altijd neigt te wijden aan de vorm, wat aan de geest behoort, waart met haar aandacht waar de dode vorm der Goddelijke Redding werd ingekapseld als „herinnering”.

Dit is de draad die de opstandige (Maria) nog aan het zèlfgebaarde, zèlfgedode Kind van God verbindt. Wel goddelijk erbarmen behoeven wij, verblinden en verdorden en verlamden, die zo wrang het aller- hoogste in onszelf vermoorden als wij door de doodsangst van de onder- gang zo zijn „verdeeld”. Zo blind-krampachtig zijn verscheurd, dat wij niet weten wat wij doen; dat wij haten zonder oorzaak; dat haast on- draaglijke nood verlichting zoekt in veelheid van verwijten en beschul- diging, en in rechtvaardiging van wrok en verontwaardiging.

Maar de Gekruisigde was wel gewenst als *Messias*. Hij had alleen maar ànders moeten zijn...

Zo blijft dan droefheid over in de overwinnaar, die verloor.

En deze droefheid laat de hunkering begaan, die aan de dode vorm, aan de herinnering bestendinging wil geven. Niet als de duisternis in ons vermindert, gaat Maria naar het graf. Maar juist omdat een ziel zich eindelijk weer door haar hunkering laat leiden, wordt het „licht”. En in dit eerste licht van Inzicht blijkt, dat onze hunkering *het machtige obstakel voor de toegang al hééft weggewenteld*.

Nog is de diepbedroefde te bevangen om dit Teken te verstaan. Maar dan! Daar, waar de Onontbeerlijke zou moeten liggen, dood en star, daar zit de Tijdeloze, àndere want nieuwe, maar verwante Levende,

die in zijn ongedeerdheid onweersprekelijk de dwaasheid van het droeve zoeken openbaart.

Dan overrompelt de nog nauwelijks „gewende” myste de ontroering. Ach, hoeveel malen moeten wij die „laatste” gang wel gaan? Hoe vaak gebeurt ons dit, dat wij, die moeder, moordenaar en kind in ons beleven, als aan het einde van ons totaal mislukte pogen om de lijdensweg te gaan, die nacht doorlijden als beklagde door onszelf, om dan wanneer de hunkering in ons het wint en wij daarheen gaan waar ons hart ons heenvoert, nog verwachting de bevestiging van wat niet waarheid is doch schijn, om dan ontsteld te worden, overrompeld door ontroering, bij het onverloochenbaar Ontmoeten van die Onveranderlijke, die ons aan de Onvernietigbare maant!

Dit te herkennen en het te verstaan als opdracht om aan al wat in de ziel de Meester was gevolgd te gaan verkondigen, dat Hij is *opgestaan* in ons, dat is de vele malen diep-beschaamd maar even diep verheugd te brengen Boodschap aan zichzelf, door de benarde Myste.

Niet *Hij* is dood, maar *wij* zijn bijna dood wanneer wij Hem verwerpen. Niet Hij, maar dat wat in ons van Zijn hoge *Zijn* gestalte kreeg als „Redding Gods”, dat wordt door ons in ons gedood. En dat de gouden draad toch niet verbroken wordt, dat Hij toch telkens weder opstaat, dat is God's Mysterie . . .

Eens zullen wij Hem niet meer doden.

Maar ach, „de empirie” in ons krijgt wel zijn volle kans, totdat ook deze nog alleen maar kan aanvaarden en berouwvol stamelen: „Mijn Heer, mijn God!”

*

Het meest bezoedelde in ons, dat door Gods Redding werd behouden, zal Hem het innigste vereren. Als meest aan Hem verknochte zal het ook het eerste zijn, dat tot Hem wederkeren wil, al heeft het nog alleen maar de „herinnering”.

Zo gaat Maria Magdalena als de eerste, die van de verbijstering door het verraad en de vernietiging zichzelf hervindt, naar het verlaten „graf”. En het Mysterie van het weggewentelde „obstakel” belevend, gaat zij niet binnen, doch haar deemoed zendt haar naar het wankelmoedig Luisteren der Ziel (Sjimeon) en naar de Overgave aan Genade (Johannes) om voor hen van dit beleven te getuigen.

De Leerling die de Meester liefhad, wist uit eigen ervaring, dat de schuldbelaste die het Wonder der Verrijzenis beleeft, niet nederig genoeg kan zijn in de beschrijving van de Wederkeer. Het Luisteren en de Genade komen wel en constateren wel de leegte van het graf, maar

keren aanstonds weder naar hun huis. Dat is: Zij keren weder in de voordien aangenomen vorm der dingen.

Alleen Maria Magdalena blijft. Dat is: Alleen het diepstverknochte, dat niet meer afzonderlijk bestaat, dat kleine deel der ziel, blijft bij het graf en weent, omdat het liever zelf gestorven was. Aan die deemoedige alleen, verschijnen de gestalten van het tijdeloze en aan hèn klaagt zij haar leed.

Dan rijst voor haar het beeld van God als hovenier, die zij alleen als „hovenier” beleeft. Totdat Hij haar bij name roept en zij zich omwendt, en de Meester eindelijk herkent.

Wat aan het einde van die nacht van uiterste verlorenheid in ons elkan- der vindt in het verduisterd Hart (Jerusalem), zal zich gedreven door een onbekende kracht op weg begeven; ongeweten voortgaan op het onontkoombare Pad, dat naar de Warme Bron voert (Emmaüs).

Zoals in één ziel twee gelijkgerichte krachten in dat uur tezamen zullen gaan, zo zullen in de heilige en nooit-doorgronde omgang tussen mensen, somtijds twee gezellen, vrienden of trawanten dit traject in zuivere verbondenheid en eender ongeweten doel betreden.

En in dit Gaan, dat niet als Gaan geweten wordt, ontmoeten zij het onbekende Welgemoede, dat als een vreemdeling zich in hun „dialogiseren” mengt. Geen ziel, die deze vreemde dan veel aandacht schenkt. Maar altijd zullen wij Hem dadelijk de oorzaak onzer moedeloosheid als ook Hem betreffend presenteren. Hoe snel verandert die rechtvaardiging van onze droefheid door Zijn antwoord in beschaamd erkennen van verblind-geweest-zijn door de schijn!

Beseffen wij dan niet, dat er een zeker lijden zijn móet, niet als rechtvaardiging, maar wel als indicatie van Inwoning van God? Het maken van de „ledigheid” door de verwijdering van zoveel onverenigbare dingen, dat is het wat ons het gevoel geeft van verkommering, van een verdorsting die onhoudbaar lijkt.

Dan daagt allengs het inzicht, dat het Woord van de Profeten altijd in vervulling gaat, omdat het immers God's Woord is. Zo opent de Niet-ingezetene ons droefgesloten hart voor de heilige Schriften, die niets zijn dan gesluierde beschrijving van voltrekking van het ene Ware Heil.

Zo keert de Onontbeerlijke, die wij voor goed verdwenen waanden, in ons weer, omdat in ons „ten derden dage” ondanks uiterste vertwijfeling de hunkering weer dwingt tot GAAN.

Hoe zouden wij niet smeken, dat Zijn wondere Aanwezigheid mag duren? Hoe zouden wij Hem niet herkennen, als Hij is zoals Hij altijd is geweest; als Hij het Brood des hemels breekt, zoals Hij altijd heeft gedaan?

En zou Hij dan niet dadelijk verdwijnen, als in ons leed-ontheven hart weer vaardig wordt de drang om Hem te Hèbben, vast te houden, opdat Hij ons nimmermeer ontgaat?

Maar de Alleen-Aanwezige zal nimmer willen blijven staan!

Wij kunnen Hem ontmoeten, als wij „gaan”. Hij zal ons vergezellen, met ons ingaan in de vorm der aan de orde zijnde feiten (Huis en Herberg). Hij zal ons geven van het bovenstoffelijke Brood, wanneer wij ernaar hongeren . . . Maar Hij, als Behoeder, zal ons niet verwènnen.

Zo keren de mismoedigen, wier hart zo brandend was terwijl het duister werd verdreven door het alverklarend Licht, weer naar het meestverwante, doch vinden dat reeds tegelijk vertroost.

*

Wanneer van ons méér dan de zo gewone halfheid bijeen is in de sfeer van de Mysteriën van Jezus, in wie Christus tot gestalte komt, dan zullen wij gaan „vissen” in de mensen-zee, doch het zal „nacht” zijn en wij vangen niets.

Maar als de ochtend gloort, dan staat Hij aan de oever en vraagt: „Kinderen, hebt ge wel iets te eten?”

Hij heeft ons dadelijk doorgrond; en reeds die éne vraag doet ons beschaamd beseffen, dat wij alléén niets vangen, omdat wij het echte Brood niet hebben.

Maar Hij is hier, en zijn Aanwezigheid brengt dadelijk de grote vangst,¹ indien wij *doen* wat Hij ons zegt. En wie Hem liefheeft zal Hem dan herkennen.

¹ 153 betekent o.a.: Leven in Ontvankelijkheid.

19. DE NEDERDALING VAN DE GEEST

Hoe zou het onze hoge roeping kunnen zijn: als hemelboden, als vertolkers van de wil des Allerhoogsten, ter her-enigen, indien tevoren niet veel scheiding en verdeeldheid door onheilig spreken was gebracht?

Er was een tijd, waarin de mensen nog niet twijfelden aan aller lotsverbondenheid. Dat was een tijd van aanvang. Wat in die aanvang is geschied, kan ieder lezen in een oud verhaal. Tenzij hij ogen heeft, die kijken maar niet zien, en oren die wel horen maar toch niet verstaan, zal de gebeelde wijsheid aller eeuwen voor hem levend en verstaanbaar worden. Maar wie als loon voor intellectuele arrogantie de diepte van Het Woord niet kent, ziet in gewijde boeken niets dan eigenaardig zielige bedenkfels.

En deze zijn het, die met schrandrheden komen en „verklaren”, maar het eeuwiglevende niet zien.

Hoe kan de tijd van implicite-aanvaarde lotsverbondenheid nog treffender beschreven worden dan aldus:

„De ganse aarde was van enerlei spraak en enerlei woorden.”

Genesis 11 : 1

Want juist de harmonie door wederzijds verstaan doet ons beginnen aan het heilig Werk, dat de essentie van ons aardse leven is: *de Wederkeer tot God*. Dat is de taak, die overal en altijd weer begonnen wordt door groepen en door enkelingen, ondanks het meest erbarmelijke falen. God wordt gezocht, ook door de velen die het zelf niet willen en niet weten. Hij wordt gezocht naar binnen en naar buiten, in de hoogte of juist in de diepte, maar Hij wordt gezocht. Wie in de bergen wonen, zoeken hem veelal in dalen en spelonken, maar zij die in de vlakte leven, zoeken God altijd omhoog.

En dit is wat wij lezen:

„Maar het geschiedde als zij naar het Oosten togen, dat zij een *vlakte* vonden in het land Sjinear en daar gingen zij wonen.

En zij zeiden: Laat ons een stad bouwen en een *toren*, *welks spits tot in de hemel* reikt. Aldus verwerven wij een *Naam*, opdat wij niet *verstrooid* worden over de ganse aarde.

Genesis 11 : 2, 4

Alleen die God bereiken worden echt zichzelf. Zij zijn het, die een Naam verwerven. Maar zij, die falen in de expressie van hun wezen, worden uitgedreven en *verstrooid*. Dat is de wet van Moeder Aarde.

De plaats waar deze „toren” wordt gebouwd, zal eeuwig heten: Babel, dat wil zeggen Bab-Iloe, de Poort van God.¹

Naijverige volken scheppen zich naijverige goden en ontwijken zo erkenning van de ondeugd, die hen innerlijk regeert. Voor de verdorvene is ieder nobel werk, dat faalt, een daad van overmoed die wordt gestraft. Zo excuseert hij eigen dadeloosheid in het heden en bestendigt hij onvruchtbaarheid des geestes... totdat de *verstrooiing* komt.

En zo miskent hij ook de aandacht, die elk „bouwend” mens ervaart van God. Want overal op aarde waar een mens of groep van mensen ingaat door de „Poort van God” om zich te wijden aan de opgang tot het Koninkrijk des Hemels, daar daalt God de Vader neder om het werk der kinderen te zien. In waarheid is hier immers *op* noch *neer*, maar nadering en gadeslaan.

Alleen de mensen die een toren bouwen als een bolwerk voor hun macht, denken zich God vijandig en jaloers. Was God vijandig, omdat Gautama zijn schreden richtte naar de boddhiboom? Was God jaloers als ooit een Mens de Doop door de Genade in Vermomming werkelijk aanvaardde en daardoor de hemelen zag opengaan? Of zegt Hij dan nog altijd: „Jij bent mijn beminde Kind.”

Maar als door zelfzucht agressieve eenzaamheidsgedachten rijzen en de twijfel aan de eenheid der belangen oprijst in de harten, dan: *verstaat de een de ander niet*. Dan daalt God's kracht verstarrend neder om de mensen van hun krankheid te genezen: door hen *zó* lang te *isoleren* in hun zelfgewilde eenzaamheid, totdat de hunkering naar samen-leven, samen-werken, in hun zielen oppermachtig wordt.

Dit is het, wat wij lezen:

„Maar God kwam neder om de stad en toren te aanschouwen, die de kinderen der mensen bouwden. En Hij sprak: Zie, zij zijn één volk en hebben allen één taal, en *dit* is het wat zij beginnen te doen. Zou hun nu niet belet worden, wat zij voornemens zijn? Komt laat ons neder-varen en hun spraak verwarren, opdat een ieder de spraak zijns naasten niet versta. Alzo verstrooide God hen vandaar over de ganse aarde; en zij hielden op *de stad* te bouwen.
Genesis 11 : 5-8

Dat is het dus: de mensen houden op „te bouwen”, omdat de een de ander niet verstaat. Nog altijd gaat het zo. Indien dit beeld alléén maar waarde had voor Babylon, wat was het voor Jerusalem, voor Rome en voor óns?

Nog altijd wordt er hier en daar gebouwd, deels zichtbaar, deels onzichtbaar. Maar tot ons komen deze dingen niet dan door „de poort van

¹ Babylon is vergriekst van Bab-Iloon = Poort der (twee) Goden.

God". De weinigen verstaan en machtig is het misverstand. Maar als het God té machtig wordt, dan daalt Hij neder om ons te „verstrooien". En dan wordt er niet meer „gebouwd". Dan werken nog alleen maar de fabrieken en kantoren, die de mensen nooit één levend ding verschaffen kunnen, maar de wereld overstromen met hun ziellose gewrochten, die wij *eigenlijk niet nodig hebben*.

Het Koninkrijk des Hemels is voor eeuwig onbereikbaar voor de mensen, die gedreven door hun groeps- en ikheids-waan slechts denken, voelen, willen, spreken, kunnen: ten behoeve van hun afgezonderdheid. Dat is het spreken in de Grote Spraakverwarring. Nog alle dagen wordt door zulk verdelend spreken scheiding aangemoedigd en gehandhaafd. Alle dagen vloeit een stroom van woorden, die als onverteerbaar zielevoedsel het innerlijke leven van de spreker en zijn luisterende medemens vergiftigt en verstart, ten bate van een groot of klein „belang", maar altijd ten koste van: *de Wederkeer tot God*.

De grote spraakverwarring is een ziektefase in de geestelijke groei der mensheid. En het lijmend, bindend, propagerend spreken is een ongezonde poging om die ziekte te negeren of haar te bezweren. Want daar is niets, dat ons genezen kan, dan de bezinning op de eigen innerlijke verkeerdheid. En al het aan-elkaar-gelijmde zal in stukken vallen, als het op zijn *werkelijke eenheid* wordt beproefd. Maar door bezinning en door innerlijke *stilte* leren wij ontwaren en verstaan de eeuwig-zijnde wereldorde, die „de Wil des Vaders" is. Wie deze orde ziet en kent, verlangt ernaar als naar het hoogste goed: „Uw wil geschiede". Wie deze orde liefheeft, zal nooit trachten een gedrochtelijke orde van zijn eigen maaksel aan de wereld op te dringen. (Lao Tse, 30e spreuk).

De spraakverwarring is een ziekte en natuurlijk wil de zieke de genezing niet. Natuurlijk zullen enkelingen als de vroege voorjaarsbloemen, koude en stormen moeten tarten en hun broze leven wagen voor het heil van allen.

Niet met geweld, maar door de kracht van hun bereiken zullen zij de mensen tot zich trekken als oasen in een woestijn. Niet door geweld, maar door hun innerlijke macht, hun leven, overwinnen zij de wereld. Hun spreken is niet bindend of verlokkelijk tot een uiterlijke eenheid van gedachten en gevoelens, maar het is ontbindend en bevrijdend, totdat de natuurlijke en algemene welgezindheid vaardig wordt.

Zó spreken kan alleen de mens, die daartoe is gerijpt; die van mysterie tot mysterie is geschreden; wiens spijs geworden is de wil te doen van Hem, die hem gezonden heeft: om te verkondigen het evangelie aan alle creaturen.

De Geest die eeuwig uitstroomt van de Vader naar de Zoon, zal tot hem nederdalen als een storm van aldoordringend Vuur, dat hem vervult en in hem branden blijft. Eerst dan zijn mensen echt van God bezeten, eindelijk tot echte Dienst bereid. Dan spreken wij naar ons wordt ingegeven, en het zal zijn dat ieder het verstaat, alsof zijn „eigen taal” gesproken wordt. Zodat de mensen zullen zeggen:

Wij horen hem in onze talen loven de grote werken Gods.

Handelingen 2:11

Men heeft het niet aldus verstaan. Men heeft gedacht aan het hysterisch lallen van de mensen die dit heilig spreken vurig wensten te bezitten en hun ongelouterde verlangen niet meer meester waren. Men viert zijn Pinksteren in stille twijfel aan de echtheid van het „vuur”, dat door de ramen en de deuren drong, toen de apostelen tezamen zaten.

De nederdaling van de Geest is geen profane waarheid, maar een Mysterie. Het is het komen van het Heilig Vuur, *de macht om te vertolken* zó, dat iedere hoorder het verstaat, omdat het aan zijn diepste Mens-zijn appelleert.

De Nederdaling van de Geest, dat is het Heilige Uur, waarop de grote Spraakverwarring ophoudt, daar het albegrijpend spreken broederlijke wekt waar broederhaat bestond.

Zodat het wederzijds vertrouwen en waarden groeit, zodat de Wereld weer één Taal, één Woord bezit, zodat de Wereldvrede eindelijk kan komen, en de mensheid als één Volk tezamen leeft en werkt, en ingaat door

de Poort van God.

20. ENGELEN

God de Onkenbare is voor ons de eeuwig Terugwijkende, Ondergrond en Achtergrond, zonder welke er geen Openbaring was.

Als God zich openbaart, ontmoeten wij Hem toch niet in Zijn volheid, omdat wij nooit meer ervaren kunnen dan één Aanzicht, het fragment van Hem, dat uit de Achtergrond die alles draagt naar voren tredend, in ons kleine leven ingrijpt als het volstrekt onberekenbare, onbegrijpelijke, overmachtige.

Want juist in Zijn te bovengaan aan onze kracht, aan onze ratio, aan alle mechanisch verband van oorzaak en gevolg, aan alle meebestuurbaarheid van menselijke wil, wordt dit Fragment of Aanzicht voor de mens ervaarbaar als het Andere, dat hij alleen ontwaren kan, doordat hij in zichzelf het bolwerk van afronding der „erkende” wereld bij zijn ratio, zijn wil en macht, door „openheid” tot wijdere beleving overschrijdt.

Wanneer een mens derhalve wil getuigen van eigen Godservaring en niet bij voorbaat al die unieke beleving doodt door transmutatie in collectief geadopteerde termen, dan heeft zijn mededeling de gestalte van een stuk historie, waarin het Goddelijk Fragment als bovenmenselijke „Iemand” optreedt en een principiële *wending* aan de overigens begrijpelijke gang der dingen geeft.

De oudste neergeschreven Gods-ervaringen, die dateren van vóór de periode waarin alles nog slechts werd ervaren en beschreven in de vakjes en verbanden van het dood stramien van menselijk systematiseren van het systeemloze, die oudste verhalen hebben alle nog die argeloze „anthropomorfisering”.

Nu moge deze ons verstarde denkvermogen aandoen als naïef en ontoereikend, zij zijn juist door hun ongekunsteldheid zuiverder, juister, dichter bij de waarheid dan alle reportages uit de eeuwen der speculerende overweging, der gecompliceerde gedachte-bouwsels.

Want nooit nadert het uit zelfhandhaving in tijd geboren denken het Tijdeloze en de Ruimteloze, God.

Juist door dit denkend trachten te begrijpen en vast te leggen, zijn de oorspronkelijke zuivere gestalten van ervaren Godsaanzichten opgenomen in een systeem, dat niets is dan projectie van menselijke begrensdheid, dat in zijn structuur en zijn graderingen reeds uitsluit, dat het de ruimte- en tijdbegoocheling te boven gaat.

Zo ontstond de gecompliceerde Angelologie, het gefantaseer over Enge-

len, Machten en Tronen. Bij de Joden ontwikkelde dit cerebrale spelen zich pas in de laatste eeuwen vóór Jezus. Met het nalaten van „volgen”, het niet-„wandelen met God” beleefde dit spel een nieuwe opbloei in volgende eeuwen.

Waar vinden wij een zo treffende eenvoud in beschrijving van Ontmoeting met God, als in de oude Joodse verhalen over de aartsvaders en de profeten? Nergens nadert menselijk belijden ondanks het specifieke van volksaard en tijdgeest zo dicht tot het universeel-geldende voor alle tijden.

Daarom zijn deze beeldingen opgenomen in de heiligheid der beleving en voor ons brandend wit licht.

*

Wanneer de Geest van God (Roeach Koddesj) in ons leven treedt, ervaren wij de overmachtige ingrijping in onze persoonlijke methodiek, die wel klein en erbarmelijk is voor Omhoog, doch voor ons toch bittere ernst.

Zo moet de Ontmoeting dan wel niet alleen confrontatie, maar ook contrastering, contradictie en conflict zijn voor een mens. Het onmiddellijke karakter der ervaring is gewaarwording van bovenmenselijke Kracht en Macht, ineen.

Vandaar de naam GABRIËL, dat is: Man (Kracht) van God. Dat de Joden hier juist een niet-Hebreeuws doch Egyptisch woord gebruiken in verbinding met hun woord voor God, is zeker geen „toeval”.

Voor zover wij onze kracht tegenover God's Kracht inzetten, zijn wij Jakob worstelende met „Iemand” in de nacht onzer inzichtloosheid.

Want wij zijn allen „kinderen” van deze aartsvader, die het Tijdsgebeuren is. En daarom worstelen ook wij in de Ontmoeting met de Eeuwigheid als „Iemand”.

Maar als wij deze Kracht aanvaarden en ontvangen, dan voltrekt zich in ons de Verwekking door de Overschaduwing. Wat dan in onze ziel geboren wordt, is niet meer kind van Jakob, maar Kind van God.

*

De vreemde, die wij op de markt van het vergankelijke, temidden van gesjacher en lawaai ontmoeten; die zich als Reisgezel en Gids aanbiedt op onze verre tocht; die niet alleen de bruid geneest van haar bezetenheid, maar ook het grauwe vlies licht van de ogen van ons Verleden; die vreemde „Man” die alles „goed” maakt, is God als de Genezer aller kwalen, aller zonden. RAPHAËL betekent: God Geneest.

*

Wat eigenlijk en eindelijk de „Satan” overwint, dat is wat ons van de benauwenis van slechtheid, valsheid, zelfzucht en onwaarheid bevrijdt door ons in te wijden in het Wezen Gods, dat boven tegenstellingen, boven de uiteengedachtheid van het menselijke goed en kwaad verheven is, dat is „Wat als God” in de schijn-verblindheid van ons mensen vaart en ons door alle contradictie van wetmatigheid der aarde naar het onveranderlijke AMEN, „JA ZO IS HET”, van de hemel voert.

Door deze Onweerstaanbare, die MI-CHA-EL genoemd wordt, dat betekent: Wie als God?, wordt alles wat aan ons onwaardig, ontoereikend, tijdgeboren is, volkomen weggebrand, opdat wij wederkeren in de reinheid van het ene, witte Licht.¹

Wanneer een ENGEL in ons vaardig wordt, dan is de quasi-afgerondheid in een comfortabel aards bestaan voor ons ten enenmale onmogelijk geworden.

Dan vermeedert zich de tegenspoed in ondernemen van verwerkelijking in tijd; dan komt er veel meer leed, veel meer derving en ontbering. Dan is het uit met heel veel welbehagen en voorlopige verzadiging. Dan wil er niets meer „gaan”, maar daardoor „gaan” wij zelf. Dan zijn de schijnbewegingen van innerlijke stilstand afgelopen, maar de uiterlijke vastgeklonkenheid in armoë, ziekte, onvervulbaarheid van alle hartenwensen, onmacht naar het lichaam, dan wel naar de ziel, die alle „noden” ons tot Wenden en tot Gaan.

Gaan in het Onbetredene, varen op de eigen Zee van Leed. Niet als een „beter” worden, als een zich hervinden, maar als vervaging van veel grenzen en veel waarden. Opdat wij andere waarden, andere Gestalten leren zien.

En eenmaal worden ze gezien, en eigen, als de Gratie en de Waarheid, die de indicators zijn van de Aanwezigheid van God.

¹ Nergens vond ik Michaël-beleving zo duidelijk en rein beschreven als in „Het Loflied” in de bundel „De Gezegenen” door Aart van der Leeuw.

21. GABRIËL (Van de Overschaduwing)

... „De Kracht des Allerhoogsten zal u overschaduwen.”

Lukas 1 : 35

Wij kunnen in de ogen der wereld onberispelijk zijn en rechtvaardig voor God, wij kunnen trachten Hem te dienen overeenkomstig de traditie, oud zullen wij worden en onvruchtbaar zullen wij zijn, totdat in ons het langverhoopte doch onmogelijk geachte wordt verwekt.

Als in ons doen een ander Doen zich mengt, als in ons willen een onverbiddelijke Wil wordt ondergaan, als alles waar wij ons naar beste weten aan wijden, wordt weerhouden of vernietigd door een onberekenbare Kracht, dan hebben wij van ons leven iets willen maken, maar God wenst er iets beters van.

Terwijl wij hier alleen de negatieve en ontmoedigende kant ervaren, zullen wij Zijn hoog bedoelen zeker niet herkennen. Maar in de zelfvergeten offering voor onze medemensen worden wij Aanwezigheid gewaar, als de bekrachtiging en de Behoeding van hetgeen wij doen.

„Dat is ontwaring van een Engel aan de rechterzijde van het reukaltaar.”

Lukas 1 : 11

En die Aanwezigheid is voor ons een belofte, dat ons innigste verlangen welhaast in vervulling gaat. Maar altijd zal de Vorm van die vervulling ten enenmale onaannemelijk zijn voor de gestalte welke wij aan die vervulling hechten. Zodat terstond de toets geschiedt: Geloven wij het onwaarschijnlijke, wellicht onmogelijke? Of klampen wij ons vast aan de vertrouwde idee fixe van onze onvruchtbaarheid?

Als wij dit laatste doen dan zullen wij als Zachariah de aanvaarding afhankelijk stellen van een zien en een tevoren „weten”. Dan - en niet eerder - onthult de heilige Aanwezigheid zich als de Kracht van God. Dan wordt ons ongeloof „getekend” met de stomheid, die zolang zal duren tot de Boodschap in vervulling gaat. Niet om ons toch nog een controle-middel te verschaffen zoals al te velen denken, die zelf Zachariah zijn, maar om het onvertogen woord zo lang afwezig te doen zijn, tot wij *herkennen en belijden wat het is dat God ons zendt*.

Want niet tot de Geboorte duurt de stomheid, maar tot het ogenblik waarop wij openlijk belijden, dat dit Kind *JOHANNES heet*. Wij géven hem die naam niet, maar erkennen dat hij deze naam al dráágt:

„Hij vroeg om een schrijfplankje en schreef deze woorden: *JOHANNES is zijn naam*.”

Lukas 1 : 63

Het einde onzer drukkende onvruchtbaarheid is het belijden, dat alles wat God schenkt Genade is. Indien tot ons de Kracht van God niet kwam en deze zelfoverwinning onzer schijnbaar onberispelijke levenswandel eiste, wij zouden tot de dood onvruchtbaar zijn. Maar nu Hij komt en onze ontoereikende „Ontvankelijkheid” met deze schijn van „straf” vergeldt, wordt onze ziel bevrucht.

Zo zal het ons allen gaan.

Of wij ons dit al inprenten, zal ons weinig baten; wanneer ons uur gekomen is vindt God de meest unieke, en voor ons doeltreffende camouflage, die het hele leger onzer vastgestelde waarden alarmeert. En dat is altijd wel genoeg om af te wijzen wat geboden wordt. En pas wanneer wij ondanks alles tot intuïtief herkennen komen, wordt onze tong ontbonden tot het veelomvattend Loven (I: 68 v.v.).

*

Wel anders is het komen van de Engel met een Groet! die reine verbaazing en ontroering wekt. Niet de verlossing van onvruchtbaarheid is hier het wonder, maar bezwangering tot baring van het bovenmenselijke. Want de Geborene zal op de troon van de Geliefde zitten en zal Meester zijn van alle Tijdsgebeuren! Hier wordt de eeuwigheid voorzegd.

En als in onze ziel geen twijfel oprijst, en geen teken of controle-middel wordt verlangd, maar slechts het wonder wordt beseft, dan daagt het onberedeneerbaar Weten in ons, dat de Kracht des Allerhoogsten ons zal overschaduwten, opdat de Geborene Zijn Kind zal zijn.

Indien tot ons die Engel kwam als een gevelegeld, lichtend wezen, zouden wij wellicht gemakkelijker het zware schema van ons wereldbeeld laten voor wat het was. Maar nu Hij alleen komt: onzichtbaar, als een vreemd en onbeoordeelbaar wezen, in deerloos medeleven, onbeïnvloedbaar en ondoorgrondelijk de grauwe welvertrouwde vormen en intenties scheurend en verstrooiend, nu zijn wij zeker niet alleen ontroerd, maar ook bevreesd.

Nu is het wel het uiterste wat ooit een mens kan doen, zich aan dit Wezen toevertrouwen in deemoedige Overgave met het simpel reine antwoord:

„Zie de slavin des Heren; mij geschiede naar uw Woord.”

Lukas 8 : 38

Wie innerlijk de roofdier-methodiek die op de waan van zelfbehoud berust, verwerpt, wie aldus *revolteert* temidden van miljoenvoudige verloochening van Leven om zijn lichamelijke vorm en vorm-sjabloon van streving, die heet Maria (Mariam = Opstandig).

Voor deze is de Kracht van God aanvaardbaar. En als de Boodschap is ontvangen, zal de Overschaduwing ook komen. Maar die Bezwangering is voor de mens niet als een feest, niet hoogtepunt van welbewuste krachten en gedachten.

Toenemende onbruikbaarheid voor exploitatie door de Overste der wereld, toenemende bevangenheid door wijding en genegenheid die in geen menselijke relatie past, een algemene afgewendheid van het aardse drijven en een toegewendheid naar het hemelse bedoelen, maakt deze zwangerschap voor een die onder mensen leven moet, een zware last. Daarom leidt God de overschaduwden uit marktlawaai en wereldse intrige naar een afgelegd oord, waar Hij zijn heilig werk volbrengt.

De grootste „Zoon” die door het Tijdsgebeuren (Jakob) in de ziel verwekt wordt, is het weten dat God gevend neemt en nemend geeft. Dat is de geestelijke betekenis van JOSEPH, woord dat zowel van asaph (nemen) als van jasaph (toevoegen) kan zijn afgeleid.

Met dit begin van Inzicht is de ziel (Maria) ondertrouwd. Daarin is hij éénmaal „verheven”. Later zal het Joseph Ramathaïm, de tweewerfverheven Joseph zijn, die zelf het bloed, het levenswater, van de verhoogde God-Zoon opvangt in de Graal, die weer een beeld is van de ziel.

Het is die stille en bescheiden Joseph nu, die de bezwangerde beschermt; die door God's engel wordt gewaarschuwd; die de moeder en het Kind straks heenvoert van de moordzuchtige Lust (Herodes).

Het gaat niet om het weten der ontsluiting, maar om Herkenning van het zelf beleven dezer heilige dingen. Ontzaglijk vijandig zijn in onze ziel dozijnen krachten en verlamdend is de werking van het in zichzelf teruggebogen, steeds onvruchtbare verstand.

Daarom leidt God ons heen uit de onmiddellijke nabijheid en voortdurende bedreiging van die machtige verrukten in de tijd, die de aanwezigheid van Eeuwigheid in ons toch niet verdragen. Zwaar is de gang der ziel, die deze dingen zelf doorleeft; die in voortdurende bekommerdheid geen plekje vindt, waar de Geborene zal kunnen liggen. Alleen die dit doorleven, weten wat het zeggen wil: gelijk een vrouw in barenwee te zijn, terwijl rondom ons loert de Draak, die het Kindje verslinden wil, zodra wij baren. (Openbaring 12: 4b).

Zoals een dier zich wijs terugtrekt, als zijn uur gekomen is, zo zal een mens in deze dagen zoeken naar een stille en beschutte plek... en die niet vinden. Die niet vinden, daar de aarde aan dit Kindje nergens rust of veiligheid te bieden heeft.

Daarom zei Jezus:

„Vossen hebben holen, en de vogelen des hemels hebben nesten; maar de Zoon des Mensen heeft niets waar Hij het hoofd kan nederleggen.”
Mattheüs 8 : 20

Zo tekent zich Zijn Komst tevoren in de loop der dingen af. En machtiger is alles wat Hij dan reeds is, dan wat wij doen en kunnen om zijn heilige tengerheid te behoeden.

*

In nachtelijke duisternis, dat is in zware zieleddruk, temidden van de „Dieren”, dat is: in het voor alle Tijdsgebeuren geldend „beelden” in de oergestalten van de Dierenriem, zal de onsterfelijke bloem ontlui-ken.

De aarde heeft voor deze Zoon van God geen andere wieg, dan de nooit werkelijk doorziene „Kribbe”, het meetkundige symbool der drie-dimensionele Ruimte.

En waarlijk, *déze is de Voederbak* der „Dieren”.

Dit mogen wij indachtig zijn, zo diep, zo los van alle indrukwekkendheid en schijn-identiteit in vorm, dat wij wanneer dit alles zich in ons voltrekt, niet moedeloos, niet twijfelend en niet bevreesd verslagen, maar ondanks alle camouflage, ondanks alle schijnbaar-evidente onbelangrijkheid en onheiligheid van de voor ons bestemde Gang, de Kern, de universele Enigheid van dit Gebeuren, althans hopen en vermoeden, zoal niet herkennen.

*

Wij worstelen in bijna eindeloze „nacht” van innerlijke blindheid met de vreemde Engel, tot de ochtend gloort. Want als wij Hem herkennen, wordt het licht. Dan zullen wij als Jakob kunnen zeggen: „Ik heb god gezien van aangezicht tot aangezicht, en mijn ziel is gered!”

Wat in ons wordt verwekt door Overschaduwung van Goddelijke Kracht, dat zal voldragen en geboren worden als het Kind des Allerhoogsten, en tegelijk als Zoon des Mensen.

Het Kruis is Hem gemeenzaam als het lijden èn als de verlossing. Want Hij is zelf geboren uit Ontmoeting van de Hemel en de Aarde in de mens.

22. RAPHAËL

(Van de Genezing)

„Al deze dagen ben ik door u gezien, en
Ik heb noch gegeten noch gedronken,
maar gij hebt een visioen gezien.”

Tobias XII : 19

De „zonde” die wij „erfdén” van de vaderen, dat is de ontrouw aan het tijdeloze Zijn temidden van de maskerade van de Tijd. Het is het onop- houdelijk zwichten voor het woordenloze „spreken” van de Slang. De Slang die in de eigen staart bijt, namelijk de Ruimte.

De Kennis van het zogenaamde Goed en zogenaamde Kwaad is niets dan de aanvaarding van de paren van tegenstellingen, die niet vermeer- dering van macht of heil betekenen, maar die eenmaal geaccepteerd als vastigheid, als zekerheid van onderscheid, de appreciatie van het tijde- loze Leven dat door God aan ons geschonken is, verminken tot een schifting van Genade en Ongenade, van voordeel en van schade, van schoon en lelijk, van heilzaam en onheilzaam.

Zo is de mens gevallen in de miserabelheid van Debet en van Credit, waar in wezen juist geen voordeel en geen nadeel, geen welkom en onwelkom kàn bestaan.

De blindheid van de reeds-gezwichten weet niet, wil niet en vermoedt niet àndere „zonde” dan verkeerdheid die in de gezwichtheid nog aan- wijsbaar is: de overtreding van een zedelijke norm. Maar God had voor de waardigheid van ieder mens „geen standaard” als fabrieksproduct bedoeld, doch het unieke Goed van ogenblik tot ogenblik, dat nooit tot pasmunt voor een ander wordt ontwijfd. En dit unieke sluimert diep ver- borgen in ons hart; het kan alleen gestalte krijgen, als wij alles weg- doen wat als een gevolg van zwichten voor het veelbelovend lokken van de Ruimte, als het algemeen erkende *surrogaat* van „goed” en „norm” en „plicht” de ziel verminkt heeft en verkracht.

Dit is de ene, erfelijke zonde, die de oorsprong is van alle angst en afgunst, haat, geweld, van strijd en slavernij, van alle dwang die men- sen opgelegd wordt met schijn van liefde, list, of ruwe kracht.

Waardoor ons aards bestaan geworden is een jammerlijk verminken van de jeugd door reeds verminkten, een wrede worsteling, waarin „succes” brevet van zielsverkochtheid en -verkrachtheid is.

Door deze voortgezette „zonde” is de mens geworden tot de balling die in het zweet zijns aanzijns ploetert zonder ooit gereed te komen; tot het wezen dat in zorg en pijn de „kinderen”, dat is zijn „gestalten in de

toekomst" baart, die op hun beurt het „bijten" van de Ruimte slecht doorstaan.

Door de duizenden van jaren is de „kop" van deze Slang maar door zeer weinigen „vermorzeld".

De miljoenen hebben eeuw na eeuw het negatieve zwichten doorgevoerd tot een systeem met schijn van positiviteit.

De van God, de Tijdeloze, Ruimteloze, afgewenden hebben zich gedragen als door God verjaagden uit het tijdeloze Aanzijn van het zogenaamde „paradijs". En zelfs het schuld bewustzijn werd allengs verdrongen door een schijnrechtvaardiging, waarin de afgewenden in zichzelf geloven als verjaagden, als verlatenen, aparten. Rechtvaardiging van angst en list, geweld en dwang, als noodzaak voor de eendere „bezetenen", zowel in ieder mens als tussen mensen onderling. En daarom ook van mensen jegens God.

Zo is al het Ontmoeten, dat door God de mensen toegezonden wordt als de gelegenheid tot heiliging van leven, voor ons geworden tot mechanisatie, reflex-achtige misbruiking om der wille van een resultaat, dat nooit iets anders is dan schijn van zekerheid of veiligheid.

Dit is de grond van alle ziekte. Alle ziekte wortelt in onzuiverheid van zielewandel. Alle ziekte is de neerslag, het in de stof „belijden" van een volgehouden „dwaling", collectief zowel als individueel. De schijnbaar nog niet zieken, zijn alleen nog maar niet aan dit openlijk belijden toe.

Het „vluchten" voor God's „ROEPEN" aan de geest des daags, dit ijlings vluchten langs een kronkelpad, dat is het loochenen en *krenken* van de goddelijke, tijdeloze Kern in ons. En de „gekrenkten" worden *krank*, zodra de analoge cellen-functie van het stoffelijke lichaam, in plaats van voortdurend door de ziel te worden aangemoedigd en bevestigd (weerstand), door ontarding van de ziel wordt ondermijnd en aangetast.

*

Zo kan dan de GENEZING in wezen nooit iets anders zijn dan „wederkeren op de ongeslaafde Weg, waar mensen *wandelen met God*".

Genezing is: Behouden Wederkeer. Het van dezelfde wortel afgeleide Griekse woord „nostos" betekent nog: behouden thuishoofst. En de Heiland heette in het Gotisch: Nasjand, dat is de Genezende. Daarom geneest dus Jezus als de Christus alle ziekten door Vergeving van de „zonden". Want Genezing is ontstijging aan zonden. Opnieuw „zondigen" betekent voorbereiding van een nieuwe krankheid.

Zoals nu eigenlijk lichamelijke ziekte „reeds" het onbewust „belijden" van de zielewaling demonstreert, zo is de ogenblikkelijke *Overgave* aan

Christus, als wij Hem ontmoeten, de onmiddellijke inzet (zoal niet voltooiing) van GENEZING.

Noch de genezingen beschreven in de Evangeliën, noch die welke door alle tijden heen door God's Geest worden verricht, zijn magische forceeringen van de immers door God zèlf ingestelde wetmatigheid. Maar altijd wordt de heilige „wederkeer” eerst in het innerlijk voltrokken. Eerst werpt de dwaze en verharde ziel zich in radeloos berouw in restloze overgave aan de voeten van de Alomtegenwoordige, die als Onontbeerlijke, eeuwig Toegewende AANWEZIG wordt gevoeld... en als ALMACHTIGE erkend.

En in het nederbuigen tot de zich neerwerpende wordt het Kindschap, als de Godverbondenheid *hersteld*.

Daarom is alle andere „genezen” niets dan een weerstreven van de gang der dingen, die de eigenlijke krankheid niet geneest, maar voor de zieke ongedaan wil maken de symptomen, de natuurlijke gevolgen van de innerlijke „dwaling”.

De samenvatting van de zieletoestand door de eigen „krenking” is vanouds gegeven in de aangeboren Blindheid. (Johannes 9). Niet willen „luisteren” naar wat God tot ons zegt. Het niet-gehoorven als het eigenlijke niet-gehoorzaam zijn, betekent tegelijk: *Niet Zien*.

Daarom zegt Jezus: „Zalig de reinen van hart, want die zullen God ZIEN.” (Matth. 5 : 8).

Zien als ervaren, als *beleven*.

Daarom zijn wij, die allen, hoe dan ook, dit Zien verloren hebben door ons levenslange, eigengereide dwalen, geestelijk de „blinden”, bedelende aan „de Weg” totdat de Meester aller Meesters ons daar „vindt” en ons „geneest” omdat wij, aangegrepen en ontroerd tot op de valse basis van ons zelfbeschikkend „vluchten”, verrast en overrompeld door ons onbewuste hunkeren, ons aan Hem overgeven.

Er is geen vorm voor dit Ontmoeten, die ons als voorafgeweten Beeld ontvankelijker maken zou voor dit herkennen. Niet als een mens komt God, maar als de Ongeziene, misschien als de ongeziene Vergezeller van een Knecht.

Als God zèlf in ons mechanistisch streven met zijn problemen en zijn stadia van vastgelopenheid verschijnt, om al het zelfgereide dolen te herleiden tot het aan-Zijn-Hand-Gaan, dan treedt ons midden op „de markt” des levens in de tijd, een Vreemde tegemoet, die op de reeds gestelde vraag om „vergezelling” zich aanbiedt als De Reisgezel.

Niet als een mens, maar als Aanwezigheid, die begeleidt, die in zijn stille machtigheid niet dwingt tot volgzzaamheid, doch door dit Zijn zo imponeert dat Hij voortdurend „noodt” tot „wending” van de illusie

der verlatenheid naar het intuïtief erkennen van het Samen-Zijn. Nooit accepteert Zijn Inzicht een der barricades, die wij immers hebben opgeworpen. En altijd wordt het onaannemelijke dat ons is ervaren, niet alleen aanvaardbaar maar zelfs dienend zinnig uit Zijn Hand.

De grauwheden en mislukking verliezen alle concludeerbaarheid van „slecht” en „te vermijden”. Het uitgesloten-zijn wordt eerder een „niet behoeven”, een beschermd-zijn voor het blijven kleven aan verwerkelijking in schijn.

Maar wie heeft zó gezien, de „Vreemdeling” die Tobias de „gal” doet strijken op de ogen van zijn „vader” om die te genezen van zijn blindheid?

Wie heeft zó gezien het psychologische verschijnsel van de „negatieve Uebertragung” dat de wereld zo onmatig tegenover Jezus heeft getoond? Hoe dan niet tegenover God, als niet een mens in wie Hij vlees geworden is, maar Hij (als Ongeziene) Zelf alléén aanwezig is als Geest?

Wat Jezus ondervond, wat aan hem vorm kreeg als reactie, dat is juist de reactie van de mensen op Ontmoeting met God's Wil en Woord. Juist in zoverre hij de Wil des Vaders in zijn volheid openbaarde en Zijn woord sprak, ervaarde hij (als mens) van mensen deze onwil, deze wrok en haat, die wezenlijk de wrok is van de „zondigen”, verdoelden, jegens God.

Zonder bitterheid en zonder (eerst nog onbegrepen) wrok of onwil, zullen wij niet geraken kunnen tot het inzicht, tot genezing onzer blindheid, tot herstel van onze krankheid in het algemeen.

Wie zou ons ooit genezen kunnen van de „ziekte”, die wij niet gewaar zijn, *omdat zij alle mensen evenzeer „verblind” heeft, de ziekte die ons allen zo gemeenzaam is, dat wij haar houden voor „natuur” en voor „normaal”? En dus (!) „gezond”?* Natuurlijk God alleen; natuurlijk God als RAPHAËL. Want Raphaël betekent God geneest.

Maar Hij zoekt geen Genezing en geen heil van overvloed, van het voortdurend hebben en genieten van stoffelijke behagelijkheden en van vervulling aller wensen.

De „stem” der Slang, het lokken van de ruimte, heeft ons zo doof gemaakt en blind, dat wij altijd geluk verwachten van expansie der persoonlijkheid, die immers niets is dan gestalte van gehoorgeving aan Tijd en Ruimte!

Wij allen zijn bevangen door de waan, dat wij alleen gelukkig kunnen zijn, indien aan een aantal algemeen erkende behoeften is voldaan. Zelfs zijn wij ervan overtuigd, dat Levensvervulling alleen mogelijk is wanneer wij uitgaan van een zeker peil van stoffelijke behagelijkheid. Dat

is illusie, die berust op de identificering van behagelijke rust en levensverwerkelijking. Het is juist het Leven dat de behagelijkheid van rust vernietigt. De begeerde behagelijkheid is stilstand, dood.

Overal wordt politiek, godsdienstig, „humanistisch”, wetenschappelijk, en klakkeloos, gestreefd naar en aangestuurd op stoffelijke behagelijkheid. Want overal regeert het drogbeeld van: „eerst aan redelijke stoffelijke behoeften voldoen.” Maar dit is helemaal niet: „eerst het Koninkrijk des hemels, (de Goddelijke ordening in ons) verwerkelijken.” Willekeurig wordt algemeen geofferd aan stoffelijk welbehagen, hoewel veelal zonder groot succes. Toch blijft erkenning van „eerste plicht”, in deze zin. Willekeurig wordt elders tekortgedaan aan behoeften van lichamelijke aard, de zogenaamde versterving van het vlees. Beide is evenzeer eigengereidheid, waar God wel zal bepalen en doen geworden: die mate van behagelijkheid en onbehagelijkheid, van voldoende en ontoereikend naar onze maatstaf, welke strekt tot het heil van onze ziel.

Zelfs wie dit niet gelooft, kan toch telkens weer constateren, hoe bij zichzelf en zijn medemensen de verstreking van stoffelijke behagelijkheid, NIET BEVORDEREND IS VOOR DE ALERTHEID EN DE ACTIVITEIT DER ZIEL.

Heilzaam is niet de nivellering, de verzadiging van onze behoeften, heilzaam is alleen: DE MAXIMALE LEVENSSPANNING, de grootste levendigheid. Dit wakker-zijn van de innerlijke mens is niet het gevolg van verzadiging (laat staan vertroeteling) van lichaam en begeerten, ook niet het gevolg van miskenning der lichamelijke behoeften, maar het gevolg van de juiste verhouding van de ziel tot het haar *gebodene*.

„En nu is het ten enenmale *uitgesloten*, dat een mens dit „gebodene” zou kunnen bepalen en verschaffen. Ook is het *uitgesloten* dat dit gebodene uniform zou zijn voor alle mensen. Integendeel, daar geen twee mensen geheel gelijk zijn, zal het gebodene dat beantwoordt aan de grootst-mogelijke ziele-alertheid, dat de grootst-mogelijke levens-intensiteit doet ontstaan, voor geen twee mensen geheel gelijk zijn. Daarmee is alle menselijk gedecreteer voorzien als waan. Daarom geneest God anders. Als onze krankheid „opklimt voor Zijn aangezicht”, dan zendt Hij Raphaël, zijn engel, om ons te genezen, om ons te redden en „behouden thuis te brengen”. Dan komt tot ons het zogenaamde *kwaad*, dat ons alleen kan treffen waar wijzelf niet *goed* zijn. En wij die altijd zoeken schuld en oorzaak buiten ons, maar blind zijn voor het innerlijk verkeerde, wij wegen en wij meten met de maten van bewust gewin, bewust verlies. En wij begrijpen niets en wij verzetten ons. Wij die sinds lang uit angst de slavernij van haat verkozen boven vrijheid, boven liefde, wij zullen lijden haat en dwang. De essentie van de geesteshou-

ding, die ons beheerste in ons dagelijks leven, die wordt door God tot ons gezonden, vermomd in mens of dier, als feit of ding, *met macht bekleed*, om ons te richten naar ons eigen oordeel, om ons te meten met de maat, waarmee wij anderen gemeten hebben of te meten dachten. Zo worden wij die ziek zijn van ons egoïsme, van ons oog-om-oog en tand-om-tand, in duizenderlei vorm beledigd en benadeeld, bedrogen en verslagen door de ontmoeting met het zogenaamde kwaad, dat God ons zendt. En aanstonds rijst in ons de wrevel en de haat.

Het is die wrevel die ons steeds weerhoudt ons te bezinnen op de onechtheid van ons dagelijks leven. Het is die onwil, die ons steeds belet de valse code van ons dagelijks bestaan te zien en weg te doen.

Want waarom zien wij anders niet, dat wij de hemel en de aarde tarten met ons „genoeg” en „nog wat over” voor een kwade dag? Met ons „teveel” ten koste van een ander? Met al ons mechanistisch reguleren van het enig ware levensritme? Met onze middeljes om te vermijden de regen van vandaag, de zonneschijn van morgen? Wij weten dat het zó niet goed is, maar wij hopen domweg, dat het beter worden zal en eenmaal goed zal zijn. Wij doen alsof het goed is dat een mens zijn leven offert om voortdurend overvloed van voedsel en bezit te hebben, om iedere avond in te keren achter een gesloten deur, temidden van de dingen die alleen de aarde toebehoren. Wij doen alsof het niet een gruwelijke schande is, dat wij de tekenen van ons teveel aan voedsel, comfort en verdoordreven eigennigheid op ziel en lichaam dragen, of er zelfs aan sterven.

Maar zeker is het, dat die gruwel op zal stijgen voor God's aangezicht en dat God's Zoon zal zeggen: U ken ik niet! En zeker is het, dat die gruwelijke miskening van het leven de Eeuwige ons zal doen verstoten en vervangen door een andere en betere mensensoort.

Doch als wij tot de dood vernederd en gewond, beroofd van alle veiligheid en aardse macht, weer *naakt* als vroeger gaan, dan zullen wij elkander niet meer kunnen haten, niet meer bang en eenzaam zijn. Dan zullen wij ons onze naaktheid niet meer schamen. Als dan des avonds weer de stem van God ons roept bij name, zullen wij ons niet verbergen, maar wij zullen als verdoolde, eindelijk teruggekeerde kinderen, ons reppen naar die Ene, die ons zocht en vond.

Dan zullen wij beseffen en erkennen, dat wij het waren die ons leven deden stremmen en verstarren, zodat de vormen móesten breken. Dat wij het waren, die het ons gezonden deel miskenden naar het bliken schema, dat wij van de ondoorgrondelijke gangen maakten. Dat het wanstaltig spook dat voor ons opdoemt slechts de schaduw is van onze eigen onnatuurlijke gestalte. Dan zullen wij niet struikelen als blinden

en niet spreken van verborgenheden, maar getuigen van de heerlijkheden die wij zien.

Nog altijd verschijnt Raphaël waar krankheid heerst, maar men herkent en eert hem niet. Het gaat ons allemaal „te zijner tijd” als Tobit die eerst *arm* en *blind* moest worden vóór hij zich herinnerde de rijkdom, die zijn vriend, zijn medemens, voor hem bewaart. En pas wanneer hij zich daarop bezint, zijn „zoon” uitzendt, komt Azarjah (God's hulp) om hem te vergezellen op de lange reis, de *levensreis*. En met *God's hulp geschiedt het wonder*. Niet een zielige bekanning tot een dogma of een bundel zedewetten, ook niet een collectieve waan van goedheid. Deze dingen zijn een machteloze imitatie van een wel begeerde, maar niet bereikte werkelijke ervaring. Azarjah is het, die de Onvolprezen Vis ontmoeten laat en vangen. De Vis, die het symbool is van de „volgeling” van Jezus. De Vis is: dat waarin wij ondergaan „zoals wij zijn”, waarin wij stervend baren en opnieuw geboren worden, ditmaal van omhoog. En dat is nodig om het Koninkrijk te kunnen binnengaan. En wie aldus gestorven en herboren is, die is ook waarlijk, als een *kind*, een *Lam*. Dat is de zo gevreesde, nooit erkende Vis. Dat is zijn bitterheid, die ons het licht verschaft, dat wij niet missen kunnen om God's hand, God's werk, God's heerlijkheid te zien.

Het gaat ons allemaal zoals de „dochter” van die Raguël, dat is, zoals de *ziel* van iedere „*Vriend van God*”. Want onze zielen worden altijd nog bevrijd van Asmodeus, dat is Aeshma Daeva, de demon van „wellust en geweld”, die ons gevangen houdt en niet gedooft, dat wij een ander zouden toebehoren. Deze demon is het, die de „bruidegom” doodt, dat is het goede, dat zich met de ziel verbinden wil. Nog altijd komt verlossing van die „duivel”, doordat wij ons „bekeren”, doordat wij *hart* en *lever* branden in een offer, doordat wij heel ons leven en onze levenskracht wijden aan het Allerhoogste. Dan zal níet sterven, dat wat tot ons komt en zich met ons verbindt.

Wanneer de „zoon” in ons zó wederkeert met zijn genezen bruid, dan zijn wij als die oude blinde Tobit; ons leven was één kwijnend wachten in de duisternis, totdat hij komt met bruid en geld, met het geluk en met de welvaart naar de geest, die wij zo pijnlijk derven.

Dan wordt aan ons verricht de „operatie van de staar”. Want Raphaël bestuurt de hand van onze „zoon” en liefde overwint. Nog altijd is het Raphaël, die wij belonen willen met ons aards bezit, zoals ook Tobias en Tobit wilden, maar die ons dan nog meer „geneest”, nog hoger voert in *heimelijkheid* en ons daar zegt:

„Ik ben Raphaël, een van de zeven engelen, die de gebeden voor God brengen en ingaan voor het aanschijn van de heiligheid des Heiligen.”

Tobias 12: 15

„Al deze dagen ben ik door u gezien en ik heb noch gegeten noch gedronken, maar gij hebt een gezicht gezien.”

Tobias 12 : 19

Laat ons dan deze Raphaël verwachten, en herkennen; laat ons begrijpen, dat geen kwaad bestaat, als wij niet zelf vol kwaad zijn. Laat ons bedenken, dat het zogenaamde *kwaad* vermomming is van hoger *goed*. Dat alle scheiden ons de mogelijkheid verleent om tot een hoger vrijheid, hogere verbondenheid te komen. Dat alle verlies ons vrij maakt om iets beters, waardevollers, liefelijkers te ontvangen. Dat alle leed ons leven rijker, dieper, maken kan. Dat alle armoe en ellende ons nader brengt tot onze medemensens. Dat alle *Naaktheid* ons verlost van het omhulsel, dat ons voor God, neen: God voor ons, verbergt.

Dan zal ons „zieke” hart genezen en onze „blinde” ogen zullen opengaan. En onze oren zullen eindelijk de verborgenheden horen, die God's Zoon nog altijd aan zijn „volgelingen” openbaart.

23. MICHAËL

(De overwinning van het licht)

„In het Woord is Leven, en dit Leven is
het Licht der mensen.”

Johannes 1 : 4

Niet het vergaren en herhalen van formules, oude beelden of symbolische gestalten kan ons uit gevangenschap van binding voeren naar een vrij en eeuwig leven, maar de *ontmoeting* van de Vader en de Zoon in ons, het onmiddellijk *beleven* van het Kruis, dat is, het sterven en herboren worden tot een tijdeloos, volledig zijn.

God kan en wil ons nimmer vatten bij de handen, die krampachtig zijn geklemd om waardeloos bezit. God kan en wil ons niet vervullen en verlossen uit de zelfgemaakte slavernij, zolang onze zielen nog boordvol armzalige gedachten en verlangens zijn, gericht op het voortbestaan van langgestorven vormen, herinneringen en gewoonten. Alleen de handen, die zich ledig naar Hem strekken, zal Hij vatten en alleen waar ruimte is, kan de Verlosser in ons tabernakelen.

Het ware Leven is een tijdeloze eenmaligheid die niets bezit, maar alles is; doch de gewoonte is het levenloos herhalen, dat zijn zaligheid verwacht van stilstand en van **HEBBEN**. Sedert langvoorbijgaende tijdenronden leeft in de mensheid dat, wat wij niet waardig noemen of beschrijven kunnen, maar dat ons aller¹ „Redding” is en wezen zal. En zonder dit aanwezig-zijn had niet de Zoon van God als *Mensenzoon*, als Jezus, in ons midden kunnen leven. Dat Hij zo jong gedood werd door degenen die hem haatten, wijst op de nog voorlopig grote macht van wat ten dode opgeschreven is, sinds in de ziel der mensheid het verlossende beginsel werd geboren.

Als wij ter wille van ons heil gedenken de geboorte van de Christus hier op aarde, dan mogen wij daarbij gedenken deze vreselijke benauwenis toen de mensheid baarde wat haar verlossen zal van een verheffingsloze, koelberekende animaliteit, van een door hartstocht en verstand bezeten opperdierlijkheid, en haar zal voeren naar het verre doel: de Zoon des mensen als de Zoon van God.

Alleen bij intuïtie kunnen wij thans weten, dat er eens een tijd geweest moet zijn, waarin het eerste komen van een bovenanimale dienend-leidende aanwezigheid in ons ervaren werd. En met dat *komen* „in de wereld” was het lot der vorige menswordingsfase tegelijk beslist. Wat zich met die ten dode opgeschreven vorm vereenzelvigde, zal in vertwijfeling en nameloze haat zich tegen het gekomene, dat hoger, beter

¹ Redding is in het Hebreeuws: Jesu = Jezus.

en uiteindelijk machtiger moet wezen, hebben gekeerd. Zo alleen kan het getracht hebben en gedacht hebben het te verdelgen, doordat het deze nieuweling verslinden zou en zó bezitten. Maar juist Hij die toen kwam, die is, kan door niets en niemand ooit bezeten worden.

„En er werd een groot teken in de hemel gezien: een vrouw, met de zon bekleed, met de maan onder haar voeten en een krans van twaalf sterren op haar hoofd; en zij was zwanger en schreeuwde in haar weeën en haar pijn om te baren. En er werd een ander teken in de hemel gezien, en zie een grote rossige draak met zeven koppen en tien horens en op zijn koppen zeven kronen.” *Openbaringen 12: 1-3*

Zo moet het zijn geweest: de mensheid als een vrouw die baren moet in grote pijn; de mensheid met de Zon bekleed, de mensheid uitgaande van God en met zijn heerlijkheid omgeven; de mensheid in het ondermaanse neergedaald en rond haar hoofd de krans der twaalf ongekende krachten, als engelen die alleen tezamen de Almachtige op aarde kunnen openbaren: en deze mensheid schreeuwende in barens pijn. En dan dat andere, dat eerst de leiding dacht te krijgen en te nemen, als niet dat éne nieuwe gekomen ware, dat al het eerdere te boven gaat. (*Openbaring 12: 4b.*) „En de draak stond vóór de vrouw die baren zou, om zodra zij haar kind gebaard had, dit te verslinden.”

Maar ZIJN gaat HEBBEN eindeloos te boven. *Verslinden* zou eerst kunnen, ná dat Hij gekomen was. Dit is het oordeel over Hebben: dat het Zijn voorafgaat aan het Hebben en het Hebben God-zij-dank, altijd te laat komt om het ZIJN teniet te doen.

„En zij baarde een zoon, een mannelijk wezen, dat alle volkeren zal hoeden met een ijzeren staf; en haar kind werd plotseling weggevoerd naar God en Zijn troon. En de vrouw vluchtte naar de woestijn waar zij een plaats heeft, door God bereid, opdat zij daar twaalfhonderdzestig dagen onderhouden worden zou.” *Openbaringen 12: 5-6*

En ziet, dit alles is zó groots en algemeen en mensen zijn zó klein en nietig, dat het ons moet lijken of dit alles duizendmaal opnieuw gebeurd is en nog duizendmaal geschieden zal. Nog altijd is de mensheid als een vrouw in barensweeën. Nog altijd loert de Draak om alles wat „het Kindeke” genoemd mag worden, te „verslinden”, dadelijk nadat het ergens op de aarde in een mens geboren wordt. Dit beeld is nog ontstellender misschien, dan dat van die Herodes, die de nieuwe Koning wil vermoorden, over wie de magiërs hem boodschap doen. En zoals Jozef werd geraden „in de droom” om met het Kindje en zijn moeder naar Egypte te vertrekken en aldaar te blijven tot de dood de moordenaar zou hebben weggenomen, zo wordt het pasgeboren Kindje

in de Openbaring veilig weggenomen naar God's troon, terwijl de ziel die het gebaard heeft, vlucht naar de „woestijn” der eenzaamheid. Daar zal zij blijven tot de tijden zijn vervuld, „een tijd en tijden en een halve tijd”. En daar wordt zij onderhouden, want het is de plaats die God haar heeft bereid.

Ook dit geschiedt nog elke dag. Wij, eendagsvlinders, kunnen niet grijpen of bewijzen, en nog minder tellen, wie reeds baarden en nog barend zijn. Wij weten niet hoe vaak de draak reeds toeschoot om het Kindje te verslinden. Maar wij kunnen weten, dat de Draak het Kind nog nimmer hééft verslonden, omdat altijd weer het pasgeborene „plotseling werd weggevoerd” naar God. En wij weten vaag omtrent onszelf en anderen, dat wij en zij gevlucht zijn in een *heilige verlatenheid*, waar God hen onderhoudt. Maar niet of nauwelijks beseffen en beleven wij van uur tot uur, dat dit in ons en anderen geschiedt in welhaast eindeloze wisseling. Want in onszelf leeft klein en nauwelijks herkend het tere kindje, dat ons eens verlossen zal. En in onszelf woont nauwelijks herkend de Draak, zo vreselijk nabij, dat onze zielen zijn gestalte haast niet zien. En in ons leven, in ons voelen, in ons denken gaat steeds maar voort het baren van het kindje en het felbegerend loeren om het te bezitten, te verslinden, opdat de Draak zijn heerschappij *behouden* zou. Wij voelen en wij weten: alle leven hier op aarde is verscheurd in twee gedeelten. Want ziet, de Draak die in de hemel „geen stand kon houden”, die door de hoge *macht* alleen van „Michael en al zijn engelen”, dat is: *van Hem „die is als God” en al de zielen waarin Hij geboren is*, niet kon „be-staan”, die draak is nu als neergeworpen op de aarde.

„En in de hemel kwam de tegenstelling dezer krachten: Michael en zijn engelen hadden zich te stellen tegenover de draak; ook de draak had zich in te zetten met zijn engelen, maar hij kon geen stand houden en in de hemel konden zij niet blijven. En de grote draak werd neergeworpen, de oude slang, die diabolos en sàtanas genoemd is, en die de gehele wereld *verleidt*; hij werd op aarde geworpen en zijn engelen met hem”.

Openbaringen 12:7-9

Dit is het nu, wat wij eeuw na eeuw beleven. Niet de gestalte van een middeleeuwse duivel, die wij met wat ritueel of met een inktpot kunnen bannen, maar de ontzettende en laatste poging van een ten dode opgeschreven, reeds in beginsel „neergeworpen” *geest* van mislukking en verzet, die des te vreselijker strijdt, daar hem bekend is, dat hem weinig tijd gelaten is. Dit is de geest, die ons te wreder *achtervolgt*, omdat hij weet dat hij het kindje nimmer vatten zal. De geest die alleen in zijn werken voor ons zichtbaar wordt. De geest, die als een schaduw met

ons meegaat en om te ondermijnen, te besmeuren, te verderven. De geest die altijd oordeelt en ons wil verlokken tot de waan, dat er *gestreden* worden moet, desnoods met hem, als wij geen andere strijd meer willen. Maar ook deze strijd is zijn belang en onze schade. „Wedersta het boze niet”, zegt Christus daarom. Want dit alles wordt met strijd en weerstand *nimmer* overwonnen, maar met waarheid en met liefde. Ook Michaël heeft niet „gestreden”, want hij is „als God” en God strijdt niet. Maar Michael en al zijn engelen hebben overwonnen door hun *ZIJN*, hun positieve geest, die werkt en schept en overmag. En zó zal het op aarde wezen, vroeg of laat. De mensen zullen niet meer menen, dat zij strijden móeten; zij zullen niet meer menen, dat het goede, dat het allerhoogste ontoereikend is in macht om al het andere *te bannen*. Zij zullen niet meer menen, dat het allerhoogste met geweld „geholpen” moet worden, maar zij zullen beseffen, dat er tweespalt *in ons* is, dat wij het goede wel bedoelen, maar bij voorbaat al misleid, methoden van de draak aanvaarden, in onszelf en onderling.

Zo machtig werkt de draak nog in ons, dat wij hem met grote moeite zien. Maar alles van de draak is hier herkenbaar als onheilig *Hebben* en begeren en het brengen van de dood. En alles van het Kindje is herkenbaar en erfahrbaar als een heilig *Zijn*. Ons hele leven is één Worden om te Zijn, wanneer wij niets meer Hebben. En al ons Hebben van vandaag en morgen zullen wij te goeder ure kennen als het resultaat van dwaling, als mislukte poging om te *Worden dóór te Hebben*. Wij nemen van de dingen onzer goede aarde, maar wij kunnen het alleen maar *lenen* en wanneer wij sterven, blijft van ons alleen wat is.

Wanneer nu onze ogen opengaan en wij de gestalte van de draak ontwaren van dag tot dag en zelfs van uur tot uur in ons en om ons in de wereld, dan zullen wij niet langer weerloos zijn. Dan worden ons gegeven de „vleugels van de grote arend” om te vliegen naar de plaats van stilte en van eenzaamheid, die God ons heeft bereid, tot onze dagen zijn vervuld.

„En toen de draak zag, dat hij op de aarde was geworpen, vervolgde hij de vrouw, die het mannelijke kind gebaard had. En aan de vrouw werden de twee vleugels van de grote arend gegeven om naar de woestijn te vliegen, naar haar plaats, waar zij onderhouden wordt buiten het gezicht van de slang, een tijd en tijden en een halve tijd.”

Openbaringen 12 : 13 v.v.

Zo kunnen wij de ziel der mensheid zien en in ons eigen leven dieper schouwen dan met enig redenerend oordeel, zonder enige partijdigheid. En wie dit doet, die zal ervaren, dat deze beelden geen formules, geen

illusie zijn, maar werkelijke waarheid, inderdaad een deel der *Openbaring*.

De mensen in wier hart het Kindeke, de goddelijke vonk van onuitblusbaar vuur, het onvergankelijke licht van liefde en van inzicht is geboren, *en die zich daaraan wijden*, die zullen - onder Michaël - de hoeders van de mensheid zijn, want *déze* zijn het die hun geestkracht stellen tegenover het onzalige *strijden* van de Draak, die voor hun aangezicht geen stand kan houden. En als het neergeworpen monster hen verderven wil met zeeën van emotie uit zijn muil, dan zal de goede Aarde helpen, door dat water te verzwelgen. (Openb. 12 : 15-16). In deze mensen wordt God's glorie allengs openbaar en in hun zielen heerst de ene, Ware Vrede.

* *
*

WOORDVERKLARINGEN

A

Abram

betekent „Verheven Vader”, dus wel evident niet zozeer historische persoon dan wel Gestalte van datgene waarin mensen, als nakomelingen, wortelen. Aartsvader.

Toch speelt ook in deze naam reeds de bijgedachte van het hebben van een Verheven Vader, prototype van Vader in de Hemel. Als in zovele Hebreeuwse namen, die samengesteld zijn uit een functie (b.v. Vader) en een kwaliteit (verheven) is niet nadrukkelijk gezegd of de drager van die naam de drager van de kwaliteit is, dan wel dat hij functie en kwaliteit beide beleefde, zo sterk, dat de scheiding tussen Ik en Jij daarin vervloede, als de eigenlijke vervulling van Leven.

Want doordat Abram zich zo geheel overgaf aan de leiding van de Verheven Vader, kreeg de Verheven Vader gestalte in hem, en leefde hij als Aartsvader der Joden voort.

Abraham

Vandaar de wijziging van zijn naam in Abraham, dat is Vader ener grote menigte, liever: Vader van Velen.

Adam

Hebreeuws: Adaaam.

In diepe innerlijke verbondenheid werden in het Hebreeuws gevormd de woorden: dam - bloed, edom - rood, adam - mens, en adama - akker. Hierin wortelt de argumentatie dat de mens uit „leem” uit de aarde of akker genomen was en geboetseerd naar het beeld van God. Vruchtbare grond was „rood” of zwart als in Egypte, het „zwarte” land, land der duisternis.

De mens was „uit” de akker - a-daam en had rood - edom, bloed - dam. Maar deze dingen ontstonden niet uit gefilosofeer, doch waren „aangevoeld benoemd” in de taalvorming.

Dwaasheid is Adam als eigennaam te beschouwen.

Hij is niet een Man, die Adam heette, maar hij is *de* mens en het gebruik van het bepalend lidwoord doet hieraan niets af of toe.

Uit deze Adam (Mens) die het tijdeloze niet trouw bleef in de Tijd, zich daarin „eenzaam” voelde temidden van de mannetjes- en wijfjesdieren, dat wil zeggen: Paren van Tegenstellingen, uit deze MENS nam God het vrouwelijk aanzicht en vormde dit tot menselijk wezen, dat de vleiende naam Eva (Hebreeuws: Chawa) draagt. Zij, deze Vrouw (Isja) is niet uit de Man (Isj) genomen, maar uit de Mens (Adam). Het is een sublieme aanduiding van de „val” in het tijdelijke, ruimtelijke, van de eeuwige Mens, waardoor hij immers de paren van tegenstelling als werkelijk moest beleven.

Daarom is de Redding of Verlossing, de weder-eenwording „tot één vlees”, de Unio Mystica, het Heilige Huwelijk, wat niets van doen heeft met de paring van man en vrouw, het „gewone” Huwelijk, dat immers niet een Eenheid is maar een Tweeheid, een samenkoppeling van twee wezens die elk bestaan uit een mens waarin het ene aanzicht prominent en het andere aanzicht gesupprimeerd is (niet latent!)

De exacte wetenschap is in deze eeuw allengs tot dit feit genaderd, maar nog wel verre van het inzicht, dat mensen hierin 4000 jaar geleden bezaten.

B

Beproeving

(zie het Artikel) is een zeer oude gewaarwording van mensen die een „goed”, rein, leven trachtten te leiden. De voorstelling, dat wij beproefd zouden worden is natuurlijk antropomorfe misduiding van wat God doet. Want de Alwetende heeft geen proef te nemen. Maar wèl wil Hij, dat de mens *heilige weerstand* bezit en toont, in de stof stand houdt in trouw aan de geest.

Beproeving is dan ook niet „kijken” of het gaat, maar „harden in het Vuur” dat bestendigt. De werking van de Geest in ons tast aan, brandt weg, wat niet bestendig worden kan, maar tegelijk „bestendigt” dit gloeien wat in wezen eeuwig is. Vergelijk de mythe van Demeter, die het „koningskindje” elke nacht in het Vuur van de huiselijke haard (Hestia) legde om het de onsterfelijkheid te verlenen, en de aardse moeder-koningin die in blinde vertwijfeling tussenbeidekomend dit proces door haar klakkeloze/aanmatigende beschuldiging van „moord” deed eindigen.

De houding van die koningin is de waarschuwendende caricatuur van ons IK, dat zich altijd klakkeloos, aanmatigend verzet tegen de Verlossing, het werk van Jezus, „God's Redding”.

(zie ook onder „Gaan”, want „beproeving” (Grieks: *peirasmos*) en „gaan” (Grieks: *poreuein*) komen beide van de Indo-europese wortel PER).

Beth-El

Huis van God.

Indien Jakob alleen de plek, waar hij één nacht de Engelen zag op- en neerzweven, zo had willen erkennen, had hij deze uitgezonderd van alle andere plaatsen op aarde. Zo wordt het altijd opgevat en dan zijn wij er meteen van af. Maar dan was Jakob niet de volgende ochtend verder gereisd, doch had hij op die plaats een cultus ingesteld. Dan had het hem ook niet zo aangegrepen in zijn wereldbeschouwing.

Maar de openbaring, dat deze aarde die zozeer uitsluitend tournooiveld en slagveld lijkt, roofgebied waar ieder maar moet halen wat hij halen kan, dat deze aarde tegelijk en onvergelykelyk wezenlijker is: Huis van God, Oord Zijner Inwoning, dit verandert met één slag de basis van ons leven. Dit eist een algehele Umwertung van ons op roef ingesteld bestaan.

En niet voor niets was het juist deze Jakob, deze hielelichter, deze handige strever naar de rechten van zijn „broeder”, die dit ontzaglijke feit onverwacht geopenbaard kreeg. Ook hij is immers Aartsvader, dat wil zeggen: wij zijn zijn nakomelingen, hij leeft in ons voort! En zijn „Les” is de onze.

(Zie onder: Kerk en onder: Tempel).

C

Cherub

Hebreeuws: Cherubim (meervoud), de beelden die boven de Arke des Verbonds stonden in het heilige der heiligen van de tempel van Salomo.

Cherub is van Assyrisch-Babylonische afkomst.

Het is een uitdrukking van de heilige Taak, welke openbaring in de stof, leven in de stof, oplegt. Daarom symbool van confrontatie met God, maning aan hoogste plicht.

De Cherub die de Weg naar de Boom des Levens bewaakt aan de oostzijde van het paradijs, dat is bij de „ingang” in de Mysteriën, is niemand anders dan de

Sphinx die aan ieder mens het raadsel opgeeft, dat bijna niemand oplost. Het is de Weg naar het eeuwige Leven, die vanouds geweten is als „moeilijk”.

Als Oidipoes op de vraag: Wat gaat 's morgens op vier benen, 's middags op twee benen, 's avonds op drie benen? antwoordt: De Mens, dan is dat raadsel niet echt opgelost. Dan is het ene mysterie door het andere vervangen. Want de mens is mysterie. Maar op deze wijze wordt een handreiking overgeleverd via talloze onmondigen, juist zo als met zovele sprookjes. In deze wordt in vrouwen en kinderen in kiem bewaard, wat het manlijk deel der onmondigen in blinde agressiviteit vernietigen zou; tot „beter” tijd.

Maar in het raadsel van de Sphinx ligt de Taak tot vervulling van Leven in de hoogste zin. Daarom is het ook de Sphinx, die het opgeeft. De Sphinx, die hoe dan ook gevarieerd, steeds het Kruis uitdrukt, de polariteit van geopenbaarde Kracht met, loodrecht daarop, het vlak van weerstand. Daarom verschijnt de Sphinx als *kosmisch* symbool. In Egypte met mensenhoofd en leeuwen-achterlijf, dat wil zeggen Aquarius-Leo, welke de meridiaan vormden toen het lentepunt viel (loodrecht daarop!) in Taurus. Daarom was de Assyrische sphinx toen: Mensenhoofd, leeuwenpoten en dwars daaroverheen: Adelaars-vleugels (Scorpio) en stierenpoten. Want van de responsie op dit gegeven Kruis hangt des mensen zaligheid of verderf af. Nu zo goed als toen.

Alleen, in deze era, is de Sphinx niet samengesteld uit dié vier, maar uit de vier, welke thans het lentepunt bevatten, namelijk Gemini (Woord) en Sagittarius (Genezing) als meridiaan en Pisces (Vis) en Virgo (Brood) als horizon. *Wie thans het ware antwoord, (de juiste responsie) hierop niet geeft, wordt ook thans nog „verslonden” door dit aanzicht van „de tijd”.*

De geestelijke *Wenk*, welke het raadseltje van Oidipoes bevat is: 4, 2, 3, dat wil zeggen 423. Dit is 9×47 . Nu staat 9 voor „leven” en 47 voor „innerlijk”, dus bedoeld wordt: Innerlijk Leven. Dat behoudt de mens in de levenslange confrontatie met de stof, die een voortdurende contradictie van zijn „innerlijk”, zijn tijdeloze kern betekent. (De duiding dezer twee getallen ontleen ik aan een mededeling van Dr. G. P. Wijnmalen).

De Cherub die de Weg naar de Boom des Levens bewaakt met zijn „wentelend” zwaard (!) sluit de toegang niet af, maar eist het „wachtwoord” evenals de Sphinx.

Christus

verlatijnt van Grieks: Christos, dat betekent Gezalfde. Dit Griekse woord is zelf weer vertaling van Hebreeuws: Mesjiach, Gezalfde.

Niet alleen priesters, maar ook koningen werden bij hun inwijding, kroning, gezalfd. Dit geschiedt door de kruin in te wrijven met wijdingsolie.

Het is in de loop der eeuwen geworden tot „ritueel”, ook daar waar het als Sacrament werd beschouwd. Omdat men niet wist, wat men eigenlijk bedoelde te doen, en omdat het niet aan mensen is gegeven datgene te doen wat aan dit ritueel ten grondslag ligt, dan in opdracht van en met behulp van God.

Het gebaar drukt uit de ontvankelijkmaking van de zogenaamde duizendbladige chakra voor inwerking van de Heilige Geest. Omdat deze chakra (waarvan de Pinus de stoffelijke representant is) het gehele endocrine stelsel leidt. (Zie verder onder „Slangevuur”).

Geen wonder dus, dat de Joden de door hen verwachte Verlosser aanduiden met de term Gezalfde, de van God gezonden Priester-koning die Israël, de dienstbaar-gewordene, naar zijn Bestemming leiden zou.

Wat zich voltrok, toen Jezus van Nazareth als de door God gezonden Verlosser

kwam, voltrekt zich nog alle dagen. Hoe meer men denkt, dat dit iets is, wat alleen Joden doen, hoe blinder men is voor het eigen falen.

Want wij herkennen de Verlosser niet, omdat hij in geen enkel opzicht lijkt op onze *voorstelling* van Hem. En toch gaan wij ijverig voort met onszelf, onze naasten en onze kinderen te vergifigen met „voorstellingen”, met cliché's, met „beelden” die geformeerd zijn in onverlostheid en daarom niets verlossends in zich kunnen hebben. Met drogbeelden en drogredenen verblinden en verdoven wij elkaar en onszelf voortdurend.

Terstond heeft de jonge Christelijke gemeenschap al zozeer het zwaartepunt gelegd, waar Jezus het zorgvuldig niét gelegd had, namelijk in zijn historische verschijning als Mens. Want terwijl met Christus wordt bedoeld: God-in-openbaring die ons, *als wij Hem aanvaarden*, behoudt, redt, verlost, zodat wij in Hem opgaande deelhebben aan Zijn Eeuwig Zijn, is Hij door localisatie in Jezus, gereduceerd tot een wezen, dat ons thans verder is dan toen, maar ons van een afstand wel behouden zal als wij maar in Hem geloven.

Dit is een van de meest funeste „voorstellingen”, leerstelligheden, als obstakel voor onmiddellijke ervaring, beleving van God's universele bemoeienis, door alle tijden en op alle plaatsen, in ieder mens, die zich aan Zijn Leiding overgeeft. Alleen het brutale, monopolistische aanmatigen van groepen die pretenderen een directer „zorg” van of verbondenheid met God te genieten, sluit uit waar God (Christus) allen insluit, waant zich uitverkoren waar God alleen selecteert, en „verstrooit” waar Christus „verzamelt”.

D

Dogma

Systeem van leerstelligheid. Het woord is afgeleid van Grieks: dokeoo - schijnen. Verwant met Nederlands: dunken.

Zo onthult ook de philologie de verderfelijkerheid.

Want het Eeuwige en de Eeuwige Onkenbare zijn niet met „dunken” en „denken” te benaderen. Maar de mensen trachten Hem altijd met hun denkvermogen, met hun formules, hun stellingen, hun principes en afleidingen te bereiken en te dwingen binnen de grenzen van hun onzaligheid.

Dit is wel de verheven strekking van het Tweede Gebod, dat het niet verbiedt „afbeeldingen” van God te maken, niet alleen waarschuwt tegen „gesneden” beelden, maar tegen Beelden van de Gestalteloze, die altijd weer anders gestalte nemen zal, omdat Hij de enige Bestendige is.

Van geen enkele „vorm” uit is God te naderen.

Geen enkel *denkbeeld* bereikt Hem, omdat Hij boven alle denken is verheven.

Maar de mens hunkert naar „gestaltegeving”, naar materialisering, naar tastbaarheid, bewijsbaarheid, reguleerbaarheid, beoordeelbaarheid.

Ons is geschonken de mogelijkheid God te ervaren. Dat is openbaring in unieke, onherhaalbare beleving. Wij echter, die ons afwenden van Ontmoeting in naaktheid, wij verschansen ons in een systeem van „Beelden” die uiteraard even zoveel „heiligschennissen” zijn.

Vanouds heeft het dogma zich ontwikkeld, waar de Godservaring verkommerde. Nooit is dogma de bevestiging van of voorbereider tot Openbaring. Maar altijd is het mensen-surrogaat, dat de ontvankelijkheid der ziel voor Openbaring doet verdorren.

De weinigen die tot God wederkeerden, hebben het dogma waarin zij van huis uit geharnast waren, afgeworpen, hebben de aanmatigende tegenwerking der dogma-behoeders doorstaan, en zijn naakt bij de Vader aangekomen.

Daarom is er in de kerken vanouds afkeer tegen deze mensen en zijn zij steeds voorwerp van de gemeenste verdachtmaking (diàbolos = lasteraar) en aanranding van die zijde geweest, waarbij het wereldse gezag werd ingeschakeld zoals de Hogepriester de macht van Rome inschakelde.

Draak

Van dit symbool behoeft hier maar weinig gezegd te worden; het is zeer verspreid en het accent van betekenis varieert zo sterk, dat de varianten logisch onverenigbaar zijn.

Juist door onze bevangenheid in de paren van tegenstelling wordt de Draak zowel als symbool van het verdervende als van de Overwinning daarvan gebezigd. Wie de „draak” verslaat wordt zélf Draak, wat psychologisch diep verantwoord is. St. George verslaat de draak. Gé-orgios is Grieks en betekent: aard-bewerker. Wie meester van de aarde is, heeft de draak verslagen, die als wezen van binding aan Ruimte en Tijd de mens „verslindt”, tot slaaf maakt van de aarde als sfeer van schijn.

Deze „draak” wordt door Michaël in wezen overwonnen.

(Zie ook onder Slang.) Het Rode Kruis van St. George toont zijn identiteit met de Sphinx, die eveneens symbool van openbaring in de stof is. (Zie ook onder Cherub).

E

Egypte

Grieks: Aiguptos. Hebreeuws: Mizraïm.

De Egyptenaren noemden zichzelf Kami of Kimi, kinderen van Cham. Dit betekent volgens sommigen „zwart”. Daar de Joden in dit land knechtschap beleefden, lag het voor de hand, dat Egypte symbool zou worden van knechtschap, verbonden met „zwart” tot „tijd van duisternis”, tot sfeer van onvrijheid, dus geestelijke duisternis, wat dan weer gesteund wordt door de „plaag” der Egyptische duisternis.

Waar alle vrijwording wordt gevoeld als gang van duisternis in het licht, is de tocht door de Woestijn van Egypte naar „het Beloofde Land” aangewezen Beeld voor beschrijving van verlossing der ziel, in gelijkenissen.

Wel zeer waarschijnlijk is dan ook de historische kern van deze tocht geheel ondergeschied gemaakt aan deze beelding, wat ons aandoet als kras, maar in de oudheid betrachtte men niet exactheid, doch gloed, suggestiviteit, volle gelegenheid tot meevoelen, in alle reportage. Alle historische gebeuren werd allengs gezien als waarneembaarwording van onveranderlijke waarheid. En in plaats van zoals in de tegenwoordige beschaving de „waarde” te zien in het causale verband der vormen, werden deze geheel gereduceerd tot middel om het tijdloze gestalte te geven.

Men kan de „Vlucht naar Egypte” van Joseph met Maria en Kind, wel in verband brengen met het citaat: „Uit Egypte heb ik mijn Zoon geroepen”, maar zelfs dan kan deze vlucht zowel historisch als symbolisch zijn.

De namen der plaatsen welke de Joden onder Mozes passeerden zijn alle symbolisch, ten nauwste verbonden aan de belevingen aldaar en dus in wezen indicaties van ziele-toestand van hem, die de woestijn doortrekt om van geslaafdheid aan de macht der tijdswaarden tot eeuwig leven te komen.

Mara, Elim, Massa, Meriba, Kadesj Barnea, Beck Zared, het zijn alle de meest treffende psychische toestanden, ervaringen der ziel in haar woestijngang.

Gaan

Gaan staat als het ene juiste in beweging zijn door eigen inzet, tegenover alle soorten stilstand als verkeerd, als „dood”. „Gaan” is gevolg van aanvaarding van de „Weg”, de spontane daad, die identiek is met waarachtig belijden.

Daarom is het van het allergrootste belang om dit woord niet klakkeloos te vertalen bij wedergave van het Griekse Evangelie in moderne talen. Zo vaak zegt Jezus tegen iemand die „bij de pakken neerzit”, GA! Dan is dit de opdracht tot „zich in beweging stellen” wat overwinning van de apathische noodtoestand vergt van de mens in kwestie.

Ontzettend is het dan om dit GA te vertalen met: Ga heen! *En toch wordt dit herhaaldelijk gedaan.* In de betreffende gevallen staat in het Grieks: Poreuein van het werkwoord poreuein. Dit werkwoord betekent Gaan, zich in beweging zetten. Het heeft in later tijd de figuurlijke betekenis van „heengaan” als sterven erbij gekregen, maar niets rechtvaardigt de vertaling met „heengaan” waar niet sterven bedoeld wordt.

Alleen volkomen gebrek aan inzicht, volkomen miskenning van de eigenlijke zin der situatie verklaart zulk een grove banale fout.

De „hoveling” (Joh. 4 : 50) bijvoorbeeld, moet zich principieel niet van Jezus verwijderen! Innerlijk is hij immers juist *gekomen*, weggegaan van zijn „hof”, zijn aardse „heer”! En zeker gaat men niet van Jezus heen, als men genezen is, dan wanneer de vruchtdraging de distanciering van Jezus vereist. Indien hier „heengaan” was bedoeld, had Jezus gezegd: Hupagè! Maar deze zich voor aardse macht zolang buigende mens tot zijn toekomstige gestalte „stervend” is van zwakte, deze mens moet zichzelf overwinnen, zich aangorden en in beweging zetten, op weg gaan, op De Weg gaan, die het Pad is. En zodra hij dat doet, geneest zijn „zoon”. En nog „op weg” zijnde mag hij dit reeds weten. Zo gaat het ons allemaal. Maar dit opweg gaan, is nooit van Jezus heengaan. Integendeel, het is het gaan van Kana (de verdedigings!) naar Kaphar-Nahum, de sfeer der Vereffening tot Troost. In deze sfeer is niemand ooit „alleen”. Want daar woont Christus.

Het Griekse poreuein komt van de Indo-europese wortel *per*, met de betekenis van „gaan”. Dit is een van de meest licht gevende taalwortels. Want daarvan zijn zeer veel woorden afgeleid met betekenissen, welke verrassend verwant zijn.

Niet alleen het Griekse Peira, punt, maar ook Peiroot, doorboren, doorklieven, oversteken. Poreia is route. Peirazoo, peiraoo, beproeven (door een steekproef) onderzoeken. Peirasmos is beproeving door God. Oud-Indisch piparti: hij zet over. Latijn: Porta, poort en Portus, haven. Nederlands: Varen! want dat is immers oversteken, doorklieven. Verder een doorwaadbare plaats, voorde, als in Amersfoort, Koeverdoren, Engels Oxford. Het nagaan van dit etymologische verband is vruchtbaar, corrigerend en verwijdend voor onze steeds te nauwe opvatting van woordbetekenis. Er ligt al dadelijk de geestelijke waarheid in, dat Gaan, beproefd worden medebrengt. En dat doorboren doorboord-wórden inhoudt.

Tot dit *gaan* wekt Christus de mensen op.

I

Ideaal

De grote illusie welke sinds onheuglijke tijden heerst is dat het beeld van geluk door vervulling geformeerd kan worden in een toestand van ongeluk door niet-

verwerkelijking Er bestaat geen „Ideaal” dan dat „beeld” wat als compensatie op bepaalde configuraties van misluktheid is geprojecteerd.

Daarom is ieder ideaal fictief. Het is niet het beeld van waarachtige vervulling, werkelijke volmaaktheid, maar het onreine, verminkte, miskleurde maaksel. Het Ideaal, dat zich presenteert als vaste leidster, die wij maar behoeven te volgen, is gebonden aan een bepaalde status van onszelf. Het verandert voortdurend; *het wijzigt zich naar gelang wij ons wijzigen*. Dáárom is het een dwaallicht, dat nergens heenvoert, dan naar conflict en . . . ontgoocheling.

Ontgoocheling is de trouw wederkerende makker, die noodt de realiteit te erkennen.

Idealisten onderscheiden zich van de banale menigte, die als Kudde slechts wil „slapen”, doordat zij individueel of collectief willen „dromen”. Ontmoet de Kudde-slaper de realiteit eerst op de slachtbank bij de doodsteek, de dromende „velen” (evangelisch: „schare”) ervaren in hun droom onvoorziene wendingen, die doen wakker schrikken van benauwdheid. De psycholoog Jung spreekt van „met gebroken ruggegraat op straat liggen na een bezeten rennen over de daken achter een phantoom.”

Om goed te beseffen hoe een ideaal ons te pakken heeft, is het nodig vooral niet te specificeren en te beschouwen in onszelf sparende distanciëringen, maar juist op onszelf toe te zien.

Eerst allengs gaat een mens inzien, dat menselijk leven zweeft tussen kudde-slaap en massa-droom; dat deze twee niet scherp gescheiden zijn, maar tegelijk en door elkaar aanwezig zijn in één mens.

Voor zover wij de Kuddegeest volgen, leven wij geheel in de illusie van bestendigheid van vorm en norm. Voor zover wij hieruit ontwaakt zijn en tot beter trachten te komen, ontwierpen of aanvaarden wij systemen, ideologieën, en forceren wij onszelf en anderen tot conformiteit aan een schabloon.

Beide is levensverkrachting, beide is „knechtschap”. Vrijheid is alleen bereikbaar door de waan van „norm” en „ideaal” te doorzien en . . . de eenzame woestijngang te aanvaarden.

Mens-zijn sluit „troep-zijn” uit. Het maakt *in wezen* weinig uit tot welke troep een mens behoort, al brengt zijn illusie natuurlijk mee, dat hij juist alle heil verwacht van „behoren tot een bepaalde troep”.

Deze waarheid is hard en wie wil er naar luisteren?

Mens wordt men alléén door hetgeen Jezus heeft voorgehouden als het Zoon-schap en verwerkelijkt heeft als Zijn leven. Daarom en daarom alléén is De Zoon van God tevens De Zoon des Mensen (niet Mensenzoon).

Dit Zoonschap voert na ontstijging aan de roerselen der ziel in de schijnverlatenheid, verwerping, dood en opstanding. En alle andere levens-benutting is niets dan rompslomp in de tijd, onophoudelijk circuleren in een vicieuze cirkel met herhalen en herhalen zonder enige progressie, met geen andere troost dan de illusie van „evolutie”.

Israël

Oudtijds betrachtte men geen wetenschappelijke woordaflleiding. Vooral in het Hebreeuws zijn woorden door hun bouw en variëring van klinkers en accent zeer suggestief herinnerend aan verwante betekenissen, ook vaak zulke die de psyche door haar gerichtheid buiten het bewustzijn zou houden.

Wanneer men in een woord iets „zag” dat aan een ander woord deed denken, dan zag men daarin bewijs van verband, ook daar waar zulks etymologisch-wetenschappelijk niet juist is. Nu gaat het er maar om welke houding eigenlijk

meer leven-bevorderend is. En dat kunnen „partijen” in deze niet beoordelen. Zeker is het, dat Jezus meer dan eens bestaande, gangbare onjuistheden (in wetenschappelijke zin) hanteert als middel om de Joden iets duidelijk te maken. Zoals Hij elders ook herhaaldelijk blijk geeft sterk te overdrijven, niet uit gebrek aan waarheidsliefde, maar om het resultaat.

Want zie: *Niet het doel heiligt de middelen; dat is een sluwe leugen. Maar het resultaat heiligt de middelen.*

„Israël” werd oudtijds beschouwd als samenstelling van Isj- ra- El, en dan betekende het: Man- hij ziet- God, dus: Man die God ziet.

Ook bijvoorbeeld een geleerd mens als Philo van Alexandrië, die ongeveer ten tijde van Jezus leefde en diepgaande studiën op godsdienstgebied maakte, waarin hij de Griekse Logos-leer verweefde in Joodse visies, ook deze Philo aanvaardde deze woord-vertolking.

Toen deze later wetenschappelijk onhoudbaar bleek, nam het orthodoxe Jodendom de betekenis: „Strijder Gods” aan, wat volgens deskundigen echter ook „geforceerd” is. De humor in deze betekenis is, dat het strijden vóór of tegen in het midden gelaten wordt. (Naphtali = mijn Worsteling).

Leest men nu aandachtig het eerste hoofdstuk van Johannes het 44e tot 52e vers, dan blijkt, dat niet alleen het woord Israëliet gebruikt wordt, maar het „zien” en nog wel het „zien van God's Zoon” de eigenlijke strekking is. Hem, die reeds in eerste enthousiasme De Koning van Israël genoemd wordt, zal worden gezien als Zoon des Mensen op wie de engelen Gods neerdalen.

Doch de episode met de Samaritaanse (Hoofdstuk 4) bevat diepere verwijzing naar het eigenlijke Israël. Niet naar de Tien Stammen die het Koninkrijkje Israël vormden en voortdurend overhoop lagen met het Koninkrijk Judea (inclusief Benjamin). Niet naar de British Israël Movement, met hun kunstige gedachtebouwsels, waarin zoveel „idealisten” verstrikt geraken. Maar naar Israël als: door de Tijd bevangen Mens. Israël „gevallen” in het onderscheid van de tegenstellingen, Israël als Mens die voor het lokken van de Ruimte is gezwicht, Israël als Mens gebonden op het Wiel, voortdurend in de ban der beeldingen in Tijd. Israël als Mens, die zich wel Wachter (Semer!) waant, doch nog alleen maar tijdsgebeuren als werkelijkheid kent, en dus zijn kinderen voortdurend uit die Bron laat drinken, welker water steeds weer dorsten doet. Israël het Tijdsgebeuren, dat voortleeft in zijn Twaalf soorten Kinderen als de oergestalten van de zogenaamde Dierenriem, diapositief der aardse relativiteit. Dit Israël *verlossen* is de Twaalf „stammen” wedervoeren naar het Huis des Vaders, naar de Eeuwigeheid.

J

Jakob

Ja'aqob betekent „hielelichter”. Hij is het beeld van de „verdringer” van zijn „broeder” uit diens eerstgeboorterecht. Als zodanig is hij oerprincipe, aartsvader, van alle in tijd gevangenen.

Toch is het God, die de coincidentie „honger van Ezau” en „linzensoep van Jakob” bepaalde. *En wij deden goed dit indachtig te zijn bij de hedendadigse „coincidenties”.*

Maar Jakob is méér. Hij is ook de dienende om zijn geluk. Hij is ook de worstelende met de Engel. Hij wordt Israël, het Tijdsgebeuren, dat al zijn kinderen laat drinken uit zijn Bron, Hij is de Ring waarin het leven in de tijd gebeeld moet worden in de Twaalf Stammen, die zijn Zonen zijn, de Dierenriem of

Zodiak, die het vergankelijke bestaan der aarde en haar schepselen beperkt tot varianten van projectie van haar stand ten opzichte van de Zon.

Als de Verlosser komt, dan zal Hij *door die Stammen* wandelen en ze een voor een bevrijden. (Ommeegang op Aarde).

De oude Israël, die voortleeft in zijn Stammen, herleeft getransmuteerd tot „volgelingen” van de Christus als De Twaalve.

Job

(Zie het artikel Beproeving) betekent „die vijandigheid ervaart”. Zo juist, zo helemaal niet „toevallig” waren de oude eigennamen.

Zijn „vrienden” zijn de drie geaccepteerde grondprincipes, die het niet meer doen, zodra het nieuwe, God als Tegenspeler, in zijn leven treedt om daaruit de halfheid weg te nemen . . . Hun namen zijn Eliphaz = God is Kracht, Bildad = zoon van Strijd (dus agressiviteit) en Zofar = babbelaar. Precies het simpele schema, dat tezamen met de „goedheid” van Job, de onbenullige mens tekent.

Het Boek is sterk verminkt. Het laatste deel, alles wat komt na „hier eindigen de woorden van Job”, als einde van zijn klacht, is volgens deskundigen toegevoegd door een latere bewerker. Dat bewijst niet, dat er vroeger niet toch een slot aan was. De „opener” is nu Elihu = Deze mijn God. Die ontnemt Job de schijn van tekortgedaanheid, de schijn van „recht” tegenover God. En het is dit, wat de Inwijdeling nog steeds bevrijdt van de onhoudbare druk van „onrechtvaardig” behandeld te zijn, miskend en verwaarloosd te worden. Daarom is het Boek Job zo waardevol, ook heden, omdat het de mens uittilt boven het vastlopen in zelfrechtvaardiging, de bitterheid, die het bekneldzijn is tussen Hoog en Laag.

Jona

Dit kan betekenen een verkorting van Johanan; maar het kan ook beduiden „Duif”. Als tegen Petrus door Jezus gezegd wordt Sjimeon Bar Jona, dan bedoelt Hij zeker: Zoon (dat is leerling) van Johannes (de Doper).

Jona als Duif, als de profeet, kan zijn een verdoemdiging van iemand, die belijden wilde hoe zwaar het zelfs een ingewijde leerling valt het werk dat God hem opdraagt te volbrengen. Dus ongeveer zo, als Johannes Marcus zichzelf tekent in zijn Evangelie als degeen die naakt vlucht, om zijn lichaam te redden en zijn „linnen kleed”, zijn ziel, in de handen van „geweld” en „fanatisme”, zwaard en stokken, der slaven van de Hogepriester (het *ik*) laat.

Joseph

Aan dit woord is niet te zien of het is afgeleid van Hebreeuws: asaph - wegnemen, of jasaph - toevoegen. Deze dubbelheid suggereert innerlijke verbondenheid dezer twee begrippen.

Het was Rachel, die zo lang geleden had onder haar kinderloosheid, die haar eerstgeborene Joseph noemde, met de bedoeling: God heeft mijn smaad „weggenomen” en mij toegevoegd of Hij voege mij daartoe (een tweede zoon). Dit is alles natuurlijk dichterlijkheid. Maar juist in dat „naïeve” waarden ontluikt het nieuwe, het Inzicht.

God ontnemt schenkend, en schenkt ontnemend. Hij doet met ons niet zoals wij zouden willen: steeds er maar wat bij. Hij *ontneemt* ons iets, opdat Hij ons iets kan *geven*. En wij kunnen niet beoordelen, hoe de waarden van het ontnomene en het gegevene zich verhouden.

Dit principe, aanvaard door onze ziel, wordt de brui gom, waarmee zij als Revolterende (Maria) tegen de roofdiermethodiek der zelfhandhaving, „ondertrouwd” is. Daarom heet deze „man” Joseph. Maar is niet die oude Joseph, zoon van Jakob,

Israël, doch zoon van de andere Jakob (Ben Matthan). Hij is „verheven”, hoger dan die naar Egypte werd verkocht, en het daar „ver bracht”.

Daarom zal de „derde” Joseph die tezamen met de twee andere Josephs de volheid, de drievuldigheid van Openbaring van dit principe vormt, de Tweemaal-verheven Joseph heten: Joseph Ramathaïm. (Arimathea).

Deze nu is het, die - in stilte - volgeling van Jezus zijnde, zich na Diens „dood” verstout om het dode lichaam van God's Redding aan Pilatus te vragen, en het krijgt.

Die aan het Kruis een weinig van het bloed van Christus opvangt in „een schaal”, dat is de eigen ziele-constellatie van ontvankelijkheid, en daardoor niet sterven kan, zelfs als hij door de Joden (gevallen inwijdelingen) „levend wordt begraven”. Ziet, zó kan een mens ook heden „levend begraven” zijn in deze samenleving van verloochenaars van Christus *en toch niet sterven*, omdat hij enkele druppels van dit „bloed”, dit Levenswater opgevangen heeft, *en voortaan in zich draagt*.

Iets van het Bloed van Christus in zich dragen is: het eigen bloed gereinigd hebben, tot God (Christus) in ons *wonen* kan.

Jozua, Joshua, Jehoshua, Jesjoe,

het zijn alle dezelfde namen, die betekenen God's Redding, God Redt, Redder, Redding. Het is de onsterfelijke term voor het Proces der Goddelijke inmenging in ons lot. Niet eenmalig, duizendmaal geboren, duizendmaal „gekruisigd”, steeds weer „opstaand” totdat de gehele mensheid is verlost.

K

Kerk

Het woord Kerk wordt beschouwd te zijn afgeleid van het Griekse Kuriakos, dat wat bij de Heer (Kurios) behoort. Het kan een afkorting zijn van Oikia Kuriakè, Huis des Heren. Als zodanig is dan de betekenis al vroegtijdig gehecht aan het gebouw waarin men bijeenkwam om zich op de Leer van Jezus te bezinnen.

Het Franse woord église daarentegen is afgeleid van het Griekse: Ekklessia, wat letterlijk „naar buiten roeperij” betekent. Dit is een woord, dat reeds eerder in gebruik was voor een vergadering van velen, een bijeenkomst, waartoe men oproepen werd (uit zijn woning).

Ook hierin ligt niet meer dan localisering van gezamenlijk bezinnen op de Leer van Jezus.

Zoals bekend is, noemt de Rooms-Katholieke kerk zich het lichaam van Christus, waaraan de gedachte ten grondslag ligt, dat de levende mensen *die Jezus Christus volgen*, tezamen zijn stoffelijke lichaam op aarde vormen.

Het is voorts bekend, dat de RK-kerk niet katholiek, dat is „algemeen” is, sedert eerst de scheiding tussen Rooms- en Grieks-katholiek plaats had en daarna de hervorming zich afscheidde, toen die door Rome verworpen was. Thans zijn de hieruit afgesplitste secten nauwelijks meer te onderscheiden.

Het is tenslotte ook algemeen bekend, dat de kerken elkaar veroordelen, dat elk voor zich meent de enige ware opvatting te hebben, en dat de Rooms-Katholieke Kerk zich volgens instructie uit Rome onthield van deelneming aan de recente pogingen om tot hereniging in één Kerk te komen.

De staat van zaken is dus het levende bewijs, dat er veel wordt betracht op principieel verschillende manieren, maar dat *alle* kerken het éne onmiskenbare beeld vertonen van de groep of enkeling *die niet Christus volgt*.

De overeenkomst tussen de verdeeldheid der kerken en die der politieke partijen

en landen is onloochenbaar. De „verstrooidheid” berust bij alle genoemden op *zelfhandhaving*, waar Jezus zichzelf opofferde, op *zelfbeschikking*, waar Jezus God niet zodanig „beproefde”, en op *zelfverheerlijking*, waar Jezus God verheerlijkte. De drie verzoeken in de woestijn, waarin wij allen zwichten voor „het boze”, die zijn ook *alle* instellingen van mensen ten val geworden. De kerken onderscheiden zich daarin *niet* van enige wereldse instelling of enkeling.

Slechts in zoverre er op aarde mensen zijn, die werkelijk Jezus *volgen* en Zijn Lijdensweg *teneinde gaan*, kan er sprake zijn van een Kerk in de heilige zin, die de zich met alle middelen handhavende kerken zich aanmatigten te bezitten, de sacrale Eenheid van Zielen.

Doch in zoverre een groep niet uit daadwerkelijke volgelingen bestaat, *woont immers in hun midden het heilige voltrekken, de redding Gods (Jezus), niet.*

Zulke groepen kunnen de Behoeders der Sacramenten niet zijn, doch zijn de Verdringsters daarvan, omdat zij zich plaatsen waar de Sacramenten door God voltrokken zouden worden aan de niet-verkleefde, niet gekooide mens. (Zie echter onder: Tempel).

Kind

In alle geestelijke beelding, beschrijving in gelijkenissen, zij het de bijbel of andere heilige geschriften, mythologische verhalen aller volken en in sproken, staat het Kind voor de toekomstige gestalte.

Zoals de Vader altijd voor het „zelf” staat, in zijn tot crisis gekomen gestalte, waardoor er iets gebeuren moet, dat buiten het bewuste schema der zelfcultivering staat, omdat het anders natuurlijk niet „redt” doch slechts de spanning, de zielenood verhoogt.

Daarom is er in sproken zo vaak sprake van een zieke Koning, die zijn dochter of zonen uitzendt om het toverkruid of het levenswater te gaan halen.

Omgekeerd is het het intuïtief besef van zovelen, die hun tegenwoordige levenshouding als fataal ervaren, dat het beeld creëert van een „op zijn uiterste” liggend „Kind”, het dochtertje van Jaïr en het zoontje van de Hoveling. Jaïr betekent: Hij wekt op. Hij is natuurlijk God. Daar is het niet de „Vader” die „faalde”, maar de reeds twaalf jaar verbloedende „moeder”, die tersluiks genezen wilde worden, genezen van haar bloeding, niet van de oorzaak der bloeding. Jezus eist de „belijdenis” en de overgave, zoals Hij van de hoveling eist het „op Weg gaan”, waar de man zijn leven fnuikte als ruggegraatloze dienaar van aardse macht.

„Mozes” werd vroeger verklaard als „uit het water getrokken”, hetgeen als zovele oude theologische duidingen geheel bevooroordeeld is door „het gewetene” in stichtelijke zin. De namen bevatten echter niet het stichtelijke, maar het gesluisde, onbestudeerbare, ononderwijsbare, als openbaring te herkennen.

Mozes is niet Hebreeuws, maar verbasterd Egyptisch. M’ses betekend *kind*. Ra-M’ses, Zoon van Ra (Helios), Thot-M’ses, Zoon van Thot (Hermes).

Het Kind, dat in de rieten mand op de levensstroom komt aandrijven, is de mens-gestalte verkrijgende Reddende Geest, die door de ziel in verdrukking (Egypte) gebaard wordt en de verdrukte in opdracht van God „wegvoert” naar de Vrijheid, het beloofde Land, God’s Koninkrijk.

„Zie de jonge Vrouw (niet: Maagd!) zal een Zoon baren!” zegt de Profeet Jesaja (7 : 14) „en zijn Naam zal zijn Immanu-El, dat is: God met (in) ons.” Dit tijdeloze Woord gaat in vervulling, zoals alle profetenwoord voortdurend in vervulling gaat, omdat het profetenwoord, dat is Woord van alle tijden, Woord van de Tijdeloze, Woord van God, is.

Terecht citeert Mattheüs het dus in zijn Evangelie (1 : 23). Maar wij met onze exacte historische applicatie begaan een ontzaglijke dwaasheid, als wij het Goddelijke Woord reduceren tot eenmalige voltrekking.

Tallose malen wordt het Kind geboren in de mensenziel door alle tijden en de onvolmaaktheid der mensen, ook in dit verwerkelijken, verandert aan het wezen der Voltrekking niets.

Kruis

Het is niet mogelijk enigszins volledig te zeggen, wat het Kruis betekent. Het is Symbool en daarom reeds onuitputtelijk van inhoud. Het is een der meest fundamentele symbolen, evenals de cirkel.

Wanneer een Kracht zich openbaart, is die voorstelbaar als „komende” uit het afmetingloze Punt der ruimteloosheid. Werkende in een richting, is een kracht aanduidbaar als een Lijn uit dat punt komend, en daarom in tegengestelde richting voorbij dat „punt” werkend als tegengestelde kracht. Openbaring betekent immers in de paren van tegenstelling?

Het vlak van weerstand zal altijd loodrecht op die krachten liggen. En daarmee is het Kruis ontstaan.

Openbaring in het driedimensionele, doet het kruis de vorm aannemen van de opengeslagen kubus. Als zodanig is het Kruis niet gelijkbenig, doch verhoudt de horizontale zich tot de verticale als 3 : 4. Waarmede de 7 (de Liefdewijsheid) in de 6 (de Kosmische Wetmatigheid) geopenbaard wordt.

Daarom alleen openbaart de horoscoop van een geboortetijdstip de symboliek van een mensenleven, omdat in die figuur Meridiaan en Horizon het Kruis van dat moment gestalte krijgt in de wereld, en daarom analoog in elk leven, dat in dat moment vorm ontvangt.

Zei Plato diep filosoferend, dat de Wereldziel op de ruimte is uitgespannen als op een Kruis, dit geldt voor alles en allen, die in deze driedimensionele wereld tot aanzijn komen. Maar hoe de gekruisigde zich gedraagt, loopt zeer uiteen. In volle Vrede eraan „sterven” is zijn Kruis dragen.

Er is niet één Kruis, doch tallose kruisen, die alle convergeren tot de Drie Kruisen op Golgotha. (Zie het artikel De Drie Kruisen.)

Verticale en horizontale verzinnebeelden ontmoeting in de stof en ontmoeting in de geest.

Beide lijnen zijn optimaal. Zij veronderstellen een aanzwellen en een wegebben ter linker en ter rechter zijde. Dit is uitgebeeld in het Maltheser Kruis. Beide flankerende kruisen zijn tegelijk „middelste” kruis. Daarmee is de *twaalve* in wezen aangegeven als De Drie Kruisen. En wat dit betekent is dankzij het Evangelie dieper aan te voelen dan in de verworpen astrologie, welke nochtans in wezen natuurlijk *hetzelfde* inhoudt, en niet een neurasthenisch middelje is om het Leven te ontvluchten, doch evenzeer als het Evangelie juist middel is om het Leven in zijn tijdeloosheid te verwerkelijken.

Welk der Drie Kruisen men ook neemt, de uiteinden worden steeds bezet door de vier zogenaamde elementen, die natuurlijk geen scheikundige elementen zijn, doch de aanzijnstoestanden van stof: vast, vloeibaar, gasvormig tezamen met vuur als Geest in zijn drievoudig aanzicht, zoals ook de stofelementen elk in drievoudig aanzicht zijn vertegenwoordigd.

Dit is het „geheim” van I N R I. Jezus Nazarenus Rex Judaeorum is de profane etiket-geving. Het stond er: in het Hebreeuws, in het Grieks en in het Latijn. In het Hebreeuws is het Jod Nun Resj Jod, de initialen der elementen: Iam (water) Nour (vuur) Ruach (lucht) Iabesja (aarde).

Als zodanig presenteert zich het Kruis van Jezus dus als dezelfde Taak (geen raadseltje!) als de Sphinx. (Zie onder Cherub).

En alle Cherubs (griffioenen, vogel Grijp) zijn zinnebeelden van Verlossing uit de tijdbevangenis, zinnebeeld van Christus. Zo ook de „onuitsprekelijke” *Naam Gods: Jhwh!*

Niet voor niets was bij de Egyptenaren de Anch, het symbool van Leven, zoals de T (Tau) voor de Chinezen als Tao de *weg* en het Gaan op deze *weg*, „het ware” is.

De Anch is veilig „overgeleverd” (niet verraden!) in de beelding van het Evangelie, waar de tot gestalte gekomen Redding Gods (Jehoshua - Jezus) zich laat onderdompelen „dopen” in de levensstroom (Jordaan) door het principe dat „God genadig schenkt”, *terstond* uit het „water” oprijzende, de hemel ziet opengaan en God hoort *zeggen*, dat hij Zijn beminde *Kind* is.

Zodra een mens zich aan Johannes' leiding overgevend, zich door Gods Kracht laat overschaduwen en in zich de gestalte van Gods Redding *baart*, zal hij zich deemoedig laten onderdompelen in de zieleroeselen (water) die God *zendt* (wateren van het Bad Siloa - dat is: Gezonden!) en daaruit enigszins ontsijgende, de Anch vormen, die niets is dan het Hoofd dat met uitgespreide armen het wateroppervlak (horizontale) ontsijgt en aldus reeds het *Kruis vóór*-beeldt.

Kudde

Kudde is niet een liefdeloos, arrogant woord om onze medemensen mee te verwerpen. Wij allen echter doen onze ingeschapen menswaardigheid tekort, door als kudde-dier te leven; door niet wakend, doch gemakzuchtig mijmerend te blijven slapen binnen de schablone van normen en aldus het unieke van Leven te verminken tot zinloos „herhalen” van wat anderen reeds deden, alles in „standaard” verstikkend wat *wakende*, eenmalig, waarachtig individueel, *levend*, zou kunnen zijn.

De gemakzucht der mensen is evident. Altijd wordt gezocht naar ontwikkeling en uitbesteding van het moeilijke. Daarom alléén kiest zich de kudde-mens een Herder. Die mag de macht hebben, als hij ook maar *de* verantwoording draagt. De geschiedenis bewijst hoe het met die herders en hun verantwoording gaat. Niemand *kàn zijn* verantwoording aan een ander overdoen. Nochtans is de kuddemens bereid zware offers te brengen *als hij maar niet hoeft te waken*. Hij offert zijn vrouw en kinderen, hij offert het eigen leven, desnoods, alles liever dan wakker worden en wakker blijven en: zelf de kastanjes uit het vuur halen. Daar de Kudde altijd weer naar de slachtbank wordt gevoerd (zie als duidelijkste illustratie de politieke kudden onder hun extreme „herder”, Napoleon, Hitler, enz.) beleeft zij katastrofale ontgoochelingen, ruw „ontwaken”. Dan splitst zich uit haar af, de kleine groep, de „massa” met een „ideaal” (zie onder *Ideaal*), die het Kruis wel aanbidt, maar het niet wil dragen. Uit deze zondert zich de enkeling af, die de Woestijngang gaat van de Verloren Zoon, en zijn Kruis draagt, totdat *het is volbracht*.

L

Lam

Dit is een woord dat in geestelijke beelding een zeer omvattende betekenis heeft. De Joden hebben hun vroegere cultuur-periode doorgemaakt in de laatste twintig eeuwen vóór Christus. Dat betekent, dat hun ontwikkeling als apart volk geheel viel in de era, waarin de lente-nachtevening viel in het Teken Ram.

Geen mens kan de aanvang en het einde van zulk een periode van gemiddeld

2156 jaar bepalen. (Zie onder Zodiak). Maar wij allen kunnen in de karakteristiek der levensbeelding van de volken die toen hun opgang, bloei en ondergang beleefden duidelijk waarnemen, dat dit karakteristieke nu juist valt in het wezenlijke van het Teken Ram en het tegenoverliggend Teken Weegschaal.

Niet het feit op zichzelf, dat de Joden eerst een herdersvolk waren is „oorzaak” en „verklaart” deze karakteristiek. Het is eer zelf „gevolg”. Met zulk determineren raakt men de kern der dingen nooit. Het gaat om een synthetische *herkenning* van wat in een mens permanent geweten wordt. En alleen daarom ook kan worden *ontmoet*.

Het latere Egyptische rijk, de Grieken, de Romeinen, hebben elk op hun manier de waarden Ram en Weegschaal prominent doen worden in hun beschavingsbeeld, omdat zij niet anders konden, daar het voor hen het Gegevene was.

Zo zien wij naast het martiale, droge, nuchtere van de Romeinen als Ram-volk hun Recht, dat gegrond is in realisatie van evenwicht (Weegschaal) Vrouwe Justitia, die geblinddoekt de weegschaal ophoudt.

Zo zien wij de Grieken zich verdelen in Spartanen, die Romeins - Rammig leven en Atheners die kunstzinnig Weegschaal-wezen vertonen. De harmonie, de schoonheid en de kunst, het „*mèdan agan*” als sleutel, het is alles gehoorgeving aan Libra.

De gulden Ram is de grote impuls voor al deze volken: uit het benauwde weg de Vrijheid in.

En zo herkennen wij de Uittocht der Joden, bij welks aanvang zij het lamsbloed aan de deurpost moesten smeren, opdat de Engel Gods hen niet als „achterblijvers” zou „doden”.

Het kon dan ook niet anders of ook de Joden, die zo intens expressie verleenden aan het wezen van de Ram, als volk met een Herder, dat eerst duizend jaar later een koning kroonde, dat dit volk juist als kudde „schapen” uit de handen van hun Herder de Wet ontving, op twee tafels (schalen) gebeiteld en daarmee de volle compensatie in Weegschaal beleefden.

De Ram is het meest geboorneerde eigenzinnige dier van alle vee. In zijn instinctmatige drang om Leider te zijn ondanks onwetendheid, en leider te kunnen zijn . . . van schapen, bewijst hij de betrekkelijkheid van alle leiden. De Ram gaat recht vooruit, wijkt niet, maar stort zich in het horizontale op elke hindernis. Hij is het omgekeerde van „*Gehoorgeving*”.

Daarom is hij het symbool van wat door de mens van zijn aard „geofferd” worden moet om door God te kunnen worden geleid in voortdurende Gehoorgeving en terzijdestelling van eigen „onwetende” zien. Daarom „vond” Abraham een Ram in de struiken verward (zijn eigen wezen) toen hij bereid was zijn Zoon (zijn eigen toekomstbeeld) te offeren. *God zal het voorzien*. Ja, inderdaad. De Ram, die Lam wordt, verkeert zichzelf in onschuldig, vriendelijk wezen, dat weerloos is en willoos.

„Sehet wie?”

Als wie ein Lamm.” (Openingskoor der Mattheus Passion).

Leerling

De inwijdelingen in de Mysteryën worden verdeeld in beginnelingen, novieten of neofieten en leerlingen. Het is niet nodig dat mensen zelf bepalen tot welke klasse zij of hun naaste behoort. Trouwens lang vóór dat de eigenlijke initiatie begint, maakt een mens ongeweten proefjaren door, die wel eigenaardige, gedenkwaardige jaren zijn, waarvan vele ervaringen telkens weer aan de orde komen in later tijd, maar waarvan hij toch het „proefjaar”-karakter niet vermoedt.

De gehele sluiering is zo perfect, dat mensen achteraf wel het een en ander herkennen als „dit” of „dat”, maar in het heden volkomen „blind” zijn voor het-geen aan de orde is. Want altijd geldt nog Jesajah’s schijnbaar harde woord, dat onze ogen blind en onze oren doof gemaakt worden, opdat wij ons niet uit berekening „bekerem”. Het is alles een zijnskwestie en niet een zelfcorrectie uit welbegrepen eigenbelang.

Wat ons allen zwaar valt, is het vertrouwen dat de Meester die wij natuurlijk als een „meneer” denken, in ons leven verschijnt. Niet als een komen, dat wij zelf maar moeten concluderen, maar als een door Hem zelf aangekondigd aanwezigzijn, met de mededeling dat wij aan Inwijding toe zijn en die zullen ontvangen *als wij ons aan Hem toevertrouwen* in volle reserveloze overgave.

Er kan dus nooit twijfelachtigheid zijn dienaangaande in een mens. Waar het wel onduidelijk is, daar is bedrog. Niet dat de Meester met een hierophantengewaad aan binnentreedt. Integendeel, hij komt altijd als een onaannemelijke. Maar de propositie is ondubbelzinnig. En de eerste beproeving is, of de myste (beginneling) nu op zijn intuïtie kan afgaan en het onaannemelijke kan dragen als wat het waard is, of dat hij verstrikt raakt in de tegenstrijdigheid en in het uiterlijke geruststellende „bevestiging van betrouwbaarheid” verlangt. Dit laatste is natuurlijk juist geen vrijwaring voor bedrog. De intuïtie moet het geheel dragen en blijven dragen, en het uiterlijke moet allengs tot in zijn volle zwaarte kunnen worden gedragen trots de meest krasse contradictie waartoe het in staat is.

Terecht is er zo vaak gewezen op de noodzakelijkheid dat een inwijdeling het gevraagde *vertrouwen* schenkt of in het geheel niet begint. Want *vertrouwen*-schenken lijkt een kwestie van een besluit, maar het is een voortdurende zielehouding, welke onder de opgelegde „schijn van bedrog” al te gauw zwicht voor argwaan en achterdocht. (Lohengrin).

Tallose schijnmeesters, mensen die zelf natuurlijk op zijn best „gevallen” leerlingen zijn, exploiteren de goedgelovigen schandalig. Het is geen wonder, dat de mensen wantrouwend zijn. Maar het is even onmogelijk om hen tegemoet te komen in hun hang om hun intuïtie uit te schakelen en in gemakzucht van ziel zich te laten leiden door enige „onmiskbare” indrukken. Daardoor zou een mens nooit tot Vrijheid te brengen zijn.

De kuddemens wil mens-verering; daarom hebben „bedriegers” zoveel kans. Waar zich ter wereld ook een mens als Meester voordoet, daar is bedrog, misschien ook zelfbedrog van hem die zich als meester presenteert. Die mensen zijn obstakel tussen de Ene Meester en de verstrikten die de imposante als meester aanvaarden en vereren. (Zie onder: Meester).

M

Maagd

Zie Vissen.

Meester

Diep is de afgrond tussen een menselijke „leraar” en *de Meester*. Oeroud is de neiging der mensen om zich als verheven soort van „Kudde-herder” een mens-meester te verkiezen. Tallose eerzuchtigen, werelds en geestelijk, hebben gebruik gemaakt van deze hang der mensen; hebben zich laten plaatsen op een voetstuk, en vandaar uit de Kudde, werelds en/of geestelijk geëxploiteerd, verleid, misleid, naar de slachtbank gevoerd als onvermijdelijke convergering van tallose onreine daden, die door God opgenomen en ten goede gewend, de slacht-

bank deden bereiken. Want de slachtbank is toch ook het einde van de kudde voor de „herder” en dus ook het einde van zijn „herderschap”. Door zeeën leed gaan de miljoenen achter hun herders naar de onvermijdelijke slachtbank, en worden geslacht als „kudde”. Maar ondanks de rivier van bloed die periodiek aanzwelt en weer afneemt, blijft de kudde kudde, die zich hoogstens afscheidt en zich aan een ideaal gaat wijden, dat zij steeds „De Waarheid” noemt. Toch gaan ook deze naar de slachtbank der ontgoocheling. En ondanks alle zelfbeklag verandert zich de doorsneemens toch niet. De wereld lokt met schijn van veiligheid en van verzadiging, en de kudde graast, de massale ideaalnajager vecht. En weet niet dat hij wordt wat hij bestrijdt. Maar de buitenstaander die de socialisten „bonzen” worden ziet, zo burgerlijk als niemand ooit tevoren was, die democraten zo fascistisch worden ziet, als geen fascist had durven dromen, die „communisten” chauvinistisch-nationaal, despotisch worden ziet, als geen tyran, geen souverain despoot ooit is geweest, die leert allengs: „Wat men bestrijdt, dat wordt men.” *Dus het waarlijk goede kan nooit komen door strijd, door bestrijding, gewelddadig wegdoen van het kwaad.*

In deze blinde, weezinwekkend wrede troep, waarin de religieuze troepen strijden en dezelfde tragi-comische verwording tonen als de wereldse, want ketters zijn allang geen ketters meer en zelfs de leider van de kleinste religieuze secte is despotisch en onfeilbaar als de paus, in deze menschenhoop verschijnt De Meester, waar de sluier is versleten, en wél hem, die Hem herkent.

Natuurlijk willen allen Hem als variant van de despoten die zij kennen en zelf eventueel zouden zijn. Daarom is het zo makkelijk voor mensen om zich voor te doen als Meester. Zo makkelijk als het spelen voor Sint Nicolaas. Men hoeft niet eens cadeaus te geven, maar te ontvangen, zich te laten eren . . . en exploiteren. Want exploitatie is altijd wederzijds. Men wordt „gehad”, de vererende blinden „hebben” hun leraar-leider, die zij Meester noemen. Zoals hij ze in zijn diepzinnige mentale weefsels vangt, zo vangen zij hém in een zweele atmosfeer van zielsverkleving. Criterium in deze soep van bijna-helemaal-onecht en toch ook nog een spoor van „echt”, is: dat De Meester vrijmaakt, terwijl al het onechte *Bindt*.

Natuurlijk geldt de Enige kwalificatie die God van Zichzelf gaf (in het Eerste Gebod), dat Hij degeen is *Die in vrijheid voert*, ook voor de enig echte Meester. Maar al wat onzalig is, dat bindt. *En al wat bindt, verraadt zichzelf als niet-verlossend*.

Dit is het altijd weer vergeten, klakkeloos te licht geteld signaal, maar mensen willen binden en gebonden worden. Omdat de mensen zich willen laten binden en bedrogen worden, als hun illusie maar gekoesterd en vervuld wordt, daarom juist verschijnt de Meester in ons leven als Ontgoochelaar. Begooheld zijn wij en er zijn goochelaars genoeg, maar door ontgoocheling alleen geraken wij tot echtheid en tot waarheid. Daarom hanteert de Meester het dubbelsnijdend zwaard, het Woord dat enerzijds wat waan is wegsnijdt ondanks onze bitterheid en wrok, maar anderzijds wat „echt” is tot zijn recht laat komen zo, dat wij het eindelijk beseffen en aanvaarden.

Geen enkele lijn in ons die naar illusies, naar de cultivering van ons Ik voert wordt door Hem benut, tenzij om te ontgoochelen. En omdat bijna alles in ons op die zelfverheffing is gericht, moet Hij *zozeer* de Satan voor ons zijn, steeds erger en steeds grondiger, totdat wij eindelijk het juiste „antwoord” geven. Dan wijkt Hij, als de Satan, „voor een wijle”. Dan - eindelijk - ontwaren wij, dat „Engelen” ons dienen . . .

De Meester is een *beeld*, waarin God ons verschijnt, omdat wij „Leerling” zijn. Hij is de Meester, maar Hij is dat niet alléén. Zoals Jezus voor zijn volgelingen, leerlingen, eerst de zo gauw vertrouwde Rabbi was, doch toen Hij met hen hoger steeg, voor hen veranderde tot „Heer” (Maran), zoals Hij zich voor Petrus en de zonen Zebedeï transfigureerde tot een aanzicht van de Goddelijke *Drie*, waarin de Geest op aarde wordt geopenbaard, *zo zal de Meester op den duur niet zozeer Meester zijn, omdat de leerling niet meer zozeer Leerling is*. De aan de kleinheid en bepaalde-functie-zoekendheid der mensen tegemoetgekome, verhoogt zijn Gestalte en verwijdt Zijn Werk, naarmate onze menselijke „kenning” en waardering gaat vervagen.

Zoals de discipelen van Jezus door angst worden ontsteld, wanneer Hij het niet-menselijke doet, zo wijkt het bijna familiaar ervaren beeld van Hem terug uit het zo schijnbaar waardevolle, menselijke, waarin Hij eerst om onzentwil trad. Zijn welgezindheid wordt allengs de onverbiddelijke Wil, zijn vriendelijke aandacht wordt het niets-ontgaande Zien, zijn toegestoken hand blijkt de Almachtigheid. En al de *namen* die Hij uit erbarmen voor ons houvast zoeken heeft gebezigd als van „anderen” . . . zijn niets dan enkele facetten van Zijn Onuitsprekelijke Naam. Wat willen wij dan kiezen, oordelen, bedillen?

Wat is ons dan nog eigenlijk alleen maar mogelijk dan: Hem ons hart te geven en Hem het middelpunt te maken van ons leven? Te bekennen, dat wij onmachtig zijn om ook maar iets te doen buiten God, buiten Christus en vooral buiten onze eigen honger naar Christus.

Messiah

Zie Christus. Mesjah is Hebreeuws en betekent: Gezalfde. Koningen en Priesters werden met gewijde olie tot hun functie gezalfd, dat wil zeggen, een weinig van die olie werd door een profeet of priester met wijsvinger en middelvinger in cirkelende beweging gestreken op de kruin, om de sahasrara, de duizendbladige lotos, ontvankelijk te maken voor de leiding door God.

Physiologisch heeft de Pinus in de subtiele wisselwerking der endocrinen de leiding, omdat geestelijk de duizendbladige chakram de leiding heeft.

Dat de Joden een Messiah verwachten die beantwoordt aan hun voorstelling van een priester-koning die met wijsheid en kracht „Israël” bevrijdt uit zijn gebondenheid en het tot hoog aanzien onder „de volken” brengt, is zeer begrijpelijk. Deze verwachting is wel kras omljnd, doch in zichzelf niet dwazer of slechter dan de verwachting van andere mensen. Ieder mens en ieder volk verwacht zijn Verlosser in een dergelijke gestalte. En zo al 700 à 800 miljoen mensen van de 2500 miljoen 1950 jaar na Jezus van Nazareth Diens Gestalte als Verlosser belijden, toch is ook in hen die naar de aarde geformeerde gestalte niet verdwenen en nog leidend werkzaam. Daarom zwichten deze belijders altijd weer voor al die situaties waarin zij nu eens eindelijk konden staan voor de ware Verlosser. Daarom nemen kerken deel aan alle zelfhandhavings-tactiek der wereldse instellingen.

Te gemakkelijk heeft het zogenaamde Christendeel der mensheid aangenomen, dat zij de Messiah minder verloochenden dan de Joden. Dat zij Hem beter herkennen, als Hij tot hen komt.

Myste

Mysteriën

Een myste is een Inwijdeling in Mysteriën; zie dat Artikel. Myste komt van het Grieks: Mystes, inwijdeling, van het werkwoord: myein, zwijgen.

Het uiterlijke, lichamelijke „zwijgen” van sommige kloosterorden is niets dan onheilige verminking van het heilige zwijgen. Noch distanciëring van de wereld

waarin wij zijn geplaatst, is bevorderlijk voor geestelijk leven, noch geweldaadning van welke functie dan ook. Integendeel, al die zelfgereide aanrandingen *verharden* de ziel, maken haar minder ontvankelijk voor Gods verlossende kracht. Het heilige zwijgen is het renunciëren van ons aller gewoonte om te „spreken” in depreciatie van het gebodene, te „pleiten” voor onze intentie, te „strijden” voor onze overtuiging, te „oordelen” over onze naasten. Dit na te laten en toch niet als „stom” onder onze medemens te verkeren is de God welgevallige, wegbereidende zielehouding, die niet verhardt maar soepel maakt en ontvankelijk voor Gods wil, woord en wijsheid.

N

Nahassenen

Een van de eerste Christelijke secten. Een der vele groepen van godsdienstig leven, welke hun religieus sentiment niet terstond lieten verdorren tot moralistisch systeem.

Het woord komt van Nahasj, slang.

De verbinding van de slang met het geheim des levens is zeer oud. Wetenschappelijk wordt deze verbinding „verklaard” in de illusie, dat een verklaring meer is dan aannemelijkmaking. Men zegt dan, dat de stille, snel schuifelende, graag in grotten wonende slang, de indruk wekte, dat zij met de onderwereld in contact stond. De slang is dan het prototype van wat in de hades afdaaft en er weer uit terug komt (Orpheus, Christus).

Daarom verdiende zij verering als een die vrij over de drempel des doods gaat en terugkeert. Het is alles zeer logisch, maar blijft zich bewegen in vorm-verband. Waarom veranderde Mozes, evenals de Egyptische priesters, voor het oog van Pharaos staf in een slang, en weer terug in zijn staf? Waarom zond Jehovah „slangen” om de ongehoorzame Joden te bijten? Waarom sprak de Slang in het paradijs? Waarom verhef Mozes de (koperen) slang in de woestijn? Waarom stond een koperen slang in de tempel te Jeruzalem? Waarom heet het geestesvuur Kundalini, het Slangevuur, enz.?

Het is niet nodig al zulke vragen als losse puzzels op te lossen. Het is wenselijk tot de kern door te dringen en niet consequenties te verklaren.

Vóór de periode waarin het lentepunt in Ram viel, dus de 2156 jaar voor circa 2000 jaar voor Christus, dus circa 4200-2100 jaar v. Chr., viel het lentepunt in de Stier. Dit was de era van het oude Egyptische Rijk, dat beelden moest in de stabiliteit, de materie-betrouwbaarheid, de onveranderlijkheid van het Tekenen van de Stier. Dit heeft het oude Rijk zo goed gedaan, dat thans nog niet alleen de tempelruïnes, maar ook de grote stenen beelden, de pyramiden en de Sphinx ons tarten om met onze moderne middelen iets even permanents te bouwen.

In deze era nu lag het geheim des levens, de verborgen wijsheid in de Schorpioen, in zijn dubbel aanzicht van Slang en Adelaar. Het geheim des levens was toen identiek met het geheim van de dood. Het geheim des levens lag niet, als bij de latere Joden, Grieken en Romeinen, in Wet, in Evenwicht en Recht (Weegschaal); ook niet als in de bijna afgelopen 2000 jaar in het Overschaduwworden door God's Kracht en het Kind van God in de ziel baren. Het geheim des levens was toen: de Dood in de ogen zien, de Dood ontmoeten en overwinnen.

Hiermee is allerminst gezegd, dat deze „geheimen des Levens” tijdelijk zijn. Zij vormen tezamen het eeuwige Geheim des Levens en zijn stuk voor stuk, elk een Aanzicht, dat achtereenvolgens als een der Twaalf prominent wordt, aan de Orde wordt gesteld. Hier wortelt het voorkomen van de Slang in de religieuze voorstellingen en riten, niet in biologische naïviteit. Die is juist modern.

In dit Licht wordt het woord van Jezus, dat de Zoon des Mensen „verhoogd” moet worden, zoals de Slang door Mozes werd verhoogd in de woestijn, wel heel wat anders dan een banale insinuatie.

Er waren veel secten die een slang vereerden (Ophiten) en weinig inzicht zal er naast veel ritueel geweest zijn, zoals overal. Primitief, naïef, zielig, is echter alleen de zelfgenoegzaamheid, die een mysterie voor iets „weetbaars” houdt.

Neofiet, Noviet

Eerste fase van Inwijdelingschap. Zie Leerling.

Niemandsland

Wanneer in de Evangeliën in het Nederlands staat: *woestijn*, dan is dat een vertaling van het Griekse *erēmos*, wat een bijvoeglijk naamwoord is, waarachter het zelfstandig naamwoord *Choorā - land*, is weggevallen. *Erēmos* betekent: eenzaam, onbebouwd, onbewoond. Het is dus in letterlijke zin: wildernis, desnoods woestijn, verlaten streek.

In Palestina waren vele van die streken. In het voorjaar wel begroeid en zelfs vol bloemen, maar zodra de hitte inzette, verdord behalve de doornstruiken. In het Oosten over de Jordaan waren er ook echte woestijnen.

Nu ligt het figuurlijk gebruik van de wildernissen, die men voortdurend doortrok, voor de hand. En zo is dit gebruik intens geworden in al die beelden, die gestalte geven aan de Tocht naar het Beloofde Land, het Pad, de Weg, die Jezus was en is.

O

Openbaring

Dit is niet het resultaat van vorsen, van inspanning van het brein. Noch schran-derheid, noch wilskracht vermogen iets tegen de gesluierdheid van Eeuwigheids-waarden voor het tijd-bewustzijn, dat wij voor het enige bewustzijn houden, en dat wij gaarne willen aanvullen met bewustzijn van eeuwigheid. Vandaar dat wij altijd eeuwigheid miskennen als langdurigheid (veel „tijd”), terwijl het eeuwige het tijdeloze is.

Het Grieks hield „weten” en „kennen” beter uiteen dan wij. Hoewel in die woorden zelf nog ligt, dat het eerste slechts „zien” is en het tweede „deelhebben aan”, verwantschap, inhoudt.

Wat geopenbaard is, omdat God „de sluiert” wegtrekt, wordt niet geweten, maar gekend in deze zin.

Geopenbaard wordt slechts, wat een mens kan dragen. Want niet de sluiering verbijstert, maar het plotselinge wegvallen van de sluiert, het „zien” van het te „kennene”.

Openbaring is dus een verruiming en verdieping van de beleving, die slechts komen kan, doordat de belever zelf „ontvankelijk” is geworden, hetgeen door vernietiging en wegruiming door de Meester van veel in onze tijdbevangen, tijd-verblinde ziel.

P

Paas-gedachte

Niet de Gedachte van, of over, Pasen. Maar een ziele-toestand. Gewijd-zijn-aan, Offerlam-zijn van.

Een enkel voorbeeld kan deze, niet door mensen gemaakte, term duidelijk maken. Niemand wordt aangevallen tenzij hij Paasgedachte is van aangevallen-worden.

In deze waarheid, welke erkenning een zekere zelfoverwinning vergt, ligt het Inzicht dat de illusie van „dupe-zijn”, duperen, wegvaagt. Nooit is een mens „dupe” van iets of iemand. De aanvaarding hiervan, als geloof, als spontaan vertrouwen, ontheft ons terstond aan veel wrangheid, aan veel gevoelens van tekortgedaan-zijn.

Wij schijn-dronkenen voelen ons voortdurend dupe van mensen, van omstandigheden, van toeval. Maar wij „geloven” in Gods Leiding, Zijn Wijsheid en Zijn Liefde!

Welnu, die Leiding, Wijsheid en Liefde, plaatsen ons almachtig voortdurend in de situaties waar wij het verlossende ontmoeten. Maar wij zien „kwaad” en „vijandschap” en wij randen aan, uit zogenaamd zelfverweer, wat zijn rechtvaardiging alleen maar vindt in de waanzin van „zelfbehoud”. Wat moeten wij „behouden”? Ons leven? Wie zijn leven wil behouden, die zal het verliezen, omdat hij voortdurend het leven ontwijkt. Ons lichaam? Geen musje valt van het dak . . . Hier blijkt onze halfheid: „Help uzelf, zo helpt u God.” Jawel, en dat helpen wat wij onszelf doen, is dan niets dan: zwichten voor de drie verzoekingen in de woestijn.

Beseffen dat ons niets gebeurt dan dat waarvan wij „Paasgedachte” zijn, is ophouden met dat pseudo-helpen, is Paas-gevoelig worden. Het is de volle Paaswerking van het door God gezondene ondergaan, willig als een Lam. (Zie ook: Reversie).

Pasen

Met Pasen gaat de Zon in Ram. Dan wordt geactiveerd het leven-beelden in dit Teken van de Dierenriem, dat uitdrukt: het Kind-zijn, het zich Kind-weten, het zich als zodanig in de macht voelen van de ouders en de ouderen, die het tot Offer zullen bestemmen in tijd van benauwenis; die dreiging willen ontstijgen en eraan ontkomen op de Gulden Ram; het liefste meenemen, doch dat onderweg verliezen, en tenslotte neerkomen op de ontvluchte „aarde” en de bovenmenselijke „werken” toch nog moeten doen, om het verlorene terug te winnen. Dit aanvangsbeeld van alle ciculeren in de Tijd aldus volgen, is het noodlot van de Ram doorleven.

Maar het Offer brengen willen, dat God vraagt (Abraham), dat is Lam worden, opdat God de Ram laat slachten.

Zo is dan Pasen wel door Jezus onvergankelijk vervuld, maar vraagt van ons Navalging, om door Hem, als Weg, bevrijd te worden van het eindeloos herhalen in de cirkelgang van Tijd.

Propageren

Propageren is platte miskenning van Openbaren. Het substitueert openbaren door overtuigen. Overal waar gepropageerd wordt, werkt men slechts in het *bindende*, vergangelijke. Propageren van het heilige is heiligschennis. De Leer van Jezus had gepredikt moeten worden door getuigenis van het zelf-ervaren van die Leer. In zoverre waren de getuigers tegelijk de levende bewijzen geweest van de Verlossing.

In plaats daarvan is deze leer gepropageerd, als een handelsartikel, als een ideologie.

Paulus was de eerste propagandist, al zijn grootheid ten spijt. Voor hem had deze leer de waarde van Beking tot Ontzondiging. Daarom steekt het van hem verhaalde - wederom alle grootheid van persoonlijkheid ten spijt - zo schril af bij hetgeen van Jezus overgeleverd is.

Geboren in het negatieve, in het onzalige van psychische omzwaai, die bij zoveel

politieke bezetenen voorkomt, en bij zoveel criminelen, biedt de houding en het woord van Paulus ruim kans aan alle eveneens polair-labielen. Geniaal is het woord van Paulus zeker, doch verlossend is het zeker niet. Ernstige controversen had in het begin dezer eeuw tussen theologen plaats. Paulus won in die sferen. Natuurlijk. Thans zal de ontwaakte psychologie allengs verrichten wat zuiver religieus gevoel had kunnen doen: Paulus eruit, Jezus erin! Maar aan dit laatste is de psychologie nog lang niet toe.

Profeet

Grieks prophètes. Niet zozeer voorzègger dan wel ziener en zegger van het Eeuwige, uitspreker van de Wil des Eeuwigen. In het Hebreeuws: Nabi.

Een Joods profeet voelde zich slechts werktuig, slechts „mond” van God. Aan deze dienst wijdde hij zijn leven, wat er ook van komen mocht voor zijn persoon. Hij wierp zich niet op, maar gaf gehoor, als God hem riep en zond.

Profeten bestonden naast het priesterdom, in een enigszins hachelijke verhouding, die afwisselend tamelijk goed en uiterst slecht is geweest. Veelal stond een profeet alleen tegenover het gehele priesterdom, dat dan mee betrokken was in zijn aankondiging van Jehova's ingrijpen. De koningen hechtten grote waarde aan het woord der profeten. Niet zonder reden, want telkens bleek, dat hun woord een ultimatum van God was, en zij maar te gehoorzamen hadden òf hun onttroning en dood konden tegemoetzien.

Hoe quasi-superieur zien wij op deze staat terug! Hoe weinig beseffen wij, dat het „omzien van God” naar volkeren in tijden van despotische koningen uiterst doeltreffend bij die koningen begon. Latere tijden zouden het „dienen” van een land zien verworpen tot dienen van een politieke of godsdienstige „partij”, dat wil zeggen: groepsbelang vóór algemeen belang.

Latere tijden zouden ieder die tegen het autoritair van mensen durfde optreden, „onschadelijk” maken als ketter, anarchist, of „staatsvijand”, waarin „staat” dan natuurlijk de aan de macht zijnde en de rest exploiterende „Partij” is, en *niet het volk*.

Profeten woonden in een profetenhuis, waarin zij jonge mensen opleidden. Die werden Profeten-zonen genoemd.

Profeten waren noch mediamiek (karmisch) helderhorend, noch gewijd-helderhorend. God drukte in hun denkvermogen de aankondiging af, welke zij herkennen als niet van eigen denken afkomstig.

R

Ram

Zie Lam.

Raven

De raaf was bij de Joden een onrein dier. Daarom was het uitgesloten dat de profeet Elija zijn voedsel door deze vogels gebracht zou krijgen. (1 Kon. 17).

„Raaf” is een graad van inwijding, welke in de Mithrasdienst ook daarvoor gebruikt werd. Bij de Joden was „Raaf” een profeten-zoon, als beginneling.

Als God een mens wenst af te zonderen uit het karmische der samenleving, ten einde Zijn Dienst door de mens te laten verrichten, zo als Hij het hem gebiedt, dan laat God deze mens nog altijd door „de Raven” onderhouden. Die „Raaf” zijn voor de Meester, niet voor hun medemensen. Aan wie die „Afgezonderde” dan geen „verplichting” krijgt, als resultaat van daad van mens aan mens. Maar deze Raven bewerken daarmee ongeweten hun eigen Gaan.

Reversie

Reversie, omkering, niet als simpele tegenpool, maar als Paaswerkende inconjunctie. Elke in tijd wortelende gerichtheid is tegelijk mogelijkheid en onmogelijkwording. Alle doorvoering leidt tot Crisis (Oordeel) door vastgelopenheid wegens Levensmiskening. Alle stijl, alle methodiek, verdringt het irrationele als wezenlijke factor en bereidt daardoor vastloping in starheid.

Christus, de Verlosser, werkt daarom met Reversie, de nood-wendigheid, niet met nood-zakelijkheid. Het activeren van de *Nood*, die tot *Wending* noodt.

Wanneer wij de Twaalf oergestalten van levensbeelding in een cirkel plaatsen, de cirkel van de Tijd, dan brengt elk vijfde Teken de Reversie voor het Teken van uitgang (het zogenaamde uitgaande inconjunct). Het Teken van uitgang is voor dit Reversie-teken altijd datgene dat geheel Paas-gedachte van dit Reversie-brengend Teken is.

Zo is de Paas-werking, de Verlossende Werking in de beeldingen onder de Die-renriem aanwezig. En dit zijn de Paren, waarin de Universele Verlosser te allen tijde zijn „Apostelen” de wereld in zendt. Als zodanig, en alleen als zodanig, zijn de Zonen van Zebedeus (Johannes en Jacobus major) gezeten ter rechter- en linkerzijde van de Christus in diens heerlijkheid (namelijk respectievelijk als Vissen en als Leeuw van de zodiak rondom de Ruimteloze, die het middelpunt van alles is).

Rozen, Rozekruiser

Zie het Artikel „De Rozen van de Hovenier”.

S

Schorpioen

Zie Nahassenen.

Sjimeon

Verbasterd tot Simon. Het Hebreeuwse woord beduidt: *Luisterende*. In tegenstelling tot de „geen-gehoorgevende”.

Het Luisteren, niet met de oren, met zintuiglijke waarneming en proeving, maar met de ziel.

Dit Luisteren is de stevige bodem, de Rots (Kepha) waarop Gods universele Verlossingskracht, die wij Christus „noemen”, de goddelijke Orde in ons bouwt. Niet op een mens, maar op de ziele-functie, die wij zo verwaarloosd hebben, door ons ook wat de Leer van Jezus aangaat, te verschansen in Roomse of Heidelbergse Catechismus. Leerstelligheid als mensenwerk, mensengebod. Als destijds de Farizeeën en de schriftgeleerden.

Het Luisteren der ziel zal in de komende eeuwen de steun der andere ziele-functies die Jezus willen volgen, zijn (Johannes 21). *Als het hem maar lief heeft*. Tot nu toe heeft de wereld het gehouden met die andere Rots (Kepha-Kaiphas), de Hoge priester, het *Ik*.

Slang

Symbool van het geheim des Doods, dat in het tijdvak circa 4000 - 2000 jaar voor Christus het geheim des Levens droeg, meer dan daarvoor en daarna, hoewel natuurlijk niet alleen in dit tijdvak.

Zie voorts onder Nahassenen.

Sphinx

Zie: Cherub.

Stier

Zie: Nahassenen.

T

Tempel

De Tempel is de door mensen gebouwde localiseringsillusie van God. „Wie ben Ik, dat gij Mij een huis zoudt bouwen?” Niet zonder reden waagde David het niet.

God is alomtegenwoordig. Zo Hij zijn Aanwezigheid al openbaart, laat Hij zich niet door mensen aanwijzen Waar, noch Wanneer, noch Hoe.

God woont in zijn schepping (Sjekina).

God, als Vader en Zoon, zullen in de mens Woning maken, als wij blijven in het Woord.

In de Proloog van Johannes staat: Het Woord is vlees geworden (levende stoffelijke gestalte aangenomen) en is in ons komen wonen (Grieks: eskènoosen ein hëmin). Het heeft als Jezus onder ons gewoond, als Christus heeft het voorgoed Zijn tent in ons opgeslagen. *En niet weer afgebroken*. Wat uit „heeft gewoond”, vooral Jezus' dood gedenkend, zou worden afgeleid.

Deze aoristus-vorm van het werkwoord dat in zijn onbepaalde wijs niet duratief is (zoals „wonen”) doch inchoatief, ingressief (aanvangend) te vertalen met „heeft gewoond” is een grove fout, die alleen gerechtvaardigd schijnt door het feit dat Jezus slechts zo tijdelijk op aarde leefde als mens onder mensen.

Het Griekse werkwoord drukt niet tijdelijkheid uit, al is het van skènè, tent, afgeleid, wat ons allicht als tijdelijk wonen aandoet.

Pythagoras noemde het menselijk lichaam: to skënos, het tent(je). De mens als Tempel Gods is een bij vele volken voorkomende voorstelling. De Inwoning is noch typisch Joods, noch typisch Christelijk. Zij is universeel „waar”. (vgl. Graal-burcht).

Het etymologisch verband tussen Skènè en Sjekina is evident. Het Griekse „en” kan „in” en „onder” betekenen. Ook hier bepaalt het dogmatisch vooroordeel dus al te zeer de vertaling: „onder ons”.

Had de mensheid Jezus' woorden waarachtig ter harte genomen, zo, dat die haar leven hadden bepaald, de mensen zouden Tempels Gods geworden zijn, in plaats van de aarde te bezaaien met gebouwen waarin Gods Aanwezigheid slechts leerstuk voor onmondigen is.

Tijd

God heeft de Tijd voor ons beperkt tot Ruimte. Daarom verschijnt Hij ons niet als Langdurige, niet als oneindig grote, maar als de Ruimteloze.

Wij met ons zwichten voor de Tijd als Ruimte maken tijd. Wij cirkelen in dor herhalen van Paasloze normen, en wij nemen voorzorgen ter bestending van deze boze droom. Daarom komt God tot ons, niet als een kostelijke Vulling van de lege ruimte van de Tijd, maar Hij komt dwars door alle tijdgebeuren heen, als onze Tijd vervuld is, als geen „vulling” onze leegte meer kan vullen, tot een tijdelijk verzadigd zijn.

Dat is de voleinding van de Tijd en hoe het dan de mens gaat, heeft Jezus in Zijn Rede over „de laatste dingen” aangeduid; in gelijkenissen als altijd.

Dan wordt van onze Tempel, die innerlijk en als instelling uiterlijk (als projectie van ons innerlijk) slechts Tempel van Herodes, slechts Tempel van de Schriftgeleerden en Farizeeërs is, geen steen op de andere gelaten.

Dit geschiedt in 7 „jaren” en de helft van deze Tijd die niet in kalenderjaren

vaststaat, is aangeduid met „Tijd en Tijden en een halve Tijd”, dan wel met „1260” dagen. Die symbolen *letterlijk* hanteren tellen en berekenen Gods Vol-trekken als een meetbaarheid in Tijd.

Twaalve

De Twaalf is het resultaat van het drievuldig aanzicht van de Vier. (Zie Kruis). Daarom heeft het Tijdsgebeuren (Israël) Twaalf Stammen, zijn er Twaalf Tekens van de Dierenriem, zijn er Twaalf Apostelen van Christus, enz.

De myriaden vormen krijgen zin door hun categorisering van huis uit. Niet een verstandelijk onderscheid, niet een arbitrair classificeren geeft inzicht, maar het herkennen van de Twaalve in alle verschijningen, in alle maaksel, alle levens-beelding, leidt tot herkenning van de Zin van alle Zijn.

Een mens kan drager van een der Twaalve zijn, zo prominent, dat wij de andere Elf in hem negeren kunnen.

De Twaalve kunnen als twaalf mensen worden voorgesteld als de dramatis per-sonae van het antropomorfe aanzicht van het scheppingsdrama.

Buiten deze Twaalve kan niets wezen in de Tijd.

(Zie ook onder Paasgedachte).

V

Veertig

Dit symbool vervult zulk een belangrijke rol in de bijbelse gelijkenissen, dat het enige toelichting gewenst maakt.

40 is 4×10 . Vier symboliseert *Gerechtigheid* en Tien symboliseert *Volheid*. Het is dus de Volheid der Gerechtigheid.

Wij vinden deze Tijdsduur als expressie van „Kwaliteit” zeer veelvuldig in de bijbel, o.a.:

Genesis 7 : 4, 12, 17 — Veertig dagen regen, Zondvloed.

Genesis 25 : 20 — Isaac huwt 40 jaar oud.

Genesis 26 : 34 — Ezau huwt 40 jaar oud.

Exodus 16 : 35 — 40 jaar lang Manna.

Exodus 24 : 18 — Mozes toeft 40 dagen op de Berg.

Exodus 34 : 28 — Mozes beitelt de Wet op de Berg in 40 dagen.

Numeri 13 : 25 — 40 dagen lang Kanaän verkennen.

Numeri 14 : 33 — 40 jaar dolen in de Woestijn.

Richteren 3 : 11, 5 : 31, 8 : 28 — 40 jaar Rust.

1 Koningen 19 : 8 — Elija vast 40 dagen op weg naar Horeb.

1 Samuel 17 : 16 — Goliath tart de Joden 40 dagen lang.

Jona 3 : 4 — Waarschuwing aan Nineveh gedurende 40 dagen.

Psalmen 95 : 10 — 40 jaar walgde Ik van dit geslacht.

Mattheus 4 : 2 —

Markus 1 : 12, 13 —

Lukas 4 : 1-13 —

} Jezus vast 40 dagen in de Wildernis.

Hemelvaart 40 dagen na Pasen.

Vijgeboom

Dit is een sluier voor een Ingewijde in de zogenaamde Kleine Mysteryën, de Mysteryën van Jezus, tegenover de Wijnstok als Ingewijde in de Grote Mysteryën, de Mysteryën van Christus.

Niemand komt tot Christus-bewustzijn, kosmisch bewustzijn, dan door Jezus-bewustzijn. Jezus is de Weg, de Waarheid en het Leven, omdat Hij door zichzelf leidt tot Christus-bewustzijn.

Vis, Visser, Vissen-Maagd era

In deze era die tussen 2000 en 2100 ten einde loopt, niemand weet precies wanneer, omdat exactheid hierin geheel machteloos blijft, is de lentenachtevening in de Vissen. De langzame teruggang van dit punt in de denkbeeldige lijn welke met de sterren als achtergrond de projectie is van de jaarlijkse beweging der aarde om de zon, bedraagt 30 graden in de 2156 jaar (gemiddeld). Daar de naamgeving der sterrebeelden gebaseerd is op het samenvallen van Dierenriem en die sterren, circa 2000 jaar geleden, geschiedt de nachtevening thans als het eeuwig voor de sterre-achtergrond teruglopende punt 0° Ram de eerste graden van het sterrebeeld Vissen passeert. Het onzichtbare aanvangspunt van het dierenriemteken Ram nadert nu dus de 30° Waterman. Dit passerende opent het lengtepunt het Aquarius-tijdperk.

De afgelopen 2000 jaar zijn de Vissen-Maagd era.

(Zie hierover verder onder: Kruis, Graal, Lam en Cherub).

Wie respondeert op de vraag „Vis” te zijn, die wordt gevangen en behouden door de Grote Visser.

In dit weten rust het oude sleutelwoord Ichtus, het Griekse woord voor Vis en tevens de initialen der Woorden: Iesus Christos Theou Huios Sooter, dat is Jezus Christus God's Zoon Zaligmaker. In de eerste tijden tekenden vreemden die elkaar ontmoetten soms een vis, om zwijsend te belijden dat zij in Jezus als Christus geloofden. De „153 vissen” in Johannes 21 symboliseren: Leven in Ontvankelijkheid (9×17).

W

Weegschaal

Zie Lam.

Wending

Grieks: Metanoia, omkering van het gemoed, Umwertung aller Werte. Zeker niet een besluit tot morele verbetering, doch in moeilijk en smartelijk proces van innerlijke afbraak en wederopbouw.

Zie het artikel Wending.

Wildernis, Woestijn

Zie onder Niemandland.

Wijn, wijnstok

Wijn staat voor het levenswater der Grote Mysteryën, de Christus-mysteriën.

Zie onder Vijgeboom.

Z

Ziel

Zie Kind. En het artikel Inwijding.

Zodiak

De Griekse naam voor dierenriem. Zie: Twaalve, Kruis, Nahassenen, Slang en Graal.

Zonde

Zie artikel Raphaël.

Zonde heeft een valse bijmaak gekregen door huichelarij. Er zijn ettelijke woorden in het Griekse Nieuwe Testament voor „zonde”. Maar het algemene woord

is: Hamartia. Dit betekent: falen, misslag. En het laat zich horen, dat van de ene misslag de andere licht ontstaat.

Zondigheid is dan misluktheid, niet als burger in een samenleving van elkander exploiterende mensen, maar misluktheid in verwerkelijking van Leven.

De aandacht van Kudde en Massa is echter altijd gericht op conformiteit en non-conformiteit. Daarin ligt voor hen het wezen van „zonde" en daaruit zijn alle miezerige moralistische bedenksels van zonde en zondigheid voortgekomen.